

नेपाल धितोपत्र बोर्ड

आर्थिक वर्ष २०८१।८२ को
वार्षिक प्रतिवेदन

मंसिर २०८२

नेपाल धितोपत्र बोर्ड

आर्थिक वर्ष २०८१।८२ को
वार्षिक प्रतिवेदन

मंसिर २०८२

नेपाल धितोपत्र बोर्ड

सञ्चालक बोर्ड
(मिति २०८२ मंसिर १९ सम्म)

श्री सन्तोष नारायण श्रेष्ठ
अध्यक्ष
नेपाल धितोपत्र बोर्ड

श्री उत्तर कुमार खत्री
सदस्य
सह-सचिव
नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय

श्री बिनोद कुमार भट्टराई
सदस्य
सह-सचिव
नेपाल सरकार
कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला
मन्त्रालय

श्री रेवतीप्रसाद नेपाल
सदस्य
कार्यकारी निर्देशक
नेपाल राष्ट्र बैंक

सिए आनन्द राज शर्मा वाग्ले
सदस्य
उपाध्यक्ष
नेपाल चार्टर्ड एकाउण्टेण्टस् संस्था

श्री हेमराज ढकाल
सदस्य
महानिर्देशक
नेपाल उद्योग बाणिज्य महासंघ

नेपाल धितोपत्र बोर्ड

उच्च व्यवस्थापन

श्री सन्तोष नारायण श्रेष्ठ
अध्यक्ष

कार्यकारी निर्देशक

डा. नवराज अधिकारी
कार्यकारी निर्देशक

श्री विनयदेव आचार्य
कार्यकारी निर्देशक

श्री मुक्तिनाथ श्रेष्ठ
कार्यकारी निर्देशक

श्री रुपेश के.सी.
का.मु. कार्यकारी निर्देशक

उप कार्यकारी निर्देशक

श्री दीपा दाहाल

श्री निरञ्जय घिमिरे

श्री अम्बिका प्रसाद गिरी

उप कार्यकारी निर्देशक

उप कार्यकारी निर्देशक

उप कार्यकारी निर्देशक

उप कार्यकारी निर्देशक (क्रमशः)

श्री नारायण प्रसाद शर्मा
उप कार्यकारी निर्देशक

श्री दिपेश ताम्राकार
उप कार्यकारी निर्देशक

श्री तेज प्रसाद देवकोटा
उप कार्यकारी निर्देशक

अध्यक्षको मन्तव्य

धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३ को दफा २६ मा भएको व्यवस्था अनुसार आर्थिक वर्ष(आ. व.) २०८१/८२ को नेपाल धितोपत्र बोर्डको वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरी प्रस्तुत गरिएको छ । यस वार्षिक प्रतिवेदनमा गएको आर्थिक वर्षमा विश्व तथा नेपालको आर्थिक स्थिति, धितोपत्र बजारको स्थिति, धितोपत्र व्यवसायी तथा सूचीकृत सङ्गठित संस्थाहरूको गतिविधिहरू र बोर्डको धितोपत्र बजार विकास तथा सुधारका पहल, कामकारवाहीहरू तथा वित्तीय स्थितिको समीक्षा तथाथ्याङ्कगत तथा वस्तुपरक रूपमा समीक्षा गरी प्रस्तुत गरिएको छ ।

बोर्डबाट धितोपत्र बजार सम्बन्धी सेवालाई नियमित, व्यवस्थित तथा छिटो छरितो रूपमा प्रवाह गर्नका लागि धितोपत्र व्यवसायीहरूलाई अनुमतिपत्र प्रदान तथा नवीकरण गर्ने, धितोपत्र दर्ता तथा निष्काशन लगायतका नियमित कार्य गरिदैं आएको छ । साथै समीक्षा अवधिमा उल्लेखनीय सुधारात्मक उपलब्धीहरू भएका छन् । यसअवधिको अन्त्यसम्ममा नेपालमा कुल हितग्राही खाताको सङ्ख्या ७० लाखको नजिक रहेको छ । जुन कुल जनसङ्ख्याको २१.९% हुन आउँछ । त्यस्तै धितोपत्र बजारमा अनलाईन कारोबारको लागि युजरनेम लिने लगानीकर्ताको सङ्ख्या करिब २८ लाख पुगेको छ ।

बोर्डबाट समीक्षा अवधिमा नियमन व्यवस्था तथा सुधारतर्फ पहिलो पटक बोर्डले हरित ऋणपत्र निष्काशनको अनुमति प्रदान गरेको छ । त्यस्तै नेपाल सरकारले सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनी लाउण्डरिङ्ग) निवारण ऐन, २०६४ बमोजिम पाँच करोड रुपैयाँ वा सोभन्दा बढी चुक्ता पुँजी वा दश करोड रुपैयाँ वा सोभन्दा बढी कारोबार भएका इन्भेष्टमेण्ट कम्पनीको हकमा बोर्डलाई नियमनकारी निकाय तोकिएकोमा सोको शुरुवात गरिएको छ । त्यसैगरी कानुन तर्जुमा तथा सुधार तर्फ समीक्षा वर्षमा साना तथा मझौला संगठित संस्थाको धितोपत्र निष्काशन तथा कारोबार नियमावली, २०८१ लागू गरिएको छ । त्यस्तै सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनी लाउण्डरिङ्ग) निवारण नियमावली, २०८१ को नियम ६९ को उपनियम (३) बमोजिम धितोपत्र बजार सहभागीहरूका लागि लक्षित वित्तीय कारवाही सम्बन्धी मार्गदर्शन जारी गर्नुका साथै धितोपत्र व्यवसायी (मर्चेन्ट बैंकर) नियमावली, २०६४ अनुसूची-५ मा संशोधन गरी प्रत्याभूति सम्बन्धी व्यवस्थालाई सहजीकरण गरिएको छ । साथै धितोपत्र दलाल तथा धितोपत्र व्यापारीको चुक्ता पुँजी, कार्य क्षेत्र विस्तार लगायत अन्य समसामयिक सुधार गरी सम्बन्धित नियमावलीमा संशोधन गरिएको छ । बोर्डबाट लगानी कम्पनीहरूको प्रारम्भिक सार्वजनिक निष्काशन सम्बन्धमा भएको नीतिगत व्यवस्थालाई थप व्यवस्थित गर्ने क्रममा लगानी कम्पनीहरूको कार्य क्षेत्र विस्तार गरी उर्जा, यातायात, संचार, कृषि, पर्यटन, उत्पादन तथा प्रशोधन, सूचना प्रविधि तथा खनिज उत्खनन क्षेत्रको संगठित संस्थाको धितोपत्रमा मात्र लगानी गर्ने सक्ने व्यवस्था गर्नुका साथै अन्य नीतिगत व्यवस्था थप गरिएको छ ।

समीक्षा आ.व. मा कानुनी प्रवलीकरण तथा कारवाहीतर्फ बोर्डमा प्राप्त तथा हेलो सरकार मार्फत प्राप्त गुनासोहरूको समाधान गरिएको छ । साथै सूचीकृत संगठित संस्थाहरूको संस्थागत सुशासन सम्बन्धी निर्देशिका, २०७४ को दफा ५ को उपदफा (४) बमोजिम स्वतन्त्र सञ्चालक नियुक्त गरेको नदेखिएकाले एक सूचीकृत संगठित संस्थालाई सञ्चालक (स्वतन्त्र सञ्चालक समेत) नियुक्त गर्न आदेश जारी गरिएको छ, भने सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धी निर्देशन, २०७६ को दफा १८(१) को व्यवस्था परिपालना नगरेका

विभिन्न धितोपत्र व्यवसायीहरूलाई लिखित सचेत गराईएको छ । यस आ.व. मा निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षण कार्यलाई निरन्तरता दिईएको छ, त्यस्तै लगानीकर्ता शिक्षा र अध्ययन तथा अनुसन्धान तर्फ World Investors Week तथा Global Money Week को अवसर लगायत नियमिति कार्यको रूपमा बोर्डले यस अवधिमा देशका सातै प्रदेशका विभिन्न ३१ (दुर्गम मुगु र जुम्ला समेत) जिल्लामा गरी कुल ८० वटा वित्तीय साक्षरता कार्यक्रम संचालन मार्फत विद्यार्थी, लगानीकर्ता, व्यवसायी, पत्रकार एवं जन प्रतिनिधि समेत गरी करीव ७००० जनालाई वित्तीय शिक्षा प्रवाह भएको छ । अनुसन्धानमुलक अध्ययन तथा तालिम संचालन गर्न त्रिभुवन विश्वविद्यालय व्यवस्थापन केन्द्रिय विभागसँग आवश्यक समझदारी कायम गरिएको छ ।

बोर्डबाट बजार विकास तथा सुधार गर्ने क्रममा विदेशमा बसी रोजगार गरेका नेपालीहरूलाई छुट्याइएका सेयरका लागि दरखास्त दिन खुला रहने विद्यमान १५ दिनको अवधिलाई परिमार्जन गरी कम्तिमा चार कार्य दिन खुला रहने र बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूलाई अविमोच्य अग्राधिकार सेयर निष्काशन गर्न सक्ने गरी धितोपत्र निष्काशन तथा बाँडफाँट निर्देशिकामा संशोधन गरी २०८२ साउन १ गते देखि लागू गरिएको छ ।

बोर्डबाट आगामी दिनमा नेपाल सरकारसमक्ष विभिन्न आयोग तथा कार्यदलबाट पुँजी बजारको विकास तथा विस्तारका लागि पेश भएका प्रतिवेदनको सुझावहरूको कार्यान्वयन गर्नुपर्ने अवस्था रहेको छ । धितोपत्र बजारमा लगानीकर्ताहरूको संख्यात्मक अवस्था हेर्दा बजार विकास तथा सुधारलाई द्रुत गतिमा अगाडि बढाउनुपर्ने र बोर्डको नियमन र सुपरिवेक्षण क्षमता सबल गरी संस्थागत सुदृढीकरण गरी पुँजी बजारका लगानीकर्ताको लगानी र हित संरक्षण गर्ने कार्यमा जोड दिनुपर्नेछ । धितोपत्र बजारसम्बन्धी कानूनमा थप परिष्कृत गर्नुका साथै कानुनी प्रवलीकरण र लगानीकर्ता शिक्षा तथा सचेतना अभिवृद्धि लगायत नियमन तथा सुपरिवेक्षण कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाउनुपर्नेछ ।

अन्त्यमा, नेपाल सरकार, बोर्डका पूर्व अध्यक्षज्यूहरू, बोर्ड सदस्यज्यूहरू, सर्वसाधारण लगानीकर्ता, सम्पूर्ण बजार सहभागीहरू, कर्मचारीवर्ग लगायत अन्य सम्पूर्ण सरोकारवाला निकायहरूलाई धितोपत्र बजारको विकासका लागि आ-आफ्नो क्षेत्रमा पुऱ्याउनु भएको योगदान तथा सहयोगका लागि धन्यवाद दिन चाहन्छु । धितोपत्र बजारको स्तर अभिवृद्धि गरी अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड अनुरूपको बनाउन सहयोग तथा समन्वय गरिरहेका IOSCO, OECD/INFE, World Bank, ADB, IFC, AFIE, SASRF, Toronto Centre तथा अन्य अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध भएका संस्थाहरूबाट बोर्डलाई प्राप्त सहयोगका लागि समेत कृतज्ञता व्यक्त गर्दछु ।

मंसिर १९, २०८२

श्री सन्तोष नारायण श्रेष्ठ

अध्यक्ष

विषय-सूची

भाग-एक		
क्र.स. शीर्षक	समग्र आर्थिक स्थिति	पेज नं.
१.१	विश्व अर्थतन्त्र	१
	१.१.१ विश्व आर्थिक वृद्धि	१
	१.१.२ मूल्य स्थिति	३
	१.१.३ विश्व व्यापार	३
१.२	राष्ट्रीय अर्थतन्त्र	४
	१.२.१ आर्थिक स्थिति	४
	१.२.२ मूल्य स्थिति	५
	१.२.३ मौद्रिक तथा वित्तीय स्थिति	६
	१.२.४ सार्वजनिक वित्त स्थिति	७
	१.२.५ बाह्य स्थिति	८
भाग-दुई		
क्र.स. शीर्षक	धितोपत्र बजारको स्थिति	पेज नं.
२.१	विश्व धितोपत्र बजार	१०
	२.१.१ विश्वका केही प्रमुख धितोपत्र बजार सूचकांकको अवस्था	१२
२.२	नेपालको धितोपत्र बजार	१२
	२.२.१ धितोपत्र बजारमा लगानीकर्ताको सहभागिताको अवस्था	१३
	२.२.२ प्राथमिक बजार	१७
	२.२.३ धितोपत्रको दोस्रो बजार	२६
	२.२.४ ऋणपत्र बजार	३५
	२.२.५ ओटिसी बजार	३६
	२.२.५ मार्जिन कारोबार	३७
	२.२.६ नेपाल स्टक एक्सचेञ्ज लिमिटेडले सम्पादन गरेका मुख्य कार्यहरु	३७
	२.२.७ धितोपत्रको केन्द्रीय निक्षेप सेवा	३५
	२.२.८ क्रेडिट रेटिङ्ग सेवा	३९
	२.२.९ धितोपत्र व्यापारी	४०
२.३	विशिष्टीकृत लगानी कोष	४०
२.४	वस्तु विनिमय बजार	४०
२.५	धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय बजार सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम	४१
भाग-तीन		
क्र.स. शीर्षक	बोर्डको प्रशासनिक तथा वित्तीय अवस्था	पेज नं.
३.१	बोर्डको स्थापना	४३
३.२	बोर्डको काम, कर्तव्य र अधिकार	४३
३.३	सञ्चालक बोर्ड	४६
३.४	संगठन संरचना तथा जनशक्ति व्यवस्थापन	४७

३.५	समितिहरु	४७
३.६	बोर्डको वित्तीय अवस्था	४९
३.७	अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध	५०

भाग-चार

क्र.स.	शीर्षक	बोर्डका कामकारवाही तथा गतिविधिहरु	पेज नं.
४.१	बोर्डबाट भएका सुधारात्मक कार्यहरु		५२
४.२	धितोपत्र बजार नियमनसँग सम्बन्धित कार्यहरु		५६
४.३	कानुनी व्यवस्था तथा कानून प्रबलीकरण		५८
४.४	बजार अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण गतिविधि		५९
४.५	नीति, अनुसन्धान तथा वित्तीय साक्षरता		६९

भाग-पाँच

क्र.स.	शीर्षक	धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय बजारमा विद्यमान समस्या तथा चुनौती र भावी कार्यदिशा	पेज नं.
५.१	धितोपत्र बजारसँग सम्बन्धित समस्या तथा चुनौतीहरु		७२
५.२	वस्तु विनिमय बजारसँग सम्बन्धित समस्या तथा चुनौतीहरु		७३
५.३	भावी कार्यदिशा		७४

अनुसूचीहरु

७६ - ११३

तालिका सूची

क्र.स.	शीर्षक	पेज नं.
तालिका-१.१	विश्वको आर्थिक वृद्धिदर	१
तालिका-१.२	दक्षिण एशियाली मुलुक तथा चीनको मुद्रास्फीति (उपभोक्ता मूल्यमा आधारित, प्रतिशत)	३
तालिका १.३	नेपालको समिष्टगत आर्थिक तथा मूल्य स्थिति	६
तालिका १.४	नेपालको मौद्रिक एवं वित्तीय स्थिति	७
तालिका १.५	नेपालको सार्वजनिक वित्त स्थिति	८
तालिका १.६	नेपालको बाह्य स्थिति	९
तालिका-२.१	अन्तर्राष्ट्रिय धितोपत्र बजारको अवस्था	११
तालिका-२.२	विश्वका केही प्रमुख धितोपत्र बजारको सूचकांकको अवस्था	२१
तालिका-२.३	धितोपत्रको बजारको संक्षिप्त भलक	१३
तालिका-२.४	धितोपत्र बजारमा लगानीकर्ताको सहभागिताको अवस्था	१४
तालिका-२.५	धितोपत्रको प्राथमिक बजारको अवस्था	१८
तालिका-२.६	धितोपत्र दर्ता, सार्वजनिक निष्काशन अनुमति तथा बोनस सेयर दर्ता	२०
तालिका २.७	प्राथमिक बजारमा क्षेत्रगत पुँजी परिचालन	२१
तालिका-२.८(क)	धितोपत्रको दोस्रो बजारको अवस्था	२७
तालिका-२.८(ख)	धितोपत्रको दोस्रो बजारको अवस्था - परिवर्तन प्रतिशत	२७
तालिका-२.९(क)	धितोपत्रको दोस्रो बजारमा क्षेत्रगत कारोबारको स्थिति	२९
तालिका-२.९(ख)	प्रदेशगत कारोबार विवरण	३०
तालिका-२.१०	सूचीकृत संगठित संस्थाको क्षेत्रगत अवस्था	३४
तालिका २.११	ऋणपत्रको सूचीकरण तथा कारोबारको अवस्था	३६
तालिका २.१२	ओटिसी बजारको वार्षिक कारोबार विवरण	३६
तालिका २.१३	मार्जिन कारोबार विवरण	३७
तालिका-२.१४	धितोपत्र अभौतिकीकरणको अवस्था	३९
तालिका-३.१	आ.व. २०८१।८२ मा बोर्डको सञ्चालन बोर्डका सदस्यहरु	४६
तालिका-४.१	सूचीकृत संगठित संस्थाले बोर्डमा विवरण पेश गरे/नगरेको अवस्था	६७

चाट सूची

क्र.स.	शीर्षक	पेज नं.
चाट १.१	विश्वको आर्थिक वृद्धिदर	२
चाट १.२	कुल ग्राहस्थ उत्पादनको वार्षिक आर्थिक वृद्धिदर (आधारभूत मूल्यमा)	४
चाट १.३	कुल ग्राहस्थ उत्पादनमा क्षेत्रगत योगदान	५
चाट २.१(क)	प्रदेशगत रुपमा हितग्राही(डिम्याट) खाताको अवस्था	१५
चाट २.१(ख)	प्रदेशगत रुपमा हितग्राही(डिम्याट) खाताको प्रतिशत	१५
चाट २.१(ग)	प्रदेशको जनसंख्याका आधारमा डिम्याट खाताको अनुपात(प्रतिशतमा)	१६
चाट २.१(घ)	लिंगका आधारमा डिम्याट खाताको अवस्था	१६
चाट २.२	धितोपत्रको प्राथमिक निष्काशन (रकमको आधारमा)	१९
चाट २.३	धितोपत्रको प्राथमिक निष्काशन (संख्याको आधारमा)	१९
चाट २.४	साधारण सेयर निष्काशन अनुमति	२२
चाट २.५	हकप्रद सेयर निष्काशन अनुमति	२३
चाट २.६	ऋणपत्र निष्काशन अनुमति	२४
चाट २.७	सामूहिक लगानी कोष योजना दर्ता तथा निष्काशन	२५
चाट २.८	विशिष्टीकृत लगानी कोष दर्ता	२५
चाट २.९	बोनस सेयर दर्ता तथा निष्काशन	२६
चाट-२.१०(क)	मासिक कारोबार रकम	३०
चाट-२.१०(ख)	दैनिक औसत कारोबार रकम	३१
चाट २.११	धितोपत्रको वार्षिक कारोबार रकम	३१
चाट २.१२	धितोपत्रको बजार पुँजीकरण र फ्लोट बजार पुँजीकरण	३२
चाट २.१३	क्षेत्रगत बजार पुँजीकरण	३३
चाट २.१४	नेप्से सूचकांक र नेप्से फ्लोट सूचकांक	३३
चाट २.१५	नेपाल स्टक एक्सचेञ्जमा सूचीकृत संस्था	३५

भाग-एक समग्र आर्थिक स्थिति

१.१ विश्व अर्थतन्त्र

सन् २०२४ मा विश्व उत्पादन ३.३ प्रतिशतले विस्तार भएकोमा विश्व आर्थिक एवं राजनीतिक परिदृष्यमा देखिएको अस्थिरता, ठूला अर्थतन्त्र भएका देशहरूबीच भन्सार दरमा फेरबदल सहित विश्व व्यापार नीतिमा भएको परिवर्तन, विश्व भू-राजनीतिक तनाव लगायतका कारण विश्व अर्थतन्त्रमा दबाव उत्पन्न भएको छ । अस्थिर र अनिश्चित आर्थिक तथा राजनीतिक परिवेशसँगै विश्व व्यापार, लगानी एवं अन्तर्राष्ट्रिय विकास सहायतामा आएको संकुचन र जलवायु परिवर्तनजन्य घटनामा भएको वृद्धिले आर्थिक वृद्धिमा नकारात्मक असर परेको छ । समग्र विश्वको आर्थिक वृद्धि, मूल्य स्थिति र विश्व व्यापार परिसूचकहरूको आधारमा विश्व आर्थिक स्थिति देहाय अनुरूप रहेको छ:

१.१.१ विश्व आर्थिक वृद्धि

अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोषको अक्टोबर, २०२५ मा प्रकाशित विश्व आर्थिक परिदृष्य (World Economic Outlook-2025) अनुसार विश्वको आर्थिक वृद्धिदर सन् २०२३ मा ३.५ प्रतिशत रहेकोमा सन् २०२४ मा यस्तो वृद्धिदर ३.३ प्रतिशत रहेको छ । त्यसैगरी सन् २०२५ र २०२६ विश्व आर्थिक वृद्धिदर क्रमशः ३.२ प्रतिशत र ३.१ प्रतिशत रहने अनुमान अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोषले गरेको छ ।

साथै, अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोषको प्रतिवेदन अनुसार सन् २०२४ मा दक्षिण एशियाली मुलुकहरूको आर्थिक वृद्धिदर सकारात्मक रहेको तथ्यांक प्रस्तुत गरेको छ । दक्षिण एशियाली मुलुकहरूबीच तुलना गर्दा भारतको आर्थिक वृद्धि सबैभन्दा बढी रहेको छ । त्यसपछि आर्थिक वृद्धिमा क्रमशः श्रीलंका, बंगलादेश, भुटान, नेपाल, माल्दिभ्स, पाकिस्तान र अफगानिस्तान रहेको छ । सन् २०२३ को तुलनामा सन् २०२४ मा दक्षिण एशियाली मुलुकहरूमा श्रीलंका, नेपाल र पाकिस्तानको आर्थिक वृद्धिदरमा बढोत्तरी रहेको देखिन्छ । विश्वको आर्थिक वृद्धि दरको विस्तृत विवरण तालिका १.१ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका १.१ विश्वको आर्थिक वृद्धिदर (वार्षिक परिवर्तन प्रतिशत)						
क्र.सं.	विवरण	सन्मा				
		२०२२	२०२३	२०२४	२०२५*	२०२६*
१	विश्व अर्थतन्त्र	३.८	३.५	३.३	३.२	३.१
२	विकसित अर्थतन्त्र	३.०	१.७	१.८	१.६	१.६
३	उदीयमान तथा विकासशील अर्थतन्त्र	४.३	४.७	४.३	४.२	४.०
४	उदीयमान तथा विकासशील एशियाली मुलुकहरू	४.७	६.१	५.३	५.२	४.७
५	उदीयमान तथा विकासशील युरोपेली मुलुकहरू	०.५	३.६	३.५	१.८	२.२
७	युरोपियन युनियन	३.७	०.६	१.१	१.४	१.४

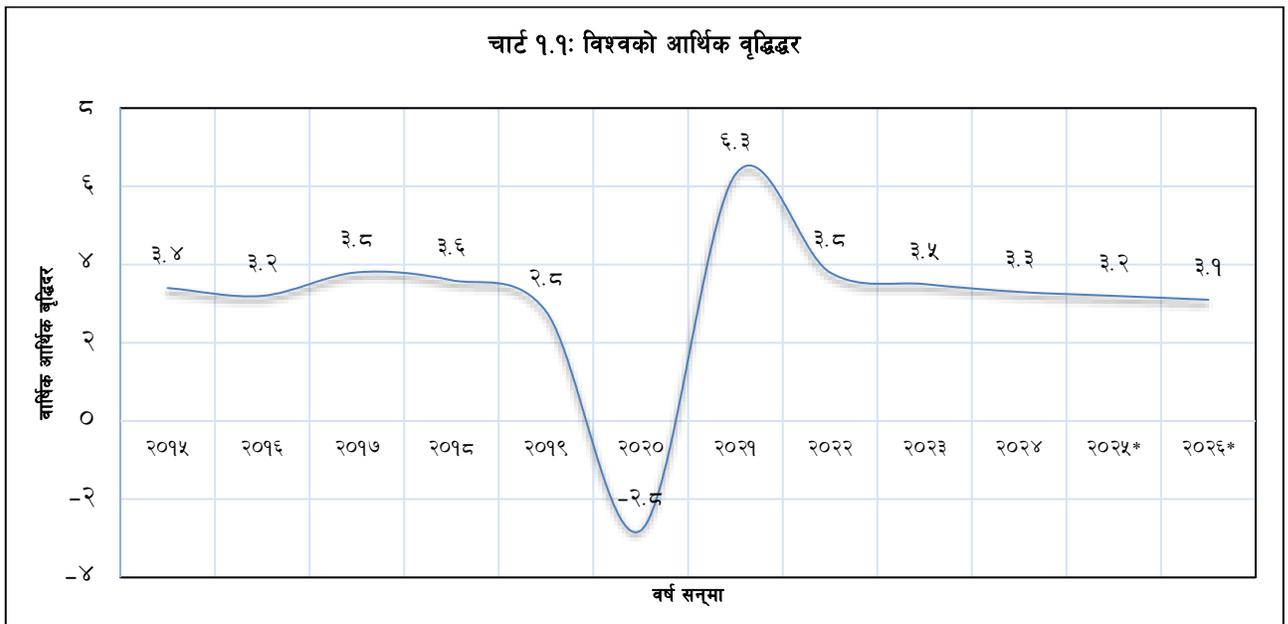

८	मध्यपूर्व तथा उत्तर अफ्रिकी मुलुकहरु	६.७	२.५	२.१	३.३	३.७
१०	न्यून आय भएका विकासशील अर्थतन्त्र	४.९	४.२	४.२	४.४	५.०
११	अमेरिका	२.५	२.९	२.८	२.०	२.१
१२	जापान	१.०	१.२	०.१	१.१	०.६
१३	चीन	३.१	५.४	५.०	४.८	४.२
१४	दक्षिण एसियाली राष्ट्रहरु					
	बंगलादेश	७.१	५.८	४.२	३.८	४.९
	भुटान	४.८	५.०	४.२	६.८	७.४
	भारत	७.६	९.२	६.५	६.६	६.२
	माल्दिभ्स	१३.८	४.९	३.३	४.८	४.०
	नेपाल	५.६	२.०	३.७	४.३	५.२
	श्रीलंका	-७.३	-२.३	५.०	४.९	-
	पाकिस्तान	६.२	-०.२	२.५	२.७	३.६
	अफगानिस्तान	-६.२	२.३	१.७	-	-

स्रोत: वर्ल्ड इकोनोमिक आउटलुक, अक्टोबर २०२५ आइएमएफ ।

*प्रक्षेपित । \$ सेन्ट्रल बैंक अफ श्रीलंका, जुन २०२५ Q2

विगत दश वर्षको विश्वको आर्थिक वृद्धि दर तथा दुई वर्षको प्रक्षेपित दरलाई चार्ट १.१ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

* प्रक्षेपित

१.१.२ मूल्य स्थिति

पछिल्लो समय विश्व मुद्रास्फीति दरमा कमी आउन थालेको छ । अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोषका अनुसार विश्व उपभोक्ता मूल्य स्थिति सन् २०२५ र सन् २०२६ मा क्रमशः ४.२ प्रतिशत र ३.७ प्रतिशतले बढ्ने पूर्वानुमान रहेको छ । सन् २०२४ मा विकसित अर्थतन्त्रमा उपभोक्ता मुद्रास्फीति २.६ प्रतिशत र उदीयमान तथा विकासोन्मुख अर्थतन्त्रहरूमा ७.९ प्रतिशत कायम रहेको छ । साथै सन् २०२५ मा विकसित अर्थतन्त्रहरूमा मुद्रास्फीति २.५ प्रतिशत र उदीयमान तथा विकासोन्मुख अर्थतन्त्रहरूमा ५.३ प्रतिशत रहने अन्तर्राष्ट्रिय मुद्राकोषको प्रक्षेपण छ । सन् २०२४ मा दक्षिण एसियाली मुलुकहरूको मूल्य स्थितिलाई विश्लेषण गर्दा सबैभन्दा बढी पाकिस्तानको मूल्य वृद्धि २३.४ प्रतिशतले र बंगलादेशको ९.७ प्रतिशतले भएको देखिएको छ । साथै, कोषको तथ्यांक अनुसार नेपालको मूल्य स्थिति सन् २०२३ को तुलनामा सन् २०२४ मा २९.८७ प्रतिशतले कमी आएको छ । त्यसैगरी सन् २०२५ र सन् २०२६ मा थप कमी आउने अनुमान रहेको छ । समग्र दक्षिण एसियाली मुलुक तथा चीनको मूल्य स्थितिको विवरण तालिका १.२ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका १.२: दक्षिण एसियाली मुलुक तथा चीनको मुद्रास्फीति (उपभोक्ता मूल्यमा आधारित, प्रतिशत)						
क्र.सं.	विवरण	सन्				
		२०२२	२०२३	२०२४	२०२५*	२०२६*
१	बंगलादेश	६.१	९.०	९.७	१०.०	८.७
२	भुटान	५.९	४.५	४.३	२.४	३.४
३	भारत	६.७	५.४	४.६	२.८	४.०
४	माल्दिभ्स	२.६	२.६	१.४	३.९	२.५
५	नेपाल	६.४	७.७	५.४	४.१	४.२
६	श्रीलंका	४५.२	१७.४	१.२	-१.२ ^S	-
७	पाकिस्तान	१२.२	२९.२	२३.४	४.५	६.०
८	अफगानिस्तान	१०.६	-७.७	-४.३	-	-
९	चीन	२.०	०.२	०.२	०.०	०.७

स्रोत: वर्ल्ड इकोनोमिक्स आउटलुक, अक्टोबर २०२५ आइएमएफ
 \$ Department of Census and Statistics, Sri Lanka, October 2025

नोट: आइएमएफले सन् २०२५ देखि अफगानिस्तान र श्रीलंकाको प्रक्षेपण नगरेको ।
 * प्रक्षेपित

१.१.३ विश्व व्यापार

अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोषको प्रतिवेदन अनुसार रुस-युक्रेन युद्ध र गाजा-इजरायल द्वन्द, कतिपय मुलुकको आन्तरिक राजनैतिक द्वन्द तथा कोभिड-१९ को असरले सन् २०२३ मा विश्व व्यापारमा उत्पन्न संकुचन सन् २०२४ मा

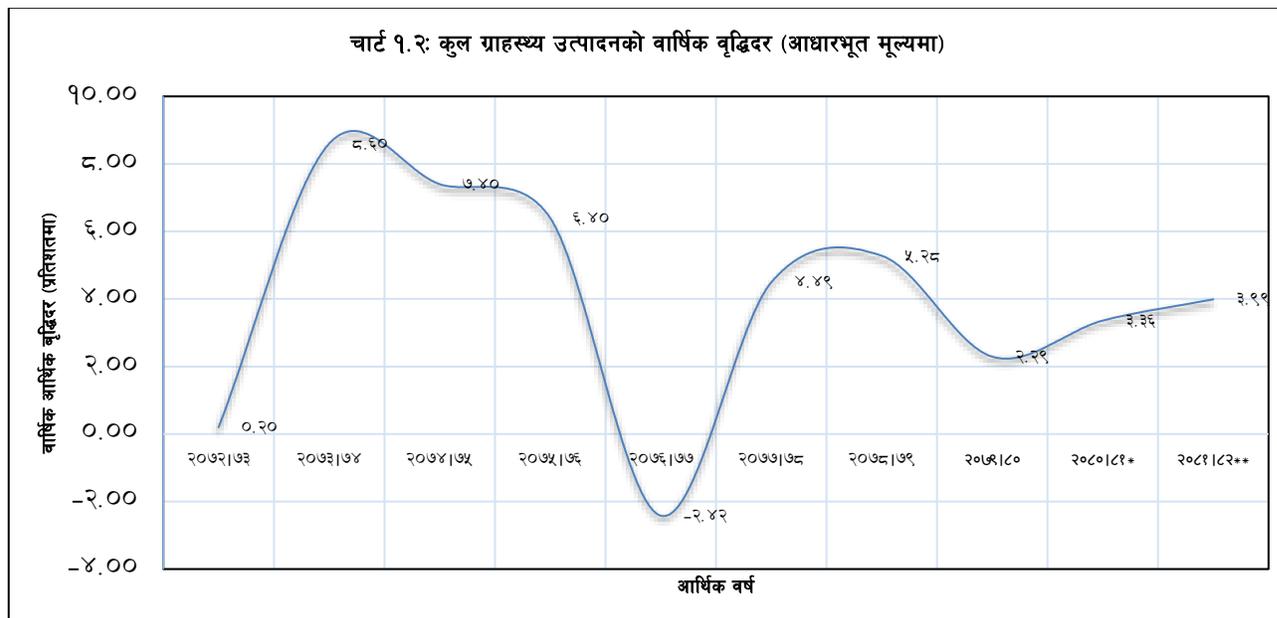
सामान्य सुधार भई ३.५ प्रतिशतले बढेको छ । साथै, सन् २०२५ र सन् २०२६ मा विश्व व्यापार क्रमशः ३.६ प्रतिशत र २.३ प्रतिशतले वृद्धि हुने प्रक्षेपण रहेको छ ।

१.२ राष्ट्रिय अर्थतन्त्र

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को अवधिमा नेपालको राष्ट्रिय अर्थतन्त्रका आन्तरिक तथा बाह्य परिसूचकहरु थप सुदृढ बन्दै गई समग्र उत्पादन तथा आयमा बढोत्तरी, बाह्य क्षेत्र थप सन्तुलित एवं मूल्य स्थिति तथा ब्याजदरमा कमी हुँदै गएको छ । यससँगै देशको समग्र अर्थतन्त्र मध्यम दरले वृद्धि तथा चालु खाता र शोधान्तर स्थिति बचतमा रहेको छ । समीक्षा वर्षमा नेपालको राष्ट्रिय अर्थतन्त्रको विस्तृत अवस्थासम्बन्धी विवरण तालिका १.३ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

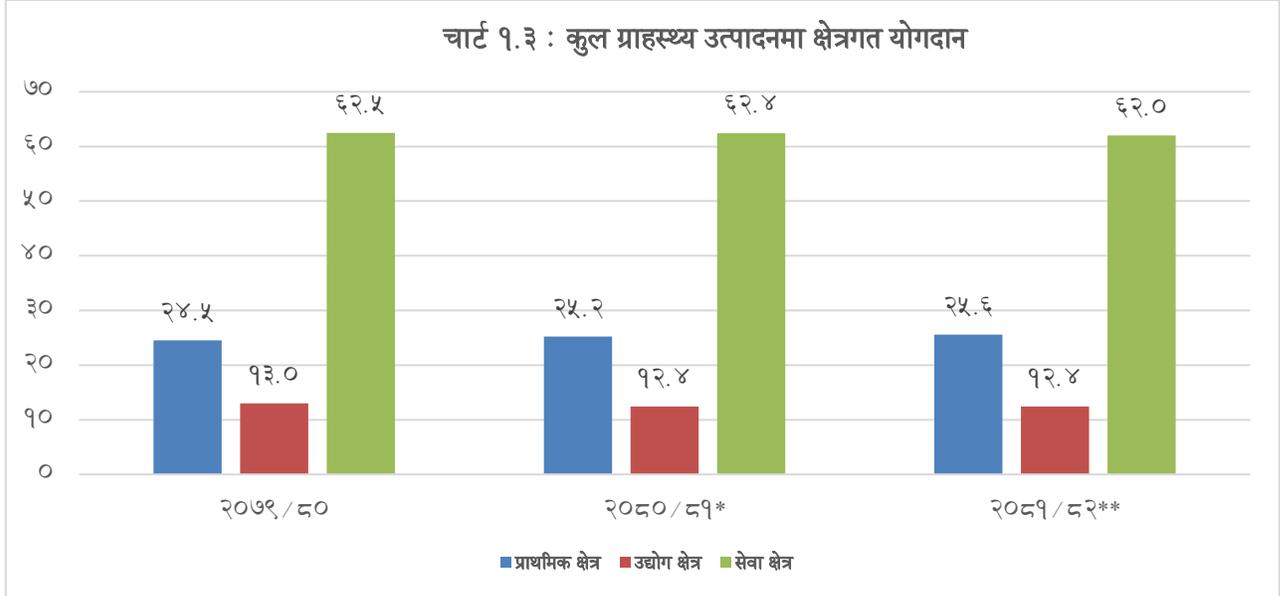
१.२.१ आर्थिक स्थिति

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा नेपालको आर्थिक वृद्धि आधारभूत मूल्यमा ३.९९ प्रतिशतले विस्तार हुने प्रारम्भिक अनुमान रहेको छ । कृषि, विद्युत तथा ग्यास, यातायात तथा भण्डारण लगायतका क्षेत्रमा भएको वृद्धिका कारण नेपालको आर्थिक वृद्धिदरमा सुधार आएको विश्लेषण नेपाल सरकारले प्रकाशन गरेको आर्थिक सर्वेक्षण प्रतिवेदनले देखाएको छ । नेपालको विगत १० वर्षको आर्थिक स्थितिलाई चार्ट १.२ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

*संशोधित **प्रारम्भिक अनुमान

समीक्षा वर्षमा समग्र मुलुकको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा सेवा क्षेत्रको योगदान कृषि क्षेत्र र उद्योग क्षेत्रको योगदानको तुलनामा बढी नै रहेको छ । फलस्वरूप कुल गार्हस्थ्य उत्पादन संरचनामा सेवा क्षेत्रको बाहुल्यताले निरन्तरता कायम गरेको छ । समीक्षा वर्षमा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि, उद्योग र सेवा क्षेत्रको योगदान क्रमशः २५.६२ प्रतिशत, १२.३७ प्रतिशत र ६२.०१ प्रतिशत रहने प्रारम्भिक अनुमान रहेको छ । गत आर्थिक वर्षमा यस्तो योगदान क्रमशः २५.१९ प्रतिशत, १२.४३ प्रतिशत र ६२.३८ प्रतिशत रहेको संशोधित तथ्यांक छ ।

*संशोधित **प्रारम्भिक अनुमान

त्यसैगरी अन्य आर्थिक स्थितिको विश्लेषण गर्दा आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा उपभोगको अंश कुल उत्पादनको ९३.४५ प्रतिशत रहको प्रारम्भिक अनुमान छ । त्यस्तै कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कुल गार्हस्थ्य बचतको अनुपात गत आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा ६.२२ प्रतिशत रहेकोमा सिमान्तरूपमा वृद्धि भई आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा ६.५५ प्रतिशत रहने अनुमान छ । यसरी कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कुल बचतको तुलनामा कुल उपभोगको अंश उच्च रहेको छ ।

१.२.२ मूल्य स्थिति

नेपालमा विगतको वर्षमा बढेको मुद्रास्फीतिमा यस आर्थिक वर्ष सुधार हुँदै वार्षिक औसत मुद्रास्फीति ४.०६ प्रतिशतको एकल अंकमा कायम रहेको प्रारम्भिक अनुमान छ । अघिल्लो आर्थिक वर्ष यस्तो मुद्रास्फीति ५.४४ प्रतिशत रहेको थियो । नेपाल राष्ट्र बैंकबाट प्रकाशित देशको वर्तमान आर्थिक तथा वित्तीय स्थिति प्रतिवेदनका अनुसार २०८२ असारमा वार्षिक विन्दुगत उपभोक्ता मुद्रास्फीति २.२० प्रतिशत रहेको छ । २०८१ असार महिनामा यस्तो मुद्रास्फीति ३.५७ प्रतिशत रहेको थियो । समिक्षा अवधिमा समग्र मुद्रास्फीति अन्तर्गत खाद्य तथा पेय पदार्थ समूहको मुद्रास्फीति ४.६९ प्रतिशत र गैर-खाद्य तथा सेवा समूहको मुद्रास्फीति ३.७१ प्रतिशत रहेको छ । त्यस्तै २०८२ असार महिनामा खाद्य तथा पेय पदार्थ समूहको वार्षिक विन्दुगत उपभोक्ता मुद्रास्फीति १.१९ प्रतिशतले ऋणात्मक र गैर-खाद्य तथा सेवा समूहको वार्षिक विन्दुगत उपभोक्ता मुद्रास्फीति ४.१२ प्रतिशत रहेको छ ।

तालिका १.३: नेपालको समिष्टगत आर्थिक तथा मूल्य स्थिति						
विवरण	इकाई	आर्थिक वर्ष				
		२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१ ^R	२०८१/८२ ^P
क. यथार्थ आर्थिक वृद्धि (आधारभूत मूल्यमा)	प्रतिशत	४.४९	५.२८	२.२९	३.३६	३.९९
कृषि	प्रतिशत	२.८९	२.५०	२.९७	३.३५	३.२५
उद्योग	प्रतिशत	७.०६	१०.७९	१.३१	-०.०३	४.६५
सेवा	प्रतिशत	४.७१	५.३२	२.१९	४.३५	४.२१
ख. प्रति व्यक्ति कुल खर्चयोग्य राष्ट्रिय आय	अमेरिकी डलर	१५९८	१७३६	१७६५	१८६४	१९४०
ग. कुल उपभोग/जिडिपी अनुपात	प्रतिशत	९३.६३	९३.४२	९२.७८	९३.७८	९३.४५
घ. कुल गार्हस्थ्य बचत/जिडिपी अनुपात	प्रतिशत	६.३७	६.५८	७.२२	६.२२	६.५५
ङ. कुल राष्ट्रिय बचत/जिडिपी अनुपात	प्रतिशत	३१.५२	२९.६३	३३.९१	३५.३९	३६.२४
च. कुल स्थिर पुँजी निर्माण/जिडिपी अनुपात	प्रतिशत	२९.३४	२८.९८	२४.६०	२४.३३	२४.०८
छ. मूल्य वृद्धि (मुद्रा स्फीति) औषत वार्षिक	प्रतिशत	३.६०	६.३२	७.७४	५.४४	४.०६

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्यांक कार्यालय, आर्थिक सर्वेक्षण, २०८१/८२, नेपाल सरकार अर्थमन्त्रालय, र नेपाल राष्ट्र बैंक।

R=संशोधित, P=प्रारम्भिक अनुमान

१.२.३ मौद्रिक तथा वित्तीय स्थिति

विगतको वर्षमा वित्तीय क्षेत्रमा देखिएको तरलता दवाव र यससँगै ब्याजदर वृद्धि समिक्षा वर्षमा सुधार भई बैकिङ्ग प्रणालीमा पुँजीकोष र तरलता अनुपात पर्याप्त रहेको छ। निक्षेप तथा कर्जाको ब्याजदरमा कमी आई एकल अंकमा रहेको छ। वित्तीय साक्षरता तथा विद्युतीय कारोबार प्रवर्द्धनका कारण वित्तीय पहुँचमा सुधार भएको छ। त्यस्तै पुँजी बजारमा धितोपत्रको कारोबार, बजार पुँजीकरण तथा परिसूचकमा सुधार भएको छ।

मौद्रिक स्थितिर्तर्फ आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा विस्तृत मुद्राप्रदाय (M2) को विस्तार प्रक्षेपण अनुरूप १२.५० प्रतिशत रहेको छ भने संकुचित मुद्राप्रदाय (M1) २१.९७ प्रतिशतले बढेको छ। अधिल्लो वर्ष भने विस्तृत मुद्राप्रदाय १२.८७ प्रतिशतले विस्तार भएको र संकुचित मुद्राप्रदाय १.६९ प्रतिशतले संकुचन भएको थियो। बैकिङ्ग प्रणालीमा तरलता प्रयाप्ततासँगै ब्याजदरमा कमी आएको तुलनामा निजी क्षेत्रर्तर्फ प्रवाह हुने कर्जामा वृद्धि हुन सकेको छैन।

समीक्षा वर्षमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूको निक्षेप १२.६ प्रतिशत (रु.८११ अर्ब ४९ करोड) ले बढेको छ। अधिल्लो वर्ष यस्तो निक्षेप १३ प्रतिशत (रु.७४२ अर्ब ३७ करोड) ले बढेको थियो।

समीक्षा वर्षमा धितोपत्रको दोस्रो बजार कारोबार, नेप्से परिसूचक तथा बजार पुँजीकरणमा सुधार भई पुँजी बजार समेत सुधारोन्मुख देखिएको छ। फलस्वरूप २०८१ असार मसान्तमा २२४०.४१ विन्दु रहेको नेप्से सूचकाङ्क २०८२ असार मसान्तमा २४.७५ प्रतिशतले वृद्धि भई २७९४.७९ विन्दु कायम भएको छ। साथै, २०८१ असार

मसान्तमा रु. ३५ खर्ब ५३ अर्ब ६८ करोड रहेको बजार पुँजीकरण २०८२ असार मसान्तमा ३१.०४ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ४६ खर्ब ५६ अर्ब ९९ करोड कायम भएको छ । नेपालको समग्र धितोपत्र बजारसम्बन्धी विस्तृत विवरण अन्य भागमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका १.४: नेपालको मौद्रिक एवं वित्तीय स्थिति						
विवरण	इकाई	आर्थिक वर्ष				
		२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१ ^R	२०८१/८२ ^P
क. संकुचित मुद्रा प्रदाय (एम १)	प्रतिशत	२२.८३	-९.३०	१.१९	-१.६९	२१.९७
ख. विस्तृत मुद्रा प्रदाय (एम २)	प्रतिशत	२२.५८	६.८०	११.२०	१२.८७	१२.५०
ग. निजी क्षेत्रको कर्जा वृद्धि	प्रतिशत	२७.१४	१४.५२	८.९५	६.०८	६.१८
घ. कुल निक्षेप वृद्धि	प्रतिशत	२१.४३	९.०१	१२.३४	१३.०	१२.५७
ड. भारत औसत ब्याजदर						
९१-दिने ट्रेजरी बिल दर	प्रतिशत	४.५५	१०.६६	६.३५	३.०	२.९५
३६४-दिने ट्रेजरी बिल दर	प्रतिशत	४.१६	१०.१९	७.०	३.१९	२.९८
औसत अन्तर बैंक दर	प्रतिशत	४.१२	६.९९	२.९८	२.९९	२.९२
आधार दर	प्रतिशत	६.८६	९.५४	१०.०३	८.०	६.०२
च. पुँजी बजार*						
कुल बजार पुँजीकरण	रु. अर्बमा	४०१०.९६	२८६९.३४	३०८२.५	३५५३.७	४६५६.९९
नेप्से परिसूचक	विन्दुमा	२८८३.४	२००९.५	२०९७.१०	२२४०.४१	२७९४.७९
स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक र * नेपाल स्टक एक्सचेन्ज लि.						
R=संशोधित, P=प्रारम्भिक अनुमान						

१.२.४ सार्वजनिक वित्त स्थिति

सार्वजनिक वित्त क्षेत्र अन्तर्गत समीक्षा वर्षमा राजस्व संकलन रु. ११ खर्ब ७८ अर्ब ८२ करोड सहित अधिल्लो वर्षको तुलनामा १४.४१ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ । जुन राजस्व संकलन वार्षिक लक्ष्यको ८३.०६ प्रतिशत रहेको छ । साथै सार्वजनिक खर्चतर्फ आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा नेपाल सरकारको कुल खर्च रु. १५ खर्ब २३ खर्ब १० करोड सहित अधिल्लो वर्षको तुलनामा ८.१२ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ । जुन सोही अवधिको वार्षिक लक्ष्यको ८१.८७ प्रतिशत रहेको छ । नेपाल सरकारको कुल खर्च अन्तर्गत चालु खर्च, पुँजीगत खर्च र वित्तीय व्यवस्था वापतको खर्च क्रमशः रु. ९८० अर्ब ३८ करोड, रु. २२२ अर्ब ६८ करोड र रु. ३२० अर्ब ४ करोड रहेको छ ।

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को असार मसान्तसम्ममा नेपाल सरकारको कुल तिर्न बाँकी सार्वजनिक ऋण दायित्व रु. २६ खर्ब ७४ अर्ब ०४ करोड पुगेको छ । कुल सार्वजनिक ऋण दायित्व अन्तर्गत वैदेशिक ऋण दायित्व रु. १४ खर्ब

५ अर्ब ८२ करोड र आन्तरिक ऋण रु.१२ खर्ब ६३ अर्ब ६ करोड र प्रमिशरी नोट रु. ५ अर्ब १५ करोड रहेको छ । गतवर्षको तुलनामा कुल सार्वजनिक ऋणको वार्षिक वृद्धिदर ९.६६ प्रतिशत रहेको छ भने कुल गार्हस्थ्य उत्पादनसँगको अनुपात ४३.७९ प्रतिशत पुगेको छ । अघिल्लो वर्ष यस्तो अनुपात ४२.७१ प्रतिशत रहेको थियो ।

तालिका १.५: नेपालको सार्वजनिक वित्त स्थिति						
विवरण	इकाई	आर्थिक वर्ष				
		२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१ ^R	२०८१/८२ ^P
क. राजस्व वृद्धि	प्रतिशत	१६.०४	१४.०९	-१०.३८	७.६५	१४.४१
ख. कुल सरकारी खर्च वृद्धि	प्रतिशत	९.६७	९.४७	१०.२९	-१.४५	८.१२
ग. तिर्न बाँकी सार्वजनिक ऋण#	रु. अर्बमा	१७३७.६४	२०१३.३०	२३०९.५९	२४३८.५०	२६७४.०४
घ. कुल प्रति व्यक्ति ऋण#	रुपैयाँमा	६००८१.१७	६८९७९.२४	७८१३३.२७	८२०२१.५१	८९११८.९९

स्रोत: महालेखा नियन्त्रकको कार्यालय र नेपाल राष्ट्र बैंक ।
सार्वजनिक ऋण व्यवस्थापन कार्यालय । R=संशोधित, P=प्रारम्भिक अनुमान

१.२.५ बाह्य स्थिति

मुलुकको समग्र बाह्य स्थिति विश्लेषण गर्दा अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा पेट्रोलियम पदार्थको मूल्यमा आएको कमी, पर्यटन र विप्रेषण आप्रवाह तथा निकासी व्यापारमा भएको वृद्धिका कारण आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को अवधिमा बाह्य क्षेत्र मजबुत बनेको छ । यससँगै शोधनान्तर स्थितिसँगै चालु खातासमेत बचतमा रहेको छ ।

नेपाल राष्ट्र बैंकले प्रकाशन गरेको तथ्यांक अनुसार आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा कुल वस्तु निर्यात ८१.८ प्रतिशतले वृद्धि भई रु.२७७ अर्ब ३ करोड पुगेको छ । अघिल्लो वर्ष यस्तो निर्यातमा ३.०३ प्रतिशतले कमी आएको थियो । गन्तव्यका आधारमा भारत, चीन र अन्य मुलुकतर्फको निर्यात क्रमशः ११७.८ प्रतिशत, १.६ प्रतिशत र ६.७ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ । त्यसैगरी कुल वस्तु आयाततर्फ आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा कुल वस्तु आयात १३.२५ प्रतिशतले वृद्धि भई रु.१८०४ अर्ब १२ करोड पुगेको छ । अघिल्लो वर्ष यस्तो आयातमा १.१६ प्रतिशतले कमी आएको थियो । वस्तु आयात गरिने मुलुकका आधारमा भारत, चीन र अन्य मुलुकबाट भएको आयात क्रमशः ७.५ प्रतिशत, १४.२ प्रतिशत र ३१.७ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ ।

समीक्षा वर्षमा कुल वस्तु व्यापार घाटा ६.० प्रतिशतले वृद्धि भई रु.१५२७ अर्ब ९ करोड पुगेको छ । अघिल्लो वर्ष यस्तो घाटामा ०.९६ प्रतिशतले कमी आएको थियो । समीक्षा वर्षमा निर्यात-आयात अनुपात १५.३६ प्रतिशत पुगेको छ । अघिल्लो वर्ष यस्तो अनुपात ९.५७ प्रतिशत रहेको थियो ।

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा विप्रेषण आप्रवाह १९.२ प्रतिशतले वृद्धि भई रु.१७२३ अर्ब २७ करोड पुगेको छ । अघिल्लो वर्ष विप्रेषण आप्रवाह १६.५ प्रतिशतले बढेको थियो । आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा चालु खाता रु.४०९ अर्ब २० करोडले बचतमा रहेको छ । अघिल्लो वर्ष चालु खाता रु.२२१ अर्ब ७१ करोडले बचतमा रहेको थियो । समीक्षा वर्षमा शोधनान्तर स्थिति रु.५९४ अर्ब ५४ करोडले बचतमा रहेको छ । अघिल्लो वर्ष शोधनान्तर स्थिति रु.५०२ अर्ब

४९ करोडले बचतमा रहेको थियो । त्यस्तै २०८१ असार मसान्तमा रु.२०४१ अर्ब १० करोड बराबर रहेको कुल विदेशी विनिमय सञ्चिति ३१.२ प्रतिशतले वृद्धि भई २०८२ असार मसान्तमा रु.२६७७ अर्ब ६८ करोड पुगेको छ । यस्तो विदेशी विनिमय सञ्चितिले आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को आयातलाई आधार मान्दा बैकिङ क्षेत्रसँग रहेको विदेशी विनिमय सञ्चिति १८.२ महिनाको वस्तु आयात र १५.३७ महिनाको वस्तु तथा सेवा आयात धान्न पर्याप्त रहने देखिन्छ । त्यसैगरी २०८१ असार मसान्तको तुलनामा २०८२ असार मसान्तमा अमेरिकी डलरसँग नेपाली रुपैयाँ २.६६ प्रतिशतले अवमूल्यन भएको छ । अघिल्लो वर्षको सोही अवधिमा नेपाली रुपैयाँ १.६४ प्रतिशतले अवमूल्यन भएको थियो । २०८२ असार मसान्तमा अमेरिकी डलर एकको खरिद विनिमय दर रु.१३६.२९ पुगेको छ । २०८१ असार मसान्तमा उक्त विनिमय दर रु. १३३.०३ रहेको थियो ।

तालिका १.६: नेपालको वाह्य स्थिति						
विवरण	इकाई	आर्थिक वर्ष				
		२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१ ^R	२०८१/८२ ^P
क. कुल निर्यात वृद्धि	प्रतिशत	४४.४३	४९.७५	-२९.४५	-३.०३	८९.८०
ख. निर्यात/जिडिपी अनुपात	प्रतिशत	३.२४	४.०२	२.९३	२.६७	४.५४
ग. आयात वृद्धि	प्रतिशत	२८.६७	२४.७२	-१६.०८	-९.९६	९३.२५
घ. आयात/जिडिपी अनुपात	प्रतिशत	३५.३८	३८.५९	३०.०३	२७.९०	२९.५४
ङ. निर्यात/आयात अनुपात	प्रतिशत	९.९६	९०.४२	९.७५	९.५७	९५.३६
च. व्यापार घाटा वृद्धि	प्रतिशत	२७.३	२३.००	-९५.४५	-०.९६	६.००
छ. व्यापार घाटा/जिडिपी अनुपात	प्रतिशत	-३२.९४	-३४.५७	-२७.९०	-२५.२३	-२५.००
ज. चालु खाता सन्तुलन	रु. अर्बमा	-३३३.६७	-६२३.३३	-४५.९२	२२९.७९	४०९.९९
झ. शोधान्तर बचत	रु. अर्बमा	९.२३	-२५२.४	२८५.८	५०२.५	५९४.५
ञ. विदेशी मुद्रा संचित (वस्तु तथा सेवा आयात धान्न पुग्ने) क्षमता	महिना	९०.९७	६.९४	९.९६	९३.०४	९५.३७
ट. विदेशी विनिमय दर	रु. प्रति अमेरिकी डलर	९९७.८६	९२०.८५	९३०.७५	९३३.०३	९३६.२९

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्यांक कार्यालय र नेपाल राष्ट्र बैंक ।
R=संशोधित, P=प्रारम्भिक अनुमान

समिक्षा वर्षमा मुलुकको समग्र अर्थव्यवस्था, मौद्रिक तथा वित्तीय, सरकारी वित्त र वाह्य अवस्थामा सुधारको दिशामा अगाडि बढेको छ । अर्थतन्त्रका आन्तरिक तथा बाह्य परिसूचक सबल बन्दै गएका छन् । यद्यपि मौसमी प्रतिकुलतासँगै प्राकृतिक विपद्जन्य घटना, आर्थिक सुस्तता तथा राजनीतिक अस्थिरताका कारण स्वदेशी तथा विदेशी लगानीमा अपेक्षित सुधार हुन सकेको छैन ।

भाग - दुई धितोपत्र बजारको स्थिति

२.१ विश्व धितोपत्र बजार

सन् २०२५ को पहिलो छ महिनामा विश्व अर्थतन्त्र, रुस-युक्रेनमा जारी युद्ध, अमेरिकाको परिवर्तित कर नीति, मध्यपूर्वी एसियाली राष्ट्रहरूमा सिर्जित तनाव तथा विश्व बजारमा सुन, चाँदी, कच्चा तेल लगायतका वस्तु बजारमा भएको तीव्र मुल्यवृद्धिले कारण समग्र वित्तीय बजारलाई ठूलो कठिनाई पर्न सक्ने भय सृजना गर्‍यो । विश्वभरीका मुख्य मुख्य देशका केन्द्रीय बैंकले मुद्रास्फिती उच्च हुन नदिन बडो सावधानी पूर्वक मौद्रिक नीति जारी गरे । विश्व अर्थतन्त्रमा युद्धका लागि भै-रहेको लगानी (War-financing), युद्धको समयमामा सुरक्षित लगानीमा लिनेसुन, चाँदी लगायत वैकल्पिक लगानीका क्षेत्रहरू मजबुद हुदै जानु, प्रत्यक्ष वैदेशिक लगानी घट्टदै जान, ट्रेड ट्यारिफका कारण बाह्य क्षेत्र सन्तुलन विग्रदै जानु जस्ता कारण विश्व धितोपत्र बजारमा समेत नकरात्मक असर परेको देखिन्छ ।

धितोपत्र विनिमय बजारहरूको विश्व संगठन (World Federation of Exchanges (WFE)) ले प्रकाशन गरेको तथ्यांक अनुसार सन् २०२३ को तुलनामा सन् २०२४ मा विश्व धितोपत्र बजारको पुँजीकरणमा करिब १४.४ प्रतिशतले वृद्धि भई यु.एस.डलर १२७.१८ ट्रिलियन पुगेको देखिन्छ भने सन् २०२५ को जुनसम्म बजार पुँजीकरण यु.एस.डलर १२७.७१ ट्रिलियन रहेको छ । सन् २०२२ देखि नै उल्लेख्य वृद्धि हुदै गएका कुल बजार पुँजीकरण २०२५ को पहिलो आधा बर्षमा सीमान्त रुपमा मात्रै वृद्धि भएको छ । क्षेत्रगत रुपमा हेर्दा धितोपत्रको बजार पुँजीकरणतर्फ अमेरिकी क्षेत्रको बजार पुँजीकरण सन् २०२४ मा अघिल्लो बर्षको तुलनामा करिब २४.४ प्रतिशतले, एसिया प्यासिफिक क्षेत्रमा २०.६ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ भने युरोप, मध्य पूर्व तथा अफ्रिकी क्षेत्रमा करिब १८ प्रतिशतले कमी आएको छ ।

सन् २०२४ मा विश्व धितोपत्र बजारमा यु.एस.डलर १४८.७७ ट्रिलियन बराबरको कारोबार भएको देखिन्छ, जुन कारोबार सन् २०२३ को तुलनामा करिब १५ प्रतिशतको वृद्धि हो । २०२४ मा समयमा सबैभन्दा बढी कारोबार यु.एस.डलर ८०.६३ ट्रिलियन अमेरिकी क्षेत्रमा भएको छ । यसैगरी सन् २०२४ को जुनसम्म (पहिलो आधाबर्षसम्ममा) विश्व धितोपत्र बजारमा यु.एस.डलर ८८.६९ ट्रिलियन बराबरको कारोबार भएको देखिन्छ । २०२४ मा अमेरिकी क्षेत्र र एसिया प्यासिफिक क्षेत्रको धितोपत्रको कुल कारोबार रकममा वृद्धि भएको छ भने युरोप, मध्य पूर्व तथा अफ्रिकी क्षेत्रमा त्यस्तो कारोबार रकममा १० प्रतिशतले कमी आएको छ ।

विश्व धितोपत्र बजारमा सूचीकृत कम्पनीको तुलना गर्दा सन् २०२३ को तुलनामा सन् २०२४ मा करिब ६.७ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ । सबैभन्दा बढी सूचीकृत कम्पनी रहेको एसिया प्यासिफिक क्षेत्रमा करिब १६.४ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ भने, युरोप, मध्य पूर्व तथा अफ्रिकी क्षेत्र तथा अमेरिकी क्षेत्रमा कमी आएको छ । अमेरिकी क्षेत्रमा त्यस्तो कमी सिमान्त रुपमा मात्रै रहेको छ भने कम युरोप, मध्य पूर्व तथा अफ्रिकी क्षेत्रमा सूचीकृत संगठित संस्थाको

संख्यामा करीब १२.५ प्रतिशतले कमी आएको छ। सन् २०२४ को अन्त्यको तुलनामा सन् २०२५ को पहिलो आधा वर्षको अन्त्यमा कुल सूचीकृत संगठित संस्थाको संख्या ५८,९१० बाट वृद्धि भई ५९,०६९ पुगेको छ।

विश्व धितोपत्र बजारमा प्राथमिक निष्काशन तर्फ सन् २०२२ देखि देखिएको कमी २०२४ मा भने रहेन। प्राथमिक निष्काशनको कुल रकम सन् २०२४ मा १३२.५६ विलियन अमेरिकी डलर रहेको छ। यस्तो रकम सन् २०२२ मा १८७.०५ विलियन अमेरिकी डलर र २०२३ मा ११०.९५ विलियन अमेरिकी डलर रहेको थियो। क्षेत्रगत रूपमा हेर्दा अमेरिकी क्षेत्र र युरोप, मध्य पूर्व तथा अफ्रिका क्षेत्रमा उत्साजनकरूपमा वृद्धि भएको छ भने, एशिया प्यासिफिक क्षेत्रमा सिमान्त रूपमा कमी आएको छ। सन् २०२५ को पहिलो छ महिनामा प्राथमिक निष्काशन रकम ६६.४ अर्ब अमेरिकी डलर रहेको छ।

विश्व धितोपत्र बजारको पछिल्लो तीन वर्षको अवस्था तालिका २.१ मा प्रस्तुत गरिएको छ

तालिका २.१ अन्तर्राष्ट्रिय धितोपत्र बजारको अवस्था						
क्र.सं.	विवरण	वर्ष				परिवर्तन प्रतिशत २०२४/२०२५
		२०२२	२०२३	२०२४	२०२५ जुनसम्म	
१	बजार पुँजीकरण (रकम, अमेरिकी डलर, ट्रिलियनमा)					
	अमेरिकी क्षेत्र	४४.७५	५३.९४	६७.०९	६८.५२	२४.३८
	एसिया प्यासिफिक क्षेत्र	३२.५७	३४.००	४१.००	३९.८२	२०.६०
	युरोप, मध्य पूर्व तथा अफ्रिकी क्षेत्र	२३.६२	२३.२७	१९.०९	१९.३७	-१७.९६
	कुल बजार पुँजीकरण	१००.९४	१११.२१	१२७.१८	१२७.७१	१४.३६
२	कारोबार (रकम, अमेरिकी डलर, ट्रिलियनमा)					
	अमेरिकी क्षेत्र	८१.४३	७०.००	८०.६३	४८.४०	१५.१८
	एसिया प्यासिफिक क्षेत्र	५१.६७	४८.६५	५८.५५	३४.५७	२०.३५
	युरोप, मध्य पूर्व तथा अफ्रिकी क्षेत्र	१२.८	१०.६६	९.५९	५.७२	-१०.००
	कुल कारोबार रकम	१४५.९	१२९.३१	१४८.७७	८८.६९	१५.०५
३	सूचीकृत कम्पनी संख्या					
	अमेरिकी क्षेत्र	११,२२७	११,३११	११,२८६	११,३६१	-०.२२
	एसिया प्यासिफिक क्षेत्र	३२,१०५	३१,८१६	३७,०४४	३७,१८६	१६.४३
	युरोप, मध्य पूर्व तथा अफ्रिकी क्षेत्र	१४,९६१	१२,०८९	१०,५८०	१०,५२२	-१२.४८
	कुल सूचीकृत कम्पनी संख्या	५८,२९३	५५,२१६	५८,९१०	५९,०६९	६.६९
४	प्राथमिक निष्काशन (रकम, अमेरिकी डलर, अर्बमा)					
	अमेरिकी क्षेत्र	१०.२४	१७.५७	३२.२८	१६.७१	८३.७३
	एसिया प्यासिफिक क्षेत्र	१३२.७६	७५.३५	७५.२२	४०.२१	-०.१७

युरोप, मध्य पूर्व तथा अफ्रिकी क्षेत्र	४४.०५	१८.०३	२५.०६	९.४९	३८.९६
कुल प्राथमिक निष्काशन रकम	१८७.०५	११०.९५	१३२.५६	६६.४१	१९.४७

२.१.१ विश्वका केही प्रमुख धितोपत्र बजार सूचकांकको अवस्था : सन् २०२४ अगस्टको तुलनामा सन् २०२५ अगस्टमा विश्वका भारत बाहेकका प्रमुख धितोपत्र बजारका सूचकांकमा सकारात्मक वृद्धि देखिएको छ । यस्तो वृद्धि भारतीय धितोपत्र बजार एस एण्ड पि विएसई सेन्सेक्स (S & P BSE Sensex) र निफ्टी ५० (Nifty 50) मा सीमान्त रुपमा नकरात्मक रहेको छ । चीनको सांघाई कम्पोजिट इण्डेक्स र हंगकङको ह्यांगसेंग इण्डेक्स सन् २०२४ अगस्टको तुलनामा सन् २०२५ अगस्टमा ३० प्रतिशत भन्दा वढीले वृद्धि भएको छ । विश्वका केही प्रमुख धितोपत्र बजार सूचकांकको अवस्थालाई देहाय अनुरूप तालिका २.२ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका २.२ विश्वका केही प्रमुख धितोपत्र बजार सूचकांकको अवस्था								
क्र.स.	सूचकांक	देश	आधार विन्दु	सन् २०२२ अगस्ट(विन्दु)	सन् २०२३ अगस्ट(विन्दु)	सन् २०२४ अगस्ट(विन्दु)	सन् २०२५ अगस्ट(विन्दु)	सन् २०२४ बाट २०२५ मा परिवर्तन प्रतिशत
१	एस एण्ड पि ५०० (S&P 500)	अमेरिका	-	३,९५५.००	४,५०७.६६	५,६४८.४०	६,६६०.२६	१४.३७
२	फुटसी १०० (FTSE 100)	बेलायत	१,०००	७,२८४.००	७,४३९.१३	८,३७६.६३	९,२४२.००	१०.३३
३	सांघाई कम्पोजिट इण्डेक्स Shanghai Composite Index	चीन	१००	३,२०२.१४	३,११९.८८	२,८४२.२१	३,८५७.९३	३५.७४
४	सिंगापुर टाईम इण्डेक्स (STI)	सिंगापुर	४२	३,२२१.६७	३,२३३.३०	३,४४२.९३	४,२६९.७०	२४.०१
५	निक्की २२५ (Nikkei 225)	जापान	-	२८,०९१.५३	३२,६१९.३४	३८,६४७.७५	४२,७१८.४७	१०.५३
६	एस एण्ड पि एसएसएक्स २०० (S&P ASX 200)	अष्ट्रेलिया	-	६,९८६.८०	७,३०५.३०	८,०९१.९०	८,९७३.१०	१०.८९
७	डयाक्स पर्फोमेन्स (DAX Performance)	जर्मनी	१,०००	१२,८३४.९६	१५,९४७.०८	१८,९०६.९२	२३,९०२.२१	२६.४२
८	ह्यांगसेंग (HangSeng)	हङकङ	१००	१९,९५४.३९	१८,३८२.०६	१७,९८९.०७	२५,०७७.६२	३९.४०
९	एस एण्ड पि विएसई सेन्सेक्स (S & P BSE Sensex)	भारत	१,०००	५९,५३७.०७	६४,८३९.४१	८२,३६५.७७	७९,८०९.६५	-३.१०
१०	निफ्टी ५० (Nifty 50)	भारत	१,०००	१७,७५९.३०	१९,२५३.८	२५,२३५.९०	२४,४२६.८५	-३.२१
११	न्युयॉक कम्पोजिट इण्डेक्स (NYSE Composite Index)	अमेरिका	५,०००	१४,८०१.२४	१६,०००.३७	१९,२९२.२३	२१,१५१.४७	९.६४

स्रोत: सम्बन्धित एक्सचेञ्जका वेबसाइटहरू

२.२ नेपालको धितोपत्र बजार

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को अवधिमा मुलुकको आर्थिक क्रियाकलापमा आएको संकुचन रहे पनि धितोपत्र बजारका अधिकांश सूचकहरूको स्थिति वर्षान्तमा सकारात्मक रहन गयो । केन्द्रीय बैंकले अधिल्लो आर्थिक वर्षदेखि

नै सेयर धितो कर्जामा गरेको कडाइ समीक्षा बर्षमा समेत कायम रहँदा, मुद्रा बजारमा तरलताको अवस्था सहज हुँदा र व्याजदरमा कमी आँउदा समेत सोको पुँजी बजारमा उल्लेख्य सकारात्मक प्रभाव भने देखा पर्न सकेन । राजनैतिक स्थिरतामा कमी, निजी क्षेत्रबाट माग हुने कर्जा रकममा कमी, प्राकृतिक विपत्ती लगायतको असर वावजुद पनि समेत धितोपत्रको दोस्रो बजार कारोबार उल्लेख्य वृद्धि देखियो । सरकार तथा केन्द्रीय बैंकले आ.व. २०८२/८३ को आर्थिक तथा मौद्रिक नीति मार्फत लिएको लचकताका कारण, बर्षको अन्तिम त्रैमासमा धितोपत्रको दोस्रो बजारका गतिविधिहरूमा सकारात्मक प्रभाव पारेको देखिन्छ ।

विगत तीन आर्थिक वर्षको धितोपत्र बजारको संक्षिप्त भलक तालिका-२.३ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका २.३ धितोपत्र बजारको संक्षिप्त भलक						
क्र.सं.	विवरण	आर्थिक बर्ष			परिवर्तन प्रतिशत	
		२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८०/८१	२०८१/८२
१	कुल सार्वजनिक निष्काशन अनुमति संख्या	७९	२७	५६	-६५.३८	१०७.४
२	कुल सार्वजनिक निष्काशन रकम (रु. अर्बमा)	८७.२०	६२.९२	६२.०७	-२७.८	-१.४
३	धितोपत्र बजारमा कूल निष्काशन अनुमति तथा दर्ता (बोनस सेयर तथा विशिष्टीकृत लगानी कोष दर्ता सहित)	२०५	९६	१४४	-५३.४	६०.४
४	धितोपत्र बजार मार्फत कुल पुँजी परिचालन रकम रु. अर्बमा (बोनस सेयर तथा विशिष्टीकृत लगानी कोष दर्ता सहित)	१३७.१३	१०३.४८	९३.१५	-३३.२१	-१०.००
५	सूचीकृत कम्पनीको संख्या	२५४	२७०	२७२	६.३०	०.७४
६	सूचीकृत धितोपत्रको चुक्ता पुँजी (रु अर्बमा)	७२८.९५	८२५.०५	८६९.८५	१३.१८	५.४३
७	वार्षिक कारोबार रकम (रु अर्बमा)	४६७.१२	७३४.६८	२१२४.९२	५७.२८	१८९.२३
८	कारोबार दिन	२३६	२२९	२३१	-२.९७	०.८७
९	धितोपत्र बजार पुँजीकरण (रु. अर्बमा)	३०८२.५	३५५३.७	४६५६.९९	१५.२९	३१.०५
१०	फ्लोट बजार पुँजीकरण (रु. अर्बमा)	१०८८.७	१२१५.४	१५९१.९७	११.६४	३०.९८
११	नेप्से सूचकांक (विन्दु)	२०९७.१	२२४०.४	२७९४.७९	६.८३	२४.७५
१२	नेप्से फ्लोट सूचकांक (विन्दु)	१४४.९७	१५२.६२	१९३.२७	५.२८	२६.६३

स्रोत: नेपाल धितोपत्र बोर्ड तथा नेपाल स्टक एक्सचेन्ज लि.

आ.व. २०८१/८२ मा लगानीकर्ताको सहभागिताको अवस्था, धितोपत्रको प्राथमिक तथा दोस्रो बजारको अवस्थाको विस्तृत विवरण देहाय अनुसार प्रस्तुत गरिएको छ ।

२.२.१ धितोपत्र बजारमा लगानीकर्ताको सहभागिताको अवस्था

समीक्षा वर्षमा धितोपत्र बजारमा लगानीकर्ताको सहभागितामा वृद्धि भएको छ । २०८१ असार मसान्तसम्ममा डिम्याट खाता (हितग्राही खाता) को संख्या ६३ लाख ९५ हजार रहेकोमा २०८२ असार मसान्तको अन्त्यसम्ममा

करिब ९ प्रतिशतले वृद्धि भई ६९ लाख ९७ हजार पुगेको छ, जुन कुल जनसंख्याको करिब २३.९९ प्रतिशत हो । यसैगरी २०८१ असारको अन्त्यसम्म करिब ५३ लाख ६९ हजार मेरो सेयर खाताको संख्या रहेकोमा समीक्षा वर्षमा समेत करिब ११.३ प्रतिशतले वृद्धि भई ५९ लाख ७६ हजार पुगेको छ ।

समीक्षा वर्षमा धितोपत्रको दोस्रो बजारमा कारोबार गर्न आवश्यक कारोबार खाता (TMS - Account) को संख्यामा वृद्धि भएको छ । २०८१ असारको अन्त्यसम्ममा धितोपत्रको दोस्रो बजारमा अनलाइन कारोबारका लागि २२ लाख ५८ हजार ४ सय १० रहेकोमा युजर आई डि लिएकोमा समीक्षा वर्षमा उक्त संख्यामा बढोत्तरी आई कुल संख्या २७ लाख ३५ हजार ५ सय ९० पुगेको छ । यसैगरी धितोपत्रको दोस्रो बजारका कुल लगानीकर्ताको संख्या २०८१ असार मसान्तमा ३७ लाख ८२ हजार ७ सय २० रहेकोमा २०८२ असार मसान्तसम्म ४२ लाख ४८ हजार ४ सय ६९ पुगेको छ । यसमध्ये २५ लाख ५ हजार ३१ लगानीकर्ताहरू मात्र धितोपत्रको दोस्रो बजार कारोबारमा सकृय रहेको देखिन्छ ।

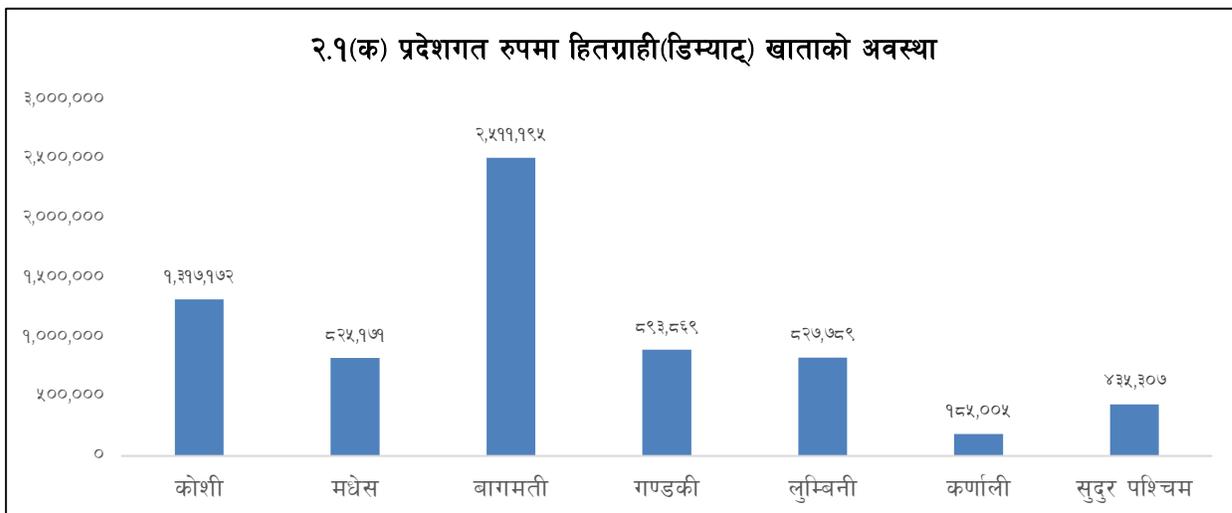
विगत तीन वर्षमा धितोपत्र बजारमा सर्वसाधारणको सहभागिताको स्थितिलाई तालिका २.४ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका २.४				
धितोपत्र बजारमा लगानीकर्ताको सहभागिताको अवस्था				
क्र.स.	विवरण	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२
१	डिम्याट खाताको संख्या (लाखमा)	५८.२१	६३.९५	६९.९७
२	मेरो सेयर प्रयोगकर्ताको संख्या (लाखमा)	४८.२६	५३.६९	५९.७६
३	प्राथमिक निष्काशनमा सहभागी लगानीकर्ता (अधिकतम)	१९,८०,९७०	१५,६४,५६४	२१,७१,१२१
४	दोस्रो बजारको कुल लगानीकर्ता (लाखमा)	३२.८३	३७.८२	४२.४८
५	अनलाइन लगानीकर्ता (लाखमा)	१७.६३	२२.५८	२७.३५
६	धितोको दोस्रो बजारमा सकृय लगानीकर्ता (लाखमा)	१६.४४	२१.९६	२५.०५

स्रोत: नेपाल स्टक एक्सचेञ्ज लि. र सिडिएएससि एण्ड क्लियरिङ्ग लि.

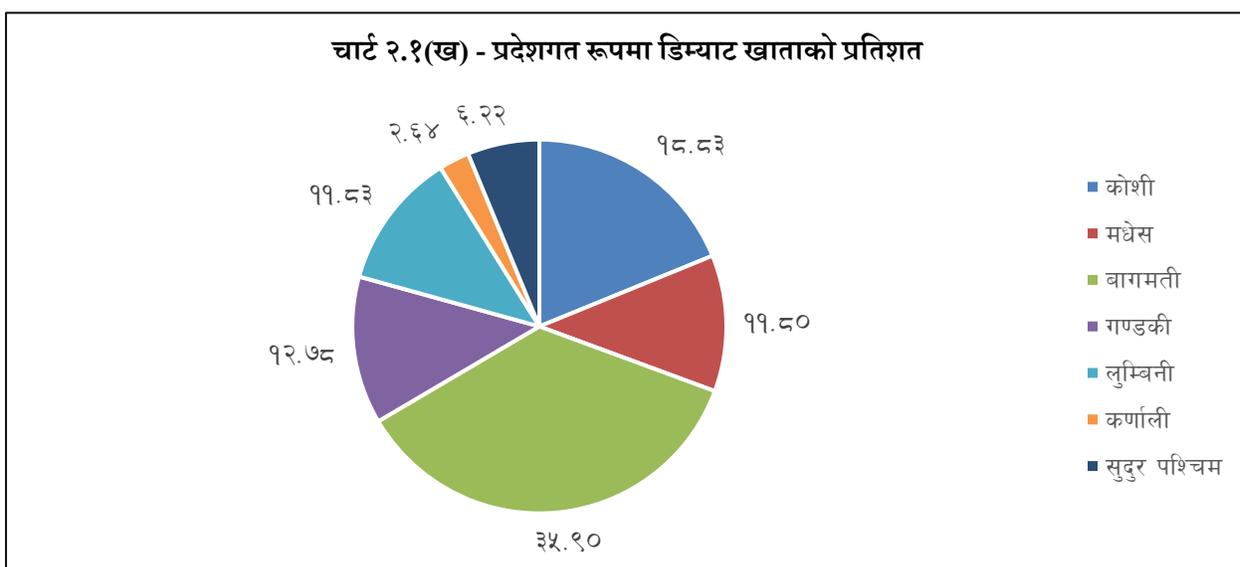
डिम्याट खाताको आधारमा लगानीकर्ताको सहभागिताको स्थितिलाई हेर्दा आ.व. २०८१/८२ को अन्तमा सबैभन्दा बढी (३५ प्रतिशत) लगानीकर्ता बाग्मती प्रदेशमा र सबैभन्दा कम (२.६४ प्रतिशत) कर्णाली प्रदेशमा रहेको देखिन्छ । कर्णाली प्रदेशमा १ लाख ८५ हजार डिम्याट खाता रहेकोमा बाग्मती प्रदेशमा २५ लाख ११ हजार भन्दा बढी डिम्याट खाता रहेको छ ।

प्रदेशगत रूपमा डिम्याट खाता भएका सर्वसाधारणको विवरणलाई चार्ट २.१(क) मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

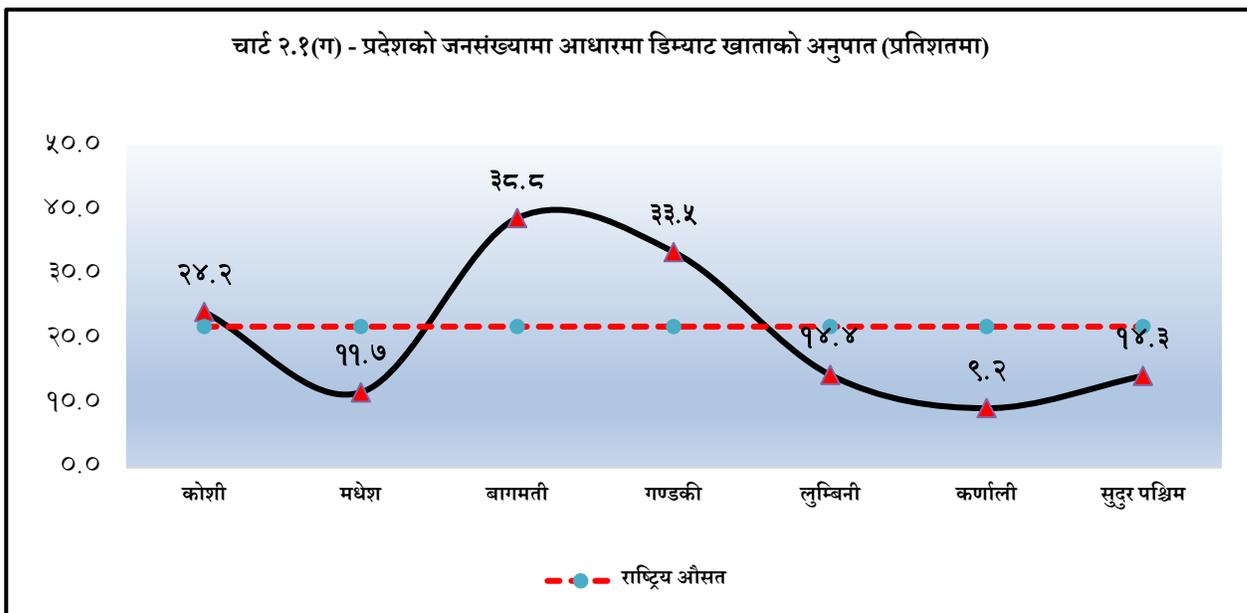
चार्ट २.१(ख) मा प्रदेशको जनसंख्यासँग निरपेक्ष रही कुल डिम्याट खाताको संख्यालाई प्रतिशतमा व्यक्त गरी पाई चार्टमा प्रस्तुत गरिएको छ । बागमती प्रदेशमा सबैभन्दा बढी ३५.९० प्रतिशत डिम्याट खाता रहको छ भने सबैभन्दा कम कर्णाली प्रदेशमा २.६४ प्रतिशत रहेको छ ।

साथै प्रदेशको कुल जनसंख्याका आधारमा उक्त प्रदेशमा रहेको डिम्याट खाताको अनुपातलाई प्रतिशतमा व्यक्त गरी चार्ट २.३ मा प्रस्तुत गरिएको छ । कर्णाली प्रदेशमा उक्त प्रदेशको कुल जनसंख्याको ९.२ प्रतिशत जनसंख्याको मात्रै डिम्याट खाता रहेकोमा बागमती प्रदेशमा कुल जनसंख्याको ३८.८ प्रतिशत जनसंख्याको डिम्याट खाता रहेको छ । देशको कुल जनसंख्याको आधारमा डिम्याट खाताको अनुपात २१ प्रतिशतलाई राष्ट्रिय औसतको रूपमा सिधा रेखामा देखाइएको छ । कोशी, बागमती र गण्डकी प्रदेशमा, प्रदेशको कुल जनसंख्याको आधारमा डिम्याट खाताको अनुपात राष्ट्रिय औसत भन्दा बढी रहेको छ भने अन्य प्रदेशमा त्यस्तो अनुपात राष्ट्रिय औसत भन्दा कम

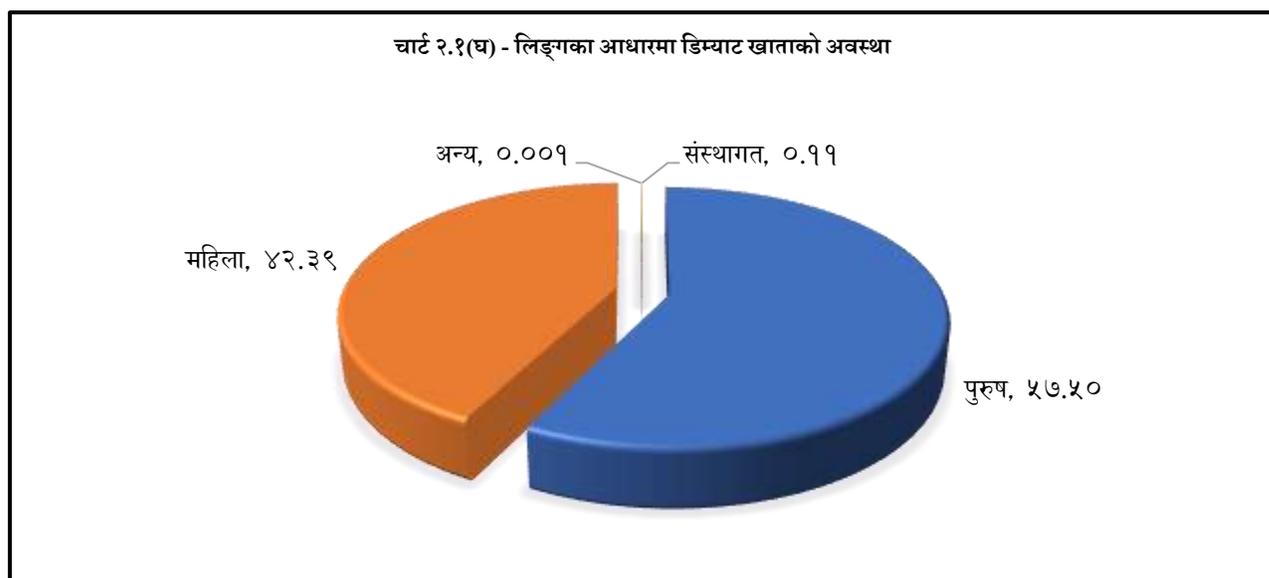

रहेको छ ।

यस्तै लिंगको आधारमा सर्वसाधारणको जनसांख्यिक स्थिति हेर्दा आ.व. २०८०/८१ मा कुल डिम्याट खातामा पुरुषको उपस्थिति ५७.५ प्रतिशत, महिलाको ४२.४ प्रतिशत रहेको छ भने बाँकीमा अन्य र संस्थागत लगानीकर्ता रहेको देखिन्छ । लिंगको आधारमा सर्वसाधारणको सहभागिता अवस्थालाई चार्ट २.१(घ) मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

२.२.२ प्राथमिक बजार

समीक्षा वर्षमा संगठित संस्थाहरूले प्राथमिक बजारमार्फत पुँजी परिचालनका लागि साधारण सेयरको प्रारम्भिक सार्वजनिक निष्काशन, हकप्रद निष्काशन, ऋणपत्र निष्काशन तथा सामूहिक लगानी कोषको योजना निष्काशन गरेका छन् । समीक्षा वर्षमा प्राथमिक निष्काशन रकममा कमी आएको छ भने विशिष्टीकृत लगानी कोषको संख्या र रकम दुबैमा कमी आएको छ।

आ.व. २०८१/८२ को अवधिमा साधारण सेयरको प्राथमिक निष्काशन मार्फत् १५ संगठित संस्थाहरूको धितोपत्र मार्फत रु. ३ अर्ब ९३ करोड सर्वसाधारण, हकप्रद सेयर निष्काशन मार्फत् १७ संगठित संस्थाहरूको रु. १५ अर्ब ४१ करोड, ऋणपत्र निष्काशन तर्फ नौ वटा निष्काशन मार्फत रु. १० अर्ब ६२ करोडको सर्वसाधारण लगानीकर्ताहरूलाई र रु. १४ अर्ब ६८ करोडको प्राइभेट प्लेसमेन्ट मार्फत गरी कुल रु. २५ अर्ब ३० करोड, सामूहिक लगानी कोष तर्फ १० वटा योजनाको रु. १५ अर्ब ८८ करोड र थप निष्काशन तर्फ पाँच संगठित संस्थाका रु. १ अर्ब ५५ करोड गरी कुल ५६ संस्थाको कुल रु. ६२ अर्ब ७ करोड ८७ लाख रकम बराबरको पुँजी परिचालन भएको छ । समीक्षा वर्षमा निष्काशन रकम तर्फ गत वर्षको तुलनामा सामान्य गिरावट छ भने, निष्काशन अनुमति संख्या तर्फ अधिल्लो आ.व.को तुलनामा १०७.४ प्रतिशतले वृद्धि आएको छ ।

समीक्षा अवधिमा बोर्डबाट चार विशिष्टीकृत लगानी कोषको रु. ६ अर्ब ५० करोड रकम बराबरको कोष दर्ता गरिएको छ । बोनश सेयर दर्ता तर्फा समीक्षा वर्षमा ८४ कम्पनीको रु. २४ अर्ब ५७ करोड ६६ लाख रकम बराबरको सेयर दर्ता गरिएको छ । अवधिमा बोर्डबाट चार विशिष्टीकृत लगानी कोषको रु. ६ अर्ब ५० करोड रकम बराबरको कोष दर्ता गरिएको छ ।

विगत तीन आर्थिक वर्षको प्राथमिक बजारको अवस्था तालिका - २.५ तथा चार्ट - २.२ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका २.५

धितोपत्रको प्राथमिक बजारको अवस्था (वार्षिक तथ्याङ्कमा आधारित)

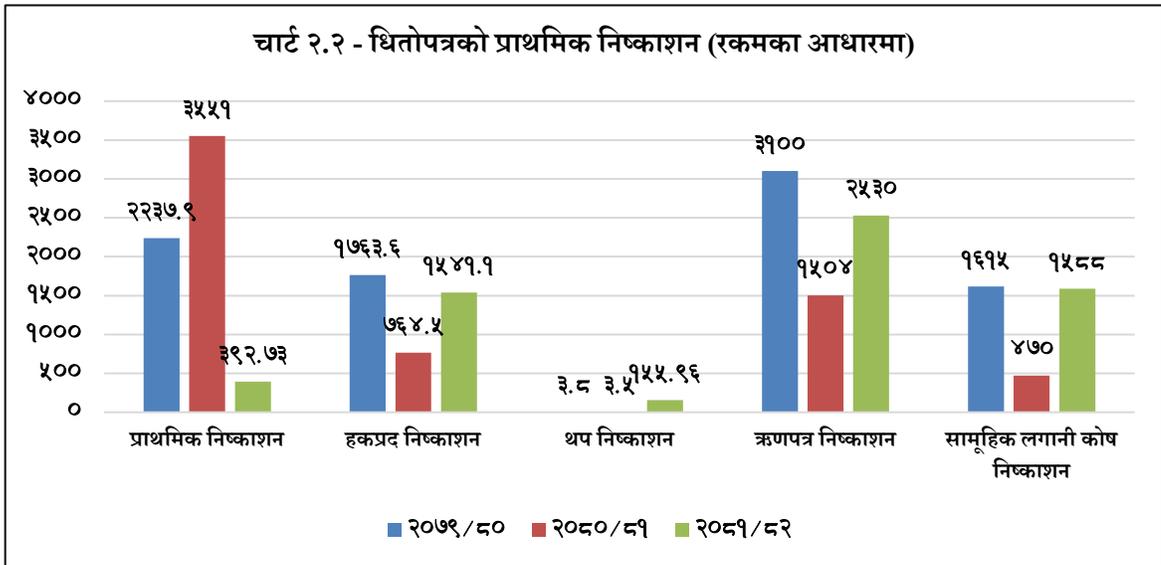
(रकम रू करोडमा)

आर्थिक बर्ष	प्राथमिक निष्काशन		हकप्रद निष्काशन		थप निष्काशन		ऋणपत्र निष्काशन		सामूहिक लगानी कोष निष्काशन		वार्षिक जम्मा (बोनस शेयर तथा विशिष्टीकृत लगानी कोष बाहेक)		विशिष्टीकृत लगानी कोष दर्ता		बोनस शेयर दर्ता		कूल निष्काशन अनुमति तथा दर्ता (वार्षिक जम्मा)	
	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	र	रकम
२०७७/७८	२२	१५१८.६	७	१४०५	०	०	२३	६९६०	९	९९०	६१	१०८७३.६	०	०	१३४	४६१७.८	१९५	१५४९१.४
२०७८/७९	२८	७२०.३६	११	४७८.७१	०	०	१०	३९२०	७	७४४.५	५६	५०६३.५७	०	०	१४५	६१७९	२०१	११२४२.५७
२०७९/८०	४२	२२३७.९	८	१७६३.६	१	३.७९	१२	३१००	१६	१६१५	७९	८७२०.२९	४	१०५०	१२२	३९४२.९	२०५	१३७३१.९९
२०८०/८१	७	३५५१.०१	७	७६४.४८	३	३.४९	४	१५०४	६	४७०	२७	६२९२.९८	१२	२०००	५७	२०५४.७	९६	१०३४७.६८
२०८१/८२	१५	३९२.७३	१७	१५४१.०८	५	१५५.९६	९	२५३०	१०	१५८८.१	५६	६२०७.८७	४	६५०	८४	२४५७.६६	१४४	९३१५.५३

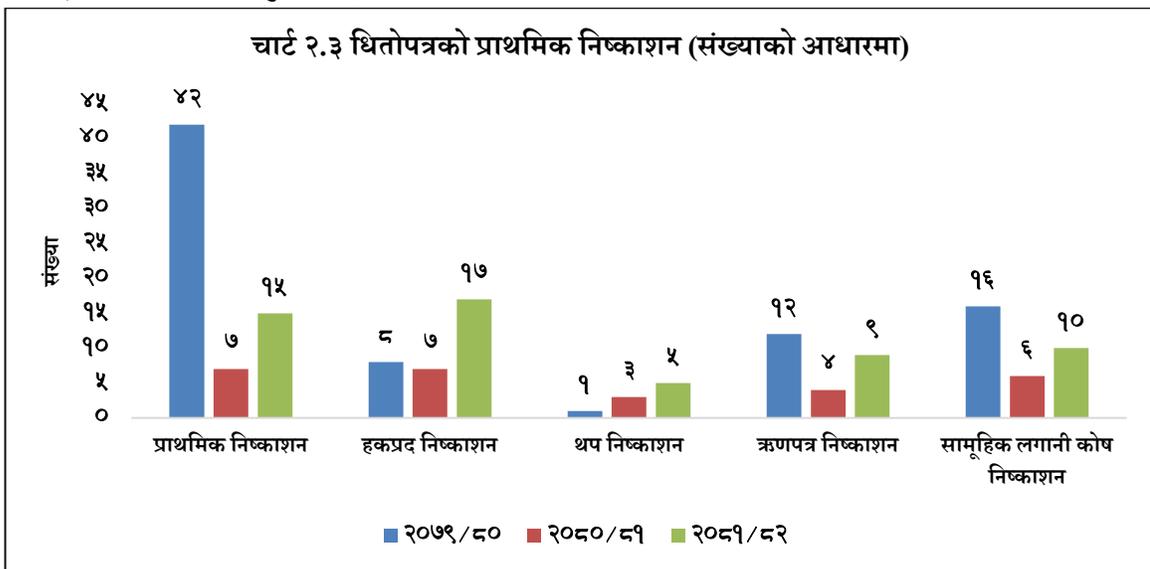
परिवर्तन प्रतिशत (वार्षिक तथ्याङ्कमा आधारित)

आर्थिक बर्ष	प्राथमिक निष्काशन		हकप्रद निष्काशन		थप निष्काशन		ऋणपत्र निष्काशन		सामूहिक लगानी कोष निष्काशन		वार्षिक जम्मा (बोनस शेयर तथा विशिष्टीकृत लगानी कोष बाहेक)		विशिष्टीकृत लगानी कोष दर्ता		बोनस शेयर दर्ता		कूल निष्काशन अनुमति तथा दर्ता (वार्षिक जम्मा)	
	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम		
२०७८/७९	२७.३	-५२.६	५७.१	-६५.९			-५६.५	-५५.२	-२२.२	-२४.८	-८.२	-५३.४			८.२	३३.८	३.१	-२७.४
२०७९/८०	५०.०	२१०.७	-२७.३	२६८.४			२०	-०.६	१२८.६	११६.९	४१.१	७२.२			-१५.९	-३६.२	२.०	२२.०
२०८०/८१	-८३.३	५८.७	-१२.५	-५६.७	२००	-७.९	-६६.७	-५१.५	-६२.५	-७०.९	-६५.८	-२७.८	२००.०	९०.५	-५३.३	-४७.९	-५३.२	-२४.५
२०८१/८२	११४.३	-८८.९	१४२.९	१०१.६	६६.७	४३६.८	१२५.०	६८.२	६६.७	२३७.९	१०७.४	-१.४	-६६.७	-६७.५	४७.४	१९.६	५०.०	-१०.०

स्रोत: नेपाल धितोपत्र बोर्ड

विगत तीन आर्थिक वर्षमा धितोपत्रको प्राथमिक बजारबाट पुँजी परिचालन गर्ने संगठित संस्थाको (संख्याका आधारमा) चार्ट २.३ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

क) धितोपत्र दर्ता तथा विवरणपत्र स्वीकृति

धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३ को दफा २७ को उपदफा (१) मा संगठित संस्थाले आफूले निष्काशन गर्ने धितोपत्र निष्काशन गर्नु अघि बोर्डमा दर्ता गराउनुपर्ने व्यवस्था भए अनुसार समीक्षा वर्षमा साधारण सेयरको प्राथमिक निष्काशन, हकप्रद निष्काशन, ऋणपत्र निष्काशन, थप निष्काशन र सामूहिक लगानी योजना गरी कुल ५६ संगठित संस्थाले कुल रु. ६२ अर्ब ७ करोड बराबरको धितोपत्र सार्वजनिक निष्काशन गर्न अनुमति प्रदान गरिएको छ । गत

आ.व. मा कुल २७ संगठित संस्थाले कुल रु. ६२ अर्ब ९२ करोड बराबरको धितोपत्रको सार्वजनिक निष्काशन गर्न अनुमति पाएका थिए ।

समीक्षा वर्षमा धितोपत्र दर्ता गराउने संगठित संस्थाको संख्यामा १५९.३ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ भने र सार्वजनिक निष्काशन अनुमति प्राप्त रकममा सामान्य वृद्धि(७.९ प्रतिशत) भएको छ । सार्वजनिक निष्काशन अनुमति प्राप्त रकम तर्फ थप निष्काशनको ४३६८ प्रतिशतले उल्लेख्य वृद्धि भएको छ । त्यस्तै, हकप्रद निष्काशन तर्फ १०१.६ प्रतिशतको, ऋणपत्र निष्काशन तर्फ ६८.२ प्रतिशतको र सामूहिक लगानी योजना तर्फ २२३.३ प्रतिशतको वृद्धि भएको छ । धितोपत्रमा साधारण सेयर निष्काशनको ८८.९ प्रतिशतको र विशिष्टीकृत लगानी कोष योजना तर्फ ६७.५ प्रतिशतले निष्काशन रकममा हास आएको छ । कुल सार्वजनिक निष्काशन रकममा साधारण सेयर निष्काशनको १५.९ प्रतिशत, हकप्रद निष्काशनको २०.२ प्रतिशत, ऋणपत्रको ३३.२, थप निष्काशनको २ प्रतिशत, सामूहिक लगानी योजनाको २० प्रतिशत र विशिष्टीकृत लगानी कोष निष्काशन तर्फ ८.५ प्रतिशत हिस्सा रहेको छ ।

ख) सार्वजनिक निष्काशन

समीक्षा वर्षमा साधारण सेयरको प्राथमिक निष्काशनमार्फत् रु. १२ अर्ब १४ करोड, हकप्रद सेयर निष्काशनमार्फत् रु. १५ अर्ब ४१ करोड, ऋणपत्र निष्काशनतर्फ रु. १० अर्ब ६२ करोड, थप निष्काशन तर्फ १ करोड ३ लाख कित्ता धितोपत्र मार्फत रु. १ अर्ब ५५ करोड, सामूहिक लगानी कोषतर्फ रु. १५ अर्ब २० करोड र विशिष्टीकृत लगानी कोष निष्काशन तर्फ रु. ६ अर्ब ५० करोड गरी कुल रु. ७६ अर्ब ११ करोड बराबरको पुँजी परिचालन भएको छ जुन रकम गत वर्षको तुलनामा २०.९ प्रतिशतले बढी हो । गत आ.व. मा बोर्डले साधारण सेयरको प्राथमिक निष्काशनमार्फत् रु. ३५ अर्ब ५१ करोड, हकप्रद सेयर निष्काशनमार्फत् रु. ७ अर्ब ६४ करोड, ऋणपत्र निष्काशनतर्फ रु. १५ अर्ब ४ करोड, सामूहिक लगानी कोषतर्फ रु. ४ अर्ब ७० करोड र थप निष्काशनतर्फ रु. ३ करोड ४९ लाख गरी कुल रु. ६२ अर्ब ९२ करोड बराबरको पुँजी परिचालन गर्न अनुमति प्रदान गरेको थियो ।

विगत १० वर्षको सार्वजनिक निष्काशन अनुमति सम्बन्धी विवरण चार्ट २.६ मा प्रस्तुत गरिएको छ । (धितोपत्र दर्ता, धितोपत्रको अंकित मूल्य(Face Value) मा गणना गरी राखिएको हो भने, सार्वजनिक निष्काशन अनुमति रकम धितोपत्रको जारी मुल्य (यदी प्रिमियम मुल्यमा जारी भएको भए सो समेत गणना गरिएको) मा गरिएको छ भने धितोपत्रको प्राथमिक निष्काशनको संस्थापक र ऋणपत्रको प्राइभेट प्लेसमेन्ट गणना गरिएको छैन ।)

तालिका २.६			
धितोपत्र दर्ता, सार्वजनिक निष्काशन अनुमति तथा बोनस सेयर दर्ता			
आर्थिक वर्ष	धितोपत्र दर्ता (रु अर्बमा)	सार्वजनिक निष्काशन अनुमति रकम (रु अर्बमा)	बोनस सेयर दर्ता
२०७२/७३	२९.७२	१८.९९	२९.०६
२०७३/७४	६२.६३	५९.३९	३४.८
२०७४/७५	६३.४२	५३.३	३३.०९
२०७५/७६	६९.६५	४९.७६	२६.७

२०७६/७७	४७.६	३३.६५	३३.६८
२०७७/७८	१४२.८५	१०८.७४	४६.२१
२०७८/७९	६६.९१	५०.६३	६१.७९
२०७९/८०	१२३.३३	८७.२०	३९.४३
२०८०/८१	५४.४२	६२.९२	२०.५४
२०८१/८२	७४.५५	६२.०७	२४.५७
स्रोत: नेपाल धितोपत्र बोर्ड			

ग) प्राथमिक बजारमार्फत क्षेत्रगत पुँजी परिचालन

प्राथमिक बजारमार्फत भएको पुँजी परिचालनलाई क्षेत्रगत रूपमा विश्लेषण गर्दा समीक्षा वर्षमा बोर्डले तीन बीमा क्षेत्रका कम्पनी, एक लघुवित्त, आठ जलविद्युत कम्पनी, एक उत्पादनमूलक कम्पनी, एक होटल/पर्यटन समूहको कम्पनी र एक अन्य समूहको कम्पनी लाई धितोपत्रको सार्वजनिक निष्काशन गर्ने अनुमति प्रदान गरेको छ। बोर्डले समीक्षा वर्षमा छ बीमा कम्पनी र ११ जलविद्युत कम्पनीलाई हकप्रद निष्काशनको अनुमति प्रदान गरेको छ। बोर्डले चार लघुवित्त र एक बैंकलाई थप निष्काशनको अनुमति प्रदान गरेको छ। समीक्षा वर्षमा बोर्डले छ बाणिज्य बैंक, दुइ विकास बैंक र एक लगानी समूहको संस्थालाई ऋणपत्र निष्काशनको अनुमति प्रदान गरेको छ। त्यस्तै बोर्डले २० सामूहिक लगानी योजनाका स्किमलाई र चार विशिष्टीकृत लगानी योजनालाई धितोपत्रको सार्वजनिक निष्काशन गर्ने अनुमति प्रदान गरेको छ।

विगत तीन आर्थिक वर्षमा धितोपत्रको प्राथमिक बजारमा विभिन्न विधिमाफत भएको क्षेत्रगत पुँजी परिचालन तालिका २.७ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

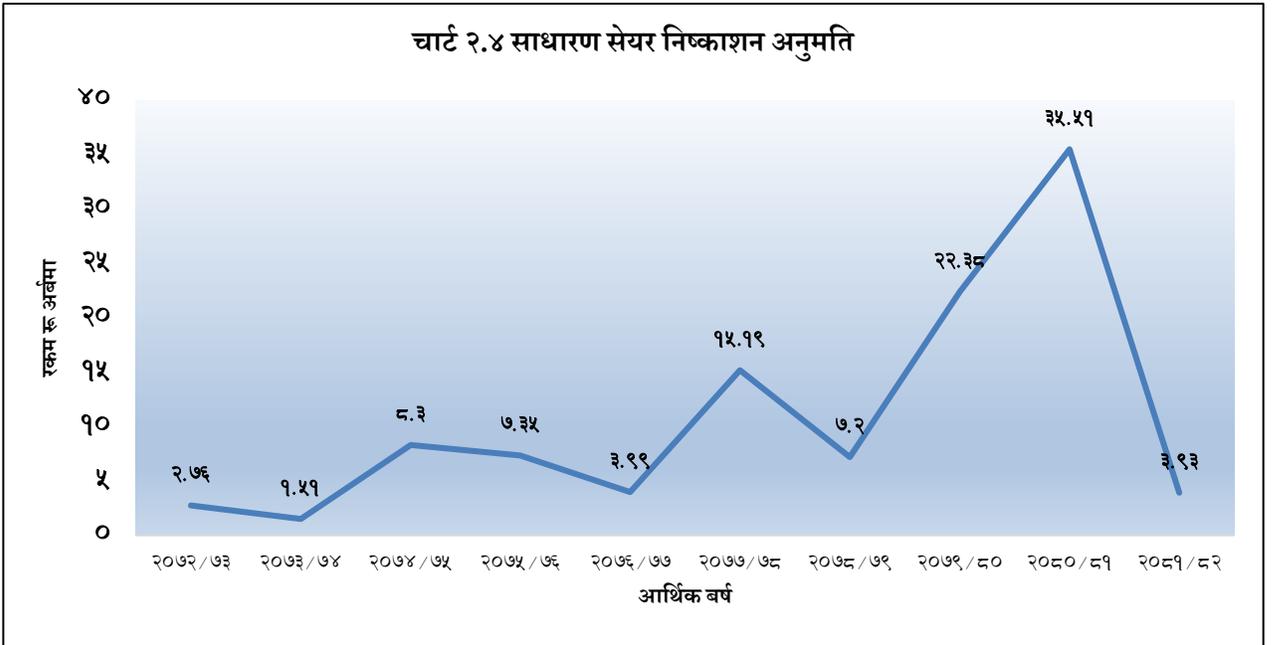
तालिका: २.७								
प्राथमिक बजारमा क्षेत्रगत पुँजी परिचालन (रकम रू अर्बमा)								
विवरण	आर्थिक वर्ष						परिवर्तन प्रतिशत	
	२०७९/८०		२०८०/८१		२०८१/८२		२०८१/८२	
	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम
प्राथमिक निष्काशन								
बीमा	४	१०.६४	०	०.००	३	२.२५		
लघुवित्त	४	०.०८	०	०.००	१	०.०५		
जलविद्युत	२९	७.३४	१	१.९१	८	५.५८	७००.००	१९२.१५
उत्पादनमूलक	१	३.४५	३	९.६४	१	०.६०	-६६.६७	-९३.७८
लगानी	१	०.१५	०	०.००	०	०.००		
होटल/पर्यटन	१	०.१६	०	०.००	१	२.८३		
अन्य समूह	२	०.५५	३	११.३९	१	०.८१	-६६.६७	-९२.८९
हकप्रद निष्काशन								
विकास बैंक	०	०.००	१	०.२६	०	०.००	-१००	-१००
वित्त कम्पनी	१	०.१५	०	०.००	०	०.००		
जलविद्युत	७	१७.४९	६	७.३८	११	८.४४	८३.३३	१४.३६
बीमा	०	०.००	०	०.००	६	६.९६		

ऋणपत्र निष्काशन								
बैंक	९	२४.००	४	१५.०४	६	१९.००	५०.००	२६.३३
विकास बैंक	२	२.००	०	०.००	२	१.३०		
लगानी कम्पनी	१	५.००	०	०.००	१	५.००		
थप निष्काशन								
लघुवित्त	१	०.०४	३	०.०३	४	०.११	३३.३३	२११.७६
बैंक	०	०	०	०	१	१.४५		
अन्य								
सामूहिक लगानी कोषको योजना	१६	१६.१५	६	४.७०	२०	१५.८८	-७०.९	२३७.८८
विशिष्टीकृत लगानी कोष दर्ता	४	१०.५०	१२	२०.००	४	६.५०	-६६.६७	-६७.५०

स्रोत: नेपाल धितोपत्र बोर्ड

घ) साधारण सेयर निष्काशन

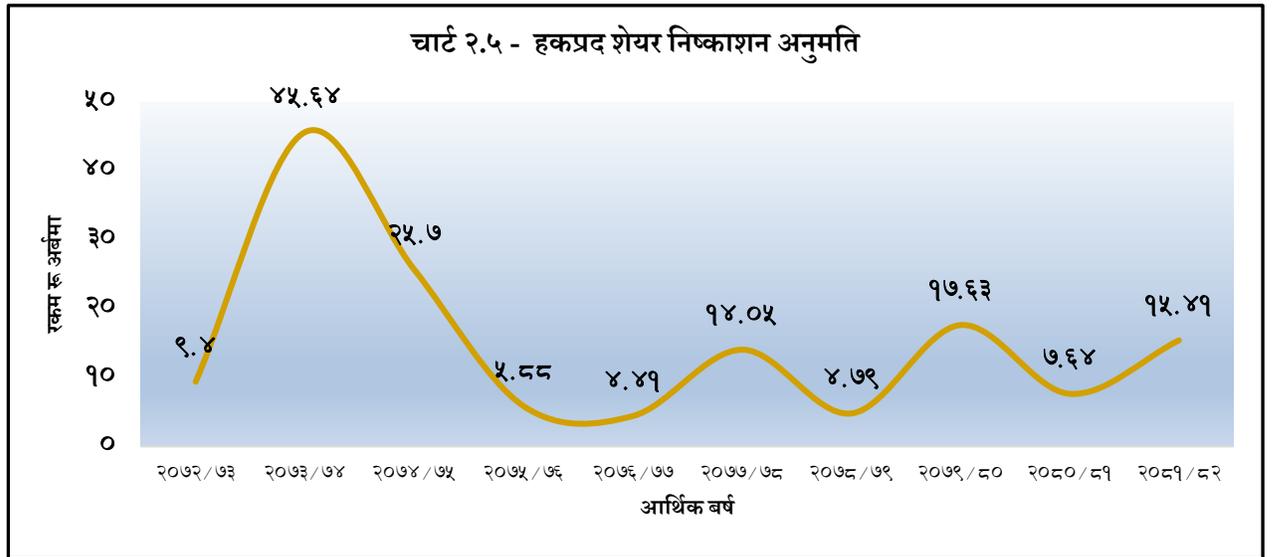
बोर्डले समीक्षा वर्षमा कुल १५ वटा संगठित संस्थालाई रु. ३ अर्ब ९२ करोड रकम बराबरको साधारण सेयर निष्काशन अनुमति प्रदान गरेको छ । गत आ.व. मा कुल सात कम्पनीलाई रु. ३५ अर्ब ५१ करोड रकम बराबरको साधारण सेयर निष्काशन अनुमति प्रदान गरेको थियो । समीक्षा वर्षमा साधारण सेयर निष्काशन गर्ने संगठित संस्थाको संख्यामा ११४.३ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ भने निष्काशन रकममा ८८.९ प्रतिशतले ह्रास आएको छ । आ.व. २०८१/८२ मा भएको साधारण सेयर दर्ता तथा विवरणपत्र स्वीकृत सम्बन्धी विवरण अनुसूची-१ मा प्रस्तुत गरिएको छ । साथै विगत १० वर्षको साधारण सेयर निष्काशन अनुमति चार्ट २.४ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

ड) हकप्रद शेयर दर्ता तथा निष्काशन

समीक्षा वर्ष हकप्रद शेयर निष्काशनतर्फ १७ संगठित संस्थाहरूलाई रु. १५ अर्ब ४१ करोड बराबरको हकप्रद शेयर निष्काशन अनुमति प्रदान गरिएको छ । गत वर्ष हकप्रद शेयर निष्काशनतर्फ सात कम्पनीहरूलाई रु. ७ अर्ब ६४ करोड बराबरको हकप्रद शेयर निष्काशन अनुमति प्रदान गरिएको थियो । गत वर्षको तुलनामा हकप्रद निष्काशन गर्ने कम्पनीको संख्या र रकम दुबैमा बढोत्तरी आएको छ । निष्काशन अनुमति संख्यामा करीब १४३ प्रतिशतको र निष्काशन अनुमति रकममा १०१.६ प्रतिशतको वृद्धि भएको हो । बोर्डले समीक्षा वर्षमा ६ बीमा कम्पनी र ११ जलविद्युत कम्पनीलाई हकप्रद निष्काशनको अनुमति प्रदान गरेको छ ।

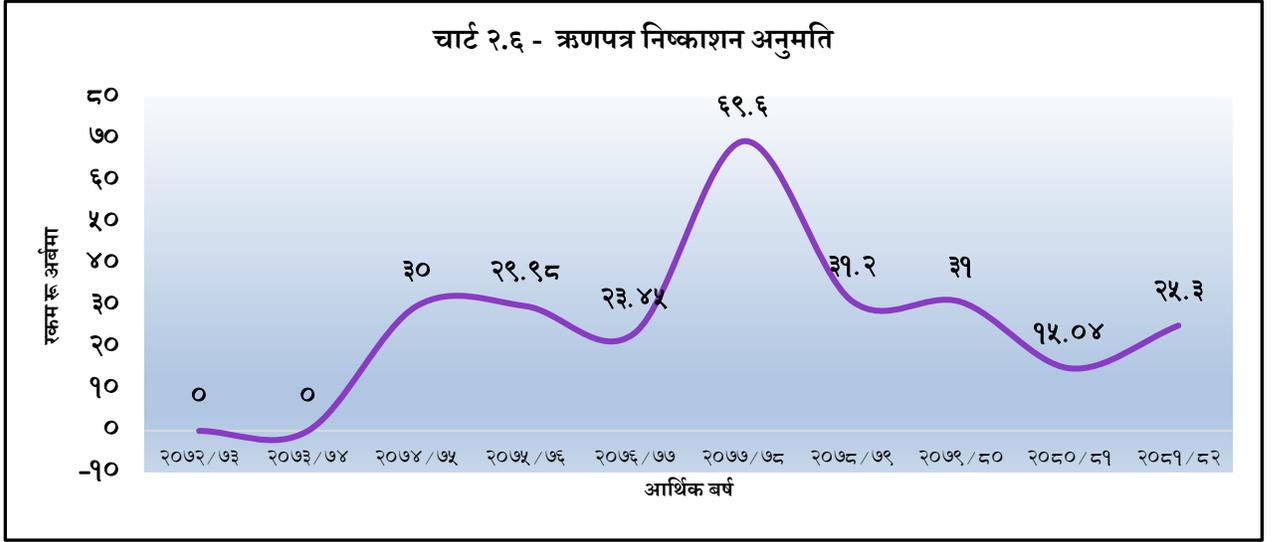
आ.व. २०८१/८२ मा भएको हकप्रद शेयरको दर्ता तथा निष्काशन अनुसूची-२ मा प्रस्तुत गरिएको छ । विगत १० वर्षको हकप्रद शेयर निष्काशन अनुमति सम्बन्धी विवरण चार्ट २.५ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

च) ऋणपत्र दर्ता तथा निष्काशन

सूचीकृत कम्पनीले दीर्घकालीन ऋण पुँजी संकलन गर्नका लागि सर्वसाधारणलाई ऋणपत्र निष्काशन गर्ने क्रममा समीक्षा वर्षमा नौ संगठित संस्थालाई कुल रु. २५ अर्ब ३० करोड बराबरको ऋणपत्र निष्काशनका लागि अनुमति प्रदान गरिएको छ । गत वर्ष बोर्डले चार वाणिज्य बैंकलाई कुल रु. १५ अर्ब ४ करोड बराबरको ऋणपत्र निष्काशनका लागि अनुमति प्रदान गरेको थियो । समीक्षा वर्षमा ऋणपत्र निष्काशन संख्या तर्फ १२५ प्रतिशतको र अनुमति रकम तर्फ ६८.२ प्रतिशतले वृद्धि भएको हो । ऋणपत्र निष्काशन तर्फ नौबटा निष्काशन मार्फत रु. १० अर्ब ६२ करोडको सर्वसाधारण लगानीकर्ताहरूलाई र रु. १४ अर्ब ६८ करोडको प्राइभेट प्लेसमेन्ट मार्फत गरी कुल रु. २५ अर्ब ३० करोडको पुँजी परिचालन भएको हो । समीक्षा वर्षमा बोर्डले छ वाणिज्य बैंक, दुइ विकास बैंक र एक लगानी

समूहको संस्थालाई ऋणपत्र निष्काशनको अनुमति प्रदान गरेको छ । समीक्षा वर्षमा ऋणपत्र निष्काशनको अवस्थालाई अनुसूची-३ तथा विगतका वर्षहरूमा ऋणपत्र निष्काशनको अवस्थालाई चार्ट २.६ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

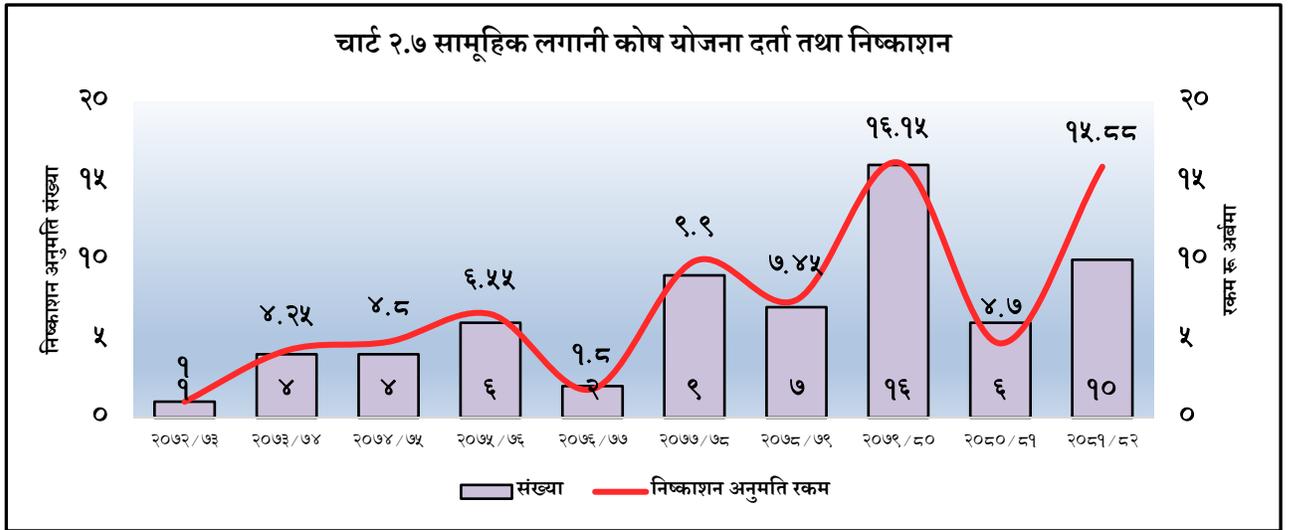
छ) थप निष्काशन

समीक्षा वर्षमा बोर्डबाट पाँच संगठित संस्थाले रु. १ अर्ब ५५ करोड मूल्य थप निष्काशन अनुमति प्राप्त गरेका छन् । गत आ.व.मा तीन संगठित संस्थाले रु. ३.४९ करोड मूल्य बराबरको थप निष्काशन अनुमति प्राप्त गरेका थिए । समीक्षा वर्षमा थप निष्काशनको संख्या तथा रकममा उत्साहजनक वृद्धि भएको छ । थप निष्काशनका लागि अनुमति प्राप्त गर्ने संगठित संस्थाहरूमा एक बाणिज्य बैंक र चार लघुवित्त रहेका छन् । समीक्षा वर्षमा भएको थप निष्काशन सम्बन्धी विवरण अनुसूची-४ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

ज) सामूहिक लगानी योजना दर्ता तथा निष्काशन

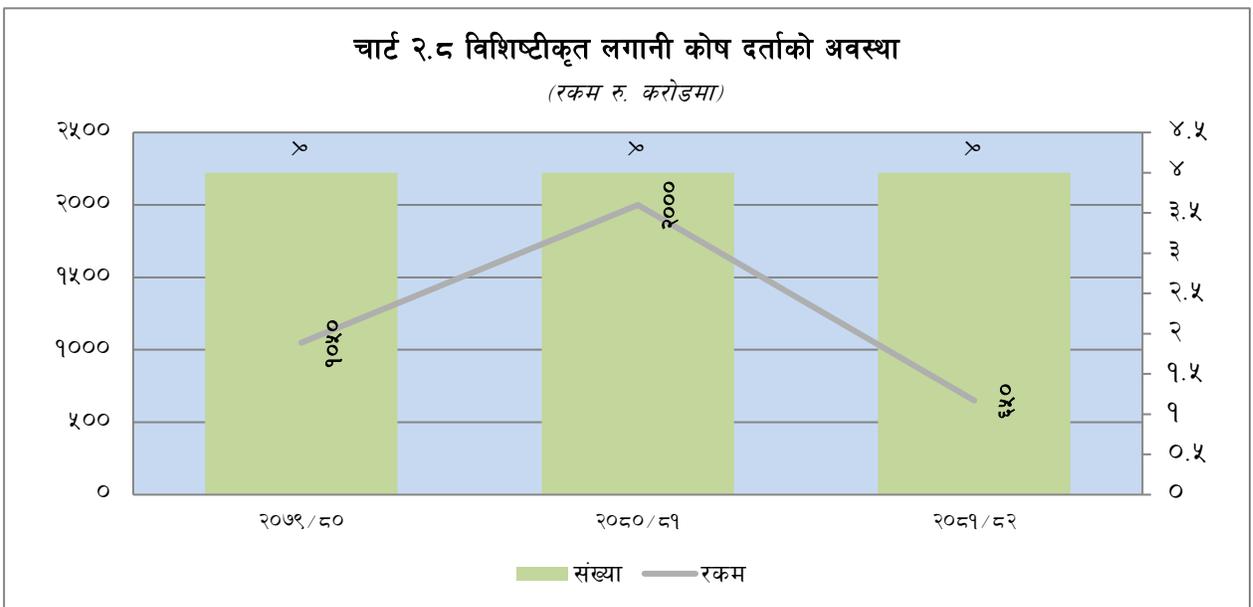
समीक्षा वर्षमा सामूहिक लगानी योजना दर्ता तर्फ कुल १० योजनाको रु. १० अर्ब ३८ करोड १० लाख मूल्य बराबरको सामूहिक लगानी योजना बोर्डमा दर्ता भएका छन् । नयाँ दर्ता भएका छ स्कीम मध्ये चार खुलामुखी र छ बन्दमुखी योजना रहेका छन् । बोर्डमा गत आ.व. मा नै योजना दर्ता गरेका योजनाहरूले यस आ.व. मा रु. ५ अर्ब ५० करोड रकम बराबरको थप रकम दर्ता गरिएको छ । अघिल्लो आ.व.को तुलनामा समीक्षा वर्षमा संख्यात्मक रूपमा सामूहिक लगानी कोषमा ६६.७ प्रतिशतले र रकम तर्फ २३७.९ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ ।

आ.व. २०८१/८२ मा भएको सामूहिक लगानी योजना दर्ता तथा निष्काशन अनुमति सम्बन्धी विवरण अनुसूची-५ र विगत १० वर्षको सामूहिक लगानी कोष निष्काशनको अवस्थालाई चार्ट २.७ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

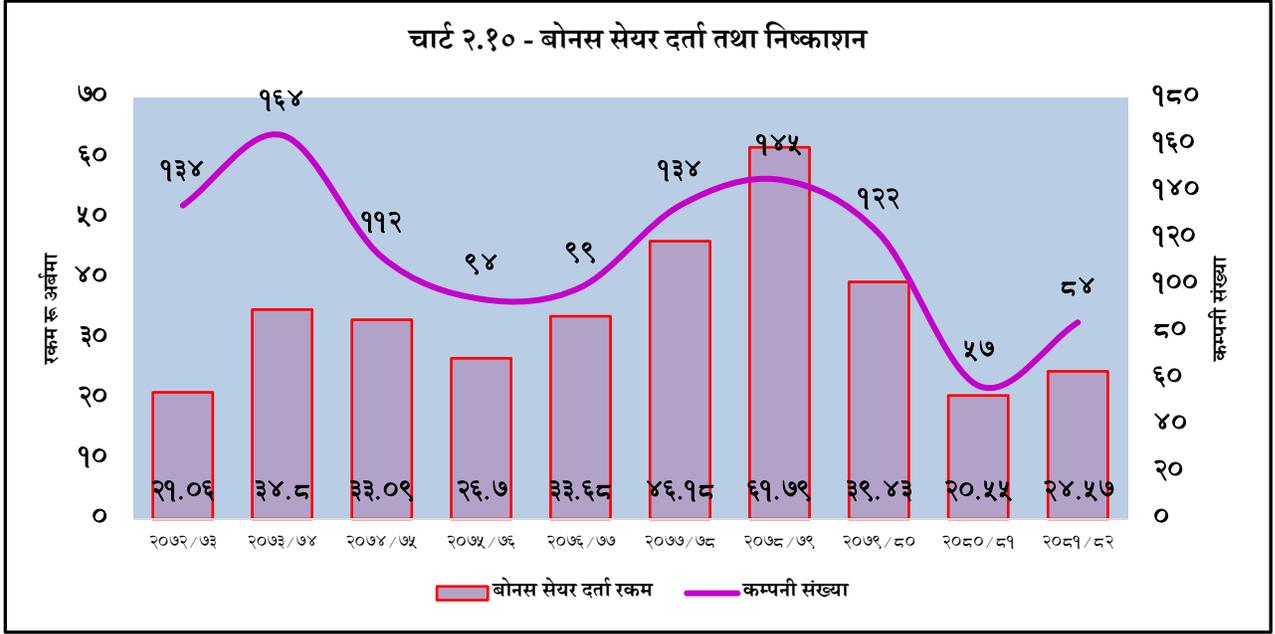
भ) विशिष्टीकृत लगानी कोष दर्ता तथा निष्काशन

आ.व. २०७९/८० बाट नेपालको धितोपत्र बजारको एक नयाँ उपकरणका रूपमा विशिष्टीकृत लगानी कोष शुरु भएकोमा समीक्षा बर्षम विशिष्टीकृत लगानी कोष अन्तर्गतका चार योजनाको रु. ६ अर्ब ५० करोड बराबरको कोष बोर्डमा दर्ता भई निष्काशन भएको छ । गत बर्ष विशिष्टीकृत लगानी कोष अन्तर्गतका १२ योजनाको रु २० अर्ब बराबरको कोष बोर्डमा दर्ता भई निष्काशन भएको थियो । आ.व. २०८१/८२ मा भएको सामूहिक लगानी योजना दर्ता तथा निष्काशन अनुमति सम्बन्धी विवरण अनुसूची-६ र विगत तीन बर्षको विशिष्टीकृत लगानी कोष दर्ताको अवस्थालाई अवस्थालाई चार्ट २.८ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

छ) बोनस सेयर दर्ता तथा निष्काशन

समीक्षा वर्षमा कुल ८४ सूचीकृत संगठित संस्थाको रु. २४ अर्ब ५७ करोड मूल्य बराबरको बोनस सेयर बोर्डमा दर्ता गरिएको छ। यस्तो निष्काशन गत आ.व. मा कुल ५७ सूचीकृत संगठित संस्थाको रु.२० अर्ब ५४ करोड मूल्य बराबरको थियो। आ.व. २०८१/८२ मा भएको बोनस सेयरको दर्ता सम्बन्धी विवरण अनुसूची-७ मा प्रस्तुत गरिएको छ। विगत १० वर्षको बोनस सेयर दर्ताको अवस्था चार्ट २.९ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

२.२.३ धितोपत्रको दोस्रो बजार

समीक्षा वर्षमा धितोपत्रको दोस्रो बजारमा धितोपत्रको कारोबार संख्या, कारोबार रकम र कारोबार भएको सेयर संख्यामा उल्लेख्य वृद्धि भएको छ। बजार पुँजीकरण तथा नेप्से सूचकांकमा समेत वृद्धि भएको छ। समीक्षा अवधिमा नेप्से परिसूचक सबैभन्दा उच्च विन्दु ३०००.८१ र सबैभन्दा न्यून विन्दु २३१०.५९ रहदै असार मसान्तमा २७९४.७९ बिन्दुमा पुगेको थियो। साथै, समीक्षा वर्षमा सूचीकृत कम्पनीको संख्यामा सीमान्त वृद्धि भएको छ भने, सूचीकृत धितोपत्रको संख्या र चुक्ता पुँजीमा समेत वृद्धि देखिएको छ। समीक्षा वर्षमा कारोबार रकममा विगतको रेकर्ड ब्रेक भएको छ। विगत तीन आर्थिक वर्षको धितोपत्र बजारको तुलना गर्दा भने बजार सकारात्मक दिशामा रहेको देखिन्छ।

विगत पाँच आर्थिक वर्षको धितोपत्रको दोस्रो बजार तालिका-२.९(क) र सो मा आएको परिवर्तन प्रतिशतलाई तालिका -२.९(ख) मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका २.८ (क) धितोपत्रको दोस्रो बजारको अवस्था (बार्षिक तथ्याङ्कमा आधारित)						
विवरण	एकाइ	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२
सूचीकृत कम्पनी संख्या	संख्या	२१९	२३४	२५४	२७०	२७२
सूचीकृत धितोपत्रको संख्या	करोड	५८२.६	६७७.१२	७३८.७	८३२.२५	८८२.२५
सूचीकृत धितोपत्रको चुक्ता मुल्य	रकम रू करोड	५७३२३.६२	६६७७५.४	७२८९५.२७	८२५०४.८५	८६९८५.५१
बार्षिक कारोबार	रकम रू करोड	१४५४४४.४	१२०२१०.१	४६७१२.६९	७३४६८.४४	२१२४९१.६
औषत दैनिक कारोबार	रकम रू करोड	५९१.२४	५०२.९७	१९७.९३	३२०.८२	९१९.८७
कारोबार दिन	दिन संख्या	२४६	२३९	२३६	२२९	२३१
कारोबार भएको स्क्रिप संख्या	संख्या	३३२	३६२	४०४	४३३	४४०
कारोबार भएको धितोपत्र संख्या	हजार	३४०४५१४	२४९२०११	१२७७११०.८	२०५२१५१	४८४४८७६
कारोबार संख्या	संख्या	१५४१७६६८	१४७१२४८३	८६४४७१५	१४७९५६४५	२२२३५२०७
सूचीकृत धितोपत्रको बजार पुँजीकरण	रकम रू करोड	४०१०९५.८	२८६९३४.४	३०८२५१.९५	३५५३६७.७	४६५६९८.९
फ्लोट बजार पुँजीकरण	रकम रू करोड	१४०९३७.७	१०३१३०.७	१०८८६५.१२	१२१५४३.१	१५९१९७.४
बजार पुँजीकरणमा कारोबारको अनुपात	प्रतिशत	३६.२६	४१.८९	१५.१५	२०.६७	४५.६३
फ्लोट बजार पुँजीकरणमा कारोबारको अनुपात	प्रतिशत	१०३.२०	११६.५६	४२.९१	६०.४५	१३३.४८
कुल ग्राहस्थ उत्पादनमा बजार पुँजीकरणको अनुपात	प्रतिशत	९२.१५	५७.६६	५७.६३	६२.२९	७६.२५
नेप्से सूचकांक	अंक	२८८३.४१	२००९.४७	२०९७.१	२२४०.४१	२७९४.४९
नेप्से फ्लोट सूचकांक	अंक	२००.३४	१३९.३७	१४४.९७	१५२.६२	१९३.२६

तालिका २.८ (ख) धितोपत्रको दोस्रो बजार (बार्षिक तथ्याङ्कमा आधारित) परिवर्तन प्रतिशत					
विवरण	एकाइ	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२
सूचीकृत कम्पनी संख्या	संख्या	६.८	८.५	६.३	०.७
सूचीकृत धितोपत्रको संख्या	करोड	१६.२	९.१	१२.७	६.०
सूचीकृत धितोपत्रको चुक्ता मुल्य	रकम रू करोड	१६.५	९.२	१३.२	५.४
बार्षिक कारोबार	रकम रू करोड	-१७.३	-६१.१	५७.३	१८९.२
औषत दैनिक कारोबार	रकम रू करोड	-१४.९	-६०.६	६२.१	१८६.७
कारोबार दिन	दिन संख्या	-२.८	-१.३	-३.०	०.९
कारोबार भएको स्क्रिप संख्या	संख्या	९.०	११.६	७.२	१.६
कारोबार भएको धितोपत्र संख्या	हजार	-२६.८	-४८.८	६०.७	१३६.१

कारोबार संख्या	संख्या	-४.६	-४१.२	७१.२	५०.३
सूचीकृत धितोपत्रको बजार पुँजीकरण	रकम रू करोड	-२८.५	७.४	१५.३	३१.०
फ्लोट बजार पुँजीकरण	रकम रू करोड	-२६.८	५.६	११.६	३१.०
बजार पुँजीकरणमा कारोबारको अनुपात	प्रतिशत	१५.५	-६३.८	३६.४	१२०.७
फ्लोट बजार पुँजीकरणमा कारोबारको अनुपात	प्रतिशत	१२.९	-६३.२	४०.९	१२०.८
कुल ग्राहस्थ उत्पादनमा बजार पुँजीकरणको अनुपात	प्रतिशत	-३७.४	-०.१	८.१	२२.४
नेप्से सूचक	अंक	-३०.३	४.४	६.८	२४.७
नेप्से फ्लोट सूचक	अंक	-३०.४	४.०	५.३	२६.६

२.२.३.१ धितोपत्रको दोस्रो बजारका परिसूचकहरु

समीक्षा वर्षमा धितोपत्रको दोस्रो बजारको अवस्था तथा प्रवृत्तिको देहाय बमोजिम समीक्षा गरिएको छः

क) धितोपत्रको कारोबार

नेपालको धितोपत्रको दोस्रो बजारमा आ.व. २०८१/८२ मा समेत धितोपत्रको कारोबार रकम, कारोबार संख्या तथा कारोबार भएको सेयर संख्यामा अघिल्लो आ.व.को तुलनामा उल्लेख्य बढोत्तरी आएको छ । समीक्षा वर्षमा रु. २१ खर्ब २४ अर्ब ९१ करोड ५५ लाख रुपैयाँ बराबरको धितोपत्र कारोबार भएको छ, जुन गत आ.व. को तुलनामा १८९.२ प्रतिशतले वृद्धि भएको हो । यस्तै समीक्षा वर्षमा २३१ दिन कारोबारभई दैनिक औसत कारोबार रकम रु. ९ अर्ब १९ करोड कायम भएको छ, जुन गत वर्षको रु. ३ अर्ब २० करोडको तुलनामा करिब १८६.७ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ । समीक्षा वर्षमा नेपाल स्टक एक्सचेञ्जमा सूचीकृत कम्पनीहरुको संख्यामा ०.७ प्रतिशतले वृद्धि भई २७२ पुगेको छ ।

धितोपत्रको दोस्रो बजारमा रहेका कम्पनीहरुको समूहगत कारोबारतर्फ हेर्दा समीक्षा वर्षमा सबै समूहको कारोबार रकममा उल्लेख्य वृद्धि भएको छ । कुल कारोबार रकम १८९ प्रतिशतले वृद्धि हुन पुग्दा समग्र कारोबार रकम अहिलेसम्म कै उच्च हुन पुगेको छ । यस वर्ष सेयर तर्फ विकास बैंक समूहको कारोबारमा सबैभन्दा बढी २८६.८ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ । त्यस्तै लगानी समूह र अन्य समूहको कुल कारोबार रकम पनि दुइ सय प्रतिशत भन्दा बढीको वृद्धि देखिएको छ भने समीक्षा वर्षमा उत्पादन तथा प्रशोधन समूहको कारोबार सबैभन्दा कम करीब तीन प्रतिशतको वृद्धि भएको छ । समीक्षा वर्षमा ऋणपत्रको कारोबारमा उल्लेख्य रुपमा ६६.९ प्रतिशतको वृद्धि भएको छ । समीक्षा वर्षमा सामूहिक लगानी कोषको कारोबारमा १९०.९ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ । अघिल्लो आ.व.मा जस्तै यस वर्ष पनि कुल कारोबार रकममा सबैभन्दा उच्च हिस्सा जलविद्युत क्षेत्रको रहेको छ । जलविद्युत क्षेत्रको मात्रै रु. ८ खर्ब २२ अर्ब मूल्य बराबरको धितोपत्रको वार्षिक कारोबार भएको छ ।

विगत तीन आर्थिक वर्षमा दोस्रो बजारमा भएको धितोपत्र कारोबार सम्बन्धी विवरण तालिका २.१० मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका २.९(क)						
धितोपत्रको दोस्रो बजारमा क्षेत्रगत कारोबारको स्थिति						
(रकम रु. दश लाखमा)						
क्र.स.	विवरण	आर्थिक वर्ष			परिवर्तन प्रतिशत	
		२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८०/८१	२०८१/८२
१	वाणिज्य बैंक	६६,८५८.२०	६६,८४४.०७	१९१,२८०.७७	-०.०२	१८६.१६
२	विकास बैंक	३०,०८६.९०	४१,८०६.८९	१६१,७०७.४१	३८.९५	२८६.८०
३	वित्त कम्पनी	३०,६७९.७४	६४,०२१.०२	१६९,२४१.२४	१०८.६८	१६४.३५
४	लघुवित्त	४९,४७६.५४	७०,५३६.३९	१३१,५६९.३७	४२.५७	८६.५३
५	जीवन बीमा	३०,१५३.९३	५७,१२२.५७	१११,६०९.२०	८९.४४	९५.३९
६	निर्जीवन बीमा	२८,८६८.२४	३९,०८२.५१	७५,३६१.३६	३५.३८	९२.८३
७	जलविद्युत	१३०,२३१.६७	२०७,६८४.९२	८२२,९९७.८९	५९.४७	२९६.२७
८	उत्पादन तथा प्रशोधन	३७,०५४.६७	७६,७८१.९०	७९,०६६.४६	१०७.२१	२.९८
९	व्यापार	२,५१५.८४	३,९६२.३१	६,३५१.२७	५७.४९	६०.२९
१०	होटल तथा पर्यटन	१४,०२०.७५	२२,३००.२२	४३,०२४.४३	५९.०५	९२.९३
११	लगानी	२०,३७५.८१	४५,५१३.९५	१६३,६५९.९८	१२३.३७	२५९.५८
१२	अन्य	१५,९३१.८५	३९,४९३.१७	१२६,८३१.७५	१४७.९०	२२१.१३
१३	सामूहिक लगानी योजना	१,१११.७३	१,८७६.०३	५,४५७.२२	६८.७५	१९०.८९
१४	अग्राधिकार सेयर	०.२	०.००	०.००	-१००.००	-
१५	संस्थापक सेयर	९,५००.११	१५,६५७.६३	३३,४२०.८६	६४.८२	११३.४५
१६	ऋणपत्र	२६०.७७	१,९९८.९२	३,३३६.३४	६६६.५५	६६.९१
जम्मा		४६७,१२६.९५	७३४,६८४.४६	२,१२४,९१५.५५	५७.२८	१८९.२३

स्रोत: नेपाल स्टक एक्सचेन्ज लि.

तालिका २.९(ख) मा प्रदेशगत रूपमा भएको धितोपत्र कारोबारको रकमको अवस्थालाई प्रस्तुत गरिएको छ । प्रदेशगत रूपमा हेर्दा सबैभन्दा बढी कारोबार बाग्मती प्रदेशबाट ५४.४६ प्रतिशत कारोबार भएको र सबैभन्दा कम कर्णाली प्रदेशबाट जम्म १.०६ प्रतिशत धितोपत्र कारोबार भएको देखिन्छ । कोशी प्रदेशबाट १४.०७ प्रतिशत, गण्डकी प्रदेशबाट १२.६७ प्रतिशत, लुम्बिनी प्रदेशबाट ९.१७ प्रतिशत, मधेश प्रदेशबाट ५.६५ प्रतिशत र सुदूरपश्चिम प्रदेशबाट २.९ प्रतिशत कारोबार भएको देखिन्छ ।

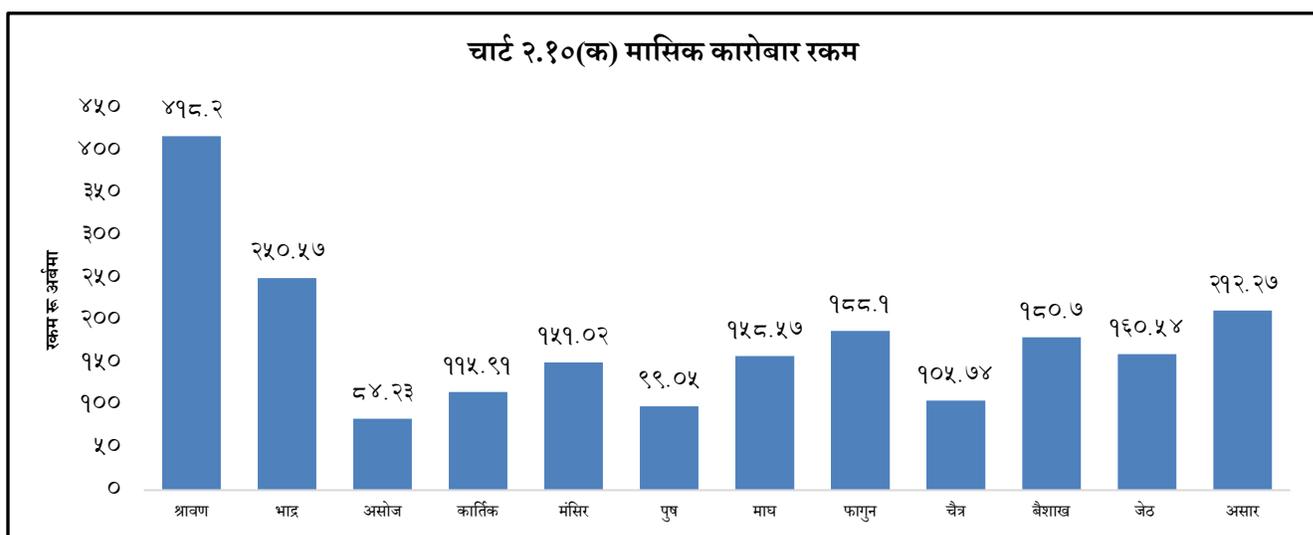
प्रदेशगत कारोबार विवरणलाई निम्नानुसार तालिका २.९(ख) मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

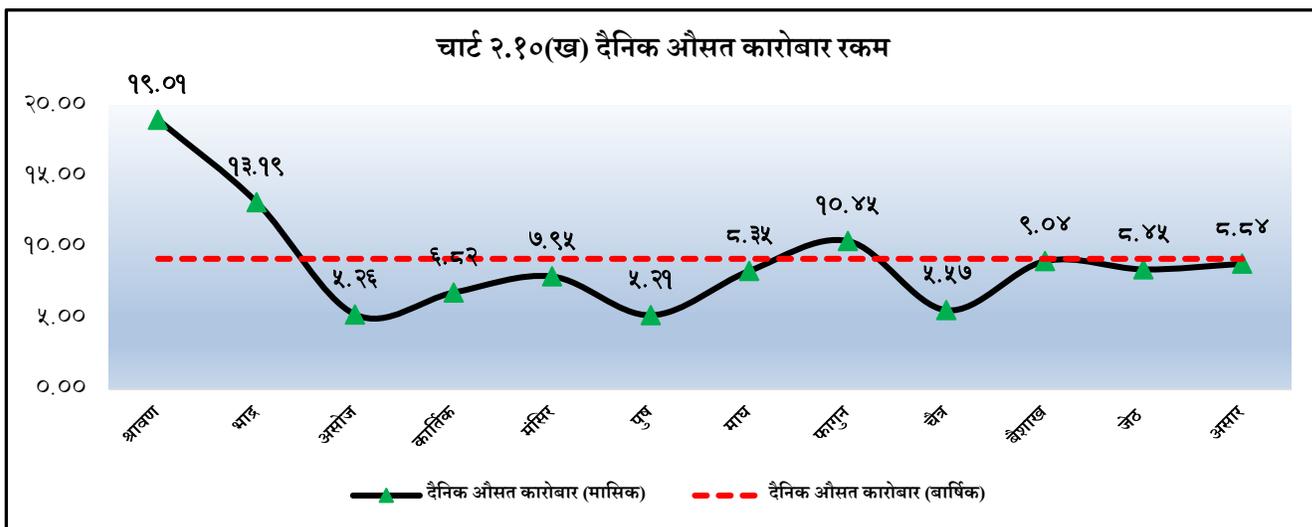
तालिका २.९(ख) प्रदेशगत कारोबार विवरण (रकम रु. करोडमा)				
क्र.सं.	विवरण	आर्थिक वर्ष		
		२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२
१	कोशी प्रदेश	१०९९४.५९८४५	२२०६९.३८३७	५९८१५.९६४०५
२	मधेश प्रदेश	४१०७.५४६२१३	९६०४.२५४५५२	२४०२२.४०७९४
३	वाग्मती प्रदेश	२८२९५.३१०४	६५२७१.९०४३७	२३१४२६.७५३६
४	गण्डकी प्रदेश	६९७५.६७९८०८	१८३३७.६६९९३	५३८४४.६७३५९
५	लुम्बिनी प्रदेश	५१९४.४७१७६७	१३५८४.८२५४३	३८९७७.८५४०७
६	कर्णाली प्रदेश	४३८.७६९६३४५	१५३९.९८६४६४	४५१७.५२४०७५
७	सुदूरपश्चिम प्रदेश	१३१३.४५९००१	३९२१.६०१७४३	१२३७८.१६५७४

स्रोत: नेपाल स्टक एक्सचेन्ज लि.

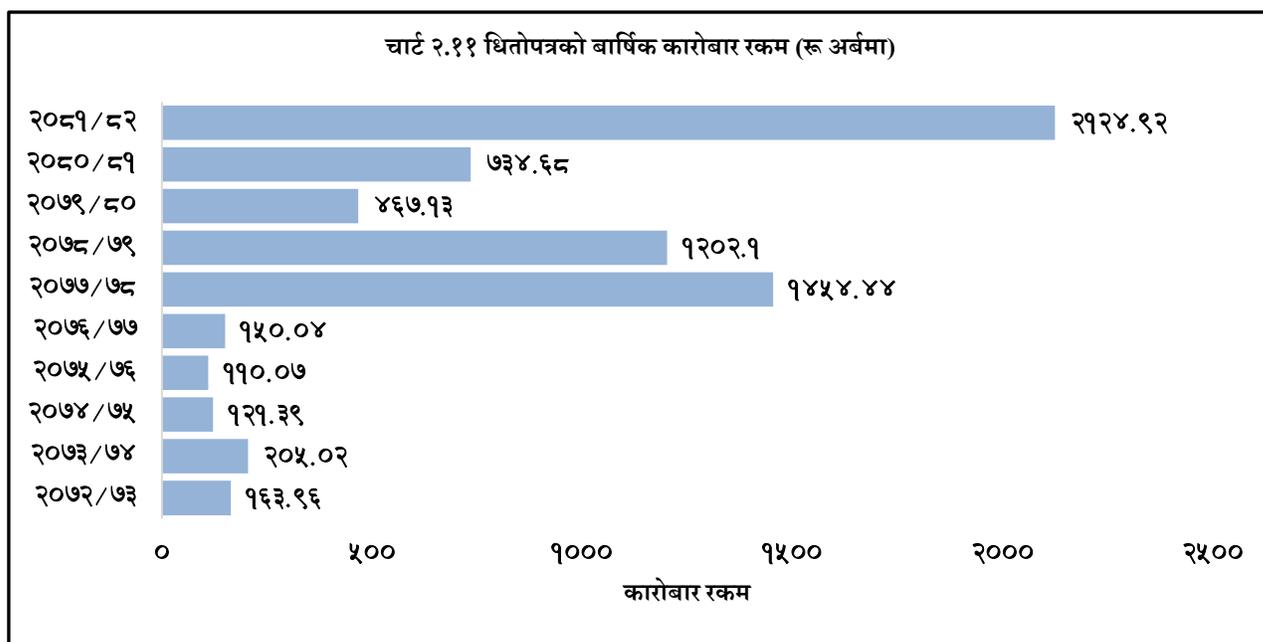
चार्ट २.९(क) मा धितोपत्रको दोस्रो बजारमा मासिक रूपमा भएको कारोबारको कुल रकमलाई प्रस्तुत गरिएको छ । प्रस्तुत तथ्याङ्क अनुसार समीक्षा वर्षको श्रावण महिनामा सबैभन्दा धेरै रु ४ खर्ब १८ अर्बको कारोबार भएको छ भने सबैभन्दा कम असोज महिनामा रु. ८४ अर्ब २३ करोडको कारोबार भएको छ । असोज/कार्तिक महिनामा दशैं तिहार जस्ता चाडपर्वका कारण कारोबार दिन कम रहेको कारण कम कारोबार हुँदै आएको छ । असोज महिनामा दैनिक औसत कारोबार सबैभन्दा कम रु. ५ अर्ब २६ करोडको भएको थियो भने वर्ष भरिमा दैनिक औसत कारोबार पुस महिनामा सबैभन्दा कम रु ५ अर्ब २१ करोडको रहेको छ । त्यस्तै, वर्ष भरिमा दैनिक औसत कारोबार श्रावण महिनामा सबैभन्दा बढी रु १९ अर्ब १ करोडको रहेको छ । समीक्षा वर्षको प्रत्येक महिनाको दैनिक औसत कारोबार रकमलाई चार्ट २.१० मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

उक्त चार्टमा दैनिक कारोबार रकमको वर्षभरीको औसतलाई सिधा रेखामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

विगत १० वर्षमा धितोपत्रको दोस्रो बजारमा भएको धितोपत्र वार्षिक कारोबार रकमको अवस्थालाई चार्ट २.११ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

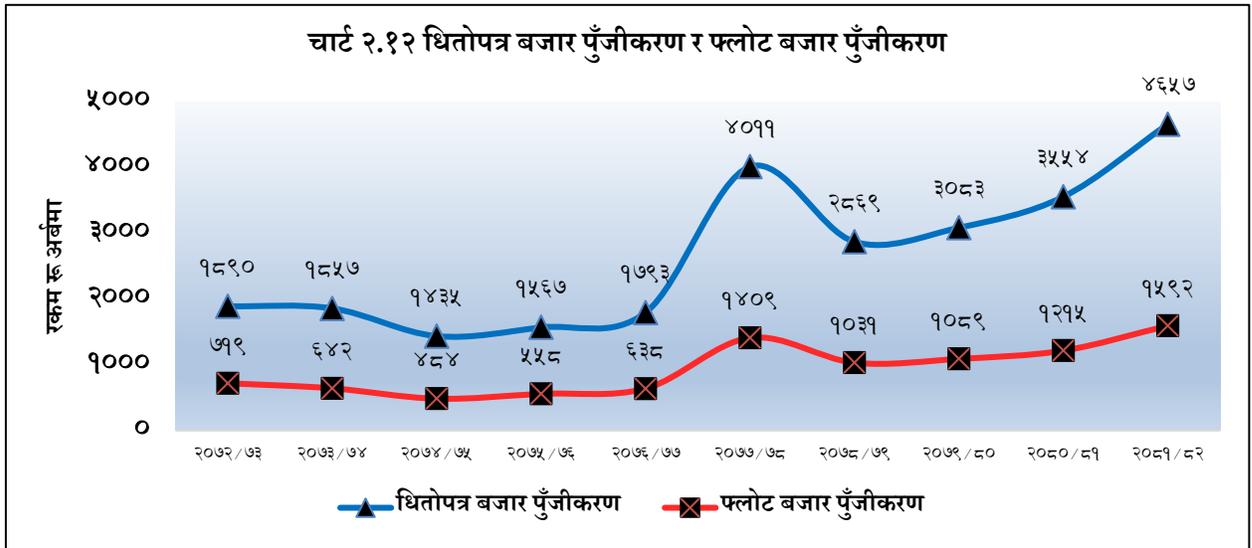
ख) धितोपत्रको बजार पुँजीकरण

समीक्षा वर्षको अन्त्यमा धितोपत्रको बजार पुँजीकरणमा गत वर्षको तुलनामा ३१ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ४६ खर्ब ५६ अर्ब ९८ करोड कायम भएको छ । जुन गत वर्ष रु. ३५ खर्ब ५३ अर्ब ६७ करोड कायम रहेको थियो ।

त्यस्तै सहज रुपमा कारोबार योग्य धितोपत्रको आधारमा गणना गरिने फ्लोट बजार पुँजीकरणमा समेत समीक्षा वर्षमा करिब ३१ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. १५ खर्ब ९१ अर्ब ९७ करोड कायम भएको छ, जुन गत आ.व. को अन्त्यमा रु. १२ खर्ब १५ अर्ब ४३ करोड रहेको थियो ।

समीक्षा वर्ष बजार पुँजीकरणमा कुल कारोबार रकमको अनुपात ४५.६ प्रतिशत रहेको छ । जुन गत वर्षको तुलनामा १२० प्रतिशतले वृद्धि भएको छ । त्यस्तै फ्लोट बजार पुँजीकरणमा कुल कारोबारको अनुपातमा समीक्षा वर्षमा १३३.५ प्रतिशत रहेको छ । उक्त अनुपात गत आर्थिक वर्षमा ६०.४५ प्रतिशत रहेको थियो ।

विगत १० वर्षको कुल बजार पुँजीकरण र फ्लोट बजार पुँजीकरणको अवस्थालाई चार्ट २.१२ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

कुल बजार पुँजीकरणमा सबैभन्दा बढी हिस्सा करिब २५.१ प्रतिशत वाणिज्य बैंकको रहेको छ, जुन गत वर्ष करिब २६.५ प्रतिशत रहेको थियो । यस्तै गत वर्षसम्म सबैभन्दा कम हिस्सा रहने व्यापार समूहको उल्लेख्य रुपमा वृद्धि भई पाँच प्रतिशत पुगेको छ । वित्त कम्पनी समूहको हिस्सा सबैभन्दा कम १.८ प्रतिशत रहेको छ । विगतमा बजार पुँजीकरणमा करिब ८० प्रतिशत हिस्सा राख्ने वित्तीय क्षेत्रको हिस्सा क्रमशः घट्दै गएको देखिन्छ । समीक्षा वर्षमा यो हिस्सा करिब ६१ प्रतिशत मात्र रहेको छ । पछिल्लो समय बजार पुँजीकरणमा जलविद्युत क्षेत्रको हिस्सा बढ्न थालेको छ । समीक्षा वर्षको अन्त्यमा जलविद्युत समूहको बजार पुँजीकरणमा हिस्सा १५.३ प्रतिशत पुगेको छ । यसबाट धितोपत्र बजारमा वित्तीय क्षेत्रको केन्द्रीकरणमा क्रमशः कमी आउँदै क्षेत्रगत विविधता बढ्न थालेको देखिन्छ । आ.व. २०८१/८२ को अन्तमा रहेको क्षेत्रगत बजार पुँजीकरणको अवस्थालाई चार्ट २.१३ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

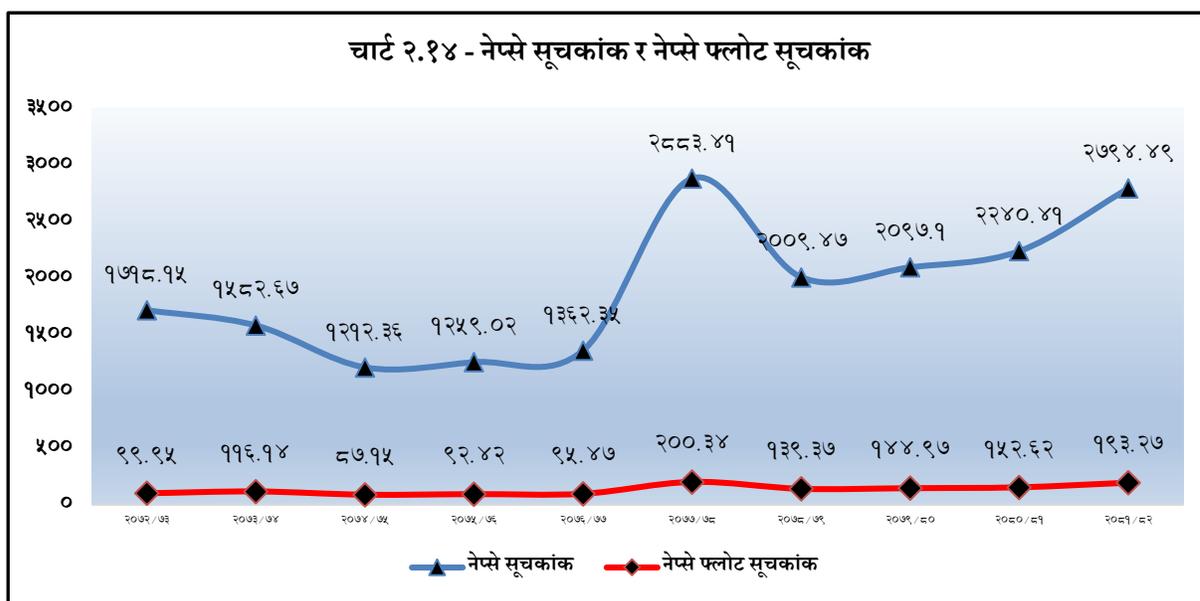
चाई २.१३ - क्षेत्रगत बजार पुँजीकरण (रकम रू अर्बमा)

ग) नेप्से सूचकांक तथा नेप्से फ्लोट सूचकांक

आ.व. २०८१/८२ अन्त्यमा नेप्से सूचकांक २४.७ प्रतिशतले वृद्धि भई २७९४.४९ विन्दु कायम गरेको छ । गत आ.व को अन्त्यमा यो सूचक २२४०.४१ विन्दु रहेको थियो । समीक्षा वर्षमा नेप्से सूचकांक सबैभन्दा उच्च २०८१ श्रावण ३१ मा ३०००.८१ विन्दु पुगेको थियो भने सबैभन्दा कम २०८१ श्रावण १ मा २३१०.५९ विन्दुमा रहेको थियो । त्यसैगरी नेप्से फ्लोट सूचकांकतर्फ समीक्षा वर्षमा करिब २६.६ प्रतिशतले वृद्धि भई १९३.२६ विन्दुमा पुगेको छ । उक्त सुचकांक गत वर्षको अन्त्यमा १५२.६२ विन्दुमा रहेको थियो । समीक्षा वर्षमा नेप्से फ्लोट सूचकांक सबैभन्दा उच्च २०८१ श्रावण ३१ मा २०६.८९ विन्दु पुगेको थियो भने सबैभन्दा कम २०८१ श्रावण १ मा १५७.६९ विन्दुमा रहेको थियो । नेप्से सूचकांक र नेप्से फ्लोट सूचकांकको विगत १० वर्षको वार्षिक प्रवृत्ति चाई २.१४ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

चाई २.१४ - नेप्से सूचकांक र नेप्से फ्लोट सूचकांक

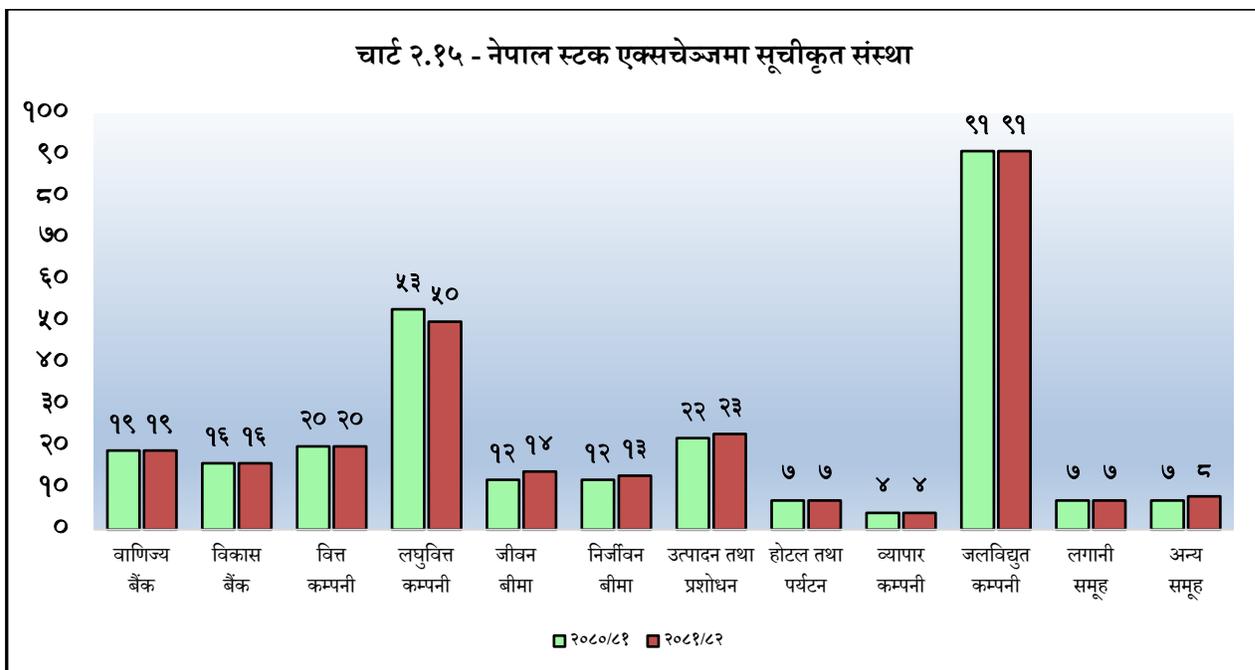
घ) सूचीकृत संगठित संस्था

समीक्षा वर्ष नेपाल स्टक एक्सचेञ्जमा सूचीकृत भएका कम्पनीहरूको संख्यामा ०.७४ प्रतिशतले वृद्धि भई कुल २७२ पुगेको छ भने गत वर्ष सूचिकृत कम्पनीको संख्या २७० रहेको थियो । समीक्षा वर्षमा क्षेत्रगत रूपमा नेप्सेमा सूचीकृत कुल २७० कम्पनीहरूमध्ये १९ वाणिज्य बैंक, १६ विकास बैंक, ५० लघुवित्त कम्पनी, २० वित्त कम्पनी, १४ जीवन बीमा कम्पनी, १३ निर्जीवन बीमा कम्पनी, २३ उत्पादन तथा प्रशोधन कम्पनी, सात होटल तथा पर्यटन, चार व्यापार कम्पनी, ९१ जलविद्युत, सात लगानी समूह र आठ अन्य समूहका कम्पनीहरू रहेका छन् । समीक्षा अवधिमा सूचीकृत कम्पनीमा लघुवित्त कम्पनीको संख्यामा गिरावट आएको छ भने जीवन बीमा, निर्जीवन बीमा, उत्पादन तथा प्रशोधन तथा अन्य समूहका कम्पनीहरूको संख्यामा वृद्धि भएको छ ।

सूचीकृत कम्पनीहरूको क्षेत्रगत विवरण तालिका २.१० तथा चार्ट २.१५ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका २.१० सूचीकृत संगठित संस्थाको क्षेत्रगत अवस्था						
क्र.सं.	क्षेत्रगत समूह	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२ असारमा कुल हिस्सा	वार्षिक परिवर्तन प्रतिशत (२०८१/८२)
१	वाणिज्य बैंक	२०	१९	१९	६.९९	०.००
२	विकास बैंक	१६	१६	१६	५.८८	०.००
३	वित्त कम्पनी	२०	२०	२०	७.३५	०.००
४	लघुवित्त कम्पनी	५९	५३	५०	१८.३८	-५.६६
५	जीवन बीमा	८	१२	१४	५.१५	१६.६७
६	निर्जीवन बीमा	१३	१२	१३	४.७८	८.३३
७	उत्पादन तथा प्रशोधन	१९	२२	२३	८.४६	४.५५
८	होटल तथा पर्यटन	७	७	७	२.५७	०.००
९	व्यापार कम्पनी	४	४	४	१.४७	०.००
१०	जलविद्युत कम्पनी	७९	९१	९१	३३.४६	०.००
११	लगानी समूह	६	७	७	२.५७	०.००
१२	अन्य समूह	३	७	८	२.९४	१४.२९
जम्मा		२५४	२७०	२७२	१००.००	०.७४

स्रोत: नेपाल स्टक एक्सचेञ्ज लि.

२.२.४ ऋणपत्र बजार

नेपालमा आ.व. २०५४।५५ देखि संस्थागत ऋणपत्र निष्काशनको सुरुवात भएको थियो । ऋणपत्रको निष्काशन सरकारी क्षेत्र र संस्थागत क्षेत्र गरी दुई क्षेत्रबाट हुने गर्दछ । नेपाल सरकारबाट निष्काशन गरिने सरकारी ऋणपत्रमध्ये विकास ऋणपत्रको मात्र नेप्सेमा सूचीकरण हुने गरेको छ ।

आ.व. २०८१।८२ को अन्त्यसम्म सरकारी ऋणपत्र तर्फ सूचीकृत ऋणपत्रको संख्या ६८ र रकम रु. ६ खर्ब २९ अर्ब ८० करोड रकम रहेकोमा रु. ४ अर्ब ११ करोड ५८ लाखको मात्र कारोबार भएको छ । साथै, संस्थागत ऋणपत्र तर्फ आ.व. २०८१।८२ को अन्त्यसम्म रु. ३ खर्ब ३३ अर्ब ६३ करोड रकम बराबरको ७५ वटा ऋणपत्र सूचीकृत भएको छ । आ.व. २०८०।८१ मा सरकारी ऋणपत्र तर्फ ७४ वटा ऋणपत्र मार्फत रु. ७ खर्ब १८ अर्ब ९४ करोड रकम बराबर नेप्सेमा सूचीकरण भएको छ भने उक्त ऋणपत्र दोस्रो बजारमा रु.७ अर्ब ४४ करोड रकम बराबरको कारोबार भएको थियो । अघिल्लो आ.व.मा यस्तो कारोबार रकम रु. २६ करोड बराबरको भएको थियो ।

आ.व. २०८१।८२ को अन्त्यसम्म संस्थागत ऋणपत्र तर्फ सूचीकृत ऋणपत्रको संख्या ७५ र रकम रु. १ खर्ब ८४ अर्ब ९४ करोड रकम रहेकोमा रु. ३ खर्ब ३३ अर्ब ६३ करोड रकम बराबरको कारोबार भएको छ । संस्थागत ऋणपत्र तर्फ आ.व. २०८०।८१ को अन्त्यसम्म रु. १ खर्ब ७९ अर्ब ६४ करोड रकम बराबरको ७४ वटा ऋणपत्र सूचीकृत भएको छ । समीक्षा वर्षको अन्तमा धितोपत्र बजारमा सूचीकृत संस्थागत र सरकारी ऋणपत्रको संख्या १४३ पुगेको छ भने सूचीकृत धितोपत्रको मुल्य रु. ८ खर्ब १४ अर्ब ७४ करोड रहेको छ ।

गत तीन आ.व. को ऋणपत्रको सूचीकरण र कारोबारको विवरण तालिका २.११ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका २.११				
ऋणपत्रको सूचीकरण तथा कारोबारको अवस्था				
क्र.सं.	विवरण	आर्थिक वर्ष		
		२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२
संस्थागत ऋणपत्र				
१	सूचीकृत ऋणपत्र	६७	७३	७५
२	सूचीकृत धितोपत्र संख्या (हजारमा)	१६३८८२.२२६	१७९६४०.५९	१८४९४०.५९
३	सूचीकृत धितोपत्र रकम (रु. करोडमा)	१६३८८.२२२६	१७९६४.०५९	१८४९४.०५९
४	कारोबार रकम (रु. करोडमा)	२६.०७७	१९९.८९	३३३.६३
सरकारी ऋणपत्र				
१	सूचीकृत ऋणपत्र	५८	७४	६८
२	सूचीकृत धितोपत्र संख्या (हजारमा)	६०३४४७	७१८९४७	६२९८०७
३	सूचीकृत धितोपत्र रकम (रु. करोडमा)	६०३४४.७	७१८९४.७	६२९८०.७
४	कारोबार रकम (रु. करोडमा)	३२	७४४.५७	४११.५८७

स्रोत: नेपाल स्टक एक्सचेञ्ज लि.

२.२.५ ओटिसी बजार

आ.व. २०८१/८२ मा ओटिसी बजारको कारोबारमा भारी गिरावट आई रु. रु. २ अर्ब ९५ करोड बराबरको रकममा कारोबार भएको देखिन्छ, जुन कारोबार गत आ.व. मा रु. ५ अर्ब ०४ करोड बराबरको रकममा कारोबार भएको थियो । विगत नौ आर्थिक वर्षमा ओटिसी बजारमा भएको कारोबारको स्थितिलाई तालिका २.१२ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका २.१२			
ओटिसी बजारमा बार्षिक कारोबार विवरण			
आर्थिक वर्ष	कारोबार भएको संगठित संस्थाको संख्या	धितोपत्र कारोबार संख्या (करोडमा)	कारोबार रकम (रु अर्बमा)
२०७३/७४	२५	०.२१	०.२४
२०७४/७५	५४	१.३	१.३
२०७५/७६	६१	१.५२	२.०१
२०७६/७७	२४	०.७२	१.८९
२०७७/७८	४६	१.१२	२.९३
२०७८/७९	४३	२.०२	२.३५
२०७९/८०	४३	१.९६	२.६९
२०८०/८१	९९	३.६६	५.०४
२०८१/८२	-	१.८	२.९५

स्रोत: नेपाल स्टक एक्सचेञ्ज लि.

२.२.६ मार्जिन कारोबार

आ.व. २०८१/८२ मा नेपाल स्टक एक्सचेञ्ज लिमिटेडबाट मार्जिन कारोबारका लागि अनुमतिप्राप्त सदस्यको संख्या ३१ रहेको छ, समीक्षा वर्षमा रु. २ करोड २८ लाख बराबरको कारोबार भएको छ। गत आ.व. मा रु. १ करोड ५८ लाख बराबरको कारोबार भएको थियो। विगत तीन आर्थिक वर्षमा मार्जिन कारोबारको स्थितिलाई तालिका २.१३ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका २.१३ मार्जिन कारोबारको विवरण				
क्र.सं.	विवरण	आर्थिक वर्ष		
		२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२
१.	मार्जिन कारोबार अनुमतिप्राप्त सदस्यको संख्या	२८	२७	३१
२.	कारोबार रकम (रु. करोडमा)	४४.२७	१.५८	२.२८

२.२.७ नेपाल स्टक एक्सचेञ्ज लि. बाट सम्पादन गरिएका मुख्य कार्यहरू

नेपाल स्टक एक्सचेञ्ज लि.(नेप्से) ले दोस्रो बजार कारोबारको स्थायित्व, संस्थागत विकास र लगानीकर्ताहरूको हित संरक्षण गर्नको लागि आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा नियमित कार्य सम्पादनका अतिरिक्त विकासात्मक गतिविधि, नियम कानून तर्जुमा, अन्तर्क्रिया, छलफल कार्यक्रमहरूको सञ्चालन र सम्बद्ध निकायहरूबाट हुने सोही प्रकृतिका गतिविधिमा सहभागिता जनाएको छ। आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा नेप्सेले सम्पादन गरेका मुख्य कार्यहरूलाई निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको छ :

- नेप्सेको पुनर्संरचनाको मोडेल नेप्से संचालक समितिबाट स्वीकृत गरी अर्थ मन्त्रालयमा पेश गरिएको। नेप्सेको पुनर्संरचना तथा नेप्सेमा रणनीतिका साभेदार भित्र्याउने सम्बन्धमा अर्थ मन्त्रालयसँग पटक पटक छलफल भएको।
- नेपाल स्टक एक्सचेञ्ज लि.को कर्मचारी सेवा शर्त सम्बन्धी विनियमावली, २०७५ को चौथो संशोधन गरी स्वीकृतिका लागि नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालय मा पेश गरिएकोमा अर्थ मन्त्रालय मार्फत लोक सेवा आयोगमा सिफारिश भई आयोगमा २ चरणमा छलफल सम्पन्न भएको। साथै, नेप्से संचालक समितिको बैठकबाट नेप्सेको लगानी सम्बन्धी कार्यविधि, २०७१ को तेश्रो संशोधन गरी लागू गरिएको।
- ओटीसी(ओभर द काउन्टर) बजार संचालन विनियमावलीको प्रारम्भिक मस्यौदा तर्जुमा गरिएको। साना तथा मझौला संगठित संस्थाको धितोपत्र निष्काशन तथा कारोबारसम्बन्धी विनियमावलीको मस्यौदा उपर नेप्से संचालक समितिको बैठकमा छलफल भएको।

- नेपाल स्टक एक्सचेन्ज लि.मार्जिन कारोबार कार्यविधि,२०७५ संशोधनका लागि ब्रोकर एशोसियसनलाई राय/सुझाव पेश गर्न पत्राचार गरिएको ।
- सूचना प्रविधि नीति, २०७७ परिमार्जनका लागि नेप्सेका सूचना प्रविधि (IT) सँग सम्बन्धित शाखाहरूबाट राय/सुझाव प्राप्त गरिएको ।
- नेप्सेको वेबसाईटमा Suggestion Box राखी लगानीकर्ताहरूबाट प्राप्त गुनासाहरूको यथोचित सम्बोधन गरिएको । Help Desk स्थापनाका लागि नेप्सेको आ.व.२०८२।०८३ को वार्षिक कार्यक्रम र बजेटमा समावेश गरिएको ।
- सुचीकृत कम्पनी र ब्रोकरसँगको समन्वयलाई प्रभावकारी बनाउन विभिन्न पहल गरिएको । ब्रोकर कम्पनीमा आईटी कर्मचारी नियुक्ति, ब्रोकरले लगानीकर्तासँग गरिने सम्झौता पत्रमा एकरूपता, TMS खाता खोल्दा लगानीकर्ताको स्थायी लेखा नम्बर प्रविष्टि लगायतका विषयमा ब्रोकर कम्पनीहरूलाई पत्राचार गरिएको ।
- IFC सँगको सहकार्यमा सुचीकृत कम्पनीका १५० कार्यकारी प्रमुखहरू र कम्पनी सचिवहरूलाई Disclosure Standards for Real sector companies and Banks & Financial Institutions विषयक Workshop संचालन गरिएको ।

२.२.८ धितोपत्रको केन्द्रीय निक्षेप सेवा

धितोपत्रको केन्द्रीय निक्षेप सेवा नियमावली, २०६७ बमोजिम नेपालमा धितोपत्रको केन्द्रीय निक्षेप सेवा प्रदान गर्ने उद्देश्यले स्थापित सिडिएस एण्ड क्लियरिङ लि.(सिडिएससी) ले बोर्डबाट वि.स. २०६८ मा अनुमतिपत्र प्राप्त गरी कार्य गर्दै आई रहेको छ । धितोपत्र बजारलाई थप आधुनिकरण, व्यवस्थित, पारदर्शी गर्न उक्त लि. ले महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्दै आएको छ । त्यस लि. ले धितोपत्र बजार अर्न्तगत धितोपत्रको अभौतिकीकरण तथा कारोबारको राफसाफ तथा फछ्यौट कार्यलाई समयसापेक्ष व्यवस्थित गर्दै आएको छ । यसको संचालनसँगै धितोपत्र निष्काशन, धितोपत्रको आवेदन संकलन, धितोपत्रको बाँडफाँट, धितोपत्रको अभौतिकीकरण, धितोपत्र दोस्रो बजार कारोबारको धितोपत्र हस्तान्तरण, राफसाफ तथा फछ्यौट, धितोपत्रको नामसारी तथा रोक्का लगायतका कार्यमा सहजता प्रदान भएको छ । प्राथमिक निष्कासन, हकप्रद सेयर तथा थप सेयर निष्कासन गर्ने कम्पनीको आवेदन लिने प्रणालीलाई सि-आस्वा (Centralized Application Supported by Blocked Amount-CASBA) प्रणाली सुधार गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको हुँदा लगानीकर्ताले मेरो सेयर मार्फत् सेयर निष्काशनको आवेदन दिन सक्ने साथै निष्काशनकर्ताले छोटो समयमै सेयर बाँडफाँट गर्न सम्भव भएको छ । परिमाणस्वरूप बजारमा थप गति प्रदान गर्न सहयोग पुगेको छ ।

आ.व.२०८१।८२ मा धितोपत्र केन्द्रीय निक्षेप सेवा कम्पनी सिडिएससीको कार्य सम्पादन समीक्षा गर्दा यस आ.व.मा सात वटा कम्पनीहरू धितोपत्रको अभौतिकीकरणका लागि दर्ता भई बर्षान्तमा उक्त संख्या २५५ पुगेको छ ।

गत आ.व.को अन्त्यमा यस्तो संख्या २४८ रहेको थियो । आ.व. २०८१।८२ मा ११६.४१ करोड कित्ता थप धितोपत्र अभौतिकीकरण भई कुल अभौतिकृत धितोपत्रको संख्या १३८६.९२ करोड कित्ता पुगेको छ । गत आर्थिक वर्षको तुलनामा यस आर्थिक वर्षमा धितोपत्रको अभौतिकीकरण संख्यामा करीब नौ प्रतिशतले बृद्धि भएको छ ।

लगानीकर्ताहरूका लागि निक्षेप सेवा सहज बनाउन तथा अभिलेखीकरण कार्यका लागि आवश्यक सेवा प्रवाह गर्न सिडिएससीले आ.व. २०८१।८२ मा नौ वटा निक्षेप सदस्यलाई सदस्यता प्रदान गरी कुल निक्षेप सदस्यको संख्या १२८ पुगेको छ । त्यसैगरी आ.व. २०८१।८२ मा थप ६.०२ लाख हितग्राही खाता खोली कुल हितग्राही खाताको संख्या ६९ लाख ९७ हजार पुगेको छ । गत आर्थिक वर्षको तुलनामा यस आर्थिक वर्ष हितग्राही खाताको संख्यामा ९.४ प्रतिशतले बृद्धि भएको छ । गत आ.व.मा उक्त हितग्राही खाताको संख्या ६३ लाख ९५ हजार रहेको थियो ।

धितोपत्रको प्राथमिक निष्काशनमा आवेदन गर्नका लागि लगानीकर्ताले लिने “मेरो सेयर” युजरको प्रयोग संख्या आ.व. २०८०।८१ मा ५.४३ लाख थप भई कुल संख्या ५३ लाख ६९ हजार पुगेको छ । गत आ.व. को तुलनामा यस आ.व. मा मेरो सेयर प्रयोगकर्ताको संख्या १०.१ प्रतिशतले बृद्धि भएको छ ।

विगत तीन आर्थिक वर्षमा भएको निक्षेप सदस्यको संख्या, धितोपत्र अभौतिकीकरणका लागि दर्ता भएको कम्पनी तथा धितोपत्रको संख्या र हितग्राही खाताको अवस्थालाई तालिका २.१४ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका २.१४				
धितोपत्र अभौतिकीकरणको अवस्था				
क्र.स.	विवरण	आर्थिक वर्ष		
		२०७९।८०	२०८०।८१	२०८१।८२
१	निक्षेप सदस्यको संख्या	८८	११९	१२८
२	दर्ता कम्पनीको संख्या	२३०	२४८	२५५
३	हितग्राही खाताको संख्या (लाखमा)	५८.२१	६३.९५	६९.९७
४	अभौतिकृत धितोपत्रको संख्या (करोडमा)	१,०७६.०१	१,२७०.५१	१३८६.९२

स्रोत: सिडिएस एण्ड क्लियरिङ लि.

२.२.९ क्रेडिट रेटिङ सेवा

बोर्डबाट हालसम्म तीन वटा कम्पनीहरूले क्रेडिट रेटिङ सम्बन्धी कार्य गर्ने अनुमतिपत्र प्राप्त गरी सञ्चालनमा रहेका छन् । क्रेडिट रेटिङ नियमावली, २०६८ बमोजिम कम्तिमा तीन करोड रुपैयाँ भन्दा बढी मूल्यको सेयरको सार्वजनिक तथा हकप्रद सेयर निष्काशन, ऋणपत्र निष्काशन, अग्राधिकार सेयर निष्काशन, थप निष्काशनहरूको क्रेडिट रेटिङ गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा नेपाल राष्ट्र बैंकबाट बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूले रु.पचास करोड वा सो भन्दा बढीको कर्जा उपयोग गर्ने ऋणीलाई कर्जा प्रवाह गर्दा वा नवीकरण गर्दा सो संस्थाको क्रेडिट रेटिङ एजेन्सीबाट गरिएको रेटिङलाई कर्जा मूल्याङ्कनको आधारको रूपमा लिनुपर्ने व्यवस्था समेत गरिएको छ ।

२.२.१० धितोपत्र व्यापारी

धितोपत्र बजारमा संस्थागत लगानीकर्ताको सहभागिता गराई धितोपत्र बजारलाई सन्तुलित बनाउने उद्देश्यले बोर्डबाट धितोपत्र व्यापारीको अनुमतिपत्र दिने क्रममा समीक्षा वर्षमा थप एक कम्पनीलाई धितोपत्र व्यापारीको कार्य गर्न अनुमति प्रदान गरे सँगै धितोपत्र व्यापारीको संख्या दुई पुगेको छ । धितोपत्र व्यापारीको संख्यामा वृद्धि भएसँगै धितोपत्रको दोस्रो बजारमा संस्थागत लगानीकर्ताको उपस्थितिबाट धितोपत्र कारोबारमा सन्तुलन ल्याउन सक्ने बोर्डको अपेक्षा रहेको छ । नेपाल स्टक एक्सचेञ्ज लि. बाट प्रकाशित विवरण अनुसार समीक्षा वर्षमा संचालनमा रहेको दुई धितोपत्र व्यापारी कम्पनी मध्ये नागरिक स्टक डिलरले कूल रु. ५० अर्ब ६१ करोड ९३ लाख र नबिल स्टक डिलरले कूल रु. ४० अर्ब २९ करोड ९२ लाखको धितोपत्रको कारोबार गरेका छन् ।

२.३ विशिष्टीकृत लगानी कोष

बोर्डले प्राइभेट इक्विटी, भेञ्चर फण्ड र हेज फण्ड जस्ता विशिष्ट प्रकृतिका संस्थाहरूलाई धितोपत्र बजारमा प्रवेश गराई स्वदेशी तथा विदेशी पुँजी परिचालन गर्ने कार्यको नियमन गर्न मिति २०७५ फागुन २२ गते देखि विशिष्टीकृत लगानी कोष नियमावली, २०७५ लागू गरेको थियो । धितोपत्र बजारमा यस्ता कोषहरूको सञ्चालनबाट विशेष योग्यता तथा अनुभव भएका तर पर्याप्त पुँजी नभएका उद्यमी तथा नवप्रवर्तकहरूका लागि सहजरूपमा स्वदेशी तथा विदेशी पुँजीको व्यवस्था तथा लगानीकर्ताहरूका लागि लगानीको विकल्प उपलब्ध भई देशको आर्थिक गतिविधिहरूमा गतिशीलता ल्याउन सहयोग पुग्ने देखिन्छ । सोही क्रममा समीक्षा वर्षमा भेन्चर क्यापिटल तथा प्राइभेट इक्विटी फण्ड परिचालन गर्न कोष व्यवस्थापकको अनुमतिपत्रका लागि बोर्डबाट विभिन्न १३ वटा संस्थाले अनुमति प्राप्त गरेको छन् । विशिष्टीकृत लगानी कोष व्यवस्थापकको रूपमा कार्य गर्न बोर्डबाट अनुमति प्राप्त संस्थाको विस्तृत विवरण अनुसूची २१ मा प्रस्तुत गरिएको छ । आ.व. २०८१/८२ बोर्डबाट अनुमति प्राप्त कोष व्यवस्थापकमध्ये चार कोष व्यवस्थापकले बोर्डमा रु. ६.५ अर्ब बराबरको कोष दर्ता गरेका छन् ।

२.४ वस्तु विनिमय बजार

वस्तु विनिमय बजारको विकास तथा सञ्चालन, लगानीकर्ताको हक हित संरक्षण, वस्तु खरिद बिक्रीसम्बन्धी करारको कारोबार तथा फल्ट्र्यौट र वेयर हाउस सञ्चालनसम्बन्धी व्यवसायलाई नियमन गर्ने अधिकार बोर्डको हुने गरी २०७४ भदौ ११ गते देखि वस्तु विनिमय बजार सम्बन्धी ऐन, २०७४ लागू भएको छ । ऐनमा भएको व्यवस्था कार्यान्वयनका लागि वस्तु विनिमय बजार सम्बन्धी नियमावली, २०७४ लागू भएपश्चात् देशमा वस्तु विनिमय बजार नियमनका लागि आवश्यक कानूनी पूर्वाधार तयार भएको छ । यसबाट बोर्डको नियमन क्षेत्राधिकार समेत बढ्न गएको छ । बोर्डले हालै प्रचलित कानून बमोजिम वस्तु विनिमय बजार संचालन गर्ने कम्पनी स्थापना गर्न बोर्डबाट पूर्व स्वीकृति, अनुमतिपत्र तथा संचालन स्वीकृति प्रदान गर्ने प्रकृत्यालाई व्यवस्थित, पारदर्शी एवं विश्वसनीय बनाउन वस्तु विनिमय बजारसम्बन्धी ऐन, २०७४ को दफा ६३ को खण्ड (ख) बमोजिम वस्तु विनिमय बजार संचालन गर्न

अनुमतिपत्र प्रदान गर्ने नीतिगत एवं प्रकृयागत व्यवस्थासम्बन्धी निर्देशिका, २०७८ लागू गरि उक्त निर्देशिकाको व्यवस्था बमोजिम अनुमति प्रदान गर्ने कार्य अगाडि बढाएको छ । बोर्डबाट मिति २०७९।१२।३० मा आवेदनका लागि सूचना प्रकाशन गरेकोमा चार वटा कम्पनीको निवेदन पेश भएको र सोको अध्ययन तथा जाँचबुझ गर्ने तथा व्यवसायिक योजना छनौटका लागि संचालक समितिका सदस्य संयोजक रहने गरी एक समिति गठन भई अध्ययन गर्ने कार्य अगाडि बढेको छ ।

२.५ धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय बजारसम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

धितोपत्र बजारको विकास तथा विस्तारका लागि नेपाल सरकारले विगत तीन आर्थिक वर्ष तथा आगामी आ.व.का लागि तय गरेको नीति तथा कार्यक्रमहरू देहाय बमोजिम रहेका छन् ।

क) आर्थिक वर्ष २०८०।८१ को बजेट वक्तव्यमा समावेश गरिएका कार्यक्रमहरू

- अन्तर्राष्ट्रिय वित्त बजारबाट दीर्घकालीन पुँजी परिचालन गर्न आवश्यक कानूनी पूर्वाधार तयार गरिनेछ । ठूला तथा जलाशययुक्त जलविद्युत आयोजना, प्रसारण लाइन लगायतका पूर्वाधारमा लगानी गर्न स्थानीय मुद्रामा आधारित हरित वण्ड, उर्जा वण्ड जस्ता नवीन वित्तीय उपकरण मार्फत लगानीयोग्य पुँजी जुटाइनेछ ।
- वित्तीय क्षेत्रलाई स्वस्थ एवं सवल बनाई मुलुकमा उपलब्ध वित्तीय साधनलाई उत्पादनशील क्षेत्रमा लगानी गर्ने वातावरण सिर्जना गरिनेछ । वित्तीय मध्यस्थता लागत कम गरी लगानीको लागि पुँजीमा पहुँच सहज बनाइनेछ । नियामक निकायहरूको क्षमता विकास गरी वित्तीय क्षेत्रको नियमनलाई सुदृढ बनाइनेछ ।
- वित्तीय क्षेत्रको स्रोत साधन सीमित व्यक्ति, समूह वा भौगोलिक स्थानमा केन्द्रीत हुन नदिन समावेशी वित्तको अवधारणानुसार बैंक, वित्तीय संस्था, वीमा र पुँजी बजारको सेवा बहुसंख्यक जनतासम्म पुऱ्याउने गरी आवश्यक नीतिगत सुधार गरिनेछ । सरकारी स्वामित्वका बैंक तथा वित्तीय संस्थालाई पुनसंरचना गरी थप सुदृढ बनाइनेछ ।
- पुँजी बजारलाई पारदर्शी र प्रतिस्पर्धी बनाई लगानीकर्ताको हीत सुनिश्चित गरिनेछ । पुँजी बजारमा संस्थागत लगानीकर्तालाई प्रोत्साहित गरिनेछ । गैर आवासीय नेपालीलाई धितोपत्र बजारमा सूचीकृत भएका जलविद्युत र अन्य वास्तविक क्षेत्रका कम्पनीमा लगानी गर्न खुला गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ । धितोपत्र औजारहरूको विस्तार र विविधिकरण गरिनेछ ।
- पुँजी बजारलाई सुदृढ र गतिशिल बनाउन धितोपत्रसम्बन्धी विद्यमान कानूनी व्यवस्थामा समयानुकूल संशोधन गरिनेछ । आवश्यक पूर्वाधार तयार गरी कमोडिटीज एक्सचेन्ज मार्केट तथा एसएमईज प्लेटफर्म संचालनमा ल्याइनेछ ।

ख) आर्थिक वर्ष २०८१।८२ को बजेट वक्तव्यमा निम्नानुसारको कार्यक्रम समाविष्ट थियो:

- युवाको उद्यमशील सोचलाई व्यवसायमा रुपान्तरण गर्न प्रत्येक प्रदेशमा विजिनेश इक्युवेशन सेण्टर संचालन गरिनेछ । बैंक तथा वित्तीय संस्थाबाट प्रवाह हुने कर्जालाई नवप्रवर्तनमा प्रवाह गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ । विभिन्न सम्भौतित कोषको रकम प्राइभेट इक्विटी फण्ड र भेञ्चर क्यापिटल फण्डका धितोपत्र एकाइमा लगानी गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- वित्तीय क्षेत्रसंग सम्बन्धित कानूनलाई अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड अनुकूल बनाइनेछ । नियामक निकायको नियमन र सुपरिवेक्षण क्षमता सवल र प्रभावकारी बनाइनेछ । नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन र विदेशी विनिमय नियमित गर्ने ऐन संशोधन गरिनेछ । धितोपत्र बोर्ड नेपाल र नेपाल बीमा प्राधिकरणको संस्थागत क्षमता सुधार गरिनेछ ।
- पुँजी बजारका लगानीकर्ताको लगानी र हित संरक्षण गर्न धितोपत्र बोर्ड नेपालको संस्थागत सुदृढीकरण गरिनेछ । नेपाल स्टक एक्सचेञ्ज लिमिटेड र सिडिएस एण्ड क्लियरिङ्ग लिमिटेडको संरचनागत सुधार गरिनेछ । वस्तु विनिमय बजार संचालन गर्न कानूनी र संस्थागत व्यवस्था मिलाइनेछ । निश्चित रकम भन्दा बढी पुँजी भएका कम्पनीलाई अनिवार्य रुपमा धितोपत्र बजारमा सूचीकरण हुनुपर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।
- वित्तीय अपराध प्रभावकारी नियन्त्रणका लागि जोखिममा आधारित मूल्याङ्कन प्रणाली अवलम्बन गरिनेछ । क्षेत्रगत जोखिमको मूल्याङ्कन, नियमन, सुपरिवेक्षण, अनुसन्धान र अभियोजन कार्यलाई प्रभावकारी बनाइनेछ । अधिक जोखिम रहेका क्यासिनो, बहुमूल्य धातु, सहकारी घरजग्गा विप्रेषण र बैंकिङ क्षेत्रको सघन सुपरिवेक्षण गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

(ग) आर्थिक वर्ष २०८२।८३ को बजेट वक्तव्यमा समावेश कार्यक्रमहरु :

- वित्तीय क्षेत्रका नियामक निकायहरुको क्षमता विकास गरिनेछ । पुँजी प्रवाह र कर्जाको पहुँचमा सहजता ल्याउन आवश्यक प्रबन्ध मिलाइनेछ । वित्तीय क्षेत्रमा विकसित भएका जोखिम न्यूनीकरणसम्बन्धी नयाँ नयाँ उपकरणको परिचालन गर्न आवश्यक नीतिगत र कानूनी व्यवस्था गरिनेछ ।
- नेपाल राष्ट्र बैंक र नेपाल बीमा प्राधिकरणसम्बन्धी कानूनमा सामयिक सुधार गरिनेछ । पुँजीबजारमा नागरिकको लगानी र हित संरक्षण गर्न धितोपत्र बोर्डको संस्थागत क्षमता सुदृढ गरिनेछ । नेपाल स्टक एक्सचेञ्जको पूनर्संरचना गरी संस्थागत क्षमता अभिवृद्धि गरिनेछ ।
- धितोपत्र बजारमा सूचीकृत लगानी कम्पनी र अन्य संस्थागत लगानीकर्तालाई राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त उद्योगको स्वःपुँजी, ऋणपत्र र ऋण्य धितोपत्रमा लगानी गर्न सहजिकरण गरिनेछ । कर्मचारी सञ्चय कोष, नागरिक लगानी कोष र सामाजिक सुरक्षा कोषले प्राइभेट इक्विटी र भेन्चर्स क्यापिटलमा लगानी गर्न सक्ने कानूनी व्यवस्था गरिनेछ ।

भाग-तीन बोर्डको प्रशासनिक तथा वित्तीय अवस्था

३.१ बोर्डको स्थापना

धितोपत्र कारोबार ऐन, २०४० लाई संशोधन गरी नेपालको धितोपत्र बजारको नियमन तथा सुपरिवेक्षणसम्बन्धी कार्यलाई व्यवस्थित गर्नका नियमन निकायको रूपमा नेपाल सरकारबाट वि.सं. २०५० साल जेठ २५ गते नेपाल धितोपत्र बोर्ड (बोर्ड) को स्थापना भएको थियो । देशको आर्थिक विकासकालागि आवश्यक दीर्घकालीन पुँजीको व्यवस्था गर्न बजारको विकास गरी धितोपत्रमा लगानी गर्ने लगानीकर्ताको हित संरक्षण गर्न धितोपत्रको निष्काशन, खरिद, बिक्री, वितरण तथा विनिमयलाई व्यवस्थित बनाई धितोपत्र बजार र धितोपत्र व्यवसायमा संलग्न व्यक्तिहरूको काम कारवाहीलाई नियमित तथा व्यवस्थित गर्ने उद्देश्यसहित धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३ जारी भए पश्चात् बोर्डले समग्र धितोपत्र बजारको नियमन गर्दै आइरहेको छ ।

नेपाल सरकारबाट मिति २०७४।०८।०८ मा वस्तु विनिमय बजार सम्बन्धी ऐन, २०७४ जारी भए पश्चात बोर्डमा वस्तु विनिमय बजारको नियमन गर्ने जिम्मेवारी समेत थप भएको थियो । बोर्डबाट वस्तु विनिमय बजार संचालनका लागि हाल आवश्यक कानुनी संरचना तयार गरी अनुमतिपत्र प्रदान गर्ने प्रकृत्यामा रहेको छ ।

त्यसैगरी बोर्डबाट सम्पत्ति शुद्धीकरण(मनी लाउन्डरिङ्ग) निवारण ऐन, २०६४ बमोजिम नियमनकारी निकायको रूपमा धितोपत्र बजारका सूचक संस्थाको सम्पत्ति शुद्धीकरण सम्बन्धी कार्यको नियमन तथा सुपरिवेक्षण गरिदै आएकोमा नेपाल सरकारले सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण ऐन, २०६४ को दफा ७न. को उपदफा(२) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी बोर्डलाई इन्भेष्टमेन्ट कम्पनीको समेत सम्पत्ति शुद्धीकरण सम्बन्धी कार्यको नियमनकारी निकाय तोकिएकोमा मिति २०८१ पुस १८ गतेको नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन गरी बोर्डले नियमन गर्ने व्यवस्था राखिएकोमा इन्भेष्टमेन्ट कम्पनीहरूले सूचीकरण गराई यसको नियमन कार्यसमेत बोर्डबाट अगाडि बढाईएको छ ।

३.२ बोर्डको काम, कर्तव्य र अधिकारहरू

धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३ बमोजिम स्थापित बोर्डले स्थापना भएदेखि नै धितोपत्र बजारको विकास तथा सुधारका लागि कार्यहरू गर्दै आइरहेकोमा वस्तु विनिमय बजार सम्बन्धी ऐन, २०६४ जारी भए पश्चात वस्तु विनिमय बजारको नियमन तथा सुपरिवेक्षण जिम्मेवारी प्राप्त गर्नुका साथै सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण ऐन, २०६४ बमोजिम नियमन निकायको रूपमा धितोपत्र बजारमा हुन सक्ने सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारणसम्बन्धी गतिविधिहरूलाई समेत नियमन गर्दै आइरहेको छ । उक्त ऐनहरू बमोजिम बोर्डका मुख्य काम, कर्तव्य र अधिकारहरू निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको छ ।

३.२.१ धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३ बमोजिम बोर्डको मुख्य काम, कर्तव्य र अधिकारहरू:

- धितोपत्र सार्वजनिक रूपमा निष्काशन गर्न सक्ने गरी स्थापना भएको संगठित संस्थाको धितोपत्र दर्ता गर्ने ।
- धितोपत्र सार्वजनिक निष्काशनका लागि तयार गरिने विवरणपत्र स्वीकृत गर्ने ।

- धितोपत्र बजार संचालन गर्न चाहने संगठित संस्थालाई धितोपत्र बजार संचालन गर्न अनुमति दिने ।
- धितोपत्र बजार तथा धितोपत्र व्यवसायीका काम कारबाहीको नियमन गर्ने ।
- धितोपत्र व्यवसाय संचालन गर्न चाहने कम्पनी वा संस्थालाई धितोपत्र व्यवसाय संचालन गर्न अनुमतिपत्र दिने ।
- सामूहिक लगानी कोष संचालन गर्न स्वीकृति दिने ।
- धितोपत्र सम्बन्धी आवश्यक नियम, विनियम तथा निर्देशिकाहरु बनाउने ।
- धितोपत्र विनिमय बजार, धितोपत्र व्यवसायी, धितोपत्र कारोबार तथा समग्र धितोपत्र बजारको सुपरिवेक्षण गर्ने ।
- नियमन व्यवस्थाको पालना नगर्ने संस्थाहरुलाई ऐन, नियम अनुसार कारवाही अगाडि बढाउने ।
- धितोपत्र बजार सम्बन्धमा अध्ययन, अनुसन्धान गरी आवश्यक निर्देशन दिने तथा चेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
- धितोपत्र बजारसँग सम्बन्धित विषयमा नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्न नेपाल सरकारलाई आवश्यक परामर्श दिने ।
- धितोपत्र तथा धितोपत्र बजार विकासका सम्बन्धमा आवश्यक अन्य कार्यहरु गर्ने गराउने ।

३.२.२ वस्तु विनिमय बजार सम्बन्धी ऐन, २०७४ बमोजिम बोर्डका देहाय बमोजिम मुख्य काम, कर्तव्य र अधिकारहरु:

- वस्तु विनिमय बजार तथा कवस्तु कारोबारको विकाससँग सम्बन्धित विषयमा नेपाल सरकारलाई राय/सुझाव दिने ।
- वस्तु विनिमय बजारको विकासको लागि दीर्घकालीन तथा अल्पकालीन योजना तथा नीति स्वीकृत गर्ने ।
- वस्तु विनिमय बजार सञ्चालनसम्बन्धी सम्भाव्यता अध्ययन गर्ने ।
- वस्तु विनिमय बजारमा कारोबार गर्न सकिने वस्तु तथा वस्तु करारको दर्ता गर्ने ।
- कुनै वस्तु सूचीकरण गराउन वा सूचीकरणबाट हटाउन वा कुनै कारोबार रोक्का गर्न सम्बन्धित वस्तु विनिमय बजारलाई निर्देशन दिने ।
- वस्तु विनिमय बजारको विद्युतीय कारोबार प्रणालीमा कुनै समस्या देखिएमा वा सुधार गर्नुपर्ने देखिएमा त्यस्तो सुधार नगरेसम्मका लागि कारोबार स्थगन गर्न आदेश दिने ।
- बोर्डमा दर्ता भएको वस्तु तथा वस्तु करारको खरिद, बिक्री, हस्तान्तरणलाई नियमित तथा व्यवस्थित गर्ने ।
- अनुमतिपत्र प्राप्त संस्था तथा कारोबारमा संलग्न पक्षको काम कारबाहीको नियमन तथा अनुगमन गर्ने तथा अनुमतिपत्र प्राप्त संस्थाको विनियम स्वीकृत गर्ने ।

- लगानीकर्ताको हित संरक्षण गर्न सम्बन्धित अनुमतिपत्र प्राप्त संस्थालाई विनियममा आवश्यक व्यवस्था गर्न निर्देशन दिने ।
- वस्तु वा वस्तु करारसम्बन्धी विषयमा सुपरिवेक्षण तथा नियमन गर्न अन्य नियमन निकायसँग समन्वय गर्ने तथा तोकिए बमोजिमका अन्य कार्यहरू गर्ने ।

३.२.३ सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनी लाउन्डरिङ्ग) निवारण ऐन (दोस्रो संशोधनसमेत), २०६४ बमोजिम नियमनकारी निकायको रुपमा बोर्डको मुख्य काम, कर्तव्य र अधिकारहरू:

- सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनी लाउन्डरिङ्ग) निवारण ऐन वा उक्त ऐन अन्तर्गत बनेको नियम वा जारी गरिएको निर्देशिका वा दिइएको निर्देशनको पालना गर्ने वा गराउने ।
- सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनी लाउन्डरिङ्ग) निवारण ऐन वा उक्त ऐन अन्तर्गत बनेको नियम वा जारी गरिएको निर्देशिका वा दिइएको निर्देशन वा आदेशको व्यवस्था पालना भए नभएको सम्बन्धमा नियमनकालागि सूचक संस्थाको रुपमा बोर्डबाट अनुमतिपत्र प्राप्त व्यवसायीलाई तोकिएको र त्यस्तो सूचक संस्थाको आवश्यकता अनुसार स्थलगत निरीक्षण तथा गैरस्थलगत सुपरिवेक्षण वा अनुगमन गर्ने ।
- सूचक संस्थाले गर्ने कुनै व्यवसाय वा पेशा दर्ता गर्दा वा व्यवसायको लागि अनुमतिपत्र वा इजाजतपत्र दिँदा पेशा वा व्यवसाय सञ्चालन गर्ने व्यक्तिले ऐन बमोजिमको काम कारबाही तथा दायित्व पूरा गर्नुपर्ने शर्त तोकने ।
- सूचक संस्थाको व्यवसायगत सुपरिवेक्षण (प्रुडेन्सियल सुपरभिजन) सम्बन्धी आधारभूत मान्यतामा अन्तरनिहित सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धी व्यवस्थाको परिपालना गराउने ।
- सूचक संस्थाले सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनी लाउन्डरिङ्ग) निवारण ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम वा जारी गरिएको निर्देशिका वा दिइएको निर्देशन बमोजिमको दायित्व परिपालना गराउन सूचक संस्थामा रहेको जुनसुकै प्रकारको सूचना, जानकारी तथा कागजात उपलब्ध गराउन आदेश दिने तथा कसूरको अनुसन्धान सम्बन्धी कार्यमा आवश्यक सहयोग पुऱ्याउने लगायतका अधिकार रहेका छन् ।

३.२.४ इन्भेष्टमेन्ट कम्पनीको नियमन

नेपाल सरकारले सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण ऐन, २०६४ को दफा ७न. को उपदफा(२) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी बोर्डलाई इन्भेष्टमेन्ट कम्पनीको समेत सम्पत्ति शुद्धीकरणसम्बन्धी कार्यको नियमनकारी निकाय तोकेको छ । सो अनुरूप २०८१ पुस १८ गतेको नेपाल राजपत्रमा पाँच करोड रूपैयाँ वा सोभन्दा बढी चुक्ता पुँजी वा १० करोड रूपैयाँ वा सोभन्दा बढी वार्षिक कारोबार भएका इन्भेष्टमेन्ट कम्पनीको हकमा २०८१ पुस मसान्तदेखि र पाँच करोड रूपैयाँ वा सोभन्दा कम चुक्ता पुँजी वा दश करोड रूपैयाँ वा सोभन्दा कम वार्षिक कारोबार भएका इन्भेष्टमेन्ट कम्पनीको

हकमा जोखिमको आधारमा बोर्डले तोकेको मितिदेखि नियमन गर्ने व्यवस्था राखिएको छ । नियमनको जिम्मेवारी पाएसँगै बोर्डले मिति २०८१।११।२३ मा सूचना प्रकाशन गरी इन्भेष्टमेन्ट कम्पनीहरूलाई बोर्डमा सूचीकृत हुन सूचना प्रकाशन गरेको छ । सोही सूचना बमोजिम बोर्डमा हालसम्म २३ वटा इन्भेष्टमेन्ट कम्पनीहरूले सूचीकरण हुनका लागि निवेदन पेश गरेका छन् ।

३.३ सञ्चालक बोर्ड

बोर्डमा सरकारी निकायका साथै निजी क्षेत्रका निकायहरूको प्रतिनिधित्व रहने गरी सात सदस्यीय संचालक बोर्ड हुने व्यवस्था रहेको छ । बोर्डमा नेपाल सरकारद्वारा नियुक्त कार्यकारी अध्यक्षका साथै नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयका सह-सचिव, नेपाल सरकार, कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयका सह-सचिव, नेपाल राष्ट्र बैंकका प्रतिनिधि (कार्यकारी निर्देशक), नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघका प्रतिनिधि, नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स संस्थाका प्रतिनिधि (उपाध्यक्ष) तथा नेपाल सरकारबाट मनोनित हुने पुँजी बजार क्षेत्रका विज्ञ सदस्य रहने व्यवस्था रहेको छ । समीक्षा वर्षमा बोर्डको बैठक ३९ पटक बसी धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय बजारको विकास तथा सुधार सँग सम्बन्धित विषयहरूमा विभिन्न नीतिगत तथा अन्य मा निर्णय गरेको थियो । गत आ.व. मा सञ्चालक बोर्डको बैठक ३८ पटक बसेको थियो । आ.व. २०८१।८२ मा बोर्डको सञ्चालक बोर्डमा रहनुभएका सदस्यहरूको परिवर्तन र यससम्बन्धी विवरण तालिका ३.१ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ३.१				
आ.व. २०८१।८२ मा बोर्डको सञ्चालक बोर्डका सदस्यहरू				
क्र.स.	नाम	संस्था	देखि	सम्म
१	श्री सन्तोष नारायण श्रेष्ठ	नेपाल सरकारबाट मनोनित	२०८१।०८।१०	हालसम्म
	*श्री महेश बराल - अध्यक्ष	सह सचिव, नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय	२०८१।०४।०३	२०८१।०८।०९
	*श्री नरेन्द्र कुमार राना - अध्यक्ष	सह सचिव, नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय	२०८१।०२।०३	२०८१।०४।०२
२	श्री उत्तर कुमार खत्री- सदस्य	सह सचिव, नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय	२०८२।०६।०७	हालसम्म
	श्री महेश बराल - सदस्य	सह सचिव, नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय	२०८१।०४।०३	२०८२।०६।०६
	श्री नरेन्द्र कुमार राना - अध्यक्ष	सह सचिव, नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय	२०८१।०२।०३	२०८१।०४।०२
३	श्री बिनोद कुमार भट्टराई	सह-सचिव, कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला व्यवस्था मन्त्रालय	२०८१।०९।१२	हालसम्म
	श्री दल बहादुर अधिकारी - सदस्य	सह-सचिव, कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला व्यवस्था मन्त्रालय	२०८०।१२।०६	२०८१।०९।११
४	श्री रेवती प्रसाद नेपाल	कार्यकारी निर्देशक (प्रतिनिधि), नेपाल राष्ट्र बैंक	२०८१।१२।०६	हालसम्म
	श्री तुलसी प्रसाद धिमिरे - सदस्य	कार्यकारी निर्देशक (प्रतिनिधि), नेपाल राष्ट्र बैंक	२०८१।०४।१४	२०८१।१२।०५

५	सिए आनन्द राज शर्मा वाले	उपाध्यक्ष (प्रतिनिधि), नेपाल चार्टर्ड एकाउण्टेण्ट्स संस्था	२०८२।०५।०३	हालसम्म
	सिए निल बहादुर सारु मगर	उपाध्यक्ष (प्रतिनिधि), नेपाल चार्टर्ड एकाउण्टेण्ट्स संस्था	२०८१।०४।१५	२०८२।०५।०२
	श्री प्रविण कुमार भ्ना - सदस्य	उपाध्यक्ष (प्रतिनिधि), नेपाल चार्टर्ड एकाउण्टेण्ट्स संस्था	२०८०।०४।०७	२०८१।०४।१४
६	श्री हेमराज ढकाल	उपाध्यक्ष(प्रतिनिधि), नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघ	२०८२।०४।२६	हालसम्म
	श्री गोकर्ण राज अवस्थी - सदस्य	महानिर्देशक (प्रतिनिधि), नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघ	२०८१।०४।३१	२०८२।०४।२५
७	श्री भोलानाथ ढुंगाना - विज्ञ सदस्य	नेपाल सरकारबाट मनोनित विज्ञ सदस्य	२०७९।०५।०६	२०८२।०५।०५
* केहि नेपाल ऐन संशोधन गर्ने ऐन बमोजिम नेपाल धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३ को दफा ७ को उपदफा ८ को व्यवस्था बमोजिम अध्यक्षको पद रिक्त भई अर्थ मन्त्रालयबाट प्रतिनिधित्व गर्ने सदस्यले बोर्डको अध्यक्षको हैसियतमा काम गर्नुभएको ।				

३.४ संगठन संरचना तथा जनशक्ति व्यवस्थापन

धितोपत्र बजारको दायरा दिन प्रति दिन बढ्दै गईरहेको परिप्रेक्ष्यमा धितोपत्र बजार, धितोपत्रको केन्द्रीय निक्षेप कम्पनी, क्रेडिट रेटिङ्ग कम्पनी, सामूहिक लगानी कोष, विशिष्टीकृत लगानी कोष, धितोपत्र दलाल तथा व्यापारी, मार्चेण्ट बैंकर, निक्षेप सदस्य, आस्वा सदस्य तथा नेपाल स्टक एक्सचेञ्जमा सूचीकृत कम्पनी गरी ७३० भन्दा बढी संस्था तथा कम्पनीको नियमन तथा सुपरिवेक्षण गर्नुपर्ने जिम्मेवारी बोर्डले पूरा गर्दै आएको छ । बोर्डमा वस्तु विनिमय बजार नियमन जिम्मेवारी तथा इन्भेष्टमेन्ट कम्पनीको नियमन समेत थप भएकोमा यस्ता संस्थाहरु बजारमा प्रवेश भएसँगै यी संस्थाहरुको नियमन तथा सुपरिवेक्षण जिम्मेवारीसँगै बोर्डमा थप कार्यभार थपिने छ । बोर्डको नियमन तथा सुपरिवेक्षण जिम्मेवारी थप भएको सन्दर्भमा प्राप्त जिम्मेवारीहरुलाई प्रभावकारी रूपमा गर्नका लागि संस्थागत क्षमतामा समयानुकूल अभिवृद्धि गर्नु पर्ने कुरालाई मध्यनजर गर्दै विद्यमान संगठन संरचनाको ढाँचामा पुनरावलोकन कार्य बोर्डले सम्पन्न गरेको छ । बोर्डमा आ.व. २०८१।८२ मा स्थायी तथा करार सेवामा गरी जम्मा ९२ जना कर्मचारीहरु कार्यरत रहेका थिए । बोर्डको संगठन संरचना अनुसूची-८ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

३.५ समितिहरु

बोर्डको काम कारवाही प्रभावकारी रूपमा सम्पादन गर्न तथा आवश्यक सहयोगका लागि बोर्डमा विभिन्न स्थायी प्रकृतिका समितिहरु कार्यरत रहेका छन् । यी समितिहरुले आर्थिक वर्ष २०८१।८२ मा गरेका कामकारवाहीहरु निम्नानुसार रहेका छन्:

३.५.१ कानून तथा प्रवलीकरण समिति

बोर्डबाट तयार गर्नुपर्ने विभिन्न नियमावली, निर्देशिका तथा अन्य कानूनी व्यवस्थाहरूको मस्यौदा तयार गर्न साथै बोर्डसंग सम्बन्धित कानूनी विषयका सम्बन्धमा अध्ययन तथा अनुसन्धान गरी परामर्श दिने र धितोपत्र सम्बन्धी ऐन नियमको पालनालाई प्रभावकारी गराउने जस्ता काम कारबाहीको लागि नेपाल सरकार कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयबाट प्रतिनिधित्व गर्नु हुने बोर्ड सदस्यको संयोजकत्वमा बोर्डको विज्ञ सदस्य, नियमन विभागका प्रमुख सदस्य, व्यवस्थापन तथा कानूनविभागका प्रमुख सदस्य रही कानूनमहाशाखाका प्रमुख सदस्य सचिव रहेको पाँच सदस्यीय कानून प्रवलीकरण समिति रहेको छ । आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा उक्त समितिको संयोजनमा मुख्यतः देहाय बमोजिमको कार्यहरू भएका छन्:

- धितोपत्र व्यवसायी(धितोपत्र दलाल तथा धितोपत्र व्यापारी) गाभ्ने/गाभिने वा प्राप्तीसम्बन्धी निर्देशिका, २०८१ को मस्यौदा कार्य भई बोर्ड समक्ष पेश भएको ।
- धितोपत्र व्यवसायी(धितोपत्र दलाल तथा धितोपत्र व्यापारी) नियमावली, २०७३ को छैठौँ संशोधनको मस्यौदा तयार भई बोर्ड समक्ष पेश भएको ।

३.५.२ वित्तीय प्रशासन तथा सूचना विश्लेषण समिति

बोर्डको वार्षिक वित्तीय विवरण तयार गरी अन्तिम रूप दिन, बोर्डको कोषमा रहेको रकमलाई लगानी गर्न तथा वित्तीय सूचना विश्लेषण र वित्तीय प्रशासनसम्बन्धी अन्य कार्यहरू गर्न बोर्डमा वित्तीय प्रशासन तथा वित्तीय सूचना विश्लेषण समिति रहेको छ । उक्त समितिमा नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स संस्थाबाट बोर्डमा प्रतिनिधित्व गर्नुहुने बोर्ड सदस्यको संयोजकत्वमा बोर्डको व्यवस्थापन तथा कानून विभागका प्रमुख सदस्य र बोर्डको लेखा तथा वित्त शाखा प्रमुख सदस्य सचिव रहदै आएकोमा संचालक बोर्डको मिति २०८१/१०/२२ गतेको निर्णयानुसार उक्त समितिमा नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स संस्थाबाट बोर्डमा प्रतिनिधित्व गर्नुहुने बोर्ड सदस्यको संयोजकत्वमा बोर्डको व्यवस्थापन तथा कानूनविभागका प्रमुख सदस्य, बोर्डको व्यवस्थापन महाशाखा प्रमुख सदस्य, बोर्डको लेखा तथा वित्त शाखा हेर्ने सिए सदस्य र बोर्डको लेखा तथा वित्त शाखा हेर्ने सहायक निर्देशक सदस्य सचिव रहने गरी समितिका सदस्यहरू हेरफेर भएको छ । आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा उक्त समितिको संयोजनमा देहाय बमोजिमको कार्यहरू भएका छन्:

- बोर्डको आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को नेपाल वित्तीय प्रतिवेदनमान अनुसार व्यवस्थापनले तयार गरिएको वित्तीय विवरणलाई अन्तिम रूप दिइ सिफारिश गरिएको ।
- बोर्डमा रहेको कोष तथा लगानी योग्य रकमलाई विभिन्न बैंकहरूमा लगानी गर्नका लागि सिफारिश गरिएको ।
- बोर्डको आ.व. २०८२/८३ को वार्षिक बजेट तर्जुमा गरी सिफारिश गरिएको ।

३.५.३ लेखापरीक्षण समिति

बोर्डको वित्तीय विवरणको पुनरावलोकन सम्बन्धमा संचालक समितिलाई सहयोग गर्न, बोर्डको नियम पालनाको अवस्थाको पुनरावलोकन सम्बन्धमा संचालक समितिलाई सहयोग पुऱ्याउन, आर्थिक पारदर्शिता र संस्थागत सुशासनलाई मजबुत बनाउन, आन्तरिक लेखा परीक्षकको नियुक्ति गर्न, पारिश्रमिक तथा सुविधा निर्धारण गर्न, स्वतन्त्र लेखा परीक्षकको लेखा परीक्षण प्रकृया निर्धारण गर्न तथा मूल्यांकन गर्ने जस्ता कार्यहरु गर्नका लागि नेपाल चाटर्ड एकाउन्टेन्टस् संस्थाबाट बोर्डमा प्रतिनिधित्व गर्नुहुने बोर्ड सदस्यको संयोजकत्वमा नेपाल राष्ट्र बैंकको तर्फबाट बोर्डमा प्रतिनिधित्व गर्नुहुने बोर्ड सदस्य तथा बोर्डको कानून महाशाखाका प्रमुख सदस्य सचिव रहने गरी लेखापरीक्षण समिति रहेको छ । आर्थिक वर्ष २०८१।८२ मा उक्त समितिको संयोजनमा मुख्यतः देहाय बमोजिमको कार्यहरु भएका छन्:

- बोर्डको आ.व. २०७९।८० को महालेखापरीक्षकको कार्यालयबाट प्राप्त लेखा परीक्षण प्रतिवेदन र व्यवस्थापन पत्रमा आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली लगायतका सुधार गर्नुपर्ने भनी उल्लेख भएका विषयमा आवश्यक कार्य तथा आ.व. २०८०।८१ को लेखा परीक्षण प्रतिवेदन तथा व्यवस्थापन पत्रमा समावेश भएका कैफियतहरुका सम्बन्धमा आवश्यक सुधार गर्ने कार्य ।

३.६ बोर्डको वित्तीय अवस्था

बोर्डमा Generally Accepted Accounting Principle (GAAP) अनुसार लेखांकन गर्ने गरिएकोमा आ.व. २०७६।७७ देखि Nepal Financial Reporting Standards (NFRS) अनुसार लेखांकन गर्ने गरिएको छ । बोर्डको वासलातको आकार आ.व. २०८०।८१ मा रु. ३५०.९९ करोड रहेकोमा आ. व. २०८१।८२ मा उक्त वासलातको आकार (अपरिष्कृत) रु. ४७०.२७ करोड पुगेको छ ।

आर्थिक वर्ष २०८०।८१ मा बोर्डको जम्मा आमदानी रु. ८९.७९ करोड रहेकोमा समीक्षा वर्ष २०८१।८२ मा बोर्डको आमदानी (अपरिष्कृत) रु. १२९.९६ करोड पुगेको छ । बोर्डले आमदानीतर्फ विशेषतः धितोपत्र दर्ता तथा निष्काशनका लागि स्वीकृति प्रदान, सामूहिक लगानी योजना स्वीकृति, क्रेडिट रेटिङ्ग सेवा शुल्क, सिडिएस एण्ड क्लियरिङ्ग कम्पनी तथा धितोपत्र बजार अनुमति पत्र नवीकरण दस्तुर, मर्चेन्ट बैकिङ्ग तथा ब्रोकर प्रमाणपत्र नवीकरण दस्तुर, धितोपत्र कारोबार दस्तुर, विभिन्न आवेदन शुल्क, विवरणपत्र प्रशोधन शुल्क र अनुमति पत्र शुल्कबाट रु. ११३.५४ करोड आमदानी गरेको छ भने व्याज तथा अन्य आमदानीबाट रु. १६.४२ करोड प्राप्त गरेको छ ।

आर्थिक वर्ष २०८०।८१ मा बोर्डको जम्मा खर्च (कर बाहेक) रु. ३०.६२ करोड रहेकोमा समीक्षा वर्षमा कर बाहेकको कुल खर्च रु. ३३.६० करोड रहेको छ । त्यस्तै आ.व. २०८०।८१ मा बोर्डको कर खर्च (चालु कर खर्च र स्थगन कर खर्च) रु. १६.७३ करोड रहेकोमा आ.व. २०८१।८२ मा २६.३२ करोड रहेको छ । आ.व. २०८०।८१ मा बोर्डको वार्षिक वचत रु. ४२.४४ करोड रहेकोमा आ.व. २०८१।८२ मा वचत ७०.०४ करोड भएको छ । आ.व.

२०८१।८२ को अपरिष्कृत वित्तीय विवरण अनुसार बोर्डको कोष तथा जगेडा रु. ३९२.६७ करोड रहेको छ । आ.व. २०८१।८२ को अपरिष्कृत वासलात तथा आय-व्यय विवरण क्रमशः अनुसूची - ९ र १० मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

३.७ अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध

सन् २०१६ जुलाईमा बोर्डले धितोपत्र बजार नियमन निकायहरूको अन्तर्राष्ट्रिय संस्था (International Organisation of Securities Commissions – IOSCO) को एशोसियट सदस्यता प्राप्त गरेको थियो । यससँगै धितोपत्र बजारसम्बन्धी कानुनी व्यवस्था तथा संरचनालाई अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड अनुरूपको बनाउँदै लैजानुपर्ने अवस्था रहेको छ । हाल IOSCO मा १३३ साधारण सदस्य, ३३ एशोसियट सदस्य र ७५ अफिलियट सदस्य रहेका छन् ।

त्यस्तै, नेपालको धितोपत्र बजारको अन्तर्राष्ट्रियकरण गरी स्तर अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्य अनुरूप बोर्डको समन्वयमा नेपालको तर्फबाट सिडिएस एण्ड क्लियरिङ लि. लाई Association of National Numbering Agencies (ANNA) को सदस्य बन्नका लागि अधिकार प्रत्यायोजन गरेकोमा आर्मेनियामा २०१६, जुन २ र ३ मा भएको ANNA को साधारण सभाबाट उक्त लि. ले ९२ औं सदस्यता प्राप्त गरेको छ । ANNA मा हाल नेपाल लगायत ११५ पूर्ण सदस्य तथा अन्य सात पार्टनर रहेका छन् ।

सन् २०१० मा स्थापित Asia Forum for Investor Education (AFIE) को संस्थापक सदस्यको रूपमा बोर्डले सोही अनुरूपको भूमिका निर्वाह गर्दै आइरहेको छ । बोर्ड सार्क क्षेत्रका नियमनकारी निकायहरूको संघ (South Asian Securities Regulators Forum- SASRF) को सदस्यको रूपमा अन्य सदस्य नियमन निकायहरूसँग निरन्तर सम्बन्ध राख्दै आवश्यक ज्ञान तथा सूचनाहरू आदान प्रदान गर्नुका साथै सहयोग र समन्वय गर्दै आइरहेको छ ।

बोर्डले जनवरी १, २०१९ देखि लागू हुने गरी वित्तीय साक्षरता प्रवर्द्धन ज्ञान अभिवृद्धि गर्न OECD द्वारा सन् २००८ मा स्थापित International Network on Financial Education (INFE) को पूर्ण सदस्यता प्राप्त गरेको छ । उक्त संस्थाको पूर्ण सदस्यता प्राप्त गर्नेमा बोर्ड नेपालको पहिलो निकाय रहेको छ । बोर्डले पूर्ण सदस्यता पाए पश्चात उक्त संस्थाको प्राविधिक समिति, सल्लाहकार समिति तथा विभिन्न कार्यगत समूहमा सहभागी भई OECD/INFE र यस अन्तर्गत सञ्चालन हुने वित्तीय साक्षरतासम्बन्धी गतिविधिको सञ्चालन तथा स्तर अभिवृद्धिमा सक्रिय सहभागिता रहँदै आएको छ । हाल यस संस्थामा विश्वका १३० देशका ३०० भन्दा धेरै संस्थाहरू सदस्य रहेका छन् ।

बोर्ड र IFC बीच नेपालमा ऋणपत्र बजार विकास तथा बोर्डका कर्मचारीको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यले समझदारी विकास भएको छ । त्यस्तै विश्व बैंक, एशियाली विकास बैंक, IOSCO, OECD, Asia-Pacific Economic Cooperation (APEC), Toronto Centre तथा विभिन्न देशका धितोपत्र बजारको नियमन निकायहरूले

आयोजना गर्ने धितोपत्र तथा वस्तु विनिमय बजारसम्बन्धी कार्यक्रमहरूमा बोर्डको सहभागी हुँदै आएको छ । कर्मचारीहरूको नियमन तथा सुपरिवेक्षण क्षमता विकास गर्ने उद्देश्यले तीन वर्षका लागि बोर्डले सन् २०२१ मार्च २६ बाट लागू हुने गरी Toronto Centre सँग सम्झौता गरेकोमा उक्त सम्झौता सन् २०२४ जुनमा समाप्त भएको छ । सम्झौता अवधिमा Toronto Centre को प्राविधिक सहयोगमा बोर्डले जोखिममा आधारित सुपरिवेक्षण म्यानुअल तयार गरेको छ ।

भाग-चार बोर्डका कामकारवाही तथा गतिविधिहरू

बोर्डका कामकारवाही तथा गतिविधिहरूलाई व्यवस्थित तथा प्रभावकारी रूपमा संचालन गर्न धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३ को दफा ८(च) को बोर्डको वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट तयार गरी स्वीकृतिको लागि बोर्ड समक्ष पेश गर्ने र नेपाल धितोपत्र बोर्डसम्बन्धी नियमावली, २०६४ को नियम ३(ड) को बोर्डको लागि वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट र वार्षिक लेखा परीक्षणको हिसाव स्वीकृत गर्ने व्यवस्था बमोजिम बोर्डबाट आ.व. २०८१/८२ का लागि स्वीकृत नीति तथा कार्यक्रम अनुरूप निर्धारित कार्यक्रमहरू सम्पन्न भएका छन् ।

समीक्षा वर्षमा बोर्डबाट कानून तथा नियमन व्यवस्थामा सुधार, कानून प्रबलीकरणमा जोड, बजार निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षण र लगानीकर्ता शिक्षामा जोड दिई कार्यक्रम तथा गतिविधिहरू संचालन गरिएको छ । बोर्डबाट धितोपत्र व्यवसायी, विशिष्टीकृत लगानी कोष व्यवस्थापक, निक्षेप सदस्य, योग्य संस्थागत लगानीकर्ताको अनुमति तथा दर्ता प्रमाणपत्रका लागि प्राप्त निवेदनहरूको अध्ययन गरी अनुमतिपत्र/दर्ता प्रमाणपत्र प्रदान गर्ने तथा नवीकरण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिईएको छ । त्यसैगरी सार्वजनिक निष्काशनसम्बन्धी कार्य र धितोपत्र व्यवसायीको अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण गरिएका छन् । त्यस्तै धितोपत्र कारोबारका सुपरिवेक्षण एवं गुनासाहरूको समाधान लगायतका कार्य गरिएका छन् ।

आ.व. २०८१/८२ मा भएका कामकारवाहीहरूलाई विस्तृतमा निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको छः

४.१ बोर्डबाट भएका सुधारात्मक कार्यहरू

बोर्डबाट आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा सम्पन्न मुख्य कार्यहरू संक्षिप्तमा निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको छ ।

४.१.१ साना तथा मझौला कम्पनीहरूलाई धितोपत्र बजार प्रवेशका लागि नीतिगत व्यवस्था

बोर्डले पुँजी बजारको विकास, धितोपत्रमा लगानी गर्ने लगानीकर्ताको संरक्षणका निमित्त धितोपत्रको निष्काशन, खरिद, बिक्री तथा विनिमय कार्यलाई व्यवस्थित गर्दै देशको समग्र आर्थिक विकासका लागि आवश्यक नीतिगत, प्रक्रियागत व्यवस्था गर्ने क्रममा धितोपत्रको निष्काशन तथा दोस्रो बजारलाई व्यवस्थित गर्न सघाउ पुग्ने गरी साना तथा मझौला संगठित संस्थाको धितोपत्र निष्काशन तथा कारोवार नियमावली, २०८१ लागू गरेको छ । यस व्यवस्थाको कार्यान्वयनसँगै खासगरी सानो पुँजी लगानी, स्थानीय स्रोत, साधन, सीप र प्रविधिको प्रयोगमा वस्तु तथा सेवा उत्पादन गर्ने साना तथा मझौला कम्पनीहरूलाई आवश्यक पर्ने पुँजी धितोपत्र बजारमार्फत परिचालन गर्न सहज बनाउँदै देशमा उत्पादन, रोजगारी, अम्दानी तथा राजस्वमा वृद्धि गर्न सहयोग पुग्नेछ । साथै यसले अर्कोतिर धितोपत्र बजारमा धितोपत्र निष्काशन गर्ने कम्पनीहरूमा विविधिकरण, धितोपत्रको दोस्रो बजार कारोवार तथा बजार सूचकाङ्क गणना प्रक्रियालाई थप यथार्थपरक तथा व्यवस्थित गराउन मद्दत गर्नेछ । नेपालको सन्दर्भमा साना तथा मझौला कम्पनीहरूको प्रवर्द्धन गर्न सकेको अवस्थामा उद्यमशिलता विकास तथा रोजगारी र उत्पादन वृद्धि गर्ने आयात प्रतिस्थापन गर्न समेत सहयोग पुग्नेछ ।

४.१.२ प्रत्याभूतिसम्बन्धी नयाँ व्यवस्था

धितोपत्र व्यवसायी (मर्चेन्ट बैंकर) नियमावली, २०६४ बमोजिम बैंक तथा वित्तीय संस्था र बीमा कम्पनीका सहायक कम्पनीले मर्चेन्ट बैंकरको अनुमतिपत्र प्राप्त गर्ने व्यवस्थालाई थप सहज, सरल तथा व्यवस्थित गर्न सोही नियमावलीको अनुसूची-५ को खण्ड(ड) मा आर्थिक वर्ष पुरा भएका बैंक तथा वित्तीय संस्था र बीमा कम्पनी जस्ता संगठित संस्थाको हकमा नियमनकारी निकायबाट स्वीकृत भएपश्चात् लेखापरीक्षण प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने गरी व्यवस्थापनबाट प्रमाणित अपरिष्कृत वित्तीय विवरण तथा कामकारबाहीसम्बन्धी विवरण पेश गर्न सकिने व्यवस्था गरिएको छ । साथै सोही नियमावलीमा थप सुधार गर्दै धितोपत्र प्रत्याभूतिकर्ता (अण्डरराईटर)ले अन्तिम लेखापरीक्षण भएको नेटवर्थको तीन गुणासम्म प्रत्याभूति गर्न सक्ने व्यवस्था रहेकोमा प्रत्याभूतिकर्ताको प्रत्याभूति गर्ने क्षमता अभिवृद्धि गर्न बैंक तथा वित्तीय संस्था वा बीमा कम्पनीको सहायक कम्पनी र त्यस्तो कम्पनीको मुख्य कम्पनीबीच मुख्य कम्पनीले दायित्व सकार्ने गरी करार सम्भौता भएको अवस्थामा मुख्य कम्पनीको पछिल्लो लेखापरीक्षण भएको वित्तीय विवरण बमोजिमको नेटवर्थमा नबढ्ने गरी प्रत्याभूति गर्न सक्ने व्यवस्था गरिएको छ ।

४.१.३ धितोपत्र व्यवसायीको कार्यक्षेत्र विस्तार

बोर्डले धितोपत्र व्यवसायी(धितोपत्र दलाल तथा धितोपत्र व्यापारी) नियमावली, २०६३ को छैठौँ संशोधन नेपाल सरकारबाट स्वीकृत भई आएकोमा सो संशोधन मिति [२०८२।०३।३२](#) देखि लागू गरेको छ । उक्त संशोधन मार्फत अनुमतिपत्र प्राप्त धितोपत्र व्यापारीलाई धितोपत्रको सार्वजनिक निष्काशन अनुमति दिन सक्ने, क वर्गको बैंक वा विशेष ऐनबाट स्थापित वित्तीय संस्थाले धितोपत्र व्यवसाय गर्न सहायक कम्पनी स्थापना गरेकोमा त्यस्तो सहायक कम्पनीमा त्यस्तो बैंक वा वित्तीय संस्थाको कर्मचारीलाई संचालक नियुक्त गर्न सक्ने, धितोपत्र दलालले लगानी व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्न, लगानी परामर्श सेवा सम्बन्धी कार्य गर्न तथा योग्य संस्थागत लगानीकर्ताको रूपमा कार्य गर्न सक्ने र धितोपत्र दलाल व्यवसायीले पुर्याउनुपर्ने न्यूनतम चुक्ता पुँजीको समयावधि २०८२ साल चैत्र मसान्तसम्म थप गरिएको छ ।

४.१.४ धितोपत्र बजार सहभागीहरूका लागि लक्षित वित्तीय कारबाही मार्गदर्शन जारी

बोर्डले धितोपत्र कारोवारमा आतङ्ककारी कार्य तथा आम विनासकारी हातहतियार निर्माण एवं विस्तारमा संलग्न हुने तथा लगानी गर्ने व्यक्ति, समूह वा संगठनको प्रवेशलाई निरूत्साहित गर्न साथै यस्ता क्रियाकलापमा हुने वित्तीय लगानीलाई रोक्न सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनी लाउण्डरिङ्ग) निवारण नियमावली, २०८१ को नियम ६९ को उपनियम (३) बमोजिम धितोपत्र बजार सहभागीहरूका लागि लक्षित वित्तीय कारबाहीसम्बन्धी (Targeted Financial Sanctions) मार्गदर्शन जारी गरेको छ । यस मार्गदर्शन अनुरूप धितोपत्र बजार सहभागीहरूले धितोपत्र कारोबार सेवा प्रदान गर्ने ग्राहकहरूका सम्बन्धमा नेपाल सरकार, गृह मन्त्रालयको वेबसाइटमा सार्वजनिक भएको United Nation Sanctions List मा सूचीकृत भएका व्यक्ति, समूह वा संगठन भए/नभएको नियमित एकिकनका लागि अद्यावधिक

प्रणालीको स्थापना गर्ने, सो सूचीमा सम्बद्ध कुनै व्यक्ति, समूह वा संगठनको कुनै सम्पत्ति वा कोष आफूसँग रहेको भएमा तत्काल रोक्का राख्ने, धितोपत्र व्यवसाय संचालन गर्दा आतङ्ककारी कार्य वा आमविनासकारी हातहतियार निर्माण तथा विस्तारमा वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धी व्यवस्थाहरूको पूर्ण पालना गर्नुपर्ने लगायत यस्ता क्रियाकलापमा हुन सक्ने शंकास्पद व्यक्तिका सम्बन्धमा वित्तीय जानकारी इकाईमा विवरण पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ ।

४.१.५ इन्भेष्टमेन्ट कम्पनीहरूको नियमनको शुरुवात

नेपाल राजपत्रमा मिति २०८१।०९।१८ (संख्या ४५) भाग ५ मा प्रकाशित नेपाल सरकार, प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद् कार्यालयको सूचना १ बमोजिम नेपाल सरकारले सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनी लाउन्डरिङ्ग) निवारण ऐन, २०६४ को दफा ७ को उपदफा (२) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी समन्वय समितिको सिफारिसमा पाँच करोड रुपैयाँ वा सो भन्दा बढी चुक्ता पुँजी वा १० करोड रुपैयाँ वा सो भन्दा बढी कारोवार भएका इन्भेष्टमेन्ट कम्पनीहरूको हकमा बोर्डलाई नियमनकारी निकाय तोक्ने निर्णय भए बमोजिम त्यस्ता इन्भेष्टमेन्ट कम्पनीहरूलाई सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनी लाउन्डरिङ्ग) निवारण नियमावली, २०८१ को नियम २० को व्यवस्था बमोजिम बोर्डमा तोकिएको कागजात तथा विवरणसहित सूचीकृत हुन सूचना जारी गरेपश्चात समीक्षा आर्थिक वर्षमा सूचीकृत हुनका लागि १६ वटा इन्भेष्टमेन्ट कम्पनीहरूबाट निवेदन प्राप्त भएकोमा हालसम्म २३ कम्पनी सूचीकृत हुन निवेदन दिएका छन् ।

४.१.६ लगानी कम्पनीहरूको सार्वजनिक निष्काशनमा नीतिगत व्यवस्था

बोर्डको मिति २०७५।०८।१२ र मिति २०७६।०१।३० को निर्णयानुसार लगानी कम्पनीहरूलाई धितोपत्र सार्वजनिक निष्काशन गर्न अनुमति प्रदान गर्ने सम्बन्धमा भएको नीतिगत व्यवस्थामा मिति २०८२।०३।०३ को निर्णयानुसार परिमार्जन गरी नयाँ व्यवस्था गरिएको जानकारी गराउँदै बोर्डको उक्त नीतिगत व्यवस्था बमोजिम निष्काशन अनुमति प्राप्त गरेका लगानी कम्पनीले हाल गरिएको नीतिगत व्यवस्थामा तोकिएका क्षेत्र बाहेकका कम्पनीहरूको धितोपत्रमा गरेको लगानी छ महिना भित्र तथा लक-इन अवाधिमा रहेका कम्पनीको हकमा लक-इन अवाधि समाप्त भएको छ महिनाभित्र विनिवेश गरी बोर्डलाई जानकारी गराउन र धितोपत्रको सार्वजनिक निष्काशन गर्न अनुमति प्रदान गर्ने सम्बन्धमा भएको नीतिगत व्यवस्था बमोजिम सार्वजनिक निष्काशन गरेका लगानी कम्पनीका सहायक कम्पनीले समेत लगानी गर्दा नीतिगत व्यवस्थाको बुँदा नं. ३ को व्यवस्था अविलम्ब पालना गर्न निर्देशन जारी गरिएको छ ।

४.१.७ जोखिममा आधारित सुपरिवेक्षणको ढाँचा तयार

धितोपत्र दलाल व्यवसायीको जोखिममा आधारित सुपरिवेक्षण गर्नका लागि Toronto Center संगको सहकार्यमा Risk Based Supervision Framework को मस्यौदा तयार गरी सो को आधारमा कुल चार धितोपत्र दलाल व्यवसायी तथा मर्चेन्ट बैंकरमा Pilot Testing गरिएको छ । उक्त Pilot Testing को आधारमा पारम्भिक मस्यौदामा केही परिमार्जन गरी Risk Based Supervision Framework को मस्यौदालाई अन्तिम रूप दिइएको छ ।

४.१.८ धितोपत्र व्यवसायी तथा सूचीकृत कम्पनीहरूलाई कारवाही

- सूचीकृत संगठित संस्था अपर तामाकोशी हाइड्रोपावर लिमिटेडले प्रचलित कानून बमोजिम सञ्चालक र सूचीकृत संगठित संस्थाहरूको संस्थागत सुशासनसम्बन्धी निर्देशिका, २०७४ को दफा ५ को उपदफा (४) बमोजिम स्वतन्त्र सञ्चालक नियुक्त गरेको नदेखिएकाले उक्त सूचीकृत संगठित संस्थालाई नेपाल धितोपत्र बोर्ड सम्बन्धी नियमावली, २०६४ को नियम २८ को खण्ड (ख) बमोजिम प्रचलित कानून तथा उक्त कम्पनीको नियमावलीमा भएको ब्यवस्था बमोजिम सञ्चालक (स्वतन्त्र सञ्चालक समेत) नियुक्त गर्न आदेश जारी गरिएको छ ।
- सन नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लि. को सर्वसाधारण शेयरको कर्मचारीहरूलाई छुट्टयाएको शेयर बाँडफाँडको क्रममा धितोपत्र निष्काशन तथा बाँडफाँड निर्देशिका, २०७४ को दफा २८ र दफा ३२ बमोजिम विस्तृत विवरण बोर्डमा पेश नगरी धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३ को दफा ७६ बमोजिमको व्यवसायिकस्तर पालना गरेको नदेखिएकाले धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३ तथा उक्त ऐन अर्न्तगत बनेका नियम, विनियम, निर्देशन तथा निर्देशिका तथा बोर्डले जारी गरेको आदेश वा निर्देशनको पूर्ण पालना गर्न नेपाल एसविआई मर्चेण्ट बैंकिङ्ग लि. लाई बोर्डको मिति २०८१।०४।१४ को निर्णयानुसार चेतावनी दिइएको छ ।
- धितोपत्र निष्काशनकर्ता कम्पनी सन नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लि. ले कर्मचारीहरूलाई छुट्टयाएको सेयर निष्पक्ष तथा पारदर्शी तरिकाले वितरण नगरेको भन्ने गुनासो दर्ता भएको सम्बन्धमा प्रारम्भिक जाँचबुझको प्रतिवेदनमा देखिएका सुभावहरूको आधारमा बोर्डको मिति २०८१।०४।१४ को निर्णयानुसार उक्त निष्काशनकर्ता कम्पनीको संचालक समितिले धितोपत्र निष्काशन तथा बाँडफाँड निर्देशिका, २०७४ को दफा ३२ को उपदफा (२) र सोहि निर्देशिकाको दफा २८ बमोजिम धितोपत्र निष्काशन तथा बाँडफाँड निष्पक्ष तथा पारदर्शी रूपमा गर्नुपर्नेमा सो गरेको नदेखिएकोले धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३ को दफा ८७ को उपदफा (१) बमोजिम कर्मचारीको लागि छुट्टयाएको सेयर औचित्यपूर्ण, निष्पक्ष तथा पारदर्शी रूपमा पुनः बाँडफाँड गर्न निर्देशन दिइएको छ ।
- सम्पत्ति शुद्धिकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धी निर्देशन, २०७६ को दफा १८(१) को व्यवस्था परिपालना नगरेका ब्लुचिप सेक्युरिटीज लि., प्रोपर्टि विजार्ड लि., स्टक्स्कार्टस् सेक्युरिटीज लि., सुमेरु सेक्युरिटीज प्रा.लि., रोडशो सेक्युरिटीज लि., सगरमाथा सेक्युरिटीज लि., इन्फिनिटी सेक्युरिटीज लि., म्याग्नेट सेक्युरिटीज एण्ड इन्भेष्टमेण्ट कम्पनि लि., एलिट मर्चेण्ट क्यापिटल लि., रिलायबल इन्भेष्टमेण्ट एण्ड मर्चेण्ट क्यापिटल लि., र रिलायबल भेन्चर क्यापिटल लि. सहित ११ वटा सूचक संस्थाहरूलाई सम्पत्ति शुद्धिकरण (मनी लाउण्डरिङ्ग) ऐन, २०६४ को दफा ७फ को उपदफा (१) को खण्ड (क) बमोजिम लिखित सचेत गराइएको छ ।

- धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३ को दफा ८२ को उपदफा (१) र (२) बमोजिम तोकिएको समयभित्र आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को लेखा परीक्षण भएको वित्तीय विवरण तथा आर्थिक विवरण पेश नगरेको सन्दर्भमा श्री एण्ड सेक्युरिटीज प्रा. लि. र श्री बेनी सेक्युरिटीज प्रा.लि. लाई धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३ को दफा ८२ को उपदफा (२) बमोजिम पहिलो पटकका लागि रु. ५/५ हजार आर्थिक जरिवाना गरिएको छ ।

४.२ धितोपत्र बजार नियमसँग सम्बन्धित कार्यहरू

बोर्डबाट आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा धितोपत्र सम्बन्धी सेवालार्ई नियमित, व्यवस्थित तथा छिटो छरितो रुपमा प्रवाह गर्न बोर्डमा पेश भएका विवरण तथा कागजात अध्ययन तथा जाँचबुझ गरी देहाय बमोजिमका अनुमतिपत्र तथा दर्ता प्रमाणपत्र प्रदान गर्नुका साथै बोर्डबाट विगतमा प्रदान गरिएका विभिन्न अनुमतिपत्र तथा दर्ता प्रमाणपत्रको नवीकरण गरिएको छ ।

क) धितोपत्र बजारको अनुमतिपत्र नवीकरण: धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३ तथा धितोपत्र बजार संचालन नियमावली, २०६४ को व्यवस्था अनुसार धितोपत्रको दोस्रो बजार संचालकको रुपमा बोर्डबाट अनुमतिपत्र प्राप्त धितोपत्र बजार संचालक नेपाल स्टक एक्सचेन्ज लिमिटेडको अनुमतिपत्र नवीकरण गरिएको छ । धितोपत्र बजारसम्बन्धी कार्य गर्न बोर्डबाट अनुमतिपत्र प्राप्त संस्थाको विवरण अनुसूची-११ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

ख) केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीको अनुमतिपत्र नवीकरण: धितोपत्रको केन्द्रीय निक्षेप सेवा नियमावली, २०६७ को नियम ८ को व्यवस्था बमोजिम केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीको बोर्डबाट अनुमतिपत्र प्राप्त केन्द्रीय निक्षेप कम्पनी सिडिएस एण्ड क्लियरिङ लिमिटेडको अनुमतिपत्र नवीकरण गरिएको छ । केन्द्रीय निक्षेपसम्बन्धी कार्य गर्न बोर्डबाट अनुमतिपत्र प्राप्त संस्थाको विवरण अनुसूची-१२ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

ग) क्रेडिट रेटिङ कम्पनीको अनुमतिपत्र नवीकरण: क्रेडिट रेटिङ नियमावली, २०६८ को व्यवस्था बमोजिम क्रेडिट रेटिङ सम्बन्धी कार्य गर्ने बोर्डबाट अनुमतिपत्र प्राप्त तीनवटा क्रेडिट रेटिङ कम्पनीको अनुमतिपत्र नवीकरण गरिएको छ । बोर्डबाट क्रेडिट रेटिङ कार्य गर्न अनुमतिपत्र प्राप्त संस्थाहरूसम्बन्धी विवरण अनुसूची - १३ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

घ) धितोपत्र व्यापारी (स्टक डिलर)को अनुमतिपत्र नवीकरण: धितोपत्र व्यवसायी (धितोपत्र दलाल तथा धितोपत्र व्यापारी) नियमावली, २०६४ को नियम ३ बमोजिम धितोपत्र बजारमा संस्थागत लगानीकर्ताको रुपमा कार्य गर्न बोर्डबाट अनुमतिपत्र प्राप्त दुईवटा धितोपत्र व्यापारीको अनुमतिपत्र नवीकरण गरिएको छ । बोर्डबाट धितोपत्र व्यापारीसम्बन्धी कार्य गर्न अनुमतिपत्र प्राप्त संस्थाहरूको विवरण अनुसूची-१४ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

ड) सामूहिक लगानी कोष, कोष प्रबर्द्धक र योजना व्यवस्थापक तथा डिपोजिटरीको अनुमतिपत्र प्रदान तथा नवीकरण: सामूहिक लगानी कोष नियमावली, २०६७ को नियम ४ को व्यवस्था बमोजिम सामूहिक लगानी कोष स्थापना गर्नका लागि समीक्षा वर्षमा थप तीन वटा सामूहिक लगानी कोष दर्ता भएको छ । यससँगै सामूहिक

लगानी कोषको कूल संख्या २४ पुगेका छन् । त्यसैगरी समीक्षा वर्षमा सामूहिक लगानी कोष अर्न्तगत योजना संचालन गर्न तीन वटा योजना व्यवस्थापक तथा डिपोजिटरीको कार्य गर्न अनुमतिपत्र प्रदान गरिएको छ भने १५ वटा संस्थाको अनुमतिपत्र नवीकरण गरिएको छ । यससँगै योजना व्यवस्थापक तथा डिपोजिटरीको कूल संख्या १८ पुगेको छ । बोर्डमा दर्ता भएका सामूहिक लगानी कोष, कोष प्रवर्द्धक तथा योजना व्यवस्थापक तथा डिपोजिटरीको विवरण अनुसूची - १५ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

च) मर्चेण्ट बैंकर अनुमतिपत्र प्रदान तथा नवीकरण: धितोपत्र व्यवसायी (मर्चेण्ट बैंकर) नियमावली, २०६४ को नियम ३ बमोजिम मर्चेण्ट बैंकिङ्ग व्यवसाय संचालन गर्न समीक्षा वर्षमा तीन वटा नयाँ संस्थालाई अनुमतिपत्र प्रदान गरिएको छ भने २९ वटा संस्थाको अनुमतिपत्र नवीकरण गरिएको छ । साथै पाँच मर्चेण्ट बैंकरलाई थप मर्चेण्ट बैंकिङ्ग व्यवसाय संचालन गर्न अनुमतिपत्र प्रदान गरिएको छ । बोर्डबाट अनुमतिपत्र प्राप्त मर्चेण्ट बैंकर सम्बन्धी विवरण अनुसूची - १६ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

छ) धितोपत्र दलाल व्यवसायीहरूको अनुमतिपत्र प्रदान तथा नवीकरण: धितोपत्र व्यवसायी (धितोपत्र दलाल तथा धितोपत्र व्यापारी) नियमावली, २०६४ को नियम ३ बमोजिम धितोपत्रको दोस्रो बजार कारोबार सेवा प्रदान गर्न समीक्षा वर्षमा कुनै पनि अनुमतिपत्र प्रदान नगरिएको साथै ९० वटा धितोपत्र दलाल व्यवसायीको अनुमतिपत्र नवीकरणका गरिएको छ । बोर्डबाट अनुमतिपत्र प्राप्त धितोपत्र दलाल व्यवसायीहरूको विवरण अनुसूची - १७ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

ज) निक्षेप सदस्य दर्ता तथा प्रमाणपत्र नवीकरण: समीक्षा वर्षमा धितोपत्रको केन्द्रीय निक्षेप सेवा नियमावली, २०६७ को नियम २२ को व्यवस्था बमोजिम १०९ निक्षेप सदस्यहरूको दर्ता प्रमाणपत्र नवीकरणका गरिएको छ । साथै १३ वटा नयाँ संस्थालाई निक्षेप सदस्यको दर्ता प्रमाणपत्र प्रदान गरिएको छ । बोर्डबाट निक्षेप सदस्य कार्य गर्न दर्ता प्रमाणपत्र प्राप्त गर्ने संस्थाहरूको विवरण अनुसूची - १८ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

झ) आस्वा सदस्यको अनुमतिपत्र नवीकरण: बोर्डबाट समीक्षा अर्वाधमा धितोपत्रको प्राथमिक बजारमा धितोपत्रको दरखास्त संकलनको कार्य गर्ने ४३ आस्वा सदस्यहरूको अनुमति नवीकरण गरिएको छ । बोर्डबाट आस्वा सदस्यको अनुमति प्राप्त गर्ने संस्थाको विवरण अनुसूची - १९ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

ञ) योग्य संस्थागत लगानीकर्तालाई अनुमतिपत्र प्रदान: धितोपत्रको मूल्य निर्धारण प्रक्रियालाई पारदर्शी तथा प्रतिस्पर्धात्मक रूपमा गरी वास्तविक क्षेत्रका कम्पनीलाई पुँजी बजारमा प्रवेशका लागि प्रोत्साहित गर्न अन्तर्राष्ट्रिय रूपमा प्रचलनमा रहेको बुक बिल्डिङ्ग विधि अनुरूप प्रारम्भिक सार्वजनिक निष्काशन गर्ने कार्यमा सहभागी हुने योग्य संस्थागत लगानीकर्ताको कूल संख्या १५० पुगेका छन् । बोर्डबाट स्वीकृति प्राप्त योग्य संस्थागत लगानीकर्ताहरूको विवरण अनुसूची - २० मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

ट) विशिष्टीकृत लगानी कोष दर्ता लगानीकर्तालाई अनुमतिपत्र प्रदान: विशिष्टीकृत लगानी कोष नियमावली, २०७५ को व्यवस्था बमोजिम प्राइभेट इक्वीटी फण्ड, भेन्चर क्यापिटल फण्ड र हेज फण्ड जस्ता कोष दर्ता गरी संचालन गर्न आवश्यक कोष व्यवस्थापकको रूपमा कार्य गर्न बोर्डमा दर्ता हुने संस्थाको संख्या १३ पुगेका छ। बोर्डबाट स्वीकृति प्राप्त विशिष्टीकृत लगानी कोष व्यवस्थापकहरूको विवरण अनुसूची - २१ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

४.३ कानुनी व्यवस्था तथा कानुन प्रवलीकरण

आर्थिक बर्ष २०८१/८२ मा बोर्डले धितोपत्र बजारको विकास र विस्तारका लागि कानुनी व्यवस्थामा समसामयिक सुधार तथा व्यवस्था गर्न कानुनी व्यवस्थाको संशोधन तथा परिमार्जन गरेको छ भने कानुनी व्यवस्थाको पूर्ण पालना गर्न तथा लगानीकर्ताको हक हित संरक्षण गर्न कानुन प्रवलीकरणलाई थप जोड दिइएको छ।

४.३.१ कानुनी व्यवस्था

बोर्डले समीक्षा बर्षमा धितोपत्र सम्बन्धी ऐन र सो ऐन अन्तर्गतका नियमावली तथा निर्देशिका सम्बन्धमा देहाय बमोजिम कार्य गरेको छ।

- साना तथा मझौला संगठित संस्थाको धितोपत्र निष्काशन तथा कारोबारसम्बन्धी नियमावली, २०७९ को नेपाल सरकारबाट स्वीकृति भई आएकोमा सो लागू गरिएको छ।
- नेपाल धितोपत्र बोर्ड नियमावली, २०६४ मा समसामयिक बनाउनका लागि प्रस्तावित पहिलो संशोधन प्रस्ताव स्वीकृतिका लागि नेपाल सरकारसमक्ष पेश गरिएको छ।
- धितोपत्र व्यवसायी(धितोपत्र दलाल तथा धितोपत्र व्यापारी) नियमावली, २०६३ को छैठौं संशोधन नेपाल सरकारबाट स्वीकृत भई आएकोमा सो संशोधन लागू गरिएको छ।
- धितोपत्र निष्काशन तथा बाँडफाँट निर्देशिका, २०७४ लाई समसामयिक बनाउन आठौं संशोधन गरी लागू गरिएको छ।

४.३.२ कानुन प्रवलीकरण

क) लगानीकर्ताको गुनासो सम्बोधन: आर्थिक बर्ष २०८१/८२ मा बोर्डमा लिखित रूपमा ५७ उजुरी/गुनासो दर्ता भएकोमा ५२ वटा उजुरी/गुनासोको कारवाही सम्पन्न गरी सम्बोधन गरिएको र पाँच वटा उजुरी/गुनासो समाधानको प्रकृत्यामा रहेको छ। साथै नेपाल सरकार, प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रपरिषदको कार्यालय हेलो सरकारको वेब पोर्टलमार्फत २५ वटा गुनासो प्राप्त भएकोमा २३ वटा गुनासो उपर कारवाही गरी समाधान भई फछ्यौट भइसकेको र दुई वटा गुनासोहरू सम्बन्धित नभएकाले फिर्ता गरिएको छ। बोर्डको टोल फ्रि तथा हटलाइन टेलिफोन तथा इमेल मार्फत प्राप्त तथा जिज्ञासाको समाधान नियमितरूपमा नै गरिएको छ।

ख) मुद्दा मामिला: धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, नियम, तथा निर्देशन पालना नभएको कारण बोर्ड पक्ष भई दायर भएको र बोर्डको काम कारवाही उपर चित नबुझी बोर्ड बिपक्षी बनाई २०८२ असार मसान्तसम्म सर्वोच्च अदालतमा १२ वटा मुद्दा विचाराधीन रहेको छ भने छ वटा फैसला भएको छ । बोर्डलाई विपक्षी बनाई दायर भएका चार वटा रिट निवेदनमा लिखित जवाफ पेश गरिएको छ । त्यस्तै **उच्च अदालतमा** एक वटा मुद्दा विचाराधीन रहेको, छ वटा फैसला भएको र बोर्डलाई विपक्षी बनाई दायर भएका सातवटा रिट निवेदनमा लिखित जवाफ पेश गरिएको छ । यस्तै धितोपत्र सम्बन्धी कसुर सम्बन्धमा नेपाल सरकार वादी भएको काठमाण्डौ जिल्ला अदालतमा दुईवटा मुद्दा फैसला भएकोमा जिल्ला सरकारी वकिलको कार्यालयबाट वहस पैरवीलगायत अन्य आवश्यक कार्य भैरहेको छ । यस अवधिमा मुद्दामामिला सम्बन्धमा तारेखमा १२४ र पेशीमा १११ पटक अदालतमा उपस्थित भएको आवश्यकता अनुसार १० वटा वहसपैरवी गरिएको । साथै लिखित जवाफ दर्ता लगायत कागजात पेश गर्ने तथा अन्य आवश्यक कार्य गरिएको छ ।

४.४ बजार अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण गतिविधि

धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३ को दफा ५ मा धितोपत्र बजार तथा व्यवसायीहरूको काम कारवाहीको नियमन तथा अनुगमन गर्ने व्यवस्था रहेको छ । सोही ऐनको दफा ८४(२) मा बोर्ड आफैले वा अरु कसैलाई आफूलाई भएको अधिकार प्रत्यायोजन गरी धितोपत्र बजार, धितोपत्र व्यवसायी, धितोपत्र व्यवसायीको आधिकारिक प्रतिनिधि तथा धितोपत्र दर्ता गराएका संगठित संस्थाले गर्ने धितोपत्र सम्बन्धी काम कारवाहीको नियमन तथा अनुगमन गर्न गराउन सक्नेछ भन्ने व्यवस्था रहेको छ ।

धितोपत्र बजारमा लगानी गर्ने लगानीकर्ताहरूको प्रवेश पछिल्लो समयमा उल्लेख्य बृद्धि हुदै गएको, बोर्डबाट नयाँ कम्पनीहरूलाई धितोपत्र व्यवसायीको अनुमति प्रदान गरेको तथा धितोपत्र बजारमा सूचीकृत हुने संगठित संस्थाहरूमा बृद्धि भएको कारण धितोपत्र बजारको आकार र कारोबारको परिमाण बढिरहेको सन्दर्भमा नियमन तथा सुपरिवेक्षण कार्यलाई थप प्रभावकारी र व्यवस्थित बनाउन बोर्डले धितोपत्र बजारमा हुने सम्पूर्ण गतिविधिहरूको नियमित सुपरिवेक्षण तथा अनुगमन गर्दै आएको छ । साथै, आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को नीति तथा कार्यक्रममा कुल संख्याको कम्तिमा २० प्रतिशत स्थलगत सुपरिवेक्षण गरिनेछ भन्ने कार्यक्रम रहे बमोजिम बोर्डले धितोपत्र बजार तथा व्यवसायीहरूको सुपरिवेक्षण गर्दै आएको छ ।

बोर्डबाट आ.व. २०८१/८२ मा भए गरिएका सुपरिवेक्षण तथा अनुगमन सम्बन्धी गतिविधिहरूलाई देहाय अनुरूप प्रस्तुत गरिएको छ ।

४.४.१ धितोपत्र बजार (स्टक एक्सचेन्ज) को सुपरिवेक्षण तथा अनुगमन

बोर्डले गैर स्थलगत सुपरिवेक्षण अर्न्तगत नेप्सेबाट प्राप्त सूचना, जानकारी तथा विवरणहरूको नियमित अध्ययन तथा अनुगमन र ऐन, नियमावली तथा विनियमावलीमा रहेको व्यवस्थाहरूको परिपालनाको नियमित अनुगमन गर्दै आएको छ। नेप्सेको गैर स्थलगत सुपरिवेक्षण सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

क) गैर स्थलगत सुपरिवेक्षण

- आ. व. २०८११०८२ मा नेप्सेको परिपालना स्थितिको अनुगमन गर्दा अधिकांश व्यवस्थाहरूको परिपापना भएको देखिन्छ। यस आ.व. मा नेप्सेले तोकिएको समयसीमाभित्र वित्तीय विवरण तथा वार्षिक प्रतिवेदन बोर्डमा पेश नगरेको कारण समयमा विवरण पेश गर्न ध्यानाकर्षण गरिएको छ।
- मिति २०८१११११ मा नेप्सेले प्रत्येक महिना धितोपत्र व्यवसायी (धितोपत्र दलाल तथा धितोपत्र व्यापारी नियमावली, २०६४ को नियम ३२ को उपनियम (२) बमोजिम “ऐनको दफा ५० बमोजिम प्रत्येक महिना कारोबार दस्तुर सम्बन्धि विवरण संक्षिप्त रूपमा बोर्डमा पेश गरिएको ले अब उप्रान्त धितोपत्र व्यवसायी (धितोपत्र दलाल तथा धितोपत्र व्यापारी नियमावली, २०६४ को नियम ३२ को उपनियम (२) सँग सम्बन्धित अनुसूची-१५ अनुसार कारोबार दस्तुर सम्बन्धि विवरण विस्तृत रूपमा खुल्ने गरी पेश गर्न नेप्सेलाई लगाइएको छ।
- मिति २०८१११११ मा नेप्सेले धितोपत्र सूचीकरण तथा कारोबार नियमावली, २०७५ को नियम ३७ को उपनियम (१) बमोजिम नियमन शुल्क सम्बन्धि विवरण संक्षिप्त रूपमा बोर्डमा पेश गर्ने गरिएकोमा अब उप्रान्त नियमन शुल्क सम्बन्धि विवरण विस्तृत रूपमा बोर्डमा पेश गर्न नेप्सेलाई लगाइएको छ।
- मिति २०८१११११ मा ओ. टि. सि. (ओभर द काउण्टर) बजार सञ्चालन विनियमावली, २०६५ को विनियम ७ को उपविनियम (२) बमोजिम प्रत्येक खरिद/बिक्री कारोबारमा अनुसूची-४ मा तोकेअनुसारको शुल्क बोर्डलाई बुझाउनुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा उक्त शुल्क सम्बन्धि विवरण संक्षिप्त रूपमा बुझाउने गरेकोमा अब उप्रान्त ओ. टि. सि. कारोबार सँग सम्बन्धित शुल्कको विवरण विस्तृतरूपमा पेश गर्न नेप्सेलाई लगाइएको छ।
- मिति २०८२१०३११६ मा नेप्सेलाई धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३ को दफा ८७ बमोजिम बोर्डले राष्ट्रिय परिचयपत्रको आधारमा ग्राहक पहिचान र संपुष्टी गर्ने व्यवस्थाको कार्यान्वयन तथा केवाइसीलाई राष्ट्रिय परिचयपत्रसँग आवद्ध गर्ने, सोको विद्युतीय माध्यमबाट प्राप्त गर्न सक्ने व्यवस्था आगामी दिनमा गर्ने नेपाल सरकारको योजना रहेकोले निक्षेप सदस्य मार्फत नयाँ हितग्राही खाता खोल्दा र धितोपत्र दलाल व्यवसायी मार्फत नयाँ कारोवार खाता खोल्दा नेपाली नागरिकको हकमा राष्ट्रिय परिचयपत्र वा राष्ट्रिय

परिचयपत्र नम्बर अनिवार्य रूपमा लिने व्यवस्था गर्न नेपाल स्टक एक्सचेञ्ज लि. र सिडिएस एण्ड क्लियरिङ लि. को प्रणालीमा राष्ट्रिय परिचयपत्र नम्बर राखी एकै व्यक्तिको खाताको एकिन अभिलेख देखिने गरी राख्न प्राविधिक रूपमा आवश्यक तयारी गर्ने सम्बन्धमा नेप्सेलाई निर्देशन दिइएको छ ।

- मिति २०८२।०४।१३ मा नेप्से परिसूचक फरक-फरक देखिएको सन्दर्भमा नेपाल स्टक एक्सचेञ्जलाई सो को कारण सहित सम्पुष्टिको आधारको विषयमा प्रष्टीकरण पेश गर्न लगाइएको साथै यस प्रकारका समस्या उत्पन्न हुन नदिन आवश्यक व्यवस्था गर्न लगाइएको छ ।

ख) धितोपत्रको दोस्रो बजार कारोबारको अनुगमन: धितोपत्रको दोस्रो बजार कारोबारलाई नियमित र व्यवस्थित गर्न बोर्डबाट नेपाल स्टक एक्सचेञ्ज लि. सँग सिधा सम्पर्क स्थापित गरी विद्युतीय माध्यम मार्फत आंशिक वास्तविक समय सुपरिवेक्षण प्रणाली (Partial Real Time Surveillance System) विकास गरिएको छ । धितोपत्र बजारमा दैनिक कारोबार हुने सूचीकृत कम्पनी, कारोबार रकम, कारोबार एवं कारोबार गर्ने व्यक्ति आदिको Real Time Surveillance गर्ने गरिएको र सो मा केही कैफियत देखिएमा अध्ययन गरी आवश्यक कारवाही अगाडि बढाइने गरेको छ । आ.व. २०८१।८२ मा धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३ को दफा १०३ बमोजिम बोर्डबाट प्रारम्भिक जाँचबुझ भई दुई वटा विषय (Case) प्रहरी प्रधान कार्यालयमा पठाइएको छ । त्यस्तै, धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, नियम उल्लंघन गरी धितोपत्र कारोबार भएको सम्बन्धमा बोर्डको सुपरिवेक्षणको क्रममा वा उजुरी वा अन्य निकायबाट प्राप्त चार वटामा विषयमा प्रारम्भिक जाँचबुझ अधिकृत तोक्यो जाँचबुझ भइरहेको छ ।

४.४.२ सिडिएस एण्ड क्लियरिङ लिमिटेडको सुपरिवेक्षण तथा अनुगमन

क) गैर स्थलगत सुपरिवेक्षण: बोर्डले गैर स्थलगत सुपरिवेक्षण अन्तर्गत सिडिएससीबाट प्राप्त सुचना जानकारी तथा विवरणहरूको नियमित अध्ययन तथा अनुगमन र ऐन, नियमावली तथा विनियमावलीमा रहेको व्यवस्थाहरूको परिपालनाको नियमित अनुगमन गर्दै आएको छ । आ.व. २०८०।०८१ मा सिडिएससीको परिपालना स्थितिको अनुगमन गर्दा अधिकांश व्यवस्थाहरूको परिपालना भएको देखिन्छ । यस आ. व. मा धितोपत्र केन्द्रिय निक्षेप सेवा नियमावली, २०६७ को नियम २६ बमोजिम सिडिएससीले पेश गर्नुपर्ने विवरण तथा प्रतिवेदन समयमा पेश नगरेको सम्बन्धमा पत्राचार गरेपश्चात सिडिएससीले उक्त विवरणहरू बोर्डमा पेश गरेको छ ।

सिडिएससीले बोर्डलाई धितोपत्रको केन्द्रीय निक्षेप सेवा नियमावली, २०६७ को नियम ३३ को उपनियम (२) बमोजिम केन्द्रीय निक्षेप कम्पनी र निक्षेप सदस्यले प्राप्त गरेको शुल्कको पाँच प्रतिशत बराबरको रकम प्रत्येक महिना समाप्त भएको एक महिनाभित्र बोर्डमा बुझाउनुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा सिडिएससीले निक्षेप सेवा सदस्यता दस्तुर, निक्षेप सदस्य वार्षिक नविकरण तथा निक्षेप सदस्य सफ्टवेयर

जडान तथा मर्मत वापत प्राप्त गरेको शुल्क, विभिन्न शिर्षकहरूमा धितोपत्रको सार्वजनिक निष्काशनका क्रममा निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धक, आस्वा सदस्य बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरू, धितोपत्र निष्काशनकर्ता कम्पनीहरू, सामूहिक लगानी कोष व्यवस्थापक, एपिआई प्रयोगकर्ताहरू, विद्युतीय केवाइसी प्रतिनिधीहरूबाट प्राप्त हुने शुल्क, धितोपत्र कारोबारको राफसाफ तथा फछर्यौट कमिशन वापत प्राप्त शुल्कको पाँच प्रतिशत रकम सिडिएससीले स्थापना कालदेखि हालसम्म बोर्डमा नबुझाएकोले उक्त शुल्क बुझाउन र शेयर मूल्यांकन तथा सो को शुल्क सम्बन्धी व्यवस्था विनियमावलीमा उल्लेख गरेर मात्र लिन सिडिएससीलाई पत्राचार गरेको ।

हितग्राही खाता संचालन गर्ने विषयमा एक भन्दा बढि खाता खोल्न सक्ने व्यवस्था गर्ने विषयमा सैद्धान्तिक सहमति भई उक्त व्यवस्था कार्यान्वयन गर्नु पूर्व धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३ को दफा ८७ बमोजिम एक भन्दा बढि हितग्राही खाता खोल्दा लगानीकर्तालाई अतिरिक्त लागत पर्न सक्ने सन्दर्भमा बिद्यमान शुल्क सम्बन्धी व्यवस्थामा परिमर्जन गर्न, पाँच वर्षदेखि नविकरण नभएका र खातामा धितोपत्र नभएका हितग्राही खाता बन्द गर्न सक्ने, उक्त खाताहरू बन्द गर्दा नवीकरण शुल्क प्राप्त हुन नसकेमा सो छुट दिने र निक्षेप सदस्यले नवीकरण शुल्क प्राप्त गरेपश्चात मात्र केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीलाई बुझाउनु पर्ने दस्तुर वा शुल्क बुझाउने व्यवस्था गरी सम्बन्धित विनियम संशोधनका लागि बोर्डमा पठाउनका साथै राष्ट्रिय परिचयपत्रको आधारमा ग्राहक पहिचान र संपुष्टी गर्ने व्यवस्थाको कार्यान्वयन तथा केवाइसीलाई राष्ट्रिय परिचयपत्रसँग आवद्ध गर्ने, सोको विद्युतीय माध्यमबाट प्राप्त गर्न सक्ने व्यवस्था आगामी दिनमा गर्ने नेपाल सरकारको योजना रहेकोले निक्षेप सदस्य मार्फत नयाँ हितग्राही खाता खोल्दा र धितोपत्र दलाल व्यवसायी मार्फत नयाँ कारोवार खाता खोल्दा नेपाली नागरिकको हकमा राष्ट्रिय परिचयपत्र वा राष्ट्रिय परिचयपत्र नम्बर अनिवार्य रूपमा लिने व्यवस्था गर्न नेपाल स्टक एक्सचेञ्ज लि. र सिडिएस एण्ड क्लियरिङ लि. को प्रणालीमा राष्ट्रिय परिचयपत्र नम्बर राखी एकै व्यक्तिको खाताको एकिन अभिलेख देखिने गरी राख्न प्राविधिक रूपमा आवश्यक तयारी गर्न निर्देशन दिइएको छ ।

४.४.३ क्रेडिट रेटिङ संस्थाहरूको सुपरिवेक्षण तथा अनुगमन

बोर्डबाट अनुमतिपत्र प्राप्त तीन क्रेडिट रेटिङ संस्थाहरू ईक्रा नेपाल लि., केयर रेटिङ नेपाल लि. र इन्फोमेरीक्स क्रेडिट रेटिङ नेपाल लि.ले क्रेडिट रेटिङ नियमावली, २०६८ मा भएको व्यवस्था बमोजिम पेश गर्नुपर्ने त्रैमासिक प्रतिवेदन, वार्षिक प्रतिवेदन लगायत अन्य विवरणहरू तोकिएको समयमा बोर्डमा पेश गरेको छ । आ.व. २०८१/८२ मा क्रेडिट रेटिङ संस्था केयर रेटिङ नेपाल लि. को स्थलगत सुपरिवेक्षण सम्पन्न गरिएको छ ।

४.४.४ सामूहिक लगानी कोषहरूको सुपरिवेक्षण तथा अनुगमन

क) गैर स्थलगत सुपरिवेक्षण: समीक्षा बर्षमा सञ्चालनमा रहेको १८ सामूहिक लगानी कोषको कुल ४७ वटा सामूहिक लगानी योजनाहरूको सामूहिक लगानी कोष नियमावली, २०६७ बमोजिम नियमित रूपमा गैर-स्थलगत सुपरिवेक्षण गरिएको छ । आ.व. २०८१।८२ मा निर्धारित समयवाचि समाप्त भई खारेज भएका बन्दमुखी सामूहिक लगानी योजनाहरू सानिमा इक्विटी फण्ड, सिटिजन्स म्यच्युयल फण्ड एल १ र एनआईस एशिया ग्रोथ फण्ड गरी तीन वटा सामूहिक लगानी योजनाहरूको योजना खारेज स्वीकृति प्रदान गरिएको छ । आ.व. २०८१।८२ मा सम्पूर्ण सामूहिक लगानी कोषका योजना व्यवस्थापक तथा कोष सुपरिवेक्षकले पेश गर्नुपर्ने विवरण तथा प्रतिवेदनहरू समयमा पेश गरेका छन् ।

ख) स्थलगत सुपरिवेक्षण: आ.व. २०८१।८२ मा कुल तीन वटा सामूहिक लगानी कोषको छ वटा सामूहिक लगानी योजनाहरूको स्थलगत सुपरिवेक्षण गरिएको छ ।

४.४.५ धितोपत्र व्यवसायी (मर्चेन्ट बैंकर)हरूको सुपरिवेक्षण तथा अनुगमन

क) गैर स्थलगत सुपरिवेक्षण: बोर्डले धितोपत्र व्यवसायी (मर्चेन्ट बैंकर) हरूबाट प्राप्त हुने नियमित सुचना, जानकारी तथा विवरणहरू तथा आवश्यकता बमोजिम अन्य विवरणहरू माग गरी नियमित अध्ययन तथा विश्लेषण गर्नुका साथै ऐन, नियमावली तथा निर्देशिकामा रहेको व्यवस्थाहरूको परिपालनाको अवस्थालाई समेत नियमित अनुगमन गर्दै आएको छ । मर्चेन्ट बैंकरहरूको गैर स्थलगत सुपरिवेक्षण सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

- धितोपत्र व्यवसायी (मर्चेन्ट बैंकर) नियमावली, २०६४ मा भएको व्यवस्था बमोजिम आर्थिक वर्ष समाप्त भएको तीन महिनाभित्र आफूले गरेको धितोपत्र कारोबारसहित नाफा नोक्सान हिसाब, वासलात तथा नगद प्रवाह विवरण सहितको वार्षिक प्रतिवेदन बोर्ड समक्ष पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था रहे बमोजिम आ.व. २०८१।८२ मा १३ वटा मर्चेन्ट बैंकरहरूले वार्षिक प्रतिवेदन समयमै पेश गरेका छन् भने १७ वटा मर्चेन्ट बैंकरहरूले वार्षिक प्रतिवेदन पेश गर्न म्याद थप गरी थपिएको म्याद भित्र प्रतिवेदन पेश गरेका छन् ।
- आ.व. २०८१।८२ मा तोकिएको समय भित्र लेखापरीक्षकको नियुक्तिको जानकारी समयमै पेश नगर्ने चार वटा मर्चेन्ट बैंकरहरूलाई आगामी दिनमा धितोपत्र ऐन, नियम, नियमावली, निर्देशन तथा निर्देशिकाको पूर्ण पालना गर्न सूचित गरिएको छ ।
- आ.व. २०८१।८२ मा तोकिएको समय भित्र अर्ध वार्षिक प्रतिवेदन तथा परिपालना प्रतिवेदन नबुझाउने दुई मर्चेन्ट बैंकरहरूलाई आगामी दिनमा धितोपत्र ऐन, नियम, नियमावली, निर्देशन तथा निर्देशिका बमोजिम प्रतिवेदन पेश गर्न सूचित गरिएको छ ।
- आ.व. २०८१।८२ मा श्रम अडिट प्रतिवेदन नबुझाउने चार मर्चेन्ट बैंकरहरूलाई स्पष्ट कारण सहित प्रतिवेदन पेश गर्न सूचित गरिएको र सो पश्चात् उक्त मर्चेन्ट बैंकरहरूले पेश गरेका छन् ।

- नेपाल एसविआई मर्चेन्ट क्यापिटल लि. को निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकत्वमा निष्काशित सन नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लि. को कर्मचारीहरूलाई छुट्याएको शेयर बाँडफाँडको क्रममा धितोपत्र निष्काशन तथा बाँडफाँड निर्देशिका, २०७४ को दफा २८ र दफा ३२ बमोजिम विस्तृत विवरण बोर्डमा पेश नगरी धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३ को दफा ७६ बमोजिमको व्यवसायिकस्तर पालना गरेको नदेखिएकोले धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३ तथा उक्त ऐन अन्तर्गत बनेका नियम, विनियम, निर्देशन तथा निर्देशिका तथा बोर्डले जारी गरेको आदेश वा निर्देशनको पूर्ण पालना गर्न चेतावनी दिइएको ।

ख) स्थलगत सुपरिवेक्षण: आ.व. २०८१।८२ को लागि स्वीकृत बोर्डको बार्षिक नीति तथा कार्यक्रममा अनुमति पाएका कुल धितोपत्र व्यवसायीहरूको कम्तीमा १५ प्रतिशत संख्याको स्थलगत सुपरिवेक्षण गर्ने कार्यक्रम रहे बमोजिम समीक्षा बर्षमा पाँच वटा मर्चेन्ट बैंकरहरूको स्थलगत सुपरिवेक्षण गरिएको छ । यस अवधिमा एउटा मर्चेन्ट बैंकरको शाखा कार्यालयको समेत स्थलगत सुपरिवेक्षण गरिएको छ । स्थलगत सुपरिवेक्षणबाट देखिएका कैफियतहरूका सम्बन्धमा सम्बन्धित मर्चेन्ट बैंकरहरूसँग प्रतिक्रिया माग गरी आवश्यक सुधार गर्न लगाइएको छ भने नियम उल्लंघन गर्ने व्यवसायीलाई कारवाहीको लागि आवश्यक प्रकृया अघि बढाइएको छ ।

(ग) सार्वजनिक निष्काशनको अनुगमन: समीक्षा वर्षमा दश वटा संगठित संस्थाले प्रारम्भिक सार्वजनिक निष्काशन, नौ वटा सामुहिक लगानी कोष योजना, सात वटा संस्थाको ऋणपत्र, सोह्र वटा संस्थाको हकप्रद शेयर र चार वटा थप सार्वजनिक निष्काशन (FPO) को सुपरिवेक्षण तथा अनुगमन गरिएको छ । सार्वजनिक निष्काशनको दौरान लगानीकर्ताहरूले सुसूचीत लगानी गर्ने अवसरबाट वञ्चित नहुनका लागि तोकिएको समय भित्र आब्हानपत्र प्रकाशन भए/नभएको, बोर्डबाट स्वीकृत भए बमोजिम विवरणपत्र प्रकाशन भए/नभएको, विवरणपत्र लगानीकर्ताले सहज रूपमा हेर्न सक्ने गरी सम्बन्धित निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धक तथा निष्काशनकर्ता कम्पनी प्रत्येकको वेबसाइटमा धितोपत्र बिक्री बन्द हुने समयसम्म राखे/नराखेको, तोकिएको समयावधि भित्र धितोपत्र बाँडफाँड गरे/नगरेको लगायतका बिषयमा अनुगमन गर्ने गरिएको छ । समीक्षा वर्षमा सन नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लि. तथा उक्त कम्पनीको संचालक समितिलाई कर्मचारीको लागि छुट्याइएको शेयर औचित्यपूर्ण, निष्पक्ष तथा पारदर्शी रूपमा पुनः बाँडफाँड गर्न निर्देशन दिइएको र एउटा संगठित संस्थाको हकप्रद शेयर निष्काशनको क्रममा समय थप नगरेको देखिएपछि निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धक र संगठित संस्थालाई हकप्रद शेयर निष्काशन सम्बन्धी व्यवस्था र विवरणहरू बमोजिम निष्काशन अर्वाधि थप गर्न निर्देशन दिइएको ।

४.४.६ धितोपत्र दलाल तथा धितोपत्र व्यापारीहरूको सुपरिवेक्षण तथा अनुगमन

अ) गैर स्थलगत सुपरिवेक्षण:

धितोपत्र दलाल तथा धितोपत्र व्यापारीहरूबाट प्राप्त हुने नियमित सुचना, जानकारी तथा विवरणहरू तथा आवश्यकता बमोजिम अन्य विवरणहरू माग गरी नियमित अध्ययन तथा विश्लेषण गर्नुका साथै ऐन, नियमावली तथा

विनियमावलीमा रहेको व्यवस्थाहरूको परिपालनाको अवस्थालाई समेतको आधारमा गरिएको नियमित गैर स्थलगत सुपरिवेक्षण सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

- बोर्डबाट अनुमतिपत्र प्राप्त गरेका धितोपत्र दलाल व्यवसायीहरू तथा धितोपत्र व्यापारीको प्रबन्धपत्र नियमावली संशोधन, संस्थाको अध्यक्ष, संचालक समितिमा भएका परिवर्तन, कार्यकारी प्रमुख, आधिकारीक प्रतिनिधिको नियुक्ति तथा परिवर्तन, पुँजी वृद्धि, ठेगाना परिवर्तन लगायतका बोर्डमा प्राप्त विवरण, सूचना तथा जानकारीको नियमित रूपमा अध्ययन विश्लेषण गरी कैफियत देखिएको अवस्थामा सुधार गरिएको छ ।
- आर्थिक वर्ष २०८१।८२ को पहिलो त्रैमासिक मासिक प्रतिवेदन समयासीमा भित्र पेश नगर्ने एक धितोपत्र दलाल व्यवसायीपलाई समयासिमा भित्र प्रतिवेदन पेश नगरेको सम्बन्धमा पत्राचार गरी प्रतिवेदन पेश नगर्नुको कारण माग गरिएकोमा कम्पनीहरूले बोर्डको पत्रको जवाफ सहित प्रतिवेदन पेश गरेको ।
- आर्थिक वर्ष २०८०।८१ को चौथो त्रैमासिक प्रतिवेदन समयासीमा भित्र पेश नगर्ने एक धितोपत्र दलाल व्यवसायी र दोस्रो अर्धवाषिक प्रतिवेदन समयासीमा भित्र पेश नगर्ने तीन धितोपत्र दलाल व्यवसायीलाई तोकिएको समयासिमा भित्र प्रतिवेदन पेश नगरेको सम्बन्धमा पत्राचार गरी प्रतिवेदन पेश नगर्नुको कारण माग गरिएकोमा कम्पनीहरूले प्रतिवेदन सहित बोर्डको पत्रको जवाफ पेश गरेको ।
- दुई (२) धितोपत्र दलाल व्यवसायीलाई धितोपत्र व्यवसायी (धितोपत्र दलाल तथा धितोपत्र व्यापारी) नियमावली २०६४, नियम १६ बमोजिम बोर्ड समक्ष पेश गर्नुपर्ने विवरण तोकिए बमोजिम नदेखिएकोले सो सम्बन्धमा उक्त नियमको पालना गर्न सम्बन्धित धितोपत्र व्यवसायीहरूलाई पत्राचार गरिएकोमा कम्पनीहरूले उक्त नियममा भएको व्यवस्था बमोजिमको विवरण बोर्डमा पेश गरेको।
- आर्थिक वर्ष २०८०।८१ को धितोपत्र दलाल तथा व्यापारीको लेखापरिक्षण प्रतिवेदन पेश गर्न ४२ वटा धितोपत्र दलाल व्यवसायी र एक धितोपत्र व्यापारी लाई प्रतिवेदन पेश गर्न समयासीमा पुष मसान्तसम्म म्याद थप गरि पत्राचार गरिएको र कुल ९० वटा धितोपत्र दलाल व्यवसायी तथा व्यापारी बाट उक्त प्रतिवेदन प्राप्त भएको साथै थप अवधिमा प्रतिवेदन पेश नगर्ने दुई वटा धितोपत्र दलाल व्यवसायीलाई धितोपत्र सम्बन्धी ऐन २०६३ को दफा ८२ को उपदफा (२) बमोजिम रु.५,०००/- जरिवाना गरेको ।

आ) स्थलगत सुपरिवेक्षण: बोर्डको स्वीकृत नीति तथा कार्यक्रममा १५ प्रतिशत धितोपत्र दलाल तथा व्यापारीको स्थलगत सुपरिवेक्षण गर्ने तय भए बमोजिम एक धितोपत्र व्यापारी र १४ धितोपत्र दलाल व्यवसायीको मुख्य कार्यलय तथा १२ धितोपत्र दलाल व्यवसायीको शाखा कार्यलयको स्थलगत सुपरिवेक्षण सम्पन्न गरिएको साथै सो क्रममा देखिएको कैफियतहरूमा सुधार गर्ने सम्बन्धमा पत्राचार गरिएको ।

४.४.७ विशिष्टकृत लगानी कोषहरूको सुपरिवेक्षण तथा अनुगमन: आ.व. २०८१।८२ मा १३ वटा विशिष्टकृत लगानी कोषको मध्ये दुई स्थलगत सुपरिवेक्षण गरिएको छ ।

४.४.८ निक्षेप सदस्यहरूको सुपरिवेक्षण तथा अनुगमन

धितोपत्रको केन्द्रीय निक्षेप सेवा नियमावली, २०६७ को नियम २८ (२) मा निक्षेप सदस्यले आर्थिक वर्ष समाप्त भएको तीन महिनाभित्र लेखापरीक्षण भएको वित्तीय विवरण सहितको वार्षिक प्रतिवेदन बोर्ड समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ भन्ने व्यवस्था बमोजिम निक्षेप सदस्यहरूको गैरस्थलगत सुपरिवेक्षण कार्य भैरहको छ । समीक्षा वर्षमा उपत्यका भित्र १० र उपत्यका बाहिर आठवटा गरी कुल १८ वटा निक्षेप सदस्यहरूको स्थलगत सुपरिवेक्षण गर्ने कार्य सम्पन्न गरेको छ ।

४.४.९ सूचीकृत संगठित संस्थाको गैर स्थलगत सुपरिवेक्षण

समीक्षा वर्षमा सूचीकृत कम्पनीहरूको गैरस्थलगत सुपरिवेक्षणका क्रममा भेटिएका कामकारवाहीहरूका सम्बन्धमा देहाय बमोजिमका कार्यहरू गरिएको छ:

- सूचीकृत संगठित संस्था अपर तामाकोशी हाइड्रोपावर लिमिटेडले प्रचलित कानून बमोजिम सञ्चालक र सूचीकृत संगठित संस्थाहरूको संस्थागत सुशासन सम्बन्धी निर्देशिका, २०७४ को दफा ५ को उपदफा (४) बमोजिम स्वतन्त्र सञ्चालक नियुक्त गरेको नदेखिएकाले उक्त सूचीकृत संगठित संस्थालाई नेपाल धितोपत्र बोर्ड सम्बन्धी नियमावली, २०६४ को नियम २८ को खण्ड (ख) बमोजिम प्रचलित कानून तथा उक्त कम्पनीको नियमावलीमा भएको व्यवस्था बमोजिम सञ्चालक (स्वतन्त्र सञ्चालक समेत) नियुक्त गर्न आदेश जारी गरिएको ।
- धितोपत्र दर्ता तथा निष्काशन नियमावली, २०७३ को नियम २६ को उपनियम (१) बमोजिम आ.व. २०७९।८० को चौथो त्रैमासिक विवरण बोर्डमा नबुझाउने १५ संस्थालाई धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३ को दफा १०१ को उपदफा (४) बमोजिम रु. १ लाख जरिवाना गरिएको ।
- धितोपत्र दर्ता तथा निष्काशन नियमावली, २०७३ को नियम २६ को उपनियम (१) बमोजिम आ.व. २०७९।८० को चौथो त्रैमासिक विवरण बोर्डमा म्याद थपका लागि निवेदन नदिई ढिला गरी पेश गर्ने ६९ संस्थालाई धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३ को दफा १०१ को उपदफा (४) बमोजिम मिति २०८१।०४।१४ को निर्णयानुसार रु. ५० हजार जरिवाना गरिएको ।
- विकास बैंक, वित्त कम्पनी, लघुवित्त र जलविद्युत समूहका सूचीकृत संगठित संस्थाका परिपालना अधिकृतहरूलाई सूचीकृत संगठित संस्थाहरूले प्रवाह गर्नुपर्ने सूचना, विवरण तथा जानकारी बारे तालिम प्रदान गरिएको ।

- बोर्डले गरेको नीतिगत व्यवस्था बमोजिम धितोपत्रको सार्वजनिक निष्काशन अनुमति प्राप्त गरी नीतिगत व्यवस्थाका आधारमा बोर्डले तोकेका शर्तहरूको पालना नगर्ने तीन सूचीकृत लगानी कम्पनीहरूलाई कारवाही प्रक्रिया अगाडी बढाइएको ।
- धितोपत्र दर्ता तथा निष्काशन नियमावली, २०७३ को नियम २६(१) मा ऐन तथा यस नियमावली बमोजिम धितोपत्र दर्ता गरेका संगठित संस्थाले प्रत्येक तीन महिनाको अनुसूची-१४ मा उल्लिखित विवरण सो त्रैमासिक अवधि समाप्त भएको तीसदिन भित्र बोर्ड समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ र त्यस्तो प्रतिवेदन राष्ट्रिय स्तरको दैनिक पत्रिकामा समेत प्रकाशन गर्नु पर्नेछ तथा नियम (२) मा ऐन तथा यस नियमावली बमोजिम धितोपत्र दर्ता गरेका संगठित संस्थाले प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको मितिले पाँच महिनाभित्र अनुसूची-१५ बमोजिमको वार्षिक प्रतिवेदन बोर्ड समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ भन्ने व्यवस्था बमोजिम समीक्षा वर्षमा सूचीकृत कम्पनीहरूले बोर्डमा पेश गरेको विवरणको अवस्थालाई तालिका ४.१ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ४.१				
सूचीकृत संगठित संस्थाले बोर्डमा विवरण पेश गरे/नगरेको अवस्था				
सि.नं.	विवरण	समयमा पेश गर्ने सूचीकृत संस्थाको संख्या	ढिला पेश गर्ने सूचीकृत संस्थाको संख्या	पेश नगर्ने सूचीकृत संस्थाको संख्या
१	आ.व. २०८१।८२ को प्रथम त्रैमासिक विवरण	१९३	२६	२६
२	आ.व. २०८१।८२ को दोस्रो त्रैमासिक विवरण	२१८	१२	१५
३	आ.व. २०८१।८२ को तेस्रो त्रैमासिक विवरण	२१२	१८	१९
४	आ.व. २०८१।८२ को चौथो त्रैमासिक विवरण	२०७	२३	२२
५	आ.व. २०८०।८१ को वार्षिक प्रतिवेदन	४७	१२७	७३

(ठ) धितोपत्र व्यवसायीहरूको सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारणसम्बन्धी सुपरिवेक्षण तथा अनुगमन

समीक्षा बर्षमा देहाय बमोजिम धितोपत्र व्यवसायीहरूको सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण सम्बन्धी सुपरिवेक्षण तथा अनुगमन कार्य सम्पन्न भएको छ ।

- सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण सम्बन्धमा धितोपत्र व्यवसायीको जोखिममा आधारित सुपरिवेक्षण म्यानुअल, २०७७ अनुसार १५ वटा सूचक संस्थाको स्थलगत सुपरिवेक्षण र २ वटा सूचक संस्थाको विशेष स्थलगत सुपरिवेक्षण गरिएको ।

- स्थलगत सुपरिवेक्षण प्रतिवेदनमा देखिएका कैफियतहरु सुधार गर्न समय सीमासहितको विस्तृत कार्ययोजना तर्जुमा गरी १५ कार्य दिन भित्र पेश गर्न पत्राचार गरिएको र सोही बमोजिम सूचक संस्थाले कार्ययोजना पेश गरेको ।
- मिति २०८१।०९।२९ मा उच्च पदस्थ व्यक्ति, वास्तविक धनी, सूचीकृत व्यक्ति, Criminal Record, Adverse Information लगायत अन्य विषयको Screening सम्बन्धी विस्तृत कार्यविधि कार्यविधि बनाई लागू गर्न सूचित गरिएको ।
- मिति २०८१।०९।२९ मा ग्राहक पहिचान , कारोवार, अनुगमन, नियमनकारी एवं वित्तीय जानकारी इकाईलाई दिने सूचना वा प्रतिवेदन सम्बन्धमा नेपाली वस्तु, सेवा, विज्ञता र सन्दर्भलाई प्राथमिकता दिई बनेका विद्युतीय प्रणाली (Software) अवलम्बन गर्न प्राथमिकता दिने सम्बन्धमा सम्पूर्ण सूचक संस्थाहरुलाई सूचित गरिएको ।
- मिति २०८१।११।०६ मा Guidelines of Targeted Financial Sanctions for Securities Markets Participants जारी गरिएको ।
- समीक्षा अवधिमा सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धी निर्देशन, २०७६ को दफा १८(१) को व्यवस्थाको परिपालना नगरेकाले सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनी लाउन्डरिङ्ग) निवारण ऐन, २०६४ को दफा ७फ.को उपदफा (१) को खण्ड(क) बमोजिम ११ सूचक संस्थालाई सचेत गराइएको ।
- मिति २०८१।१०।१३ मा प्रथम सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण राष्ट्रिय दिवसको अवसरमा बोर्डले सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण सम्बन्धमा मर्चेण्ट बैंकरका २६ कार्यान्वयन अधिकारीहरुलाई लक्षित वित्तीय कारबाही (Targeted Financial Sanctions) तथा सूचक संस्थाले उच्च पदस्थ व्यक्ति, वास्तविक धनी, सूचीकृत व्यक्ति, Criminal Record, Adverse Information लगायत अन्य विषयको Screening सम्बन्धी विस्तृत कार्यविधि बनाउने सम्बन्धमा तालिम तथा अभिमुखिकरण कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको ।
- मिति २०८१।१०।१४ मा प्रथम सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण राष्ट्रिय दिवसको अवसरमा नेपाल धितोपत्र बोर्डको आयोजनामा श्री सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण राष्ट्रिय दिवस मूल समारोह समिति, २०८१ को संयोजन तथा सहजीकरणमा उच्च स्तरीय अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको ।
- मिति २०८२।०१।३० मा विशिष्टीकृत लगानी कोष व्यवस्थापकको १३ जना कार्यान्वयन अधिकारी/कोष व्यवस्थापकहरुलाई Roles and Responsibilities of PE/VC Fund Manager as per AML/CFT laws सम्बन्धमा तालिम तथा अभिमुखिकरण कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको ।

- मिति २०८२।०२।१६ मा वास्तविक धनीको विवरण अभिलेख सङ्कलन तथा अद्यावधिक गर्न कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयको निर्देशनबमोजिम कार्यान्वयन गराउन सम्पूर्ण सूचक संस्थाहरूलाई सूचित गराइएको ।
- बोर्डले मिति २०८२।०२।३० र २०८२।०३।०४ मा ८९ धितोपत्र दलाल व्यवसायी र धितोपत्र व्यापारीका ९३ जना कर्मचारीलाई “सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण सम्बन्धमा ग्राहक पहिचान गर्दा AML/CFT/CPF सम्बन्धी ध्यान दिनुपर्ने विषयहरू तथा निर्देशनको परिपालनासम्बन्धी” तालिम तथा अभिमुखिकरण कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको ।
- समीक्षा अवधिमा सूचक संस्थाहरूले आयोजना गरेको १७ वटा सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारणसम्बन्धी तालिम कार्यक्रममा सहभागी सूचक संस्थाहरूका ३५५ कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरूलाई बोर्डका प्रतिनिधिबाट तालिम प्रदान गरिएको ।

४.५ नीति, अनुसन्धान तथा वित्तीय साक्षरता

क) लगानीकर्ता शिक्षा तथा सचेतना अभिवृद्धि: धितोपत्र बजारमा दक्ष तथा शिक्षित लगानीकर्ताको संख्यामा वृद्धि ल्याउन तथा समग्र धितोपत्र बजारका सम्बन्धमा जानकारी प्रवाह गरी पुँजी बजार साक्षरता अभिवृद्धि गर्न र बजारलाई सुसूचित बनाउन बोर्डको नियमित लगायत अन्तर्राष्ट्रिय निकायहरूको आन्धानमा संचालन हुने विश्व लगानीकर्ता सप्ताह (World Investor Week 2024) को अवसरमा विद्यार्थीहरू, उद्योगी व्यवसायी तथा महिलाहरू एवं स्थानीय निकायका कर्मचारीहरूलाई २० जिल्लामा ७२ वटा छुट्टाछुट्टै लगानीकर्ता सचेतना सम्बन्धी कार्यक्रमहरू संचालन गरिएको जसमा करिब ४५०० सहभागीहरू प्रत्यक्षरूपमा लाभान्वित भएका थिए । त्यस्तै ग्लोबल मनी सप्ताह (Global Money Week 2025) को अवसरमा प्रभात फेरि, राष्ट्रियस्तरको अन्तर क्याम्पस हाजिरिजवाफ प्रतियोगिता, रेडियो नेपालमा वित्तीय साक्षरतासम्बन्धी कार्यक्रम, विभिन्न कलेजको सहयोगमा वक्तृत्वकला प्रतियोगिता, प्यानल डिस्कसन आदिको आयोजना गर्नुका साथै सातैवटा प्रदेशका २० वटा विद्यालयहरूमा अध्ययनरत करिब १,९५० विद्यार्थीहरूलाई वित्तीय साक्षरता तथा सचेतना अभिवृद्धि कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको थियो । त्यस्तै देशको प्रदेशहरूमा लक्षित गरी बोर्डले नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघ, स्थानीय स्कूल र कलेजहरूको सहकार्यमा गण्डकी प्रदेशका जिल्लाहरूमा छ वटा, लुम्बिनी तथा सुदूर पश्चिमका जिल्लाहरूमा सात वटा, कर्णाली प्रदेशका जिल्लाहरूमा स्थानीय विद्यालय तथा कलेजहरूमा पाँच वटा, कोशी प्रदेशका विभिन्न छ वटा तथा मधेश प्रदेशका विभिन्न छ वटा स्थानहरूमा लगानीकर्ता प्रशिक्षण तथा सचेतना अभिवृद्धि कार्यक्रम संचालन गरेको थियो ।

(ख) अध्ययन तथा अनुसन्धान: बोर्डको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रमले तोके अनुरूप पुँजी बजारसम्बन्धी विषयवस्तुमा अध्ययन/अनुसन्धान, लगानीकर्ता प्रशिक्षण तथा सचेतना अभिवृद्धिसम्बन्धी पाठ्यक्रम विकास र वित्तीय

साक्षरता अभिवृद्धि तथा कर्मचारी तालिम लगायतका कार्य संचालन गर्न सहयोग र समन्वयात्मक रूपमा अगाडि बढ्न त्रिभुवन विश्वविद्यालय व्यवस्थापन केन्द्रीय विभागसँग आवश्यक समझदारी (MoU) कायम गरिएको छ । यससँगै अन्य विश्व विद्यालय तथा अनुसन्धान संस्थाहरूसँग पनि समझदारी गर्दै पुँजी बजार तथा वस्तु विनिमय बजारका विभिन्न विषयमा दक्ष अनुभवी व्यक्तिहरुबाट अध्ययन/अनुसन्धान गरी प्राप्त सुधाव अनुसार बजारको विकास तथा सुधार गर्ने कार्य गरिएको छ । सूचीकृत संगठित संस्थाले प्रिमियम मुल्यमा जारी गरेको धितोपत्रको सार्वजनिक निष्काशनबाट प्राप्त प्रिमियम रकमको लेखाङ्कन तथा खर्चसम्बन्धी कानुनी व्यवस्थाको सम्बन्धमा अध्ययन गरी प्रतिवेदन पेश भएको छ । देशको संघीय संरचना अनुसार पुँजी बजारको नियमन पहुँच बढाउन बोर्डको प्रादेशिक कार्यालय स्थापना सम्बन्धी संभाव्यता अध्ययन गरिनेछ भन्ने कार्यक्रम रहेकोमा अध्ययनका लागि बोर्डका कार्यकारी निर्देशकको संयोजकत्वमा समिति गठन भई अध्ययन भैरहेकोमा प्रारम्भिक प्रतिवेदन तयार भएको छ । यस सम्बन्धमा वित्तीय क्षेत्रका अन्य निकायहरुले प्रादेशिक तथा शाखा कार्यालयहरुमा गरिरहेको अभ्यास तथा प्रचलनका सम्बन्धमा अध्ययन टोलीले स्थलगत अध्ययन भ्रमण गरी अन्तिम प्रतिवेदन पेश हुने अवस्थामा रहेको छ । बोर्डको लेखा प्रणालीलाई चुस्त दुरुस्त र सहज बनाउन लेखा प्रणालीसम्बन्धी सफ्टवेयर खरिद गर्ने कार्यक्रम रहेकोमा Accounting and Payroll System सम्बन्धी बोर्डको प्रशासन शाखा, लेखा शाखा र सुचना प्रविधि शाखाका सदस्य रहने गरि एक समिति मार्फत Need Assessment Report पेश भएको छ ।

(ग) **अध्ययन सामग्री प्रकाशन:** बोर्डले लगानीकर्ता लगायत आम सरोकारवालाका लागि धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय बजारसम्बन्धी जानकारी प्रदान गर्ने उद्देश्यले ३३ औं बर्षिकोत्सव विशेषाङ्क, बोर्डको वार्षिक प्रतिवेदन आव २०८०।८१ (नेपालीमा), धितोपत्र तथा वस्तु विनिमय बजारसम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम प्रकाशन र बजारसम्बन्धी लगानीकर्ताले ध्यान दिनु पर्ने कुराहरु विभिन्न संचार माध्यमबाट प्रकाशन गरिएको छ ।

(घ) **आर्थिक पत्रकारितामा सक्रिय रहेका पत्रकारहरूसँग धितोपत्र बजारसँग सम्बन्धित छलफल, अर्न्तकृया तथा तालिम कार्यक्रम संचालन:** बोर्डले नेपालका सम्पूर्ण प्रदेशमा आर्थिक पत्रकारितामा सक्रिय रहेका पत्रकारहरुलाई प्रादेशिक स्तरमा सात वटा धितोपत्र बजारसँग सम्बन्धित छलफल, अर्न्तकृया तथा तालिम कार्यक्रम संचालन गरेको थियो । महिला आर्थिक पत्रकारहरुको लागि बागमति प्रदेशको काठमाडौंमा तथा आर्थिक पत्रकारितामा सक्रिय पत्रकारहरुलाई गण्डकी प्रदेशको पोखरा, लुम्बिनी प्रदेशको भालुवाङ, सुदूरपश्चिम प्रदेशको धनगढी, कर्णाली प्रदेशको सुर्खेत, कोशी प्रदेशको धनकुटा र मधेश प्रदेशको जनकपुरमा सम्बन्धित प्रदेशका पत्रकार महासंघको सहकार्यमा कार्यक्रम सम्पन्न गरेको थियो ।

(ङ) **रेडियो कार्यक्रममार्फत सूचना तथा जानकारी प्रदान:** लगानीकर्ताहरुलाई धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय बजार सम्बन्धमा बोर्डबाट भएका गतिविधि तथा साक्षरता अभिवृद्धिका लागि नियमित रूपमा रेडियो नेपालबाट

प्रत्येक महिनाको पहिलो र तेस्रो शनिबार बिहान ७:४० देखि ८:५५ बजे दुई पटक रेडियो कार्यक्रम प्रसारण गरिदै आएको छ ।

च) धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय बजारसम्बन्धी असल अभ्यास सम्बन्धमा जानकारी गराउन सूचनामूलक/सन्देशमूलक डकुमेन्ट्री तथा भिडियो सामग्री: बोर्डले मिति २०८१ कार्तिक ६ देखि १२ गतेसम्म आहवान गरेको World Investor Week, 2024 को उपलक्ष्यमा मुख्य तीन वटा Themes हरू Basics of Investing, Technology and Digital Finance र Frauds and Scam Protection को परिधी भित्र रहने गरी तीन वटा सन्देशमूलक भिडियो तयार गरी हालसम्म २ वटा भिडियोहरू बोर्डको आधिकारी सामाजिक संजालमार्फत प्रसारण गरेको छ ।

४.२.५ कर्मचारी वृत्ति विकास

बोर्डबाट आ.व. २०८१/८२ मा कर्मचारीहरूको क्षमता अभिवृद्धिका लागि देहाय बमोजिमका कार्यहरू सम्पन्न गरेका छन्:

- **बोर्डबाट तालिम संचालन:** बोर्डबाट कर्मचारीहरूको सीप, ज्ञान र क्षमता अभिवृद्धिका लागि विभिन्न कार्यक्रमहरू संचालन गरिदै आएकोमा गत आर्थिक वर्षमा नयाँ नियुक्त कर्मचारीहरूका लागि Induction Training संचालन गरिएको छ ।
- **अन्य संस्थाबाट आयोजना गरिएका तालिममा सहभागिता:** बोर्डका कर्मचारीहरूलाई नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठान, बैकिङ्ग फाइनेन्स एण्ड इन्स्योरेन्स इन्स्टिट्युट अफ नेपाल, नेशनल ट्रेनिङ एण्ड रिसर्च एकेडेमी लगायतका संस्थाहरूबाट संचालन भएका कार्यक्रमहरूमा सहभागी गराइएको छ ।
- **वैदेशिक तालिम/कार्यक्रममा सहभागिता:** समीक्षा वर्षमा बोर्डका संचालक समितिका सदस्य तथा कर्मचारीहरूले IOSCO, OECD/INFE, APG, Toronto Centre, ISDA, FIA लगायत विभिन्न देशका धितोपत्र बजारको नियमन निकायहरूले आयोजना गर्ने धितोपत्र तथा वस्तु विनिमय बजारसम्बन्धी कार्यक्रमहरूमा सहभागिता रहेको थियो ।

भाग -पाँच

धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय बजारका समस्या तथा चुनौती र भावी कार्यदिशा

धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३ अनुरूप देशको आर्थिक विकासको लागि पुँजी बजार मार्फत मध्यमकालीन तथा दीर्घकालीन अवधिको लगानी योग्य पुँजी परिचालनका लागि जिम्मेवारी बोर्डमा रहनुका साथै लगानीकर्ताको हकहित संरक्षण गर्नुपर्ने अवस्था छ । यसरी ऐन बाट प्रदत्त अधिकार अनुरूप धितोपत्र बजारको प्रभावकारी नियमन तथा सुपरिवेक्षण हुनुपर्दछ । धितोपत्र बजारलाई विश्वसनीय बनाउनका लागि बोर्डले संस्थागत क्षमताका साथै आवश्यक कानूनी पूर्वाधारमा सुधार एवं परिमार्जन गर्दै लम्नुपर्ने छ । हालको अवस्थामा समयमा नै नीतिगत तथा कानूनी व्यवस्थालाई समसामयिक बनाउन समय लाग्नु, बजारमा सूचना प्रविधिको न्यून प्रयोग र धितोपत्र औजारहरूको यथेष्ट नसक्नु जस्ता समस्याहरू बजारमा रहेका छन् । धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय बजारमा रहेका समस्या तथा चुनौतीहरू र त्यसको समाधानको लागि लिनुपर्ने नीतिगत प्राथमिकताहरूलाई यस प्रकार उल्लेख गर्न सकिन्छः

५.१ धितोपत्र बजारसँग सम्बन्धित समस्या तथा चुनौतीहरू

बोर्डबाट धितोपत्र बजारको सुधार तथा विकासका लागि देहाय बमोजिमका विद्यमान समस्या तथा चुनौतीहरू रहेका छन्ः

- विश्वका अधिकांश देशहरूमा धितोपत्र बजारका नियमनकारी निकायहरूलाई स्वायत्त संस्थाको रूपमा स्थापित गरी बजार नियमन तथा सुपरिवेक्षण जिम्मेवारी रहने परिवेशमा नेपालमा बोर्डलाई स्वायत्त निकायको रूपमा स्थापित गर्नु,
- धितोपत्र बजार नियमन तथा सुपरिवेक्षणका लागि विद्यमान कानूनहरूमा समसामयिक परिमार्जन तथा सुधार गरी बजारको द्रुततर विकास तथा सुधार गरी अन्तर्राष्ट्रियस्तरको बनाउने,
- धितोपत्र बजारको विकास तथा विस्तारको मार्गदर्शन गर्ने धितोपत्र बजार सम्बन्धी राष्ट्रिय नीतिको विकास,
- International Organisation of Securities Commissions (IOSCO) ले प्रतिपादन गरेका सिद्धान्त अनुरूप धितोपत्र सम्बन्धी प्रचलित कानूनहरू समयसापेक्ष बनाउने,
- धितोपत्र बजारको नियमन तथा सुपरिवेक्षण कार्य थप प्रभावकारी बनाउनुका साथै बजार सम्बद्ध निकायहरूको संस्थागत सुशासन अभिवृद्धि गर्ने,
- नेपाल स्टक एक्सचेन्ज तथा सिडिएसीको संरचनात्मक सुधारमा सहजीकरण गर्ने एवं हालको कारोबार व्यवस्थापन प्रणाली (TMS) मा बजारको विस्तार र आवश्यकता अनुरूप सुधार गर्ने,
- धितोपत्र बजारमा उत्पादनमूलक संगठित संस्थाको उपस्थिति बढाउने,

- धितोपत्र बजार सम्बद्ध निकायहरूले प्रवाह गर्ने सेवामा सूचना प्रविधिको प्रयोग हुनुका साथै सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित जोखिमहरूलाई न्यूनीकरण गर्न प्रभावकारी संयन्त्रको विकास गर्ने,
- धितोपत्र कारोबारको Real Time सुपरिवेक्षण गर्न बोर्डमा Automated Market Surveillance System को व्यवस्था गर्ने,
- धितोपत्र बजारमा संस्थागत लगानीकर्ताहरूको उपस्थिति बढाउने,
- धितोपत्रको दोस्रो बजारमा गैर आवासीय नेपालीहरूले समेत कारोबार गर्ने सक्ने गरी प्रचलित कानूनहरूमा संशोधन गर्ने,
- धितोपत्र बजारमा इक्विटी डेरिभेटिभ्स, इण्डेक्स फण्ड, एक्सचेन्ज ट्रेडेड फण्ड, इन्ट्राडे ट्रेडिङ, सर्ट सेलिङ तथा सेक्युरिटीज लेण्डिङ जस्ता औजार तथा संयन्त्रको विकास गर्ने,
- धितोपत्र बजारमा सरकारी ऋणपत्रको कारोबार गर्ने संयन्त्रको विकास हुन नसक्नुका साथै संस्थागत ऋणपत्रको कारोबार बढाउने,
- धितोपत्रसम्बन्धी कसूरहरू भित्री कारोबार, धितोपत्र बजारलाई प्रभावित गर्ने कार्यलगायत धितोपत्र बजारमा हुने अन्य अवाञ्छित क्रियाकलापहरूको प्रभावकारी रूपमा अनुगमन तथा नियन्त्रण गर्ने,
- लक्षित वर्गलाई वित्तीय शिक्षा तथा तालिम प्रभावकारी रूपमा प्रदान गर्न छुट्टै धितोपत्र बजारसम्बन्धी प्रतिष्ठानको स्थापना हुन नसक्नु,
- अन्तरदेशीय धितोपत्र कारोबार (Cross Border Transaction) गर्न आवश्यक कानुनी तथा भौतिक संरचनाको अभाव हटाउने ।
- बोर्डको भौतिक पूर्वाधारको व्यवस्था गर्ने ।

५.२ वस्तु विनिमय बजारसँग सम्बन्धित समस्या तथा चुनौतीहरू

नेपालमा वस्तु विनिमय बजारको सुधार तथा विकासका लागि देहाय बमोजिमका समस्या तथा चुनौतीहरू रहेका छन्:

- वस्तु विनिमय बजार अनुमति पत्र प्रदान सम्बन्धी कार्य ऐनमा तोकिएको समयसीमाभित्र सम्पन्न गर्ने,
- वस्तु विनिमय बजारको अनुमतिसम्बन्धी कार्य सम्पन्न नहुँदा सोसँग सम्बन्धित अन्य कानुनी व्यवस्था गर्न नसक्नु जसबाट अन्य पूर्वाधार तयारका लागि समय लाग्ने अवस्था उत्पन्न भएको,
- यस बजार संचालन अनुमतिसँग अत्यावश्यक संयन्त्रहरू जस्तै: गोदाम घर, राफसाफ व्यवस्थाको विकास गर्ने,

- गुण निर्धारण संयन्त्र (Quality Grading Mechanism), भुक्तानी सुनिश्चितता कोषको स्थापना र कारोबार प्रणालीको व्यवस्था गर्ने,
- अधिक जोखिम रहने यस बजार सम्बन्धमा लगानीकर्ताहरूको ज्ञान बढाउने ।

५.३ भावी कार्यदिशा

धितोपत्र बजार र वस्तु विनिमय बजारलाई विकास तथा विस्तार गर्दै विश्वसनीय, स्वस्थ, पारदर्शी प्रतिस्पर्धी र प्रभावकारी बनाई सर्वसाधारणको पहुँच बढाउन बोर्डले निरन्तररूपमा कार्य गरिरहेको छ । आवधिक योजना, वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम, बजेट एवं बोर्डका विभिन्न योजना सम्बद्ध दस्तावेजहरू मार्फत बोर्डले लिएका अगामी कार्यदिशाको पूर्ण कार्यान्वयन सँगै धितोपत्र बजार र वस्तु विनिमय बजारको विकास, यस सम्बन्धी सचेतना अभिवृद्धि गर्दै लगानीकर्ताको हित संरक्षण, स्वस्थ, पारदर्शी एवं व्यवस्थित संचालन हुने अपेक्षा गरिएको छ । समग्रमा बजारको विकास तथा विस्तार गर्ने, कानुनी संरचनामा सुधार गर्ने, संस्थागत तथा नियमन क्षमता सवलीकरण गर्ने, अध्ययन तथा अनुसन्धान र लगानीकर्ता प्रशिक्षणमार्फत स्वच्छ, प्रतिस्पर्धी एवं विश्वसनीय धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय बजारको विकास तथा विस्तार गर्ने बोर्डको प्राथमिकता रहेको छ । बोर्डले देहाय बमोजिमका आगामी कार्यदिशा लिएको छ:-

- धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय बजार सम्बद्ध कानूनहरूमा समयसापेक्ष सुधार गर्नुका साथै IOSCO ले निर्धारण गरेको मापदण्ड अनुरूप बनाउँदै लैजाने,
- नेपाल सरकारको आर्थिक सुधार कार्यान्वयन कार्ययोजना, २०८२ मा समाविष्ट पुँजी बजार सम्बन्धी कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दै लैजाने तथा वित्तीय क्षेत्रका अन्य नियामक निकायहरूसँग समन्वय कायम गर्ने,
- बोर्डको संस्थागत सुदृढीकरण गर्नुका साथै बोर्डका कार्यहरूलाई उच्च प्रविधियुक्त तथा सूचना प्रविधिमैत्री बनाई नियमन तथा सुपरिवेक्षण कार्य प्रभावकारी बनाउने,
- धितोपत्र बजारमा लगानी गर्ने लगानीकर्ताहरूको हक हित संरक्षणका लागि धितोपत्र बजारमा गलत गतिविधि गर्ने संस्था तथा व्यक्तिलाई कारवाहीको दायरामा ल्याउने,
- धितोपत्र कारोबारको सुपरिवेक्षण कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन Automated Market Surveillance System-AMSS विकास र खरिद गर्ने,
- धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय बजारका प्रणालीगत तथा अन्य जोखिम न्यूनीकरण गर्न(डिजास्टर रिस्कभरी) प्रणालीलाई सुदृढ गर्ने,
- वस्तु विनिमय बजारलाई संचालनमा ल्याउन बजार सहभागी लगायत अन्य संस्थागत पूर्वाधारको अनुमति प्रदान गर्ने,

- धितोपत्र बजारमा नयाँ धितोपत्र उपकरण जस्तै: इक्विटी डेरिभेटिभ्स, इन्डेक्स फण्ड, इटिएफ र ग्रीन वण्ड जस्ता नयाँ उपकरण संचालनमा ल्याउन आवश्यक कार्य अगाडि बढाउने,
- सार्वजनिक निष्काशनमा स्वच्छ तथा पारदर्शी प्रणाली लागू गरी वास्तविक क्षेत्रका कम्पनीहरूलाई धितोपत्र बजारमा भित्र्याउने तथा Book Building प्रणालीलाई थप विश्वसनीय एवं पारदर्शी बनाउने,
- साना तथा मझौला उद्यमहरूको धितोपत्र कारोबारका लागि एसएमईज प्ल्याटफर्म (SMEs Platform) संचालनमा ल्याउने,
- बोर्डको आन्तरिक भौतिक पूर्वाधार व्यवस्थामा सुधार गर्ने,
- धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय बजारको विकास र विस्तारका लागि अध्ययन तथा अनुसन्धान कार्यलाई निरन्तरता दिने,
- धितोपत्र बजार सेवा प्रदायक निकायहरूको संस्थागत सुशासन तथा व्यवसायिकता अभिवृद्धि, प्रभावकारी तथा प्रतिस्पर्धी सेवा प्रवाह लगायत समग्र गतिविधिहरूमा चुस्त दुरुस्त बनाई सेवाग्राहीमैत्री बनाउने ।
- वस्तु विनिमय बजार र यसका पूर्वाधारहरूलाई सञ्चालनमा ल्याउने,
- बजार सहभागीहरूको व्यवसायिकता तथा कार्य क्षेत्र एवं स्तर अभिवृद्धि गर्ने,
- बजारसम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धिका लागि नियमित तथा व्यवस्थितरूपमा लगानीकर्ता शिक्षा तथा सचेतना कार्यक्रम संचालनका लागि आवश्यक कानुनी तथा संस्थागत व्यवस्था गर्ने ।

अनुसूचीहरू

(आ.व. २०८१।८२)

अनुसुची १
साधारण सेयर दर्ता तथा विवरण पत्र स्वीकृति

क्र. सं.	संगठित संस्थाको नाम	धितोपत्रको दर्ता मूल्य प्रति सेयर (रुपैया)	दर्ता भएको सेयरको कुल रकम (रुपैया)	सार्वजनिक निष्काशन रकम (रुपैयामा)	निष्काशन तथा विक्री प्रबन्धक	अनुमति प्रदान मिति
	जलबिद्युत कम्पनी					
१	सान्धी इनर्जी लि.	१००	८८०,०००,०००	३७९,०००,०००	नेपाल एसबिआई मर्चेन्ट बैकिङ लि	२०८१/१२/१ १
२	विकास हाईड्रो पावर कम्पनी लि.	१००	९०९,१०१,३००	४४५,४५९,६००	प्रभु क्यापिटल लि	२०८२/०९/१ ६
३	हिमस्टार उर्जा कम्पनी लि.	१००	३७३,०००,०००	१११,९००,०००	एनआईएस एसिया क्यापिटल	२०८२/०२/० ९
४	दरमखोला हाइड्रो इनर्जी लि.	१००	१,०३०,५००,०००	३९५,०००,०००	लक्ष्मि सनराइज क्यापिटल	२०८२/०२/२ ०
५	माबिलुङ इनर्जी लि.	१००	३८५,८२४,०००	१८९,०५३,०००	लक्ष्मि क्यापिटल लि	२०८२/०३/० १
६	बुङगल हाइड्रो लि.	१००	८३०,०००,०००	२९०५०००००	हिमालयन क्यापिटल लि	२०८२/०३/१ ५
	इन्सोरेन्स कम्पनी					
७	गार्डियन माइक्रो लाईफ इन्सोरेन्स लि.	१००	७५०,०००,०००	२२५,०००,०००	कुमारी क्यापिटल लि	२०८१/०८/ ०७
८	नेपाल माइक्रो इन्सोरेन्स कम्पनी लि.	१००	७५०,०००,०००	२२५,०००,०००	एनआईएमवि एस क्यापिटल लि	२०८१/०९/२ ५
९	क्रेस्ट माइक्रो लाईफ इन्सोरेन्स लि.	१००	७५०,०००,०००	२२५,०००,०००	एनआईएमवि एस क्यापिटल लि	२०८१/१०/० ३
	अन्य					
१०	पियोर इनर्जी लि.	१००	८००,०००,०००	१६०,०००,०००	नविल इनभेस्टमेन्ट बैकिङ लि	२०८१/११/० २
११	ट्रेड टावर लि.	१००	८१५,६०९,७००	३९७,१६९,३००	लक्ष्मि सनराइज क्यापिटल	२०८१/१२/२ ५
१२	ओम मेगाश्री फरमासेटिकल लि.	१००	६००,०००,०००	१८०,०००,०००	प्रभु क्यापिटल लि	२०८१/१०/० ३
१३	स्वस्तिक लघुवित्त वित्तिय संस्था लि.	१००	५७,७५०,०००	२३१०००००	नविल इनभेस्टमेन्ट बैकिङ लि	२०८२/०३/० ५
१४	बन्दिपुर केवलकार एण्ड टुरिजम लि.	१००	२,८३०,०००,०००	५८६००००००	नेपाल एसबिआई मर्चेन्ट बैकिङ लि	२०८२/०३/१ ९
१५	भापा इनर्जी लि.	१००	३८०,१९०,०००	९५०४७५००	हिमालयन क्यापिटल लि	२०८२/०३/३ १
			१२,१४१,९७५,०००	३,९२७,२२९,४००		

अनुसूची -२
हकप्रद सेयर दर्ता तथा निष्काशन

क्र.स	संगठित संस्थाको नाम	अनुपात	अनुमति प्राप्त	निष्काशन प्रबन्धक	अनुमति प्रदान मिति
			कुल रकम (रुपैया)		
१	लाईफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन नेपाल	१:०.८८४५१६८	२,३४६,८००,०००.००	नेपाल एसबिआई मर्चेन्ट बैकिङ लि.	२०८१/०६/१४
२	एनएलजी इन्स्योरेन्स कम्पनी लि.	१०:६.२५६	९६३,१२२,०२२.००	लक्ष्मि सनराईज क्यापिटल	२०८१/०६/१४
३	लिवर्टी ईनर्जी कम्पनी लि.	१:०.५	७५०,०००,०००.००	प्रभु क्यापिटल लि	२०८१/०६/२३
४	बलेफी हाइड्रोपावर लि.	१:१	१,८२७,९७०,०००.००	एनआईएमबि एस क्यापिटल लि	२०८१/०७/०४
५	झाडी गुप पावर लि.	१:१	१,८५१,२७९,२२२.५०	सिद्धार्थ क्यापिटल लि.	२०८१/०८/०९
६	निको इन्स्योरेन्स लि.	१:०.२५	५०३,०९०,१५५.००	सानिमा क्यापिटल लि.	२०८१/०९/०९
७	दोर्दी खोला जलविद्युत कम्पनी लि.	१:१	१,०५४,२६०,४००.००	सानिमा क्यापिटल लि.	२०८१/१०/२३
८	सन नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लि.	१:०.२७	१,०६९,६३२,०००.००	नेपाल एसबिआई मर्चेन्ट बैकिङ लि.	२०८१/१२/०३
९	छयाडदी हाइड्रोपावर लि.	१:१	३८६,९७७,५००.००	ग्लोबल आईएमई क्यापिटल लि.	२०८२/०१/१२
१०	तेरथुम पावर कम्पनी लि.	१:१	४००,०००,०००.००	नविल इनभेस्टमेन्ट बैकिङ लि	२०८२/०१/१९
११	राप्ती हाइड्रो एण्ड जेनरल कन्सट्रक्सन लि.	१:१	६१२,७९३,८००.००	मुक्तिनाथ क्यापिटल लि.	२०८२/०१/२५
१२	एसियन लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लि.	१:०.४२	१,४२७,९३१,२४८.००	मुक्तिनाथ क्यापिटल लि.	२०८२/०१/२६
१३	पिपुल्स पावर लि.	१:०.५	३१६,३००,०००.००	प्रभु क्यापिटल लि.	२०८२/०२/०२
१४	वरुण हाइड्रोपावर कम्पनी लि.	१:१	५३५,८१५,०००.००	आरबिबि मर्चेन्ट बैकिङ लि.	२०८२/०२/०६
१५	नेपाल इन्स्योरेन्स कम्पनी लि.	१०:४	६५७,६९३,७७६.००	एनआईबिएल एस क्यापिटल लि.	२०८२/०२/०७
१६	जोशी हाइड्रोपावर डेभलपमेण्ट कम्पनी लि.	१:०.६५	२४१,४१०,०००.००	लक्ष्मि क्यापिटल मार्केट लि.	२०८२/०२/२६
१७	खानीखोला हाइड्रोपावर कम्पनी लि.	१:१	४६५,७१४,३००.००	सिटिजन क्यापिटल लि.	२०८२/०३/१०
	जम्मा		१५,४१०,७८९,४२३.५०		

अनुसूची -३ ऋणपत्र निष्काशन							
क्र.सं.	ऋणपत्रको नाम	संख्या	मूल्य	कुल रकम	सार्वजनिक निष्काशन	निष्काशन प्रवन्धक	अनुमति प्रदान मिति
१	७ वर्ष,९% आईसिएफसी फाइनान्स लि.	३००,००००	१०००	३००,०००,०००.००	१२०,०००,०००.००	कुमारी क्यापिटल लि.	२०८१/०९/१६
२	१० वर्ष ७.५% एभरेष्ट बैंक लि.	३,०००,०००	१०००	३,०००,०००,०००.००	१,२००,०००,०००.००	लक्ष्मी सनराइज क्यापिटल लि.	२०८१/१०/१५
३	७ वर्ष,७% राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक लि.	२,५००,०००	१०००	२,५००,०००,०००.००	१,५००,०००,०००.००	सानिमा क्यापिटल लि.	२०८१/१२/०८
४	१० वर्ष ७.५% एनआईसी एसिया बैंक लि.	५,०००,०००	१०००	५,०००,०००,०००.००	२,०००,०००,०००.००	प्रभु क्यापिटल लि.	२०८१/१२/१२
५	७ वर्ष ६.५% नेपाल इनफ्रास्ट्रक्चर बैंक लि.	५,०००,०००	१०००	५,०००,०००,०००.००	२,०००,०००,०००.००	एनआईएमबि एस क्यापिटल लि.	२०८२/०१/३०
६	१० वर्ष ७.५% नेपाल एसबिआई बैंक लि.	३,०००,०००	१०००	३,०००,०००,०००.००	१,२००,०००,०००.००	नविल इनभेस्टमेन्ट बैंकिङ लि.	२०८२/०२/०७
७	१० वर्ष ८.५% सइन रेसुडगा डे. बैंक लि.	१,०००,०००	१०००	१,०००,०००,०००.००	४००,०००,०००.००	एनआईएमबि एस क्यापिटल लि.	२०८२/०२/०७
८	१० वर्ष ७.२५%सिद्धार्थ बैंक लि.	२,५००,०००	१०००	२,५००,०००,०००.००	१,०००,०००,०००.००	एनएमबि क्यापिटल लि.	२०८२/०३/०६
९	८ वर्ष ७.५% नविल बैंक लि.	३,०००,०००	१०००	३,०००,०००,०००.००	१,२००,०००,०००.००	नेपाल एसबिआई मर्चेन्ट बैंकिङ लि.	२०८२/०३/१२
		२५,३०,०००		२५,३०,०००,०००.००	१,०६२,०००,०००.००		

अनुसूची -४ थप सार्वजनिक निष्काशन				
क्र.सं.	संगठित संस्थाको नाम	कुल रकम	निष्काशन प्रवन्धक	अनुमति प्रदान मिति
१	समता घरेलु लघुवित्त संस्था लि.	३५०९०४२५	मुक्तिनाथ क्यापिटल लि.	२०८१/०६/२९
२	मिथिला लघुवित्त संस्था लि.	४७५४४९१५	लक्ष्मी सनराइज क्यापिटल लि.	२०८१/०८/१७
३	स्वरोजगार लघुवित्त संस्था लि.	१९५७७३००	एनएमबि क्यापिटल	२०८१/१०/२७
४	वीन नेपाल लघुवित्त संस्था लि.	५१२९२५०	नेपाल एसबिआई मर्चेन्ट बैंकिङ लि.	२०८१/१०/३०
५	हिमालयन बैंक लि.	१४६५२३२३६३३	सिटिजन क्यापिटल लि.	२०८२/०३/२२
		१५५९६६५५२३		

अनुसूची -५
सामूहिक लगानी योजना दर्ता तथा निष्काशन

क्र.स.	योजना	आकार	अनुमति प्रदान मिति	कैफियत
		(रु. करोडमा)		
खुलामुखी				
१	सानिमा फ्लेक्सी फण्ड	१००.००	२०८१/१०/०२	
२	प्रभु सिस्टमेटिक इन्भेष्टमेन्ट स्किम	४०.००	२०८१/१२/२७	
३	सिटिजन सदावहार योजना	५०.००	२०८२/०३/०२	
४	एनआइसी इक्विटी लिङ्क इन्भेष्टमेन्ट स्किम (दोस्रो खुलामुखी योजना)	१००.००	२०८२/०३/०३	
	जम्मा खुलामुखी योजना दर्ता रकम (क)	२९०.००		
बन्दमुखी				
१	मुक्तिनाथ म्युचुअल फण्ड-१	१२५.००	२०८१/०७/०७	थप इकाइसहित
२	गरिमा समृद्धि योजना	१२५.००	२०८१/०८/०५	थप इकाइसहित
३	एनएमबि हाइब्रिड फण्ड एल-२	१३६.४८	२०८१/०९/०२	थप इकाइसहित
४	एमबिएल इक्विटी फण्ड	१२१.६२	२०८१/१०/२०	थप इकाइसहित
५	रिलायबल समृद्धि योजना	१२०.००	२०८१/११/१९	थप इकाइसहित
६	ग्लोबल आईएमइ समुन्नत योजना-२	१२०.००	२०८२/०२/०७	
	जम्मा बन्दमुखी योजना दर्ता रकम (ख)	७४८.१०		थप इकाइसहित
संचालनमा रहेका खुलामुखी योजनाको थप दर्ता				
१	एनएमबि सरल बचत फण्ड-इ	१००		
२	सिद्धार्थ सिस्टमेटिक इन्भेष्टमेन्ट स्किम	१००		
३	एनआइसी एशिया डाइनामिक डेब्ट फण्ड	१००		
४	एनआइबिल सहभागिता फण्ड	२००		
५	नबिल फ्लेक्सी क्याप फण्ड	५०		
	संचालनमा रहेका खुलामुखी योजनाको थप दर्ता रकम (ग)	५५०.००		
	योजनाको कुल दर्ता/स्वीकृति रकम (क+ख+ग)	१५८८.१०		

अनुसूची -६
विशिष्टीकृत लगानी योजना दर्ता तथा निष्काशन

क्र.सं	योजनाको नाम	योजनाको कुल रकम	योजना व्यवस्थापक	दर्ता मिति
१	नेशनल हाइड्रो फण्ड -२	५००,०००,०००	नेशनल फण्ड म्यानेजमेन्ट लि.	२०८१/१०/१५
२	नेपाल इम्पायक्ट फण्ड -१	२,०००,०००,०००	स्वेडा इक्विटी फण्ड	२०८१/११/०१
३	नेपाल इम्पायक्ट गरोथ इक्विटी फण्ड -१	१,०००,०००,०००	ग्लोबल इक्विटी फण्ड	२०८१/१२/१२
४	अल्फा पल्स भिजन -२	३,०००,०००,०००	अल्फा पल्स भेन्चर्स लि.	२०८२/०३/०९
		६,५००,०००,०००		

अनुसूची -७
बोनस सेयर दर्ता

क्र. सं	संगठित संस्थाको नाम	आर्थिक वर्ष	बोनस दर	दर्ता रकम	दर्ता मिति
१	प्रभु इन्स्योरेन्स लि.	२०७९/८०	०.०५	६५,३६५,८०७.००	२०८१.४.१४
२	आईएमई लाइफ इन्स्योरेन्स लि.	२०७९/८०	०.२५	१,०००,०००,०००.००	२०८१.४.१४
३	सन नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लि.	२०७९/८०	०.२४	७६९,६००,०००.००	२०८१.४.२२
४	मैलुङ खोला जलविद्युत कम्पनी लि.	२०७९/८०	०.०२	८,१७६,८२४.००	२०८१.४.२९
५	नेपाल रिन्स्योरेन्स कम्पनी लि.	२०७९/८०	०.०५	६०८,६४३,३२८.००	२०८१.५.२
६	सिर्ईडिबि हाइड्रोपावर डेभलपमेण्ट कम्पनी लि.	२०७७/७८ & २०७८/७९	०.११	९२,३३५,१००.००	२०८१.५.२
७	सिटिजन इनभेस्टमेण्ट ट्रस्ट	२०७९/८०	०.१४	७४३,९२५,०००.००	२०८१.५.१८
८	ग्रिन डेभलपमेण्ट बैंक लि.	२०७८/७९	०.०४	१९,७२२,०००.००	२०८१.५.२६
९	कर्पोरेट डेभलपमेण्ट बैंक लि.	२०७८/७९	०.०५	२५,०००,०००.००	२०८१.६.०२
१०	सुर्योदय वोमी लघुवित वितिय संस्था लि.	२०७९/८०	०.१४	१२८,२१०,८५४.००	२०८१.६.७
११	नेशनल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लि.	२०७९/८०	०.०४	२००,४६६,६५७.००	२०८१.०६.१६
१२	नेपाल ल्युव आयल लि.	२०७९/८०	०.२५	१२,२०४,०००.००	२०८१.०७.०२
१३	सामाज लघुवित वितिय संस्था लि.	२०७८/७९	०.१४	२,८५०,०००.००	२०८१.०७.०२
१४	कामना विकास बैंक लि.	२०८०/८१	०.०७	२२९,६८१,५२७.००	२०८१.०८.११
१५	अपि पावर कम्पनी लि.	२०८०/८१	०.०५	२८९,३२९,८९६.००	२०८१.०८.११
१६	सिर्ईडिबि होल्डीड लि.	२०८०/८१	०.११	१०२,४९१,९६९.००	२०८१.०८.११
१७	एभरेष्ट बैंक लि.	२०८०/८१	०.१०	१,१७६,७९०,३८८.००	२०८१.०८.१२
१८	प्रभु महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स	२०७९/८०	०.१०	४२९,६००,०००.००	२०८१.०८.१६
१९	भगवती हाइड्रोपावर डेभलपमेण्ट कम्पनी लि.	२०८०/८१	०.०४	२२,८८२,६००.००	२०८१.०८.१६
२०	गुराँस लघुवित वितिय संस्था लि.	२०८०/८१	०.१४	१४,४४९,५००.००	२०८१.०८.१६
२१	अरुण भ्याली हाइड्रोपावर डेभलपमेण्ट कम्पनी लि.	२०८०/८१	०.०३	११२,०७७,८००.००	२०८१.०८.२०
२२	स्वावलम्बन लघुवित वितिय संस्था लि.	२०८०/८१	०.१४	२०६,६२५,०००.००	२०८१.०८.२०
२३	ओरिएन्टल होटेल लि.	२०८०/८१	०.०५	५६,४०४,५२२.००	२०८१.०९.०५
२४	सिटिजन बैंक इन्टरनेशनल लि.	२०८०/८१	०.०४	५६८,०३८,९००.००	२०८१.०९.०५
२५	हाथवे इनभेस्टमेन्ट नेपाल लि.	२०८०/८१	०.१०	२५७,४००,०००.००	२०८१.०९.०५
२६	आशा लघुवित वितिय संस्था लि.	२०८०/८१	०.१४	९१,४३०,२८०.००	२०८१.०९.०५

२७	सानिमा रिलायन्स लाइफ इन्स्योरेन्स लि.	२०७९/८०	०.१८	७६९,०६५,२००.००	२०८१.०९.१९
२८	सुपर मादी हाइड्रोपावर लि.	२०८०/८१	०.०५	१०५,०००,०००.००	२०८१.०९.१९
२९	सहस उर्जा	२०८०/८१	०.०८	२८०,०००,०००.००	२०८१.०९.१९
३०	सोल्टी होटेल लि.	२०८०/८१	०.१०	९२९,०८९,९००.००	२०८१.१०.०४
३१	रु रु जलविद्युत परियोजना	२०८०/८१	०.१५	७३,९९८,५४८.००	२०८१.१०.०४
३२	सगरमाथा जलविद्युत कम्पनी लि.	२०८०/८१	०.०५	५३,२००,०००.००	२०८१.१०.०४
३३	नेशनल लघुवित्त वित्तिय संस्था लि.	२०८०/८१	०.१४	१६६,०८६,८४०.००	२०८१.१०.०४
३४	मन्दाकिनी हाइड्रोपावर लि.	२०८०/८१	०.०५	३०,७९८,४३३.००	२०८१.१०.१४
३४	एनआरएन इनफ्रस्ट्रक्चर एण्ड डेभलपमेण्ट कम्पनी लि.	२०८०/८१	०.०५	६१,१६०,५८५.००	२०८१.१०.१४
३५	विन्ध्यवासिनी हाइड्रोपावरडेभलपमेण्ट कम्पनी लि.	२०८०/८१	०.०८	७९,८००,०००.००	२०८१.१०.२१
३६	हिमालयन डिस्टिलरी लि.	२०८०/८१	०.१५	४००,८७८,४९७.००	२०८१.१०.२८
३७	फस्ट माइक्रोफाइनेन्स लघुवित्त वित्तिय संस्था लि.	२०८०/८१	०.०९	१११,०४४,४२१.००	२०८१.१०.२८
३८	डिप्रोक्स लघुवित्त वित्तिय संस्था लि.	२०८०/८१	०.१०	१६२,०८८,७१३.००	२०८१.१०.२८
३९	सिभम सिमेन्ट लि.	२०८०/८१	०.०९	४२९,८०८,५००.००	२०८१.१०.२८
४०	छिमेकी लघुवित्त वित्तिय संस्था लि.	२०८०/८१	०.०८	२३८,१७३,७६८.००	२०८१.१०.२८
४१	ग्लोबल आइएमई बैंक लि.	२०८०/८१	०.०६	१,९८७,०८२,३६३.००	२०८१.१०.२९
४२	कृषि विकास बैंक लि.	२०८०/८१	०.०३	४०३,५५०,२२२.००	२०८१.११.०२
४३	स्टयान्डर्ड चार्टर्ड बैंक लि.	२०८०/८१	०.०७	६१२,९१४,५००.००	२०८१.११.१२
४४	सानिमा माई हाइड्रोपावर लि.	२०८०/८१	०.१०	३३९,८१७,६१०.००	२०८१.११.१२
४५	नेपाल ल्युब आयल लि.	२०८०/८१	०.२०	१२,१४३,७८०.००	२०८१.११.१२
४६	राधि विद्युत कम्पनी लि.	२०८०/८१	०.०५	८३,३९०,४७०.००	२०८१.११.१२
४७	स्पोर्ट लघुवित्त वित्तिय संस्था लि.	२०८०/८१	०.१४	१४,८२४,५०९.००	२०८१.११.२८
४८	साना किसान लघुवित्त वित्तिय संस्था लि.	२०८०/८१	०.१३	५०६,२४७,७१५.००	२०८१.११.२८
४९	कुथेली बुखरी स्मल हाइड्रोपावर लि.	२०८०/८१	०.१०	१२,१८६,७५०.००	२०८१.११.२८
५०	नागरिक लगानी कोष	२०८०/८१	०.०७	४२४,०३७,२००.००	२०८१.११.२८
५१	चिलिमे हाइड्रोपावर कम्पनी लि.	२०८०/८१	०.१०	७९८,३९९,७२०.००	२०८१.१२.०३
५२	लक्ष्मी सनराइज बैंक लि.	२०८०/८१	०.०५	१,१५९,३५७,७२५.००	२०८१.१२.०३
५४	साइन रेसुडगा डेभलपमेण्ट बैंक लि.	२०८०/८१	०.०३	१४२,०१०,७२९.००	२०८१.१२.०३
५५	नेपाल एसबिआई बैंक लि.	२०८०/८१	०.०४	३९९,००५,७८७.००	२०८१.१२.०४
५६	साइप्रिला डेभलपमेण्ट बैंक लि.	२०८०/८१	०.०४	१२५,२८४,४१७.००	२०८१.१२.०४

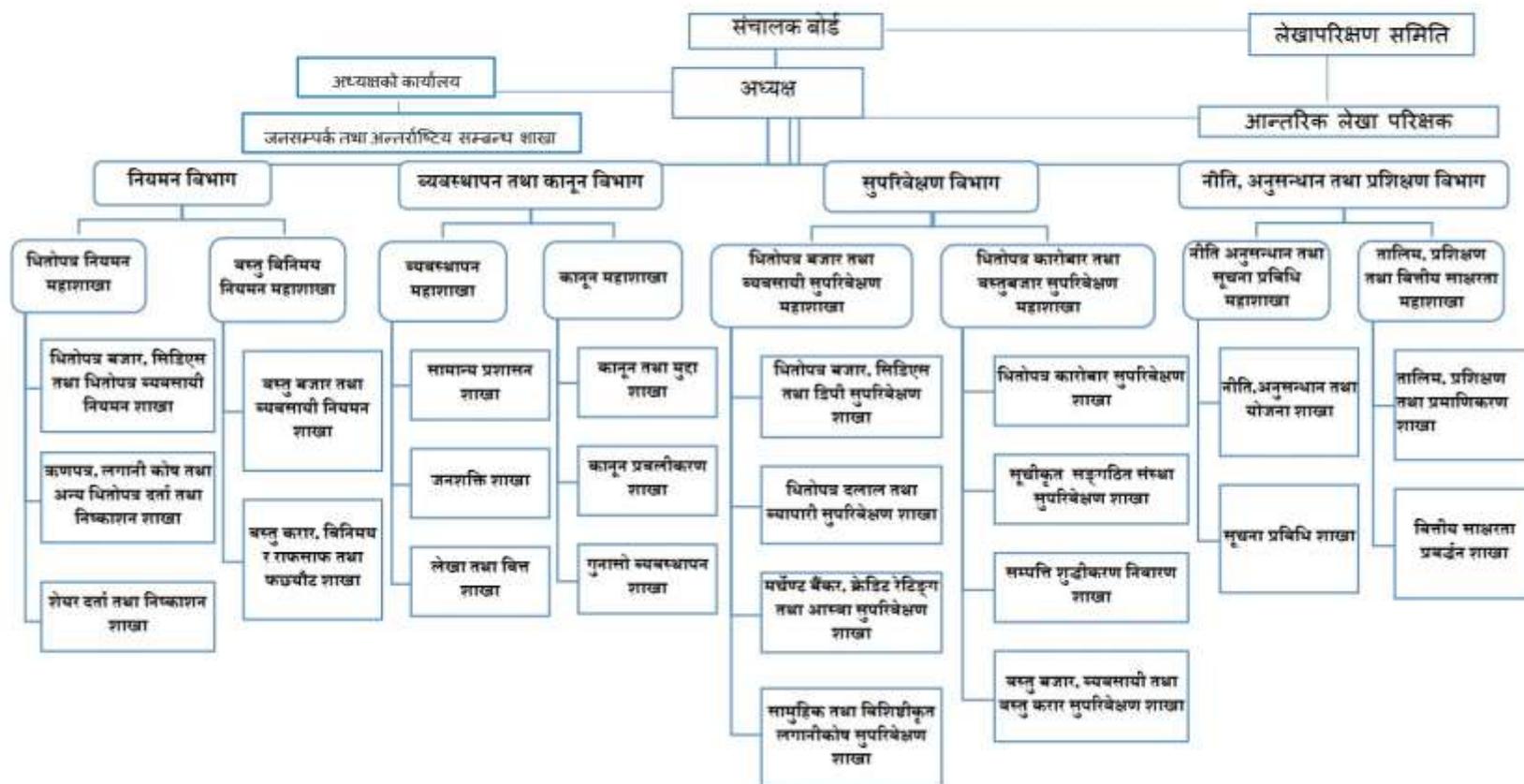
५७	माउन्टेन इनर्जी नेपाल लि.	२०८०/८१	०.१५	३३९,४८४,६५८.००	२०८१.१२.०४
५८	सुपार माई हाइड्रोपावर लि.	२०८०/८१	०.०७	३५,०००,०००.००	२०८१.१२.०४
५९	सर्वोत्तम सिमेन्ट लि.	२०८०/८१	०.०७	३२५,५००,०००.००	२०८१.१२.०४
६०	सुर्योदय वोमी लघुवित्त वित्तिय संस्था लि.	२०८०/८१	०.०६	६२,६१९,९७९.००	२०८१.१२.०४
६१	महालक्ष्मी विकास बैंक लि.	२०८०/८१	०.०३	१२५,१३९,५५८.००	२०८१.१२.०४
६२	मितेरी डेभलपमेण्ट बैंक लि.	२०८०/८१	०.१०	१०५,६७३,४२६.००	२०८१.१२.०७
६३	फरवार्ड माइक्रोफाइनान्स लघुवित्त वित्तिय संस्था लि.	२०८०/८१	०.१३	१४०,३८९,९७६.००	२०८१.१२.०७
६४	जिवन विकास लघुवित्त वित्तिय संस्था लि.	२०८०/८१	०.१४	१८८,६५२,६४६.००	२०८१.१२.०७
६५	कालिका लघुवित्त वित्तिय संस्था लि.	२०८०/८१	०.१०	३५,३७०,५६५.२५	२०८१.१२.११
६६	समता घरेलु लघुवित्त वित्तिय संस्था लि.	२०८०/८१	०.०५	२९,९५४,८३६.००	२०८१.१२.१४
६७	लुम्बिनी विकास बैंक लि.	२०८०/८१	०.०३	१०५,५४४,०२४.००	२०८१.१२.१४
६८	श्री इनभेष्टमेण्ट एण्ड फाइनान्स कम्पनी लि.	२०८०/८१	०.०२	१८,३९६,८००.००	२०८२.०१.०२
६९	मिथिला लघुवित्त वित्तिय संस्था लि.	२०८०/८१	०.१४	२७,९३०,३९३.००	२०८२.०१.०२
७०	ग्रीन भेन्चर्स लि.	२०८०/८१	०.१०	३१२,५००,०००.००	२०८२.०१.०४
७१	हिमालयन लाइफ इन्स्योरेन्स लि.	२०७९/८०	०.१४	१,१२२,८५३,७०४.००	२०८२.०१.०४
७२	नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स लि.	२०८०/८१	०.१०	८२०,७९६,६५५.००	२०८२.०१.१४
७३	आरएसडिसी लघुवित्त वित्तिय संस्था लि.	२०८०/८१	०.१०	८९,७३,३५२.००	२०८२.०१.१४
७४	नेपाल हाइड्रो डेभलपर लि.	२०८०/८१	०.०८	२८,७५५,३०८.००	२०८२.०१.१४
७५	आत्मनिर्भर लघुवित्त वित्तिय संस्था लि.	२०८०/८१	०.१४	९,७७१,४८१.००	२०८१.०१.२१
७६	नेष्ट्रो समृद्ध लघुवित्त वित्तिय संस्था लि.	२०८०/८१	०.१४	३६,३३७,५००.००	२०८२.०२.०१
७७	सिटिजन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लि.	२०८०/८१	०.२७	१,०६२,५००,०००.००	२०८२.०२.०१
७८	सानिमा जिआइसी इन्स्योरेन्स लि.	२०८०/८१	०.०८	१५०,०००,०००.००	२०८२.०२.२१
७९	युनाइटेड इदी-मार्डी एण्ड आरबी हाइड्रोपावर लि.	२०८०/८१	०.०४	१७,७२४,०००.००	२०८२.०२.२१
८०	प्रभु महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स	२०८०/८१	०.०८	३७८,०४८,०००.००	२०८२.०३.१३
८१	नेपाल इन्स्योरेन्स कम्पनी लि.	२०८०/८१	०.१५	२४६,६३६,२९१.००	२०८२.०३.१८
८२	कालिका पावर कम्पनी लि.	२०८०/८१	०.०७	६१,०९९,५००.००	२०८२.०३.२५
८३	स्वाभिमान लघुवित्त वित्तिय संस्था लि.	२०८०/८१	०.०५	७,३०६,९२९.००	२०८२.०३.३२
८४	रिलायबल नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स लि.	२०८०/८१	०.१२	५५६,८००,०००.००	२०८२.०३.३२
				२४,५७६,५६८,४२७.१९	

अनुसूची ८

संगठन संरचना

(सञ्चालक बोर्डको मिति २०७९/१२/१४ को निर्णयसँग सम्बन्धित)

नेपाल धितोपत्र बोर्डको सङ्गठन संरचना

अनुसूची - ९
नेपाल धितोपत्र बोर्ड
खुमलटार, ललितपुर
अपरिष्कृत वित्तीय स्थितिको विवरण
३२ आषाढ, २०८२

(रकम
रुपैयाँमा)

विवरण	३२ आषाढ, २०८२ (अपरिष्कृत)	३१ आषाढ २०८१
सम्पत्ति		
गैर चालू सम्पत्ति		
स्थिर सम्पत्ति	४१,१५७,८४२	४२,४१८,१९२
अदृश्य सम्पत्ति	९४०,५६६	१,२५३,५२०
सम्पत्ति खरिदको अग्रिम भुक्तानी	४२५,६००,०००	४२५,६००,०००
वित्तीय सम्पत्ति		
लगानी	२७,२८५,०००	२७,२८५,०००
कर्जा तथा पेशकी	७६,०२३,१८६	६६,८०२,०२७
धरौटी	५४,३२१	५४,३२१
कर्मचारी सुविधाको अग्रिम भुक्तानी	२०,२५०,८६५	२०,२५०,८६५
स्थगन कर सम्पत्ति	५९,८५६,७११	५८,२५५,४७९
कुल गैर चालू सम्पत्ति	६५१,१६८,४८९	६४१,९१९,४०४
चालू सम्पत्ति		
वित्तीय सम्पत्ति		
प्राप्त गर्नुपर्ने आम्दानी	२५४,४८८,१२३	१३५,०१७,६५५
अन्य वित्तीय सम्पत्ति	२,७३६,०००,०००	२,४८०,०००,०००
अग्रिम भुक्तानी तथा पेशकी	४७९,२६३,१९६	८४,०२९,०२५
नगद र नगद सरह मौज्जात	५८१,७६४,६३४	१६८,९४२,१०३
कुल चालू सम्पत्ति	४,०५१,५१५,९५४	२,८६७,९८८,७८४
कुल सम्पत्ति	४,७०२,६८४,४४३	३,५०९,९०८,१८८
कोष तथा दायित्व		
अक्षय कोष	१,५०६,०००,०००	१,५०६,०००,०००
अन्य कोषहरु	२,४२०,७२०,९६०	१,६९८,५३२,६०९
कोष तथा जगेडा	३,९२६,७२०,९६०	३,२०४,५३२,६०९
दायित्व		

गैर चालू दायित्व		
परिभाषित कर्मचारी सुविधा दायित्वको खुद वर्तमान मूल्य	२००,४४४,९३८	१६५,५६३,५३०
गैर वर्तमान लीज दायित्व	१५,३००,४५०	१५,३१०,०२०
कुल गैर चालू दायित्व	२१५,७४५,३८८	१८०,८७३,५५०
चालू दायित्व		
परिभाषित कर्मचारी सुविधा दायित्वको खुद वर्तमान मूल्य	९,५९६,९१६	८,७१३,८७०
चालू लीज दायित्व	१४,००१,०४१	८,९७६,४०८
आयकर व्यवस्था र अन्य कर दायित्व	४४३,८५९,५९३	१,२७२,३८४
अन्य चालू दायित्व	९२,७६०,५४४	१०५,५३९,३६७
कुल चालू दायित्व	५६०,२१८,०९५	१२४,५०२,०२९
कुल दायित्व	७७५,९६३,४८३	३०५,३७५,५७९
कुल कोष तथा दायित्व	४,७०२,६८४,४४३	३,५०९,९०८,१८९

नोट: अपरिष्कृत वित्तीय विवरणमा NFRS अनुसार केही समायोजन गर्न बाँकी रहेको र अन्तिम लेखापरीक्षणका दौरान लेखापरीक्षकको निर्देशन बमोजिम वित्तीय विवरणमा फरक पर्न सक्ने छ।

अनुसूची-१०
नेपाल धितोपत्र बोर्ड
 खुमलटार, ललितपुर
अपरिष्कृत नाफा वा नोक्सानको विवरण
 (२०८१ श्रावण १ देखि २०८२ आषाढ ३२ गतेसम्म)

(रकम
रुपैयाँमा)

विवरण	२०८१/८२ (अपरिष्कृत)	२०८०/८१
धितोपत्र बजारबाट आम्दानी	१,१३५,३९२,०३४	६४७,९८७,६९४
अन्य आम्दानी	१६४,१९९,५०६	२४९,९००,२००
कुल आम्दानी	१,२९९,५९१,५४०	८९७,८८७,८९४
कर्मचारी खर्च	२३५,२२१,८५९	२३०,१०५,३८३
अन्य संचालन खर्च	९१,५३०,४०४	५७,९६०,०५७
ह्रास कट्टि खर्च	७,९०४,१२७	१६,८००,९१२
संचालनबाट नाफा/बचत	९६४,९३५,१५०	५९३,०२१,५४२
वित्त लागत	१,३२५,६०२.००	१,३७७,२६३
आयकर अधिको नाफा/बचत	९६३,६०९,५४८	५९१,६४४,२७९
आयकर व्यवस्था		
चालु आयकर	२६३,२४१,४५४	१७९,५३०,५६५
स्थगन कर खर्च/(आम्दानी)		-१२,२४५,३४९
संचालनबाट नाफा/बचत	७००,३६८,०९४	४२४,३५९,०६३
आयकर पछिको गैर संचालन नाफा र नोक्सान		
यस वर्षको खुद नाफा/बचत	७००,३६८,०९४	४२४,३५९,०६३
<p>नोट: अपरिष्कृत वित्तीय विवरणमा NFRS अनुसार केही समायोजन गर्न बाँकी रहेको र अन्तिम लेखापरीक्षणका दौरान लेखापरीक्षकको निर्देशन बमोजिम वित्तीय विवरणमा फरक पर्न सक्ने छ।</p>		

अनुसूची-११ धितोपत्र बजार				
क्र.सं.	धितोपत्र बजारको नाम	ठेगाना	सम्पर्क नं.	इमेल ठेगाना
१.	नेपाल स्टक एक्सचेन्ज लि.	सिंहदरवारप्लाजा, काठमाडौं	०१-४२५०७५५	info@nepalstock.com

अनुसूची-१२ केन्द्रीय निक्षेप कम्पनी				
क्र.सं.	कम्पनीको नाम	ठेगाना	सम्पर्क नं.	इमेल ठेगाना
१.	सिडिएस एण्ड क्लियरिङ्ग लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं	०१-४२३८००८	info@cdsc.com.np

अनुसूची-१३ क्रेडिट रेटिङ्ग संस्था			
क्र.सं.	कम्पनीको नाम	ठेगाना	सम्पर्क नं.
१.	इक्रा नेपाल लि.	डिल्लीबजार, काठमाडौं	०१-४४९९९१०
२.	केयर रेटिङ्ग नेपाल लि.	कमलादी, काठमाडौं	०१-४२३३४३६
३.	इन्फोमेरिकस् क्रेडिट रेटिङ्ग नेपाल लि.	का. म. पा. १० काठमाडौं	०१-४२८३३०४

अनुसूची-१४ धितोपत्र व्यापारी				
क्र.सं.	कम्पनीको नाम	ठेगाना	सम्पर्क नं.	इमेल ठेगाना
१.	नागरिक स्टक डिलर कम्पनी	नयाँ बानेश्वर, काठमाडौं	०१-४७८०३३१	nagariksd@gmail.com
२.	नविल स्टक डिलर लि.	दरबारमार्ग, काठमाडौं	०१-४२५०८९२	info@nabilsecurities.com.np

अनुसूची-१५
सामूहिक लगानी कोष, कोष प्रबर्द्धक र योजना व्यवस्थापक तथा डिपोजिटरी

क्र.सं.	सामूहिक लगानी कोषको नाम	कोष प्रबर्द्धक कम्पनीको नाम	योजना व्यवस्थापक तथा डिपोजिटरी	ठेगाना	सम्पर्क नं.	इमेल ठेगाना
१.	सिद्धार्थ म्युचुअल फण्ड	सिद्धार्थ बैंक लि.	सिद्धार्थ क्यापिटल लि.	नक्साल, काठमाडौं ।	०१-४५२०९२४	scl@siddharthacapital.com
२.	नविल म्युचुअल फण्ड	नविल बैंक लि.	नविल इन्भेष्टमेन्ट एण्ड बैंकिंग लि.	नक्साल, काठमाडौं ।	०१-४५११६०४	info@nabilinvest.com.np
३.	एनएमबि म्युचुअल फण्ड	एनएमबि बैंक लि.	एनएमबि क्यापिटल लि.	नक्साल, काठमाडौं ।	०१-४५३७९६३	info@nmbcl.com.np
४.	लक्ष्मी म्युचुअल फण्ड	लक्ष्मी सनराइज बैंक लि.	लक्ष्मी सनराइज क्यापिटल लि.	नयाँ बानेश्वर, काठमाडौं ।	०१-५९७००६४	info@lscapital.com.np
५.	सन्राइज म्युचुअल फण्ड					
६.	एनआइविएल म्युचुअल फण्ड	नेपाल इन्भेष्टमेन्ट मेगा बैंक लि.	एनआईएमबी एस क्यापिटल लि.	लाजिम्पाट, काठमाडौं ।	०१-४२२८२२९	info@nimb.com.np
७.	मेगा म्युचुअल फण्ड					
८.	ग्लोबल आइएमइ म्युचुअल फण्ड	ग्लोबल आइएमइ बैंक लि.	ग्लोबल आइएमई क्यापिटल लि.	नक्साल, काठमाडौं ।	०१-५९७०९३८	
९.	बिओके म्युचुअल फण्ड					info@gicl.com.np
१०.	सानिमा म्युचुअल फण्ड	सानिमा बैंक लि.	सानिमा क्यापिटल लि.	नक्साल, काठमाडौं ।	०१-४५४०५०८	sanimacapital@sanimabank.com
११.	सिटिजन म्युचुअल फण्ड	सिटिजन इन्टरनेशनल बैंक लि.	सिविआइएल क्यापिटल लि.	डिल्लीबजार, काठमाडौं ।	०१-४५१७७२३	info@citizenscapital.com.np
१२.	एनआइसिस एसिया बैंक म्युचुअल फण्ड	एनआइसिस एसिया बैंक लि.	एनआइसिस क्यापिटल लि.	बबरमहल, काठमाडौं ।	०१-५७०५९९४	info@nicasiacapital.com
१३.	सिभिल म्युचुअल फण्ड	हिमालयन बैंक लि.	हिमालयन क्यापिटल लि.	कमलादी काठमाडौं ।	०१-५९७०६७५	info@himalayancapital.com
१४.	हिमालयन म्युचुअल फण्ड					
१५.	प्रभु म्युचुअल फण्ड	प्रभु बैंक लि.	प्रभु क्यापिटल लि.	कमलादी, काठमाडौं ।	०१-४९६९९००	info@prabhucapital.com
१६.	कुमारी म्युचुअल फण्ड	कुमारी बैंक लि.,	कुमारी क्यापिटल लि.	नागपोखरी, काठमाडौं ।	०१-५९७००८२	info@kumaricapital.com
१७.	आरविवि म्युचुअल फण्ड	राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक लि.	आरविवि मर्चेण्ट बैंकिङ लि.	टेकु, काठमाडौं	०१-५३४३२६५	rbbmb@rbbmb.com.np
१८.	मुक्तिनाथ म्युचुअल फण्ड	मुक्तिनाथ विकास बैंक लि.	मुक्तिनाथ क्यापिटल लि.	नक्साल, काठमाडौं ।	०१-४९६८६८३	info@muktinathcapital.com
१९.	एमविएल म्युचुअल फण्ड	माछापुच्छे बैंक लि.	माछापुच्छे क्यापिटल लि.	बागदरवार, काठमाडौं ।	०१-५३६६३२५	mcl@mcl.com.np
२०.	गरिमा म्युचुअल फण्ड	गरिमा विकास बैंक लि.	गरिमा क्यापिटल लि.	कमलपोखरी, काठमाडौं	०१-४५२९१४९	info@garimacapital.com

२१	नेपाल लाइफ म्युचुअल फण्ड	नेपाल इन्स्योरेन्स कम्पनी लि.	नेपाल लाइफ क्यापिटल लि.	कमलादी, काठमाडौं ।	०१-४५३०७४६	info@nepallifecapital.com
२२	रिलायबल सामूहिक लगानी कोष	रिलायबल नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स लि.	रिलायबल इन्भेष्टमेन्ट एण्ड मर्चेन्ट क्यापिटल लिमिटेड	ज्ञानेश्वर, काठमाडौं ।	०१-४५२३६९	info@reliablelife.com.np
२३	ज्योति सामूहिक लगानी कोष	ज्योति विकास बैंक लि	-	कमलपोखरी काठमाडौं ।	०१-५९७०३०६	info@jtbl.com.np
२४	हिमालयन लाइफ इन्स्योरेन्स म्युचुअल फण्ड	हिमालयन लाइफ इन्स्योरेन्स लि.	-	हात्तीसार, काठमाडौं	०१-५९७००५७	info@himalayanlife.com.np

अनुसूची - १६
मर्चेन्ट बैंकर

क्र.सं.	मर्चेन्ट बैंकरहरूको नाम	ठेगाना	सम्पर्क	शाखा कार्यालय	इमेल ठेगाना
१	श्री ग्लोबल आईएमई क्यापिटल लि.	नक्साल, काठमाडौं	०१-४२२२४६०		info@gicl.com.np
२	श्री नागरिक लगानी कोष	नयाँबानेश्वर, काठमाडौं	०१-५९७०२०९		cit.cmkt@nlk.org.np , cit.cmkt@gmail.com
३	श्री प्रभु क्यापिटल लि.	कमलादी, काठमाडौं	०१-४९६९९००		info@prabhucapital.com
४	श्री नविल इन्भेष्टमेन्ट बैकिङ्ग लि.	नक्साल, काठमाडौं	०१-४५९९६०४		info@nabilinvest.com.np
५	श्री मुक्तिनाथ क्यापिटल लि.	नक्साल, काठमाडौं	०१-४५४६९०८	चिप्लेढुंगा, पोखरा	info@muktinathcapital.com
६	श्री एनएमबि क्यापिटल लि	बालुवाटार, काठमाडौं	०१-४५३७९६३		info@nmbcl.com.np
७	श्री लक्ष्मी सनराईज क्यापिटल लि.	बानेश्वर, काठमाडौं	०१-५९७००६४	बाँके नेपालगंज,	info@lscapital.com.np
८	श्री एनआईएमबि एस क्यापिटल लि	लाजिम्पाट, काठमाडौं	०१-४५२५२८०	विराटनगर गोल्छाचोक, वुटवल ट्राफिक चोक, विरगंजको आर्दशनगर, चिप्लेढुंगा पोखरा, त्रिपुरेश्वर काठमाडौं,	info@nimbacecapital.com

				पुतलीसडक काठमाडौं, लगनखेल ललितपुर	
९	श्री माछापुच्छ्रे क्यापिटल लि	बागदरबार, सुन्दारा, काठमाडौं	०१-५३६६३२५		mcl@mcl.com.np
१०	श्री नेपाल लाईफ क्यापिटल लि.	सिटी सेन्टर, काठमाडौं	०१-५३०७४६		info@nepallifecapital.com.np
११	श्री सिद्धार्थ क्यापिटल लि.	नक्साल, काठमाडौं	०१-५९७०७४७	बाँके नेपालगंज, लेखनाथमार्ग विराटनगर, नारायणगढ चितवन, सभागृह चोक पोखरा	scl@siddharthacapital.com
१२	श्री प्रोभिडेन्ट मर्चेन्ट बैकिङ्ग लि.	वानेश्वर, काठमाडौं	०१-५१४७०९७, ०१५१४७९२		info@provident.com.np
१३	सिटिजन्स क्यापिटल लि.	बकाटुलेघर, डिल्लिवजार काठमाडौं	०१-४५१८६६७		info@citizenscapital.com.np
१४	सानिमा क्यापिटल लि.	सममार्ग नक्साल, काठमाडौं	०१-४५४०५०८		sanimacapital@sanimabank.com
१५	नेपाल एसबिआई मर्चेन्ट बैकिङ्ग लि.	लेखनाथमार्ग ठमेल काठमाडौं	०१-४५१२७४३		info@nsmb.com.np
१६	एन आई सी एशिया क्यापिटल लि.	थापाथली, काठमाडौं	०१-५७०५९९४	चावहिल, अनामनगर, किर्तीपुर	info@nicasiacapital.com
१७	आरबिबि मर्चेन्ट बैकिङ्ग लि.	टेकु, काठमाडौं	०१-५३४३२६५		rbbmbml@rbbmbml.com.np
१८	आकाश क्यापिटल लि.	पुल्चोक, काठमाडौं	०१-५४२१७८७		info@aakashcapital.com.np
१९	एसियन क्यापिटल लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं	०१-४५१६५०४		asiancapitaltd@gmail.com
२०	आर्कस क्यापिटल एडभाइजर्स लि.	थापाथली, काठमाडौं	०१-५९११६७६		info@arkscapitaladvisors.com
२१	गरिमा क्यापिटल लि.	कमलपोखरी, काठमाडौं	०१-४५२९१४९		info@garimacapital.com
२२	कुमारी क्यापिटल लि.	नागपोखरी, काठमाडौं	०१-५९७००८२		info@kumaricapital.com
२३	हिमालयन क्यापिटल लि.	ठमेल, काठमाडौं	०१-५३५८३४५		info@himalayancapital.com
२४	सम्पन्न क्यापिटल एण्ड एडभाइजर्स नेपाल लि	पुल्चोक, ललितपुर	०१-५४२०७२२		info@sampanna.capital
२५	मार्केट पण्डित क्यापिटल एण्ड मर्चेन्ट बैकिङ्ग लि.	जावलाखेल, ललितपुर	०१-५४५५९९९		info@marketpunditcapital.com.np
२६	एलिट मर्चेन्ट क्यापिटल लि.	लाजिम्पाट, काठमाडौं	०१-४४२५१९०		info@elitecapital.com.np

२७	सन लाईफ क्यापिटल लि.	सिखंडाप्लाजा पुतलीसडक, काठमाडौं	०१-४५३६९२९		info@sunlifecapital.com.np
२८	रिलायबल क्यापिटल एण्ड इन्भेष्टमेन्ट कम्पनी लिमिटेड	बालुवाटार, काठमाडौं	०१-५९९९४९०		info@reliablecapital.com.np
२९	ज्योती क्यापिटल लिमिटेड	कमलपोखरी, काठमाडौं	०१-५९९६५४८		info@jyoticapital.com.np
३०	हिमालयन सेक्युरिटीज बैंकर लि.	नयाँबानेश्वर, काठमाडौं	०१-५९२०३५६		hsbl@hsbl.com.np
३१	हिमालयन इन्भेष्टमेन्ट बैंकर लि.	नयाँबानेश्वर, काठमाडौं	०१-५९२०३४२		info@himalayaninvest.com
३२	नेशनल क्यापिटल लि.	पानीपोखरी, काठमाडौं	९८४९९६४८८३		

अनुसूची-१७
धितोपत्र दलाल व्यवसायी

क्र. सं.	नाम	ठेगाना	सम्पर्क नं	सम्पर्क व्यक्ति र फोन नं	शाखा कार्यालय
१.	अग्रवाल सेक्युरिटीज प्रा. लि.	डिल्लीबजार, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४४२४४०६ फ्याक्स नं.: ०१-४४२४६५७	भवनेश्वर यादव ९८५१००७७२९, सिजन श्रेष्ठ ९८५११२८३७६	विराटनगर शाखा फोन नं.: ९८५४०२५५८२ जनकपुर शाखा फोन नं.: ९८५२०३०००८
२.	प्रिमियर सेक्युरिटीज लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४२३१३३९ फ्याक्स नं.: ०१-४२६६४२२	रविन्द्र नुच्छे, प्रधान ९८५१०३०३९४, सन्जय बस्नेत ९८५१२०२५५८	पोखरा शाखा फोन नं.: ०६१-५३४२०० वालिङ शाखा
३.	सिप्ला सेक्युरिटीज प्रा. लि.	न्यूरोड, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४२५५७८२ फ्याक्स नं.: ०१-४२५५०७८	पवन कुमार अग्रवाल ९८५११२४५८४, सुजाता कुंवर ९८४९१३८३७०	विराटनगर शाखा
४.	स्वेता सेक्युरिटीज प्रा. लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४४४४७९१ फ्याक्स नं.: ०१-४४१६९३६	राम प्रसाद घिमिरे ९८५१०१२९९३	
५.	श्राइभ ब्रोकरेज हाउस प्रा. लि.	नक्साल, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४४१९०५१ फ्याक्स नं.: ०१-४४१६०१८	अन्जन राज पौडेल ९८५१०४५४९३, अनोज राज पौडेल ९८५१०८९०५१	पोखरा शाखा फोन नं.: ०६१-५२२९३५ दमौली शाखा
६.	त्रिशुल सेक्युरिटीज प्रा. लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४४४०७०९ फ्याक्स नं.: ०१-४४३८९९७	नवराज सुवेदी ९८४१३११०७७, उषा बास्कोटा ९८४१३२७३१२	नारायणगढ शाखा फोन नं.: ०५६-५२८४२६ कावासोती शाखा
७.	सिप्रवी सेक्युरिटीज प्रा. लि.	कृष्णडोल, ललितपुर	फोन नं.: ०१-५५३०७०१ फ्याक्स नं.: ०१-५०११२०६	सतिश कुमार श्रेष्ठ ९८५१०२५४४४	
८.	प्रज्ञान सेक्युरिटीज प्रा. लि.	कमलादी काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४४१३३९२ फ्याक्स नं.: ०१-४४१५९५८	मित्रलाल श्रेष्ठ ९८५१०६६३१५	विराटनगर शाखा
९.	कुमारी सेक्युरिटीज प्रा. लि.	डिल्लीबजार, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४४१८०३६ फ्याक्स नं.: ०१-४४२३६८९	बद्री प्रसाद फुयाल ९८५१००९४५५	पोखरा शाखा फोन नं.: ०६१-५३७४११
१०.	मल्ल एण्ड मल्ल स्टक ब्रोकिङ्ग कं प्रा. लि.	डिल्लीबजार, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४४३२०८८ फ्याक्स नं.: ०१-४४२५७५०	परमेश्वर भक्त मल्ल ९८५१०२७४८१ भक्त बहादुर भुजेल ९८४१२७९८३१	इलाम शाखा फिदिम शाखा
११.	आशूतोष ब्रोकरेज एण्ड सेक्युरिटीज प्रा. लि.	वत्तिसपुतली, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४२२७५१० फ्याक्स नं.: ०१-४२४०१६२	अशोक कुमार भ्ना ९८५१०३१९३०	इटहरी शाखा फोन नं.: ०२५-५८६६८४ मिर्चैया, सिराहा शाखा
१२.	सगरमाथा सेक्युरिटीज प्रा. लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४४३९३१५ फ्याक्स नं.: ०१-४४३९३१५	शारदा नेपाल ९८४१५६४७१५	
१३.	प्राइमो सेक्युरिटीज प्रा. लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४१६८१७५ फ्याक्स नं.: ०१-४१६८२१४	मेघनाथ उपाध्याय ९८५१०३१३११	विरगञ्ज शाखा फोन नं.: ०५१-५२१०२६
१४.	मार्केट सेक्युरिटीज एक्सचेन्ज कम्पनी लि.	न्यूरोड, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४२४८९७३ फ्याक्स नं.: ०१-४२४९५५८	सुजन श्रेष्ठ ९८०१०४४०५५	
१५.	नेपाल इन्भेस्टमेन्ट एण्ड सेक्युरिटीज ट्रेडिङ्ग	वानेश्वर, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४४९५४५० फ्याक्स नं.: ०१-४४९०७२७	उमेश रेम्मी ९८५१०२४०७९	विराटनगर शाखा फोन नं.: ०२१-४४०१२७

	प्रा. लि.				
१६.	स्टक ब्रोकर ओपेल सेक्यूरिटीज ट्रेडिङ प्रा. लि.	बालुवाटार, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४४२३५०९ फ्याक्स नं.: ०१-४४२३५०९	नवराज पोखरेल ९८५१०८२२५२, सुमन गौतम ९८५११६८७२१	
१७.	नेपाल स्टक हाउस प्रा. लि.	अनामनगर काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४२६५८८८ फ्याक्स नं.: ०१-४२५५७३२	विनोद रिमाल ९८५१०८५९१९, गोविन्द प्रसाद अर्याल ९८४१३१८६२९	पोखरा शाखा फोन नं.: ०६१-५३६२५८ टिकापुर शाखा विदुर शाखा
१८.	अरुण सेक्यूरिटीज प्रा. लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४२३९५६७ फ्याक्स नं.: ०१-४२३९५६५	पुण्य प्रसाद पौडेल ९८४१३०३७८६, अञ्जना चुखा ९८५११७२१८४	
१९.	श्रीकृष्ण सेक्यूरिटीज लि.	डिल्लीबजार, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४४४१२२५ फ्याक्स नं.: ०१-४४३१५९२	नन्द किसोर मुन्दरा ९८५१०४६५८६, दिनेश अर्याल ९८५१०५७८९६	विराटनगर शाखा फोन नं.: ०२१-५२१६९८/९९
२०.	जे. एफ. सेक्यूरिटीज प्रा. लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४२५६०९९ फ्याक्स नं.: ०१-४४३३६७३	विजया जोशी ९८४१२९८४६९	दमक शाखा तुलसीपुर, दांड शाखा
२१.	एविसी सेक्यूरिटीज प्रा. लि.	न्यूरोड, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४२३०७८७ फ्याक्स नं.: ०१-४२२६५०७	नितेश कुमार अग्रवाल ९८५११०३३८८, पुर्णोत्तम पराजुली ९८५१०८६१५५	धरान शाखा फोन नं.: ०२५-५२४०८३
२२.	मिड्यास स्टक ब्रोकिङ्ग कम्पनी प्रा. लि.	कमलादी काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४२४००८९ फ्याक्स नं.: ०१-४२४०११५	राजेन्द्र मान श्रेष्ठ ९८५१००२४९७, प्रियास श्रेष्ठ ९८१८१४२७१०	बुटवल शाखा फोन नं.: ०७१-४३७७९८ गोरखा बजार शाखा
२३.	एशियन सेक्यूरिटीज प्रा. लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४४२४३५१ फ्याक्स नं.: ०१-४४३१३९५	रुद्र प्रसाद शर्मा ९८५१०४०७४५, श्रावन कुमार चौधरी ९८५१०२६९४८	बुटवल शाखा फोन नं.: ०७१-५४७२८४/२७९
२४.	निभ सेक्यूरिटीज प्रा. लि.	कमलादी काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४१६८६०१ फ्याक्स नं.: ०१-४१६८५७३	सञ्जला अर्याल ९८५१०२७२४४	इटहरी शाखा फोन नं.: ०२५-५८७४०८ हरिवन सर्लाही शाखा
२५.	सुमेरु सेक्यूरिटीज प्रा. लि.	हात्तीसार, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४४४४७४० फ्याक्स नं.: ०१-४४२४२०९	जीवन कुमार प्रसाई ९८५११३६९३०, सुनिल श्रेष्ठ ९८०१२६३०००	बिर्तामोड शाखा फोन नं.: ०२३-५४१९१९ पोखरा शाखा
२६.	इम्पेरियल सेक्यूरिटीज प्रा. लि.	अनामनगर, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४२३१००४ फ्याक्स नं.: ०१-४२३२३४४	भक्तिराम घिमिरे ९८५१०५३८७५	नेपालगञ्ज शाखा फोन नं.: ९८५३८३३७०७ (उदय राज अधिकारी) सुर्खेत शाखा फोन नं.: ०८३-५२२५०३ धादिङ शाखा भक्तपुर शाखा
२७.	कालिका सेक्यूरिटीज प्रा. लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४०११०७४ फ्याक्स नं.: ०१-४०१११४४	नरेन्द्र सिजापती ९८५११३२४६६	नेपालगञ्ज शाखा फोन नं.: ०८१-५२७३०१

					वर्दिवास, वुटवल शाखा
२८.	स्वर्णलक्ष्मी सेक्यूरिटीज प्रा. लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४४१७७७८ फ्याक्स नं.: ०१-४४१७७७७	धर्म राज सापकोटा ९८५१०५८७२५ इन्दिरा घिमिरे ९८५१०४०७००	हेटौडा शाखा फोन नं.: ०५७-५२४१३७
२९.	दक्षिणकाली इन्भेष्टमेन्ट एण्ड सेक्यूरिटीज प्रा. लि.	कमलादी काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४१६८७६४० फ्याक्स नं.: ०१-४१६८७४२	दिनेश सापकोटा ९८५१०९५६२९	वुटवल शाखा फोन नं.: ०७१-५४७०८९
३०.	दिपशिखा धितोपत्र कारोबार कम्पनी प्रा. लि.	अनामनगर, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४१०२५३२ फ्याक्स नं.: ०१-४२५४४९०	विष्णु राज ओझा ९८५११३४५३२ दिपक राज ओली ९८५११३४५३४	धनगढी शाखा फोन नं.: ०९१-५२९९८४/८५ महेन्द्रनगर शाखा फोन नं.: ९८५८४२५४०० टाँडी, चरिकोट, लम्की, लाहान शाखा
३१.	कोहिनुर इन्भेष्टमेन्ट एण्ड सेक्यूरिटीज प्रा. लि.	कमलादी काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४४४२८५८ फ्याक्स नं.: ०१-४४४२८५७	भरत रानाभाट ९८५१०९३२१७	पोखरा शाखा फोन नं.: ०६१-५३४४४५
३२.	डाइनामिक मनी मेनेजर्स सेक्यूरिटीज प्रा. लि.	कमलादी काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४४१३४२९ फ्याक्स नं.: ०१-४४१४५२२	मधु जोशी ९८५१०१३९४७	बनेपा काभ्रे शाखा फोन नं.: ०११-६६३६९९ भरतपुर, चितवन शाखा
३३.	भिजन सेक्यूरिटीज प्रा. लि.	अनामनगर, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४७७०४०८ फ्याक्स नं.: ०१-४४३८१२४	राज कुमार तिमिल्सिना ९८५१२०५४६० सुदिप रिमाल ९८४११९८७३	काभ्रे शाखा फोन नं.: ०११-६६२८०२ भैरहवा शाखा फोन नं.: ०७१-५२२३२४ कावासोती शाखा दमौली शाखा कुमारीपाटी, ललितपुर शाखा चन्द्रौटा शाखा इलाम शाखा टिकापुर शाखा मध्यपुर थिमी शाखा बेनी शाखा विरौटा पोखरा
३४.	सेक्युर्ड सेक्यूरिटीज लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४२६२८६१ फ्याक्स नं.: ०१-४२२४५२३	सन्तोष मैनाली ९८५११३९१३ विष्णु प्रसाद अधिकारी ९८५१०८९०८१	वित्तामोड शाखा दमक शाखा
३५.	सनी सेक्यूरिटीज क. लि.	जमल, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४१६६००५ फ्याक्स नं.: ०१-४१६६००६	सन्तोष पौडेल ९८०११०४८७०	नारायणगढ शाखा फोन नं.: ०५६-५७२३३३ पोखरा शाखा दलदले शाखा
३६.	साउथ एशियन बुल्स प्रा. लि.	कुलेश्वर, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४२८४७८५ फ्याक्स नं.: ०१-४२८४७८५	राकेश अग्रवाल ९८५१०११००० प्रोशन कुमार शाहा ९८०१२३१०८४	भापा शाखा फोन नं.: ०२३-५४६६१५/१६

३७.	लिनच स्टक मार्केट लि.	बानेश्वर, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४४६९३६७ फ्याक्स नं.: ०१-४४६९०६८	सरिता अधिकारी ९८५१०९३५८५	बुटवल शाखा फोन नं.: ०७१-५४७२९२
३८.	क्रिएटिभ सेक्युरिटीज प्रा. लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४४९१५७२ फ्याक्स नं.: ०१-४९६८२०३	रमन देव पन्त ९८५१०४१४६९	काभ्रे शाखा फोन नं.: ०११-६६४७७६, ६६३२५८ तानसेन, पाल्पा शाखा
३९.	त्रिशक्ति सेक्युरिटीज प्रा. लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४२३२९३२ फ्याक्स नं.: ०१-४२३२९३३	टंक प्रसाद गौतम ९८०१०४८०११ उषा घिमिरे ९८४९१६८२६६	पोखरा शाखा फोन नं.: ०६१-५२३९०१ महेन्द्रनगर, कंचनपुर शाखा
४०.	क्रिप्टल कञ्चनजंगा सेक्युरिटीज प्रा. लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४०११७६ फ्याक्स नं.: ०१-४०११०७२	प्रिय राज रेग्मी ९८५१०२६९६० हरि बहादुर खड्का ९८५१०९८२००	विराटनगर शाखा फोन नं.: ०२१-५२३१०६४
४१.	अनलाईन सेक्युरिटीज प्रा. लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४९६८२९८ फ्याक्स नं.: ०१-४२४६३९२	दिनेश शर्मा विडारी ९८५११६४०५३	धरान शाखा फोन नं.: ०२५-५३०६८३/५८३ बट्टार नुवाकोट
४२.	आर्यतारा इन्भेष्टमेन्ट एण्ड सेक्युरिटीज प्रा.लि.	अनामनगर, काठमाडौं	फोन नं.: ०१-४२३३५९६ फ्याक्स नं.: ०१-४२३३५९७	रामचन्द्र भट्टराई ९८५११२५७४१	बुटवल शाखा फोन नं.: ०७१-५४२५६९, ५४७२८० घोराही दाङ शाखा फोन नं.: ०८२-५६३९३२/३३ तानसेन शाखा भैरहवा शाखा मध्यपुर थिमी शाखा
४३.	भृकुटी स्टक ब्रोकिङ्ग कम्पनी प्रा. लि.	न्यूरोड, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४४२३४६६ फ्याक्स नं.: ०१-४२२४६४८	विजय रानाभाट ९८५१०५७१८३	इटहरी शाखा फोन नं.: ०२५-५८७२७३ सुर्खेत,विरगंज,धुलिखेल वर्दिवास शाखा चरिकोट शाखा वेनी शाखा भैरहवा शाखा हेटौंडा शाखा
४४.	इन्भेष्टमेन्ट म्यानेजमेन्ट नेपाल प्रा. लि.	त्रिपुरेश्वर, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४२५६५८९ फ्याक्स नं.: ०१-४२५६५९०	शशीन्द्र पान्डे ९८५१०१८३६७	पोखरा शाखा फोन नं.: ०६१-५३७९४४
४५.	अक्सफोर्ड सेक्युरिटीज प्रा. लि.	कालिमाटी, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४२७३८५० फ्याक्स नं.: ०१-४२७८११३	राम कृष्ण तिवारी ९८५१००१९४३	नारायणगढ फोन नं.: ०५६-५३१८८९/५२ परासी शाखा
४६.	श्रीहरि सेक्युरिटीज प्रा. लि.	कमलादी काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४४३७५६२ फ्याक्स नं.: ०१-४४३७४६५	डिल्लीराम उप्रेती ९८५१२३१२४०	भापा शाखा फोन नं.: ०२३-४४२९३२, ५४२४५४
४७.	सेवा सेक्युरिटीज प्रा. लि.	त्रिपुरेश्वर, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४२५६६४२ फ्याक्स नं.: ०१-४२५६६४४	विनय भक्त श्रेष्ठ ९८५१०५३३७९	हेटौंडा शाखा फोन नं.: ०५७-५२४४५४, ५२४५५४
४८.	सुन्धारा सेक्युरिटीज प्रा. लि.	सुन्धारा, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४२१२२१५ फ्याक्स नं.: ०१-४२६३५८३	फडिन्द्र ढकाल ९८५१०६७५२२ दिपक चौलागाई ९८५११९४९३३	लमजुङ शाखा फोन नं.: ०६६-५२०७०२ पर्सा चितवन शाखा सिमरा शाखा

४९.	नासा सेक्युरिटीज कम्पनी लि.	कमलपोखरी, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४४४०३८४ फ्याक्स नं.: ०१-४४४०३८५	मदन पौड्याल ९८४१५११२७१	विरगंज शाखा फोन नं.: ०५१-५३४३४० जनकपुर शाखा फोन नं.: ९८६५१२०१३० (राजु यादव) पोखरा शाखा
५०	दिव्या सेक्युरिटीज एण्ड स्टक हाउस प्रा. लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं ।	फोन नं.: ०१-४४२१४८८ फ्याक्स नं.: ०१-४४२२३१३	राम प्रसाद आचार्य ९८५११०३३७१	बागलुङ शाखा फोन नं.: ०६८-५२१९५७ कुशमा शाखा
५१	भोले गणेश सेक्युरिटीज लि.	अनामनगर, काठमाण्डौ	०१-५९१४४८७	अञ्जिव तुलाधर ९८४१२२४८८३	
५२	क्यापिटल म्याक्स सेक्युरिटीज लि.	कमलपोखरी, काठमाण्डौ	०१-५९१८८७८	अतित लाल श्रेष्ठ ९८५११०००३९	
५३	हिमालयन ब्रोकरेज कं. लि	डिल्लीबजार, काठमाण्डौ	०१-५९००७२४	बलराम राई ९८५११०४११	
५४	सन सेक्युरिटीज प्रा.लि	नक्साल, काठमाण्डौ	०१-५९०२३०३	कृष्ण गिरी ९८५१३३३७७७	
५५	शेयरप्रो सेक्युरिटीज प्रा. लि.	ढल्कु, काठमाण्डौ	०१-५९१५१२४	सन्दिप विक्रम राणा ९८५११४१६४८	
५६	मियो सेक्युरिटीज प्रा. लि.	हात्तिसार, काठमाण्डौ	०१-५९१८८६८	सुमन मल्ल ९८५६०३९४३२	
५७	प्रोपर्टि विजार्ड लि.	नागपोखरी, काठमाण्डौ	०१-५९१८९१५	दिनेश प्रसाद वाग्ले ९८५११३५९१५	
५८	एलिट स्टक हाउस लि.	लाजिम्पाट, काठमाण्डौ	०१-४००५१०८	सन्दिप मिश्र ९८५१०४६०५४	
५९	इन्डेक्स सेक्युरिटीज लि.	डिल्लीबजार, काठमाण्डौ	०१-५९१६१३६	दिनेश अर्याल ९८५१०५७८९६	
६०	इन्फिनिटि सेक्युरिटीज लि.	सुन्धारा, काठमाण्डौ	०१-५९१५३०६	संगिता तिमिल्सिना ९८५११३२०३४	
६१	शुभकामना सेक्युरिटीज प्रा. लि.	नक्साल, काठमाण्डौ	०१- ५९१८८२९	प्रोसन कुमार शाह ९८५२०२७०९६	
६२	हातेमालो फाइनान्सियल सर्भिसिज प्रा. लि.	नक्साल, काठमाण्डौ	०१-४४४३७७०	रजनिश ठाकुर ९८५१११६७१४	
६३	मनि वर्ल्ड शेयर सेक्युरिटीज प्रा. लि.	पुतलीसडक, काठमाण्डौ	०१-५९१६३५९	शेखरलाल श्रेष्ठ ९८६९००९२५७	
६४	कलश स्टक मार्केट्स प्रा. लि.	बुद्धनगर, काठमाण्डौ	०१-५९१५२१८	शालिकराम अधिकारी ९८५६०३३८८६	
६५	एनआइएमवी स्टक मार्केट्स लि.	त्रिपुरेश्वर, काठमाण्डौ	०१-५३६४५९६	परमेश्वर पन्त ९८५१०१००५२	
६६	के.वि.एल. सेक्युरिटीज लि.	टंगाल, काठमाण्डौ	०१-४४१८०३६	सिपा रेग्मी ९८५१०५४०४६	
६७	माछापुच्छ्रे सेक्युरिटीज लि.	जमल, काठमाण्डौ	०१-५३६६२८५	जीवन उप्रेती ९८५१२२६८७५	
६८	पाही इनभेष्टमेण्ट प्रा.लि.	गोकर्णेश्वर, काठमाडौं	०१-५९१९७४	कमल धिताल ९८४१८४२४०६	
६९	इन्दिरा सेक्युरिटीज प्रा.लि.	सुन्धारा, काठमाडौं	०१-५९१७९०३	राकेश शिरीष ९८५११०७४४४	
७०	मिल्की वे शेयर ब्रोकर	महाराजगञ्ज,	०१-५९१५६३६	मदन कडेल	

	कं. लि.	काठमाडौं		९८४१४५१८२९	
७१	स्टककार्टस् सेक्यूरिटीज लि.	डिल्लीवजार, काठमाडौं	०१-५९१८३५९, ५९१९३५९	सुवास न्यौपाने ९८५११४४९४०	
७२	आकाश भैरव सेक्यूरिटीज लि.	भनिमण्डल, जावलाखेल, ललितपुर	०१-५९१७९३० / ८३०	राजकुमार राई ९८५१०८७७८७	
७३	ब्लु चिप सेक्यूरिटीज लि.	महाराजगञ्ज, काठमाडौं	०१-५९१९३२६	डिल्लीराज पंगेनी ९८५१०४०२५२	
७४	एनएमबि सेक्यूरिटीज लि.	नक्साल, काठमाडौं		कुमुद उपाध्याय ९८५२०२४८६३	
७५	गरिमा सेक्यूरिटीज लि.	काठमाडौं	०१-५९१८३५१, ५९१६३५१	रुपेश थापा ९८५११५५७७७	
७६	क्यापिटल हब प्रा.लि.	अनामनगर, काठमाडौं		उपेन्द्र सिग्देल ९८५१०९९०४४	
७७	सानिमा सेक्यूरिटीज लि.	पुतलिसडक, काठमाडौं	०१-५९१५३४१	दिपेश कुमार न्यौपाने ९८५१२७३४५६	
७८	एस.पि.एस.ए. सेक्यूरिटीज लि.	वानेश्वर, काठमाडौं	०१-५९७०३९४/५	जेलिना कडेल ९८५१२२६८५९	
७९	ग्लोबल आई.एम.ई. सेक्यूरिटीज लि.	वानेश्वर, काठमाडौं		टेकनाथ पोखरेल ९८४१५४९११९	
८०	आरबीबि सेक्यूरिटीज लि.	दरबारमार्ग, काठमाडौं		निम्बल श्रेष्ठ ९८५११६२७९७	
८१	सिटिजनस् शेयर ब्रोकर लि.	कृपण्डोल, ललितपुर		रामधन श्रेष्ठ ९८५१०६४६००	
८२	सजिलो ब्रोकर कं. लि.	ललितपुर		गोविन्द गैरे ९८४१३८७८२९	
८३	रोडशो सेक्यूरिटीज लि.	सुन्धारा, काठमाडौं		चन्द्र कार्की ९८५१०५३२३७	
८४	बेनी सेक्यूरिटीज प्रा.लि.	वानेश्वर, काठमाडौं		सुजित सिलवाल ९८४१३११६८१	
८५	हिमालयन सेक्यूरिटीज लि.	सुन्धारा, काठमाडौं		विजय बहादुर श्रेष्ठ ९८५१०४८४४०	
८६	ट्रेडमो सेक्यूरिटीज प्रा.लि.	धुम्बाराही, काठमाडौं	९८०१३०७७६२	विजय कार्की ९८५१११९२७४	
८७	प्रभु स्टक मार्केट लि.	बुद्धनगर, काठमाडौं		भिष्म राज उप्रेती ९८४११६०६९०	
८८	सनराइज सेक्यूरिटीज लि.	गैह्रीधारा, काठमाडौं		कमल प्रसाद तिमलसिना ९८५११४१४४२	
८९	एप्पल सेक्यूरिटीज प्रा.लि.	नक्साल, काठमाडौं		मनोबल श्रेष्ठ ९८५१०२६३२९	
९०	म्याग्नेट सेक्यूरिटीज एण्ड इन्भेष्टमेन्ट कम्पनी प्रा. लि.	वानेश्वर, काठमाडौं	०१-५९१८७३०	भिमसेन गिरी, ९८५११७००६९	

अनुसूची-१८
निक्षेप सदस्य

क्र.सं	निक्षेप सदस्यको नाम	ठेगाना	सम्पर्क नं.	इमेल ठेगाना
१	लक्ष्मी सनराइज क्यापिटल लि.	वानेश्वर, काठमाडौं	०१-५९७००६४	info@lscapital.com.np
२	नविल इन्भेष्टमेन्ट बैकिङ्ग लि.	नक्साल, काठमाडौं	०१-४४११६०४	nabilinvest@nabilbank.com
३	एनएमबि क्यापिटल लि.	नक्साल, काठमाडौं	०१-४३७९९७	shreejesh.ghimire@nmbcl.com.np;
४	एनआएमबि एस क्यापिटल लि.	लाजिम्पाट, काठमाडौं	०१-४०५०८०	amita@niblcapital.com; alisha@niblcapital.com;
५	त्रिशुल सेक्युरिटीज एण्ड इन्भेष्टमेन्ट लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं	०१-४४४०७०९	trishaktisecurities@gmail.com;
६	एभरेष्ट बैंक लि.	लाजिम्पाट, काठमाडौं	०१-४४४३३७७	prativa.bhusal@ebl.com.np
७	ग्लोबल आईएमई क्यापिटल लि.	जमल, काठमाडौं	०१-४४२२४६०	dpinfo@globalimecapital.com
८	सिद्धार्थ क्यापिटल लि.	बबरमहल, काठमाडौं	०१-४२५७७६७	pallavi@siddharthacapital.com;
९	प्रभु क्यापिटल लि.	कमलादी, काठमाडौं	०१-४२२२९३९	sabitagmbi@growmoremerchant.com
१०	सेक्यूर्ड सेक्युरिटीज लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं	०१-४१६८१९५	nabaraj_sun@yahoo.com; email2santoshm@gmail.com;
११	त्रिशक्ति सेक्युरिटीज प्रा.लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं	०१-४२३२१३२	trishaktisecurities@gmail.com;
१२	दिपशिखा धितोपत्र कारोवार कं.प्रा.लि.	अनामनगर, काठमाडौं	०१-४१०२५३४	jsuman800@gmail.com; sbaral.pokhara@gmail.com;
१३	सिटिजन्स बैंक इन्टरनेशनल लि.	कमलादी, काठमाडौं	०१-४१६९०६७	archana.mulepaty@gmail.com;
१४	नेपाल स्टक हाउस प्रा.लि.	अनामनगर, काठमाडौं	०१-४२६५८८८	nshplktm@gmail.com;
१५	मुक्तिनाथ क्यापिटल लि.	कमलादी, काठमाडौं	०१-४४४६१०८	info@muktinathcapital.com
१६	आर्यतारा इन्भेष्टमेन्ट एण्ड सेक्युरिटीज प्रा.लि.	अनामनगर, काठमाडौं	०१-४२३३५९६	dp.aryatara57@gmail.com
१७	अनलाईन सेक्युरिटीज प्रा. लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं	०१-४१६८३०२	onlinesecurities49@gmail.com;
१८	दक्षिणकाली इन्भेष्टमेन्ट एण्ड सेक्युरिटीज प्रा.लि.	कमलादी, काठमाडौं	०१-४१६८६४०	shekharilameli@gmail.com; displtd33@gmail.com;
१९	एनआईएस एसिया बैंक लि.	थापाथली, काठमाडौं	०१-५११११७९	yunesh.puri@nicasiabank.com; amit.shrestha@nicasiabank.com;
२०	साउथ एशियन बुल्स प्रा.लि.	कुलेश्वर, काठमाडौं	०१-४२७४०२०	homealone1432@gmail.com; sabullsp@gmail.com;
२१	सेवा सेक्युरिटीज प्रा. लि.	त्रिपुरेश्वर, काठमाडौं	०१-४२५६६४२	sewasecurities@gmail.com;
२२	श्रीकृष्ण सेक्युरिटीज लि.	डिल्लीबजार, काठमाडौं	०१-४४४१२२५	clu47shres@gmail.com; skslkathmandu@gmail.com;
२३	अग्रवाल सेक्युरिटीज प्रा.लि.	डिल्लीबजार, काठमाडौं	०१-४४२४४०६	rijatuladhar@gmail.com; agrawalsecurities1@gmail.com
२४	इम्पेरियल सेक्युरिटीज कं. प्रा.लि.	अनामनगर, काठमाडौं	०१-४२३१००४	45.imperial@gmail.com;
२५	प्राइमो सेक्युरिटीज प्रा. लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं	०१-४१६८०९२	primo.securities@gmail.com;
२६	लिनच स्टक मार्केट लि.	नयाँ बानेश्वर,	०१-४४६९३६७	linchstockmarket@gmail.com;

		काठमाडौं		
२७	एशियन सेक्युरिटीज प्रा.लि.	बागवजार, काठमाडौं	०१-४२४०६०९	asian_securities26@hotmail.com;
२८	मार्केट सेक्युरिटीज एण्ड एक्सचेञ्ज प्रा.लि.	खिचापोखरी, काठमाडौं	०१-४२४८९७३	shrestha.sjn@gmail.com; mkt.srecurities@gmail.com;
२९	प्रभु बैंक लि.	बबरमहल, काठमाडौं	०१-४२३२५००	tanka.niroula@prabhubank.com;
३०	क्रिष्टल कंचनजंघा सेक्युरिटीज प्रा.लि.	न्यूलाजा, काठमाडौं	०१-४०९१०७२	crystalkanchanjungha@gmail.com;
३१	सुमेरु सेक्युरिटीज प्रा.लि.	हात्तीसार, काठमाडौं	०१-४४४४७४०	sumeru.securities@gmail.com;
३२	कोहिनुर इन्भेष्टमेन्ट एण्ड सेक्युरिटीज प्रा.लि.	हात्तीसार, काठमाडौं	०१-४४४२८५७	kohinoorinvest@gmail.com;
३३	भृकुटी स्टक ब्रोकिङ्ग कम्पनी प्रा.लि.	न्यूरोड, काठमाडौं	०१-४२२३४६६	bhrikutistockbroking@gmail.co
३४	नविल बैंक लि.	काठमाडौं	०१-५७९१८७१	customercare@nabilbank.com
३५	सिप्ला सेक्युरिटीज प्रा.लि.	खिचापोखरी, काठमाडौं	०१-४२५५७८२	sipla20@gmail.com;
३६	क्रियटिभ सेक्युरिटीज प्रा.लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं	०१-४९६८२०३	creativesec2011@gmail.com;
३७	भिजन सेक्युरिटीज प्रा.लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं	०१-४४३८६२९	visionsecurities@hotmail.com;
३८	आशुतोष सेक्युरिटीज प्रा.लि.	खिचापोखरी, काठमाडौं	०१-४२२०२७६	brokerage_8ash@yahoo.com;
३९	माछापुच्छे क्यापिटल लि.	सुन्धारा, काठमाडौं	०१-४२७६७८६	mcl@machcapital.com.np
४०	सनी सेक्युरिटीज कं. लि.	जमल, काठमाडौं	०१-४९६६००५	sani.securities@gmail.com;
४१	एविसि सेक्युरिटीज प्रा.लि.	इन्द्रचोक, काठमाडौं	०१-४२३०७८७	abcsecurities17@gmail.com
४२	श्रीहरि सेक्युरिटीज प्रा.लि.	कमलादी, काठमाडौं	०१-४४३७४६५	damodarniraula@gmail.com; info@srihari.com.np;
४३	अक्सफोर्ड सेक्युरिटीज प्रा.लि.	कालिमाटी, काठमाडौं	०१-४२७३८५०	broker_51@yahoo.com
४४	डाइनामिक मनी मेनेजर्स सेक्युरिटीज प्रा.लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं	०१-४४९४५२२	dynamicmoney2006@gmail.com; nbnpd14@gmail.com
४५	दिव्या सेक्युरिटीज एण्ड स्टक हाउस प्रा.लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं	०१-४४२९४८८	deevya59@gmail.com; bairagikan60@gmail.com;
४६	प्रिमियर सेक्युरिटीज कं.लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं	०१-४२३९३३९	premiersecurities@hotmail.com;
४७	कुमारी बैंक लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं	०१-४४९५९७३	info@kumaribank.com;
४८	गुहेश्वरी मर्चेण्ट बैंकिङ्ग एण्ड फाइनेन्स लि.	पुल्चोक, ललितपुर	०१-४४८४२२६	archana.pradhan@gmbf.com.np; gmbf@wlink.com.np;
४९	महालक्ष्मी विकास बैंक लि.	रामशाहपथ, काठमाडौं	०१-४२२४९७९	info@mahalaxmi.com.np;
५०	नेपाल बैंक लि.	धर्मपथ, काठमाडौं	०१-४२२९१८५	kbo@nbl.com.np;
५१	नासा सेक्युरिटीज कम्पनी लि.	नक्साल, काठमाडौं	०१-४४४०३८४	naasa@naasasecurities.com.np;
५२	ग्लोबल आईएमई बैंक लि.	कमलादी, काठमाडौं	०१-४२२६२४७	info@gibl.com.np
५३	माछापुच्छे बैंक लि.	लाजिम्पाट, काठमाडौं	०१-४४२८५५६	binaya.regmi@mbl.com.np; machbank@mbl.com.np
५४	नेपाल एसबिआई बैंक लि.	हात्तीसार, काठमाडौं	०१-४४३५६७१	info@nsbl.com.np;
५५	नेपाल डिपी हाउस लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं	०१-४९०९५९३	dpandclearinghousetd123@gmail.com

५६	सानिमा बैंक लि.	नक्साल, काठमाडौं	०१-४४२८९७९	manojjoshi-sc@sanimabank.com;
५७	प्रोभिडेंट मर्चेन्ट बैंकिङ्ग लि.	बालकुमारी, काठमाडौं	०१-४२९५९०९	providentmbl@gmail.com;
५८	आरबिबि मर्चेन्ट बैंकिङ्ग लि.	टेकु, काठमाडौं	०१-४२४३२६५	rbbmbl@rbbmbl.com.np;
५९	प्राईम कमर्शियल बैंक लि.	कमलपोखरी, काठमाडौं	०१-४४२३४३२	info@pcbl.com.np; dipak.mahat@pcbl.com.np;
६०	कृषि विकास बैंक लि.	रामशाहपथ, काठमाडौं	०१-४२५१५३७	asba@adbl.gov.np
६१	आइ.सि.एफ.सि. फाइनेन्स लि.	भाटभटेनी, काठमाडौं	०१-४४२५२९२	info@icfcbank.com
६२	सुन्दारा सेक्युरिटीज लि.	सुन्दारा, काठमाडौं	०१-४२९२२९५	info@sundharasecurities.com.np
६३	हिमालयन क्यापिटल लि.,	ठमेल, काठमाण्डौ ।	०१-४२५८३४५	info@himalayancapital.com
६४	एलिट मर्चेन्ट क्यापिटल लि.	लाजिम्पाट, काठमाडौं	०१-४४२५९९०	info@elitecapital.com.np
६५	सांग्रिला डेभलपमेन्ट बैंक लि.	बालुवाटार, काठमाण्डौ	०१-४४२९८६९	info@shangrilabank.com
६६	स्वर्णलक्ष्मी सेक्युरिटीज प्रा. लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं	०१-४४९७७७८	swarnalaxmisescurities@gmail.com
६७	श्री सम्पन्न क्यापिटल एण्ड एडभाइजरी नेपाल लि.	नयाँ बानेश्वर, काठमाडौं ।	०१-६६९५३५०	info@scan.com
६८	श्री शाइन रेसुझा डेभलपमेन्ट बैंक लि.	बुटवल, रुपन्देही	०७१-४९५५०२	info@srd.com.np
६९	श्री कामना सेवा विकास बैंक लि.	ज्ञानेश्वर, काठमाण्डौ ।	०१-४४४०९९६	info@kamanasewabank.com
७०	श्री प्रोग्रेसिभ फाइनेन्स लि.	तिनकुने, काठमाडौं	०१-४२४६४०२	info@pfltd.com.np
७१	गोर्खाज फाइनेन्स लि.	डिल्लीवजार पुतलीसडक	०१-४४३७४०९	info@gurkhasfinance.com.np
७२	कालिका सेक्युरिटीज प्रा.लि.	अनामनगर, काठमाडौं	०१-४०९१०७४	kalikasecurities@gmail.com
७३	इन्भेष्टमेन्ट एण्ड फाइनेन्स कम्पनी लि.	डिल्लीवजार, काठमाडौं	०१-४४२२०३८	info@shreefinance.com.np
७४	मञ्जुश्री फाइनेन्स लि	बानेश्वर, काठमाण्डौ	०१-४७८२५१७	info@manjushreefinance.com.np
७५	भोले गणेश सेक्युरिटीज लि.,	अनामनगर, काठमाडौं	०१-५९९४४८७	bholeganesh21@gmail.com
७६	क्यापिटल म्याक्स सेक्युरिटीज लि.,	कमलपोखरी, काठमाडौं	०१-५९९८८७८	capitalmaxsecurities@gmail.com
७७	श्री हिमालयन ब्रोकरेज कम्पनी लि.,	डिल्लीवजार, काठमाडौं	०१-५९००७२४	kyc@himalayanbrokerage.com
७८	श्री सन सेक्युरिटीज प्रा.लि.,	नक्साल, काठमाडौं	०१-५९०२३०३	info@sunsecurities.com
७९	श्री मिथो सेक्युरिटीज प्रा.लि.,	हातिसार, काठमाडौं	०१-५९९८८६८	info@miyo66.com
८०	श्री शेयरप्रो सेक्युरिटीज प्रा.लि.,	ढल्कु, काठमाडौं	०१-५९९५९२४	shareprosecurities@gmail.com
८१	श्री प्रोपर्टि विजार्ड लि.,	नागपोखरी, काठमाडौं	०१-५९९८९९५	propertywizardcompany@gmail.com
८२	आकाशभैरव सेक्युरिटीज लि.	भनिमण्डल, जावलाखेल, ललितपुर	०१- ५९९७९३०/८३०	info@akbsl.com
८३	शुभकामना सेक्युरिटीज लि.	नक्साल, काठमाण्डौ	०१- ५९९८८२९	info@shubhakamanasecurities.com.np
८४	मछापुच्छ्रे सेक्युरिटीज लि.	जमल, काठमाण्डौ	०१-५३६६२८५	info@msl.com.np
८५	पाही इन्भेष्टमेन्ट प्रा.लि.	गोकर्णेश्वर, काठमाडौं	०१-५९९९७९४	info@pahiinvestment.com

८६	कलश स्टक मार्केट प्रा.लि.	बुद्धनगर, काठमाण्डौ	०१-५९१५२१८	info@kalashstock.com.np
८७	इन्डेक्स सेक्युरिटीज लि.	डिल्लीबजार, काठमाण्डौ	०१-५९१६९३६	indexsecuritiesnepal@gmail.com
८८	के.बि.एल. सेक्युरिटीज लि.	टंगाल, काठमाण्डौ	०१-४४१८०३६	contact@kblsecurities.com
८९	हातेमालो फाइनान्सियल सर्भिसेस प्रा.लि.	नक्साल, काठमाण्डौ	०१-४४४३७७०	info@hatemalo.com.np
९०	सजिलो ब्रोकर लि.	भूमिसखेल, ललितपुर	०१-५९१६९८६, ०१-५९१६९८५	sajilobroker@gmail.com
९१	स्टककार्टस् सेक्युरिटीज लि.	डिल्लीबजार, काठमाडौं	०१-५९१८३५९, ५९१९३५९	info@stoxkarts.com.np
९२	अरुण सेक्युरिटीज प्रा. लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं	०१-४२३९५६७	arunsecurities@gmail.com
९३	ज्योति विकास बैंक	कमलपोखरी, काठमाडौं	०१-५९७०३०१, ५९७०३०३	info@jbbl.com.np
९४	नागरिक स्टक डिलर कं. लि.	नयाँ बानेश्वर, काठमाडौं	०१-४७८०३३१	nagariksd@gmail.com
९५	इन्दिरा सेक्युरिटीज प्रा. लि.	सुन्धारा, काठमाडौं	०१-५९१७९०३	info@indirasecurities.com.np
९६	एसियन क्यापिटल लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं	०१-४५१६५०४	asiancapitaltd@gmail.com
९७	ओपल सेक्युरिटीज इन्भेष्टमेन्ट प्रा. लि.	बालुवाटार, काठमाडौं ।	०१-४४२३५०९	info@opalsecurities.com.np
९८	क्यापिटल हब प्रा. लि.	अनामनगर, काठमाडौं	०१-५९१४७२८ / २९	info@capitalhub.com.np
९९	एस.पि.एस.ए. सेक्युरिटीज लि.	वानेश्वर, काठमाडौं	०१-५९७०३९५, ५९७०३९४	info@spsasecurities.com.np
१००	रोडसो सेक्युरिटीज लि.	सुन्धारा, काठमाडौं	०१-५९१६०७१	roadshow.securities@gmail.com
१०१	ब्लूचिप सेक्युरिटीज लि.	महाराजगञ्ज, काठमाडौं	०१-५९१९३२६	contact@bluechip88.com
१०२	एलिट स्टक हाउस लि.	लाजिम्पाट, काठमाण्डौ	०१-४००५१०८	info@elitestockhouse.com.np
१०३	मिल्की वे सेयर ब्रोकर कम्पनी लि.	महाराजगञ्ज, काठमाडौं	०१-५९१५६३६	info@milkywaysharebroker.com.np
१०४	आकाश क्यापिटल लि.	पूल्चोक, काठमाडौं	०१-५४२१७८७	info@aakashcapital.com.np
१०५	गरिमा क्यापिटल लि.	कमलपोखरी, काठमाडौं	०१-४५२९१४९	info@garimacapital.com
१०६	गरिमा सेक्युरिटीज लि.	काठमाडौं	०१-५९१८३५९, ५९१६३५९	info@garimasecurities.com.np
१०७	इन्फिनिटी सेक्युरिटीज लि.	सुन्धारा, काठमाडौं	०१ ५९१५३०६	info@infinitysecurities.com
१०८	नेपाल लाइफ क्यापिटल लि.	सिटी	०१-५३०७४६	info@nepallifecapital.com.np

		सेन्टर, काठमाडौं		
१०९	मनिवर्ल्ड शेयर एक्सचेञ्ज प्रा. लि.	पुतलिसडक, काठमाण्डौ	०१-५९१६३५९	moneyworld.nepal@gmail.com
११०	म्याग्नेट सेक्युरिटीज एण्ड इन्भेष्टमेण्ट कं प्रा.लि.	वानेश्वर, काठमाडौं	०१-५९१८७३०	info@magnetsecurities.com.np
१११	एप्पल सेक्युरिटीज प्रा.लि.	नक्साल, काठमाडौं	०१-५९००२०५	info@applesecurities.com.np
११२	सानिमा सेक्युरिटीज लि.	पुतलिसडक, काठमाण्डौ	०१-५९१५३४१	info@sanimasecurities.com.np
११३	सनलाइफ क्यापिटल लि.	पुतलिसडक, काठमाण्डौ	०१-४५३६१२९	info@sunlifecapital.com.np
११४	इन्भेष्टमेण्ट म्यानेजमेन्ट नेपाल प्रा.लि.	त्रिपुरेश्वर, काठमाडौं	०१-५३५६५८९	imn.ktm@gmail.com
११५	प्रज्ञान सेक्युरिटीज प्रा.लि.	नागपोखरी, काठमाडौं	०१- ४५१३३९२	info@pragyansecurities10.com.np
११६	ट्रेडमो सेक्युरिटीज प्रा.लि.	धुम्बाराही, काठमाडौं	०१-४५४७७११	trademowsecurities@gmail.com
११७	आर.वि.वि सेक्युरिटीज कम्पनी लि.	दरबारमार्ग, काठमाडौं.	०१-५९२१८९६	
११८	हिमालयन इन्भेष्टमेण्ट बैकर लि.	नयाँवानेश्वर, काठमाडौं	०१-५९२०३४२	info@himalayaninvest.com
११९	हिमालयन सेक्युरिटीज बैकर लि.	नयाँवानेश्वर, काठमाडौं	०१-५९२०३५६	hsbl@hsbl.com.np
१२०	जे.एफ. सेक्युरिटीज कं. प्रा. लि.	धर्मपथ, काठमाडौं	०१-५३५६०९९	support@jfscurities.com
१२१	नेशनल क्यापिटल लि.	पानीपोखरी, काठमाडौं	९८४११६४८८३	
१२२	बेनी सेक्युरिटीज प्रा. लि.	वानेश्वर, काठमाडौं	०१-५९१७३६९	benisecurities2079@gmail.com

अनुसूची-१९
आस्वा सदस्य बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुको नाम

क्र.सं.	आस्वा सदस्य बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुको नाम	ठेगाना	सम्पर्क नं.	इमेल ठेगाना
१.	सिटिजन्स बैंक इन्टरनेशनल लि.	कमलादी, काठमाडौं	०१-४४२७८४२	info@ctznbank.com
२.	लक्ष्मी सनराइज बैंक लि.	हात्तिसार, काठमाडौं	०१-४४४४६८४	info@laxmibank.com
३.	सानिमा बैंक लि.	नक्साल, काठमाडौं	०१-४४२८९७७	sanima@sanimabank.com
४.	सिद्धार्थ बैंक लि.	हात्तिसार, काठमाडौं	०१-४४४२९९९	sbl@siddharthabank.com
५.	एनआईसी एसिया बैंक लि.	थापाथली, काठमाडौं	०१-५१११७७	manoj.ghimire@nicasiabank.com, yunesh.puri@nicasiabank.com; sophy.poudyal@nicasiabank.com
६.	नेपाल इनभेष्टमेन्ट मेगा बैंक लि.	दरवारमार्ग, काठमाडौं	०१-४२२८२२९	info@nibl.com.np
७.	एनएमबि बैंक लि.	बबरमहल, काठमाडौं	०१-४२४६९६०	call@nmb.com.np
८.	राष्ट्रिय बाणिज्य बैंक लि.	सिंहदरवार, काठमाडौं	०१-४२५२५९५	rbb.info@rbb.com.np
९.	नेपाल बैंक लि.	न्युरोड, काठमाडौं	०१-४२४७९९९	nbshareunit@nbl.com.np, info@nepalbank.com.np
१०.	महालक्ष्मी विकास बैंक लि.	थापाथली, काठमाडौं	०१-४२६८७९९	info@mahalaxmi.com.np
११.	ग्लोबल आईएमई बैंक लि.	पानीपोखरी, काठमाडौं	०१-४२२६२४७	info@gibl.com.np
१२.	प्राइम कमर्सियल बैंक लि.	न्युरोड, काठमाडौं	०१-४४२३४३२	info@pcbl.com.np
१३.	नविल बैंक लि.	दरवारमार्ग, काठमाडौं	०१-४२२९७९८	info@nabilbank.com
१४.	प्रभु बैंक लि.	बबरमहल, काठमाडौं	०१-४७८८५००	info@prabhubank.com
१५.	लुम्बिनी विकास बैंक लि.	डिल्लीवजार, काठमाडौं	०१-४४९३५२५	info@lumbinibikasbank.com
१६.	कृषि विकास बैंक लि.	रामशाहपथ, काठमाडौं	०१-४२५२३५९	info@adbl.gov.np
१७.	मुक्तिनाथ विकास बैंक लि.	पोखरा, कास्की	०१-४९६८६८३	info@muktinathbank.com.np
१८.	नेपाल एसबिआई बैंक लि.	हात्तिसार, काठमाडौं	०१-४४३५६९३	corporate@nsbl.com.np
१९.	स्ट्याण्डर्ड चार्टर्ड बैंक नेपाल लि.	नयाँ बानेश्वर, काठमाडौं	०१-४७८९८००	clientcarecentre.Nepal@sc.com
२०.	सांग्रिला डेभलपमेन्ट बैंक लि.	बालुवाटार, काठमाडौं	०१-४४२९८६९	info@shangrilabank.com
२१.	एभरेष्ट बैंक लि.	लाजिम्पाट, काठमाडौं	०१-४४४३३७७	eb1@mos.com.np
२२.	हिमालयन बैंक लि.	कमलादी, काठमाडौं	०१-४२२७७४९	mrigendra.pradhan@himalayanbank.com
२३.	आइ.सि.एफ.सि. फाइनान्स लि.	भाटभटेनी, काठमाडौं	०१-४४२५२९२	santosh@icfcbank.com
२४.	गुहेश्वरी मर्चेन्ट बैंकिंग एण्ड फाइनान्स	पुल्चोक, ललितपुर	०१-५५३७४०७	archana.pradhan@gmbf.com.np; gmbf@wlink.com.np
२५.	गुडविल फाइनान्स लि.	हात्तिसार, काठमाडौं	०१-४४४४०३९	goodwill@finance.wlink.com.np
२६.	सेन्ट्रल फाइनान्स लि.	कुपन्डोल, ललितपुर	०१-५५५२९२६	central@ntc.net.np
२७.	मञ्जुश्री फाइनान्स लि.	नयाँ बानेश्वर, काठमाडौं	०१-४७८२५९७	info@manjushreefinance.com.np
२८.	गरिमा विकास बैंक लि.	पोखरा, कास्की	०१-४४४५४२४	info@garimabank.com.np
२९.	कुमारी बैंक लि.	दरवारमार्ग, काठमाडौं	०१-४२३२९९२	info@kumaribank.com
३०.	एक्सेल डेभलपमेन्ट बैंक लि.	वित्तमोड, भापा	०२३-५४३७९४	info@edb.com.np
३१.	माछापुच्छ्रे बैंक लि.	लाजिम्पाट, काठमाडौं	०१-४४२८५५६	machbank@mb1.com.np

३२.	कामना सेवा विकास बैंक लि.	पोखरा, कास्की	०१-४४४०११५	info@kamanasewabank.com
३३.	श्री इन्भेष्टमेन्ट एण्ड फाइनान्स कं. लि.	डिल्लीबजार, काठमाडौं	०१-४४२२०३८	info@shreefinance.com.np
३४.	शाइन रेसुङ्गा डेभलपमेण्ट बैंक लि.	बुटवल, रुपन्देही	०७१-५५१५००	info@srdb.com.np
३५.	पोखरा फाइनान्स लि.	पोखरा, कास्की	०६१-५३११४५	info@pokharafinance.com.np
३६.	रिलायन्स फाइनान्स लि.	प्रदर्शनीमार्ग, काठमाडौं	०१-४२२३११७	info@reliancenepal.com.np
३७.	सप्तकोशी डेभलपमेण्ट बैंक लि.	विराटनगर, मोरङ	०२१-५२८१३५	skdbl@wlink.com.np
३८.	गोर्खाज फाइनान्स लि.	डिल्लीबजार, काठमाडौं	०१-४४३७४०१	info@gurkhasfinance.com.np
३९.	ज्योती विकास बैंक लि.	कमलादी, काठमाडौं	०१-४१६८६०५	info@jtbl.com.np
४०.	प्रोग्रेसिभ फाइनान्स लिमिटेड	न्यूरोड, काठमाण्डौ	०१-४२४६४०२	info@pfltd.com.np
४१.	ग्रीन डेभलपमेन्ट बैंक लि.	पोखरा, कास्की	०६१-५३३५९०	info@greenbank.com.np
४२.	पोखरा फाइनान्स लि.	न्यूरोड पोखरा	०६१-५४४१३६	info@pokharafinance.com.np
४३.	सिन्धु विकास बैंक लि.	बनेपा काभ्रे	०११-६६२३४०	info@sindhubank.com.np

अनुसूची २०
बोर्डबाट अनुमतिपत्र प्राप्त योग्य संस्थागत लगानीकर्ता

सि.नं.	संस्थाको नाम	ठेगाना	सम्पर्क नं.	इमेल
१.	प्रभु क्यापिटल लि.	कमलादी, काठमाडौं ।	०१-४२२१९५२	info@prabhucapital.com
२.	मुक्तिनाथ क्यापिटल लि.	कमलादी, काठमाडौं ।	०१-४४४६१०८	info@muktinathcapital.com
३.	एनआइसी एशिया क्यापिटल लि.	बबरमहल, काठमाडौं ।	०१-४२२१९९४	info@nicasiacapital.com
४.	अल्फा क्यापिटल लि.	कामनपा-१, काठमाडौं ।	-	-
५.	आरवि वि मर्चेण्ट बैंकिङ्ग लि.	टेकु, काठमाडौं ।	०१-४२४३२६५	rbbmbl@rbbmbl.com.np
६.	लुम्बिनी विकास बैंक लि.	डिल्लीबजार, काठमाडौं ।	०१-४४१३२३२	info@lumbinibikasbank.com
७.	सप्तकोशी डेभलपमेन्ट बैंक लि.	विराटनगर, मोरङ्ग ।	०२१-५२८११४०	skdbl@wlink.com.np
८.	हिमालयन क्यापिटल लि.	ठमेल, काठमाडौं ।	०१-४२५८३४५	info@himalayancapital.com
९.	ग्लोबल आइएमई बैंक लि.	कमलादी, काठमाडौं ।	०१-४२२८०३६	info@gibl.com.np
१०.	ग्लोबल आइएमई क्यापिटल लि.	कमलादी, काठमाडौं ।	०१-४२२२४६०	info@gicl.com.np
११.	ग्लोबल आइएमई समुन्त योजना-१	कमलादी, काठमाडौं ।	०१-४२२२४६०	info@gicl.com.np
१२.	सिभिल क्यापिटल मार्केट लि.	सुन्धारा, काठमाडौं ।	०१-४२४८८९०	ccm@civilcapital.com.np
१३.	के.सी.एल अस्ट्रचूट क्यापिटल लि.	हात्तिसार, काठमाडौं ।	०१-४४२९१४९	info@kclastute.com
१४.	सिद्धार्थ क्यापिटल लि.	नक्साल, काठमाडौं ।	०१-४४२०९२४	scl@siddharthcapital.com
१५.	सांग्रिला डेभलपमेन्ट बैंक लि.	वालुवाटार, काठमाडौं ।	०१-४४२९८६९	info@shangrilabank.com
१६.	माछापुच्छ्रे क्यापिटल लि.	जमल, काठमाडौं ।	०१-४२६६२८५	mcl@nachcapital.com.np
१७.	माछापुच्छ्रे बैंक लि.	लाजिम्पाट, काठमाडौं ।	०१-४४२८५५६	machbank@mbi.com.np
१८.	नेशनल मर्चेण्ट बैंकर लि.	डिल्लीबजार, काठमाडौं ।	०१-४५३०७४६	info@nmbi.com.np
१९.	नेपाल एसबिआई मर्चेण्ट बैंकिङ्ग लि.	हात्तिसार, काठमाडौं ।	०१-४४१२७४३	info@nsmbi.com.np
२०.	बि.ओ.के. क्यापिटल मार्केट लि.	कमलादी, काठमाडौं ।	०१-४१६८६३४	info@bokcapital.com.np
२१.	एनआईबिएल एस क्यापिटल लि.	लाजिम्पाट, काठमाडौं ।	०१-४४२५२८१	info@niblcapital.com
२२.	एनआईबिएल सहभागिता फण्ड	लाजिम्पाट, काठमाडौं ।	०१-४४२५२८१	info@niblcapital.com
२३.	एनआईबिएल प्रगति फण्ड	लाजिम्पाट, काठमाडौं ।	०१-४४२५२८१	info@niblcapital.com
२४.	कृति भेन्चर फण्ड लि.	वागदरवार, काठमाडौं ।	०१-४२६६३२५	info@kriticapital.com.np
२५.	गृहेश्वरी मर्चेण्ट बैंकिङ्ग एण्ड फाइनेन्स लि.	पुल्चोक, ललितपुर ।	०१-५५४०४०६	gmbf@gmbf.com.np
२६.	कुमारी क्यापिटल लि.	नक्साल, काठमाडौं ।	०१-४४४५४९५	info@kumaricapital.com
२७.	सेञ्चुरी क्यापिटल मार्केट्स लि.	कमलादी, काठमाडौं ।	०१-४१६८६९८	info@centurycapital.com.np
२८.	प्रभु बैंक लि.	बबरमहल, काठमाडौं ।	०१-४७८८५००	info@prabhubank.com
२९.	आकाश क्यापिटल लि.	थापाथली, काठमाडौं ।	०१-५११११४५	info@aakashcapital.com.np
३०.	लक्ष्मी क्यापिटल मार्केट लि.	नयाँ बानेश्वर, काठमाडौं ।	०१-४७८०२२२	info@laxmicapital.com.np
३१.	लक्ष्मी उन्नती कोष	नयाँ बानेश्वर, काठमाडौं ।	०१-४७८०२२२	info@laxmicapital.com.np
३२.	लक्ष्मी इक्विटी फण्ड	नयाँ बानेश्वर, काठमाडौं ।	०१-४७८०२२२	info@laxmicapital.com.np
३३.	एनएलजी इन्व्योरेन्स कम्पनी लि.	लाजिम्पाट, काठमाडौं ।	०१-४४१८११३	info@nlgi.com.np
३४.	टिम भेन्चर्स प्रा. लि.	चावाहिल, काठमाडौं ।	०१-४४८५१६९	TeamVenturesNepal@gmail.com
३५.	हाथवे इन्भेष्टमेन्ट नेपाल लि.	लैनचौर, काठमाडौं ।	०१-४४२४४६५	info@hathwaynepal.com.np
३६.	आइएमई इन्भेष्टमेन्ट प्रा. लि.	पानीपोखरी, काठमाडौं ।	०१-४००२६८६	-
३७.	डि.डि. इन्भेष्टमेन्ट प्रा. लि.	ठमेल, काठमाडौं ।	०१-४७००८३९	-
३८.	आइएमई होल्डिङ्ग प्रा. लि.	कान्तीपथ, काठमाडौं ।	०१-४४३०६००	-
३९.	सानिमा क्यापिटल लि.	पुतलिसडक, काठमाडौं ।	०१-४२२९१२४	sanimacapital@sanimabank.com
४०.	सानिमा इक्विटी फण्ड	पुतलिसडक, काठमाडौं ।	०१-४२२९१२४	sanimacapital@sanimabank.com
४१.	रिलायन्स लाइफ इन्व्योरेन्स लि.	नयाँ बानेश्वर, काठमाडौं ।	०१-४७८७२२४	info@relifeinsurance.com
४२.	सिद्धार्थ बैंक लि.	हात्तिसार, काठमाडौं ।	०१-४४४२९१९	sbl@siddharthabank.com

४३.	मेगा क्यापिटल मार्केट्स लि.	त्रिपुरेश्वर, काठमाडौं ।	०१-४२६२७७५	info@megacapitalmarkets.com
४४.	सनराइज क्यापिटल लि.	कमलपोखरी, काठमाडौं ।	०१-४४२८५५०	info@sunrisecapital.com.np
४५.	सिद्धार्थ इन्भेष्टमेन्ट ग्रोथ स्किम-२	नक्साल, काठमाडौं ।	०१-४४२०९२४	scl@siddharthacapital.com
४६.	सिद्धार्थ इक्विटी फण्ड	नक्साल, काठमाडौं ।	०१-४४२०९२४	scl@siddharthacapital.com
४७.	भेन्चर क्यापिटल प्रा. लि.	अनामनगर, काठमाडौं ।	०१-४७७१९८८७७	venturecapital@gmail.com
४८.	एभरेष्ट इन्व्हेस्टमेन्ट कम्पनी लि.	हात्तिसार, काठमाडौं ।	०१-४४४४७१७	info@eic.com.np
४९.	सायन होल्डिङ्ग कम्पनी प्रा. लि.	हात्तिसार, काठमाडौं ।	०१-४४११३१४	chartered@brs.com.np
५०.	नागरिक लगानी कोष	नयाँ बानेश्वर, काठमाडौं ।	०१-४७८५३१९	info@nlk.org.np
५१.	नवील इन्भेष्टमेन्ट बैंकिङ्ग लि.	नक्साल, काठमाडौं ।	०१-४४११६०४	info@nabilinvest.com.np
५२.	नविल ब्यालेन्सड फण्ड २	नक्साल, काठमाडौं ।	०१-४४११६०४	info@nabilinvest.com.np
५३.	नविल इक्विटी फण्ड	नक्साल, काठमाडौं ।	०१-४४११६०४	info@nabilinvest.com.np
५४.	एनएमबि क्यापिटल लि.	नागपोखरी, काठमाडौं ।	०१-४४३७९६३	info@nmbcl.com.np
५५.	एनएमबि हाइब्रिड फण्ड एल-१	नागपोखरी, काठमाडौं ।	०१-४४३७९६३	info@nmbcl.com.np
५६.	एनएमबि फिफ्टी (५०)	नागपोखरी, काठमाडौं ।	०१-४४३७९६३	info@nmbcl.com.np
५७.	एन आई सी एशिया ग्रोथ फण्ड	बबरमहल, काठमाडौं ।	०१-४२२१९९४	info@nicasiacapital.com
५८.	एन आई सी एशिया ब्यालेन्सड फण्ड	बबरमहल, काठमाडौं ।	०१-४२२१९९४	info@nicasiacapital.com
५९.	एन आई सी एशिया डाइनामिक डेप्ट फण्ड	बबरमहल, काठमाडौं ।	०१-४२२१९९४	info@nicasiacapital.com
६०.	एनएमबि बैंक लि.	बबरमहल, काठमाडौं ।	०१-४२४६१६०	call@nmb.com.np
६१.	नेपाल बंगलादेश क्यापिटल लि.	कमलादी, काठमाडौं ।	०१-४२३३७६८	info@nbcl.com.np
६२.	सम्पन्न क्यापिटल एण्ड एडभाइजरी नेपाल लि.	नयाँ बानेश्वर, काठमाडौं ।	०१-४७८२८४७	Infosampanna.capital.com
६३.	नागरिक स्टक डिलर कम्पनी लि.	नयाँ बानेश्वर, काठमाडौं ।	०१-४७८०३३१	nagariksd@gmail.com
६४.	सिटी एक्सप्रेस इन्भेष्टमेन्ट फण्ड प्रा.लि.	कमलादी, काठमाडौं ।	-	-
६५.	उषा इन्भेष्टमेन्ट प्रा. लि.	कान्तिपथ काठमाडौं ।	०१-४२३००७४	-
६६.	कुमारी बैंक लि.	टंगाल, काठमाडौं ।	०१-४४४३०७७	info@kumaribank.com
६७.	सनराइज बैंक लि.	गैरीधारा, काठमाडौं ।	०१-४००४५६०	info@sunrisebank.com.np
६८.	लक्ष्मी बैंक लि.	हात्तिसार, काठमाडौं ।	०१-४४४४६८४	info@laxmibank.com
६९.	गुडविल फाइनान्स लि.	हात्तिसार, काठमाडौं ।	०१-४४४४०३९	info@goodwill.net.np
७०.	युनाईटेड इदी मर्डी एण्ड आर.वि. हाईड्रोपावर लि.	पोखरा, कास्की ।	०६१-४६५८०६	Unitedidimardi7mw@gmail.com
७१.	सिड इन्फ्रा प्रा. लि.	हात्तिसार, काठमाडौं ।	०१-४२५३९६९, ४४२६८१०	info@seedinvest.com.np
७२.	सिद्धार्थ इन्व्हेस्टमेन्ट लि.	बबरमहल, काठमाडौं ।	०१-५७०५७६६	info@siddharthainsurance.com
७३.	जय गणेश इन्भेष्टमेन्ट कम्पनी प्रा. लि.	पानीपोखरी, काठमाडौं ।	-	-
७४.	आइ.सि.एफ.सि फाइनान्स लि.	भाटभटेनी, काठमाडौं ।	०१-४४२५२९२	info@icfcbank.com
७५.	जे-नेक्स इन्भेष्टमेन्ट प्रा. लि.	कमलपोखरी, काठमाडौं ।	०१-४४२६५८६ ४४३५४९०	info@genexinvestment.com
७६.	मुक्तिनाथ विकास बैंक लि.	कमलादी, काठमाडौं ।	०१-४१६८६८५	info@muktinathbank.com.np
७७.	पोखरा फाइनान्स लि.	न्यूरोड, पोखरा, कास्की ।	०६१-५३११४५	info@pokharafinance.com.np
७८.	स्वाभिमान लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	तिलोत्तमा, रुपन्देही ।	०१-५६१२५८ / २६७	swabhimaansbsl@gmail.com
७९.	श्री इन्भेष्टमेन्ट एण्ड फाइनान्स कं. लि.	डिल्लीबजार, काठमाडौं ।	०१-४४२२०३८ ०१-४४२६१४६	info@shreefinance.com.np
८०.	नेपाल बैंक लि.	धर्मपथ, काठमाडौं ।	०१-४२३९८८८	info@nepalbank.com.np
८१.	सिबिआईएल क्यापिटल लि.	डिल्लीबजार, काठमाडौं ।	०१-४४१७७२३	info@cbilcapital.com
८२.	सिटिजन्स म्युचुअल फण्ड-१	डिल्लीबजार, काठमाडौं ।	०१-४४१७७२३	info@cbilcapital.com
८३.	सिटिजन्स म्युचुअल फण्ड-२	डिल्लीबजार, काठमाडौं ।	०१-४४१७७२३	info@cbilcapital.com
८४.	एनआरएन इन्फ्रास्ट्रक्चर एण्ड डेभलपमेन्ट लि.	चावहिल, काठमाडौं ।	०१-४४९४९२४	nrninvestmentltd@gmail.com

८५.	कुमारी इक्विटी फण्ड	नगपोखरी, काठमाडौं ।	०१-५९०२२५६	info@kumaricapital.com
८६.	जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लि.	हात्तिसार, काठमाडौं ।	०१-४४४३९४४	info@gicnepal.com
८७.	ज्योति विकास बैंक लि.	कमलादी, काठमाण्डौ ।	०१-४९६६६०५	info@jbbl.com.np
८८.	सानिमा लार्ज क्याप फण्ड	पुतलीसडक, काठमाडौं ।	०१-४४२६९५६	sanimacapital@sanimabank.com
८९.	नेपाल दूरसञ्चार कम्पनी लि.	भद्रकालीप्लाजा, काठमाण्डौ ।	०१-४२९०९४४	ntc.revenue@ntc.net.np
९०.	प्रभु सेलेक्ट फण्ड	कमलादी, काठमाण्डौ ।	०१-५९७०२००	info@prabhucapital.com
९१.	अल्का इन्भेष्टमेण्ट प्रा. लि.	काठमाण्डौ, नेपाल ।	०१-४०९६९८९ ९८५९०९९९१०	alaka.company@gmail.com
९२.	स्काई टच इन्भेष्टमेण्ट एण्ड कन्सल्टेण्ट प्रा. लि	धापासी, काठमाण्डौ ।	०१-४०९६९८९ ९८५९०९९९१०	-
९३.	टेलिभेञ्चर पार्टनर्स प्रा. लि.	त्रिपुरेश्वर, काठमाण्डौ ।	०१-४९९७३२४	-
९४.	नेपाल इन्फ्रास्ट्रक्चर बैंक लि.	बानेश्वर, काठमाण्डौ ।	०१-४७८४००२	info@nifrabank.com
९५.	महालक्ष्मी विकास बैंक लि.	दरवार मार्ग, काठमाण्डौ ।	०१-४२६८७९९	info@mahalaxmi.com.np
९६.	आईएमई जनरल इन्स्योरेन्स लि.	नक्साल, काठमाडौं ।	०१-४५९९५१०	Info@iginepal.com
९७.	अजोड इन्स्योरेन्स लि.	सुन्धारा, काठमाण्डौ ।	०१-४२४३०७२	info@ajodinsurance.com
९८.	एनआरबीएल समृद्धि फण्ड-२	लाजिम्पाट, काठमाण्डौ ।	०१-४४२५२८९	info@niblcapital.com
९९.	सिभिल बैंक लि.	सुन्धारा, काठमाडौं ।	०१-४२५९०८७	info@civilbank.com.np
१००.	आरबीवी म्युचुअल फण्ड १	टेकु, काठमाण्डौ ।	०१-५३४३२६५	rbbmbml@rbbmbml.com.np
१०१.	गौरव नेपाल इन्भेष्टमेन्ट प्रा. लि.	पुतलीसडक, काठमाडौं ।	९८५९०९८९९६	-
१०२.	नविल ब्यालेन्सड फण्ड ३	नक्साल, काठमाण्डौ ।	०१-४४९९६०४	info@nabilinvest.com.np
१०३.	पशुपति भन्चर क्यापिटल प्रा. लि.	धुम्बराही, काठमाण्डौ ।	-	-
१०४.	समृद्धि फाइनेन्स कम्पनी लि.	हेटौडा, मकवानपुर ।	०५७-५२५१००	info@sfcl.com.np
१०५.	कामना सेवा विकास बैंक लि.	ज्ञानेश्वर, काठमाण्डौ ।	०१-४५४०९९५	customercare@kamanasewabank.com
१०६.	सिद्धार्थ व्यवस्थित लगानी योजना	नक्साल, काठमाण्डौ ।	०१-४४२०९२९	scl@siddharthacapital.com
१०७.	प्रभु लाइफ इन्स्योरेन्स लि.	कमलादी, काठमाडौं ।	०१-४२६२२२३	info@prabhulife.com
१०८.	नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कं. लि.	कमलादी, काठमाण्डौ ।	०१-४९६९०८२	info@nepallife.com.np
१०९.	एनएमवि सरल वचत फण्ड-इ	नागपोखरी, काठमाण्डौ ।	०१-४४३७९६३	info@nmbcl.com.np
११०.	एशियन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लि.	मैतिदेवी, काठमाडौं ।	०१-४४३०२७०	asianlife@asianlife.com.np
१११.	एनआईसी एशिया सेलेक्ट ३०	बबरमहल, काठमाण्डौ	०१-५७०५९९४	info@nicasiacapital.com
११२.	एनआईसी एशिया फ्येक्सी क्याप फण्ड	बबरमहल, काठमाण्डौ	०१-५७०५९९४	info@nicasiacapital.com
११३.	नविल बैंक लि.	दरवारमार्ग, काठमाण्डौ	०१-४२२७८८९	info@nabilbank.com
११४.	मेगा म्युचुअल फण्ड	त्रिपुरेश्वर, काठमाण्डौ	०१-५३६२७९०	info@megacapitalmarkets.com
११५.	सन्राइज फर्स्ट म्युचुअल फण्ड	कमलपोखरी, काठमाण्डौ ।	०१-४५२६६६०	info@sunrisecapital.com.np
११६.	सन्राइज ब्लुचिप फण्ड	कमलपोखरी, काठमाण्डौ ।	०१-४५२६६६०	info@sunrisecapital.com.np
११७.	सेन्ट्रल फाइनेन्स लि.	कुपन्डोल, काठमाडौं ।	०१-५९७०००५	info@centralfinance.com.np
११८.	सानिमा बैंक लि.	नक्साल, ललितपुर ।	०१-५९७००३३	sanima@sanimabank.com
११९.	प्रभु इन्स्योरेन्स लि.	तिनकुने, काठमाण्डौ	०१-५९९९२२०	info@prabhuinsurance.com
१२०.	गोर्खाज फाइनेन्स लि.	डिल्लीबजार, काठमाण्डौ	०१-४४३७४०९	info@gurkhasfinance.com.np
१२१.	ग्लोबल आईएमई ब्यालेन्सड फण्ड-१	नक्साल, काठमाण्डौ	०१-५९७०९३६	info@gicl.com.np
१२२.	कुमारी धनवृद्धि योजना	नागपोखरी, काठमाण्डौ	०१-५९७००८२	info@kumaricapital.com
१२३.	गोल्यान टावर प्रा.लि.	सोल्टीमोड, काठमाडौं ।	-	nerolac@golyangroup.com
१२४.	मनोकामना इन्भेष्टमेन्ट विजनेस कं. प्रा.लि	का.म.न.पा ३९, काठमाण्डौ	०१-४४४४४५४	-
१२५.	एस.आर. हाईड्रो एण्ड इन्भेष्टमेन्ट प्रा.लि	काठमाण्डौ	०१-४५९२२५०	srhydroandinvestment@gmail.com
१२६.	चार्टर्ड क्यापिटल एण्ड इन्भेष्टमेन्ट लि ।	चावाहिल, काठमाण्डौ	०१-४८९२२८०	charteredcapital.investment@gma

				il.com
१२७.	सूर्या लायफ इन्स्योरेन्स कं.लि	ज्ञानेश्वर, काठमाण्डौ	०१-४५४५९४२	info@suryajyotilife.com
१२८.	आइक्यापिटल प्रा.लि ।	दरबारमार्ग, काठमाण्डौ	९८६९८४३२९९	info@icapital.com.np
१२९.	एनएमबि सुलभ इन्भेष्टमेन्ट फण्ड २	नागपोखरी, काठमाण्डौ ।	०१-४५३७९६३	info@nmbcl.com.np
१३०.	लागत इन्भेष्टमेन्ट प्रा.लि	नगार्जुन, काठमाण्डौ	९८४३२९९३७४	lagatinvestment@gmail.com
१३१.	राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक लि ।	सिंहदरबारप्लाजा, काठमाण्डौ	०१-४२५२५९५	rbb.info@rbb.com.np
१३२.	टु नर्थ एसोसिएट्स प्रा.लि ।	पुलचोक, काठमाण्डौ	९८५१०९९०२९	info@tna.com.np
१३३.	रिलायबल भेन्चर क्यापिटल लि ।	ज्ञानेश्वर, काठमाण्डौ	०१-५९१२९७	info@reliableventure.com.np
१३४.	एलिट मर्चेन्ट क्यापिटल लि ।	लाजिम्पाट, काठमाण्डौ	०१-४५२५१९०	info@elitecapital.com.np
१३५.	नेक्ट हाल्डिङ्स प्रा.लि	नक्साल, काठमाण्डौ	-	-
१३६.	कम्पाउन्डिङ इन्भेष्टमेन्ट प्रा.लि ।	पुतलीसडक, काठमाण्डौ	-	-
१३७.	टि.जि. होल्डिङ्स प्रा.लि ।	का.म.न.पा २८, काठमाण्डौ ।	-	-
१३८.	प्रभु स्मार्ट फण्ड	कमलादी, काठमाण्डौ	०१-५९७०२००	info@prabhucapital.com
१३९.	नविल सेक्युरिटीज लि ।	दरबारमार्ग, काठमाण्डौ ।	०१-४२५०८९२	info@nabilsecurities.com.np
१४०.	आरविमि म्युचुअल फण्ड २	टेकु, काठमाण्डौ	०१-४२४३२६५	rbbmbl@rbbmbl.com.np
१४१.	नेशनल फण्ड म्यानेजमेन्ट लि ।	कुपण्डोल, ललितपुर ।	०१५९१४९२५	info@nfnepal.com
१४२.	नविल फ्लेक्सी क्याप फण्ड	नक्साल, काठमाण्डौ	०१-४४११६०४	info@nabilinvest.com.np
१४३.	सनराईज होल्डिङ्स प्रा.लि	कमलादी २८, काठमाण्डौ	०१-४९६९००३	sunriseholdings2014@gmail.com
१४४.	कुमारी सुनौलो लगानी योजना	नागपोखरी, काठमाण्डौ ।	०१-४४४५४९५	info@kumaricapital.com
१४५.	शुभ लक्ष्मी कोष	नयाँ बानेश्वर, काठमाण्डौ	०१-४७८०२२२	info@laxmicapital.com.np
१४६.	सिद्धार्थ इन्भेष्टमेन्ट ग्रोथ स्किम ३	नक्साल, काठमाण्डौ	०१-४४२०९२४	scl@siddharthacapital.com
१४७.	आइ.एम.ई लाईफ इन्स्योरेन्स कं. लि ।	लैनचौर, काठमाण्डौ ।	०१-४०२४०७२	info@imelifeinsurance.com
१४८.	बरुण इन्भेष्टमेन्ट लि ।	भनिमण्डल, ललितपुर	०१-५५३५०१५	baruninvestments@gmail.com
१४९.	रिलायबल नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स लि ।	ज्ञानेश्वर, काठमाण्डौ ।	०१-४५२३६१८	info@reliablelife.com.np
१५०.	रिलायबल इन्भेष्टमेन्ट एण्ड मर्चेन्ट क्यापिटल लि.	वालुवाटार, काठमाण्डौ	०१-५९१९४१०	info@reliablecapital.com.np

अनुसूची - २१
विशिष्टीकृत लगानी कोष (कोष व्यवस्थापक)

क्र.सं.	कोष व्यवस्थापकको नाम	ठेगाना	सम्पर्क	इमेल ठेगाना
१	ग्लोबल इक्विटी फण्ड लि.	सानेपा, ललितपुर	०१-५९९९७२२	info@gef.com.np
२	अवसर इक्विटी फण्ड लि.	कुपण्डोल, ललितपुर	०१-५९७०१०३	info@avasarequity.com
३	नबिल इन्भेष्टमेन्ट बैकिङ्ग लि.	नक्साल	०१-४५११६०४	info@nabilinvest.com.np
४	प्रभु क्यापिटल लि.	कमलादी	०१-४९६९१००	info@prabhucapital.com
५	एनएमबी क्यापिटल लि.	बालुवाटार, काठमाडौं	०१-४५३७९६३	info@nmbcl.com.np
६	एनआइएमबी एस क्यापिटल लि.	लाजिम्पाट	०१-४५२५२८०	info@nimbacecapital.com
७	लक्ष्मी सनराइज क्यापिटल लि.	नयाँ बानेश्वर	०१-५९७००६४	info@laxmicapital.com.np
८	एनआइसि एसिया क्यापिटल लि.	थापाथली	०१-५७०५९९४	info@nicasiacapital.com
९	आध्यान्त फण्ड म्यानेजमेन्ट लि.	महाराजगंज	०१-४५२६६०९	info@aadhyaanta.com
१०	अल्फा प्लस भेन्चर्स लि.	नक्साल	०१-५९९७५३४	info@alphaplus.com.np
११	रिलायबल भेन्चर्स क्यापिटल लि.	ज्ञानेश्वर	०१-५९९१२९७	info@reliableventure.com.np
१२	नेशनल फण्ड म्यानेजमेन्ट लि.	कुपण्डोल	०१-५९९४९२५	info@nfnepal.com
१३	स्वेडा इक्विटी फण्ड लि.	बालुवाटार, काठमाडौं ।	०१-४५४७२६४	info@cwedaequity.com.np
